

SÉANCES DU JEUDI 10 JUILLET 1997
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 10 JULI 1997

MATIN

SOMMAIRE:

CONGÉS:

Page 3339.

EXCUSÉS:

Page 3339.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure de l'État (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Coene**, rapporteur, **Hatry, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, **Mme Bribosia-Picard**, p. 3339.

Projet de loi modifiant la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage, la loi du 19 juillet 1991 organisant la profession de détective privé et la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions (Évocation.)

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Mouton**, rapporteur, **Goris, Hazette, Moens, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, **M. Coveliers**, p. 3343.Examen des articles. — *Orateur*: **M. Goris**, p. 3347.

Projet de loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis.

Discussion générale. — *Orateurs*: **Mmes Thijs**, rapporteuse, **Van der Wildt, Milquet, Mme Smet**, ministre de l'Emploi et du Travail, p. 3349.

Examen des articles, p. 3351.

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 3339.

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 3339.

WETSONTWERPEN (Bespreking):

Wetsontwerp tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Coene**, rapporteur, **Hatry, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, **mevrouw Bribosia-Picard**, blz. 3339.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten, de wet van 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective en de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op den handel in munitie (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Mouton**, rapporteur, **Goris, Hazette, Moens, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, **de heer Coveliers**, blz. 3343.Bespreking van artikelen. — *Spreker*: **de heer Goris**, blz. 3347.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de dames Thijs**, rapporteur, **Van der Wildt, Milquet, mevrouw Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 3349.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 3351.

Projet de loi portant modification de la loi du 27 décembre 1973 relative au statut du personnel du corps opérationnel de la gendarmerie. (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Goris, Caluwé**, rapporteur, **Mme Milquet**, p. 3352.

Examen de l'article 3. — *Orateur*: **M. Goris**, p. 3354.

PROPOSITIONS DE RÉOLUTION (Discussion):

Proposition de résolution relative à la détention irrégulière de citoyens koweïtiens en non koweïtiens en Irak.

Discussion. — *Orateur*: **M. Bourgeois**, rapporteur, p. 3354.

Proposition de résolution relative à l'embargo contre Cuba et à la loi Helms-Burton.

Discussion. — *Orateurs*: **Mme Thijs**, rapporteuse, **MM. Hostekint, Boutmans**, p. 3355.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 3359.

COMMUNICATIONS :

Page 3359.

1. Cour d'arbitrage.
2. Parlement européen.
3. Accord de Schengen.
4. Conseil central de l'économie.
5. Commission nationale permanente du Pacte culturel.
6. Caisse d'amortissement.
7. Commission pour une structure policière plus efficace.
8. Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides.
9. Résolution adoptée par le Parlement flamand.

NON-ÉVOCATIONS :

Page 3361.

PÉTITIONS :

Page 3361.

PROPOSITION (Dépôt):

Page 3362.

Mme Willame-Boonen. — Proposition de modification des articles 23 et 32 du règlement du Sénat.

PROPOSITION DE RÉOLUTION (Dépôt):

Page 3362.

Mme Bribosia-Picard. — Proposition de résolution relative aux droits dérivés en sécurité sociale.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel corps van de rijkswacht (Évocation).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Goris, Caluwé**, rapporteur, **mevrouw Milquet**, blz. 3352.

Bespreking van artikel 3. — *Spreker*: **de heer Goris**, blz. 3354.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE (Bespreking):

Voorstel van resolutie met betrekking tot de onrechtmatige gevangenschap van Koeweitse en niet-Koeweitse burgers in Irak.

Bespreking. — *Spreker*: **de heer Bourgeois**, rapporteur, blz. 3354.

Voorstel van resolutie betreffende het embargo tegen Cuba en de wet-Helms-Burton.

Bespreking. — *Sprekers*: **mevrouw Thijs**, rapporteur, **de heren Hostekint, Boutmans**, blz. 3355.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 3359.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 3359.

1. Arbitragehof.
2. Europees Parlement.
3. Akkoord van Schengen.
4. Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.
5. Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.
6. Amortisatiekas.
7. Commissie voor een efficiëntere politiestructuur.
8. Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen.
9. Resolutie aangenomen door het Vlaams Parlement.

NON-EVOCATIES :

Bladzijde 3361.

VERZOEKSCRIFTEN :

Bladzijde 3361.

VOORSTEL (Indiening):

Bladzijde 3362.

Mevrouw Willame-Boonen. — Voorstel tot wijziging van de artikelen 23 en 32 van het règlement van de Senaat.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Indiening):

Bladzijde 3362.

Mevrouw Bribosia-Picard. — Voorstel van resolutie betreffende de afgeleide rechten in de sociale zekerheid.

DEMANDE D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 3362.

M. De Decker au ministre des Affaires étrangères sur «l'évolution du dossier de l'élargissement de l'O.T.A.N., suite au Sommet de Madrid».

Mme Milquet au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «la suite au rapport annuel d'évaluation sur l'évolution et les résultats de la lutte contre la traite des êtres humains, rédigé par le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme».

M. Destexhe au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la création de la 'Coopération technique belge' sous forme d'une société anonyme de droit public».

Mme Milquet au ministre de la Justice sur «le dossier Di Rupo».

Mme Milquet au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les suites qu'ils comptent réserver aux différents rapports sur la réforme de la structure policière».

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 3362 et 3401.

M. Happart. — Proposition de loi modifiant l'article 89, § 2bis, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, de manière à imposer aux opérateurs de service de mobilophonie G.S.M. la vérification de la solvabilité des candidats au raccordement aux réseaux G.S.M.

M. Nothomb et Mme Milquet:

- a) Proposition de loi modifiant le Code électoral, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes des suppléants aux élections législatives;
- b) Proposition de loi modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes des suppléants aux élections pour les Parlements wallon et flamand;
- c) Proposition de loi modifiant la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes des suppléants.

MM. Ph. Charlier et Delcroix. — Proposition de loi modifiant l'article 23 de la loi du 26 décembre 1956 sur le Service des postes.

MM. Lallemand, Mahoux et consorts. — Proposition de loi visant à octroyer le droit de vote et d'éligibilité aux non-Belges pour les élections communales et provinciales.

M. Chantraine. — Proposition de loi modifiant les articles 269bis, 280 et 281 du Code judiciaire, en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets.

M. Ph. Charlier et consorts. — Proposition de loi réglementant l'exploitation des centres de bronzage.

Mme de Bethune et consorts. — Proposition de déclaration de révision des articles 99 et 104 de la Constitution en vue d'insérer des dispositions nouvelles relatives à l'égalité de représentation des femmes et des hommes.

M. Erdman et consorts. — Proposition de résolution sur la nécessité d'examiner des tracés supplémentaires afin d'assurer un deuxième accès ferroviaire au port d'Anvers.

VRAAG OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 3362.

De heer De Decker aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de voorgenomen uitbreiding van de NAVO na de Top van Madrid».

Mevrouw Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «het gevolg dat zal worden gegeven aan het verschenen jaarrapport van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding over de ontwikkeling en de resultaten van de strijd tegen de mensenhandel».

De heer Destexhe aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over «de oprichting van de 'Belgische Technische Ontwikkelingssamenwerking' in de vorm van een publiekrechtelijke naamloze vennootschap».

Mevrouw Milquet aan de minister van Justitie over «het dossier-Di Rupo».

Mevrouw Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «welk gevolg zij denken te geven aan de verschillende rapporten over de hervorming van de politiestructuur».

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 3362 en 3401.

De heer Happart. — Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 89, § 2bis, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven ten einde de exploitanten van GSM-netten te verplichten na te gaan of kandidaten voor een aansluiting op het GSM-net solvabel zijn.

De heer Nothomb en mevrouw Milquet:

- a) Wetsvoorstel tot wijziging van het Kieswetboek met het oog op de afschaffing van de devolutieve werking van de lijststem en van de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de parlementsverkiezingen;
- b) Wetsvoorstel tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur, met het oog op de afschaffing van de devolutieve werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de verkiezingen van het Vlaamse en het Waalse Parlement;
- c) Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt verkozen, met het oog op de afschaffing van de devolutieve werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers.

De heren Ph. Charlier en Delcroix. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 23 van de wet van 26 december 1956 op de Postdienst.

De heren Lallemand, Mahoux c.s. — Wetsvoorstel houdende toekenning van het actief en het passief kiesrecht bij gemeente- en provincieraadsverkiezingen aan niet-Belgen.

De heer Chantraine. — Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 269bis, 280 en 281 van het Gerechtelijk Wetboek, met betrekking tot het personeel van de griffies en de parketten.

De heer Ph. Charlier c.s. — Wetsvoorstel tot regeling van de exploitatie van zonnecentra.

Mevrouw de Bethune c.s. — Voorstel van verklaring tot herziening van de artikelen 99 en 104 van de Grondwet om nieuwe bepalingen in te voegen betreffende de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen.

De heer Erdman c.s. — Voorstel van resolutie betreffende de noodzaak om bijkomende tracés te onderzoeken voor een tweede spoorontsluiting voor de Antwerpse haven.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Goris au vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «les compensations économiques à la suite de l'achat de 54 véhicules blindés 6x6 pour la brigade paracommandos».

Orateurs: M. Goris, M. Di Rupo, vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, p. 3362.

Question orale de M. Anciaux au Premier ministre sur «l'élargissement de l'O.T.A.N.».

Orateurs: M. Anciaux, M. Dehaene, Premier ministre, p. 3363.

Question orale de M. Goris au Premier ministre sur «le projet d'arrêté royal privatisant l'A.G.C.D.».

Question orale de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «des informations à propos de la privatisation de la coopération au développement».

Orateurs: MM. Goris, Mahoux, M. Moreels, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, p. 3364.

Question orale de M. D'Hooghe au vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «les nouveaux tarifs de Belgacom par suite de la modification de la répartition en zones géographiques».

Orateurs: M. D'Hooghe, M. Di Rupo, vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, p. 3366.

Question orale de M. Hostekint au ministre des Affaires étrangères sur «la situation au Cambodge».

Orateurs: M. Hostekint, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 3367.

Question orale de M. Olivier au ministre de l'Emploi et du Travail sur «le système des A.L.E.».

Orateurs: M. Olivier, Mme Smet, ministre de l'Emploi et du Travail, p. 3368.

Question orale de M. Desmedt au ministre de la Justice sur «les conséquences à tirer du jugement rendu le 30 juin par le Conseil de guerre de Bruxelles à l'égard de faits commis par des militaires belges en Somalie».

Orateurs: M. Desmedt, M. De Clerck, ministre de la Justice, p. 3369.

Question orale de M. Boutmans au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «le retard apporté à la nomination d'un commissaire en chef à Anvers».

Orateurs: M. Boutmans, M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 3370.

Question orale de Mme Thijs au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «l'adaptation des pensions des retraités du Fonds national de retraite des ouvriers mineurs en fonction des nouveaux grades».

Orateurs: Mme Thijs, M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 3371.

Question orale de M. Happart au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «les conséquences de l'encéphalopathie spongiforme bovine».

Orateurs: M. Happart, M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 3372.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Goris aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de economische compensaties bij de aankoop van 54 6x6-pantservoertuigen voor de brigade paracommando».

Sprekers: de heer Goris, de heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, blz. 3362.

Mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de eerste minister over «de uitbreiding van de NAVO».

Sprekers: de heer Anciaux, de heer Dehaene, eerste minister, blz. 3363.

Mondelinge vraag van de heer Goris aan de eerste minister over «het ontwerp-KB tot privatisering van het ABOS».

Mondelinge vraag van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de berichten over de privatisering van de ontwikkelingssamenwerking».

Sprekers: de heren Goris, Mahoux, de heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, blz. 3364.

Mondelinge vraag van de heer D'Hooghe aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de nieuwe tarieven bij Belgacom ten gevolge van de gewijzigde geografische zone-indeling».

Sprekers: de heer D'Hooghe, de heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, blz. 3366.

Mondelinge vraag van de heer Hostekint aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de toestand in Cambodja».

Sprekers: de heer Hostekint, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 3367.

Mondelinge vraag van de heer Olivier aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «het PWA-systeem».

Sprekers: de heer Olivier, mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 3368.

Mondelinge vraag van de heer Desmedt aan de minister van Justitie over «de conclusies die men moet trekken uit het vonnis dat de Krijgsraad van Brussel op 30 juni gewezen heeft omtrent de feiten die Belgische militairen in Somalië hebben gepleegd».

Sprekers: de heer Desmedt, de heer De Clerck, minister van Justitie, blz. 3369.

Mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «het uitblijven van de benoeming van een hoofdcommissaris in Antwerpen».

Sprekers: de heer Boutmans, de heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 3370.

Mondelinge vraag van mevrouw Thijs aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de aanpassing van de pensioenen van het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers rekening houdend met de nieuwe graden».

Sprekers: mevrouw Thijs, de heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 3371.

Mondelinge vraag van de heer Happart aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de gevolgen van de gekke-koeienziekte».

Sprekers: de heer Happart, de heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 3372.

Question orale de Mme Delcourt-Pêtre au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les Zaïrois obligés de rentrer dans leur pays».

Orateurs: **Mme Delcourt-Pêtre, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 3372.

ORDRE DES TRAVAUX:

Orateur: **M. le président**, p. 3373.

Orateurs: **MM. Lallemand, Hatry, Foret**, p. 3381.

Orateurs: **M. Foret, M. le président, MM. Boutmans, Loones, Erdman, Mme Milquet, MM. Vandenberghe, Happart, Coveliers, Mme Willame-Boonen, MM. Lallemand, Verreycken**, p. 3381.

SCRUTIN POUR LA PRÉSENTATION D'UNE LISTE DOUBLE POUR UNE PLACE VACANTE DE CONSEILLER À LA COUR DE CASSATION:

Pages 3373 et 3381.

Résultats du scrutin, p. 3376 et 3387.

PROPOSITION DE RÉOLUTION (Discussion):

Proposition de résolution sur les résultats du Sommet d'Amsterdam.

Discussion. — *Orateurs*: **Mme Nelis-Van Liedekerke**, rapporteuse, **MM. Hatry, D'Hooghe, Mmes Bribosia-Picard, Lizin, MM. Ceder, Anciaux, Boutmans**, pp. 3373 et 3376.

PROJETS DE LOI (Votes):

Projet de loi modifiant la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage, la loi du 19 juillet 1991 organisant la profession de détective privé et la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions (Évocation).

Votes réservés, p. 3387.

Vote sur l'ensemble, p. 3389.

Projet de loi portant modification de la loi du 27 décembre 1973 relative au statut du personnel du corps opérationnel de la gendarmerie (Évocation).

Vote réservé, p. 3388.

Vote sur l'ensemble, p. 3389.

Projet de loi modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État (Évocation), p. 3389.

Projet de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis, p. 3390.

Explication de vote: *Oratrice*: **Mme Cornet d'Elzium**, p. 3390.

PROPOSITIONS DE RÉOLUTION (Votes):

Proposition de résolution relative à la détention irrégulière de citoyens koweïtiens et non koweïtiens en Irak, p. 3390.

Proposition de résolution relative à l'embargo contre Cuba et à la loi Helms-Burton, p. 3391

Explications de vote: *Orateurs*: **MM. Hostekint, Anciaux, Boutmans, Lallemand**, p. 3391.

Mondelinge vraag van mevrouw Delcourt-Pêtre aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de Zairezen die gedwongen worden terug te keren naar hun land».

Sprekers: **mevrouw Delcourt-Pêtre, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 3372.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Spreker: **de voorzitter**, blz. 3373.

Sprekers: **de heren Lallemand, Hatry, Foret**, blz. 3381.

Sprekers: **de heer Foret, de voorzitter, de heren Boutmans, Loones, Erdman, mevrouw Milquet, de heren Vandenberghe, Happart, Coveliers, mevrouw Willame-Boonen, de heren Lallemand, Verreycken**, blz. 3381.

GEHEIME STEMMING OVER DE VOORDRACHT VAN EEN DUBBELTAL VOOR EEN OPENSTAAND AMBT VAN RAADSHEER IN HET HOF VAN CASSATIE:

Bladzijden 3373 en 3381.

Uitslagen van de geheime stemming, blz. 3376 en 3387.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Bespreeking):

Voorstel van resolutie over de resultaten van de Top van Amsterdam.

Bespreeking. — *Sprekers*: **mevrouw Nelis-Van Liedekerke**, rapporteur, **de heren Hatry, D'Hooghe, de dames Bribosia-Picard, Lizin, de heren Ceder, Anciaux, Boutmans**, blz. 3373 en 3376.

WETSONTWERPEN (Stemmingen):

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten, de wet van 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective en de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, den handel in en het dragen van wapens en op den handel in munitie (Evocatie).

Aangehouden stemmingen, blz. 3387.

Stemming over het geheel, blz. 3389.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht (Evocatie).

Aangehouden stemming, blz. 3388.

Stemming over het geheel, blz. 3389.

Wetsontwerp tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervolgediging van de federale staatsstructuur (Evocatie), blz. 3389.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid, blz. 3390.

Stemverklaring: *Spreker*: **mevrouw Cornet d'Elzium**, blz. 3390.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE (Stemmingen):

Voorstel van resolutie met betrekking tot de onrechtmatige gevangenschap van Koeweitse en niet-Koeweitse burgers in Irak, blz. 3390.

Voorstel van resolutie betreffende het embargo tegen Cuba en de wet-Helms-Burton, blz. 3391

Stemverklaringen: *Sprekers*: **de heren Hostekint, Anciaux, Boutmans, Lallemand**, blz. 3391.

Proposition de résolution sur les résultats du Sommet d'Amsterdam, p. 3391.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de Mme Lizin au ministre de la Défense nationale et au ministre des Affaires étrangères sur « la situation au Congo ».

Orateurs: Mme Lizin, M. Mahoux, Mme Willame-Boonen, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 3392.

Demande d'explications de Mme de Bethune au ministre des Affaires étrangères sur « la situation à Brazzaville ».

Orateurs: Mme de Bethune, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 3395.

Demande d'explications de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur « le protocole sur la Défense européenne et le contenu de la politique de sécurité et de défense dans la C.I.G. ».

Orateurs: Mme Lizin, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 3398.

Demande d'explications de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur « l'orientation du gouvernement à l'égard du Burundi ».

Orateurs: Mme Lizin, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 3399.

Demande d'explications de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur « l'orientation du gouvernement à l'égard de la Yougoslavie ».

Orateurs: Mme Lizin, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 3400.

Voorstel van resolutie over de resultaten van de Top van Amsterdam, blz. 3391.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van mevrouw Lizin aan de minister van Landsverdediging en aan de minister van Buitenlandse Zaken over « de situatie in Congo ».

Sprekers: mevrouw Lizin, de heer Mahoux, mevrouw Willame-Boonen, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 3392.

Vraag om uitleg van mevrouw de Bethune aan de minister van Buitenlandse Zaken over « de toestand in Brazzaville ».

Sprekers: mevrouw de Bethune, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 3395.

Vraag om uitleg van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over « het protocol over de Europese Defensie en de inhoud van het veiligheids- en defensiebeleid in de IGC ».

Sprekers: mevrouw Lizin, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 3398.

Vraag om uitleg van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over « de houding van de regering ten aanzien van Burundi ».

Sprekers: mevrouw Lizin, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 3399.

Vraag om uitleg van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over « de houding van de regering ten aanzien van Joegoslavië ».

Sprekers: mevrouw Lizin, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 3400.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. VERHOFSTADT, VICE-PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER VERHOFSTADT, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 10.
De vergadering wordt geopend om 10.10 uur.

CONGÉS — VERLOF

MM. Busquin et Chantraine, en mission à l'étranger, demandent un congé.

Verlof vragen: de heren Busquin en Chantraine, met opdracht in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Destexhe, en mission à l'étranger, et Jonckheer, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Destexhe, met opdracht in het buitenland, en Jonckheer, wegens andere plichten.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE GEWONE WET VAN 16 JULI 1993 TOT VERVOLLEDIGING VAN DE FEDERALE STAATSSTRUCTUUR (EVOCATIE)

Algemene bespreking

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI ORDINAIRE DU 16 JUILLET 1993 VISANT À ACHEVER LA STRUCTURE FÉDÉRALE DE L'ÉTAT (ÉVOCATION)

Discussion générale

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie geamendeerde tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-618/5 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden. Zitting 1996-1997.*)

Conformément à notre règlement, le texte amendé par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-618/5 de la commission des Finances et des Affaires économiques. Session de 1996-1997.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Coene (VLD), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, als rapporteur zal ik mij ertoe beperken te verwijzen naar het verslag, dat de discussie in de commissie uitvoerig weergeeft, en naar de bijlage bij het verslag die zopas is rondgedeeld.

Belangrijk is bijlage 3 waarin de diverse percentages voor het te recycleren papier zijn opgenomen die worden vermeld in het ontwerp van koninklijk besluit dat de minister aan de goedkeuring van de gewesten wil voorleggen.

Mijnheer de voorzitter, sta me toe nu het woord te nemen als woordvoerder van de VLD.

Tijdens de behandeling in de commissie heb ik erop gewezen dat de ecotakswetgeving een schoolvoorbeeld is van amateurisme en dilettantisme van het hoogste niveau. Zelden werd een fiscale wetgeving uitgewerkt die in een dermate snel tempo gewijzigd, afgeschafte of heringevoerd werd. Deze *trial and error*-methode komt de rechtszekerheid zeker niet ten goede.

Ik zal de Senaat een lange opsomming van de vergissingen besparen, maar ik kan niet nalaten enkele data te geven die tot de verbeelding spreken.

Op 16 juli 1993 werd de wet goedgekeurd die de invoering op de milieutaks beoogde en die door Agalev werd geëist in ruil voor de steun aan de jongste staatshervorming, waarvan intussen gebleken is dat ze allesbehalve goed werkt.

Op 11 januari 1994, nauwelijks zes maanden later, werden wij geconfronteerd met een eerste ontwerp tot uitstel van de milieutaksen dat op 3 juni 1994, opnieuw zes maanden later, werd omgezet in een voorstel tot uitstel om geen advies aan de Raad van State te moeten vragen. Op 9 februari 1995 wordt opnieuw uitstel gevraagd voor bepaalde producten. Op 4 april 1995 wordt deze aanvraag nogmaals herhaald. Op 7 maart 1996 wordt dan dit ontwerp ingediend, maar dit is maar een voorlopige eindresultaat, want ik ben ervan overtuigd dat dit ontwerp nog steeds niet de definitieve versie is.

Sinds het totstandkomen van deze wetgeving amper vier jaar geleden, werd zij reeds vijf keer gewijzigd. Er werden wijzigingen aangebracht aan de termijnen van inwerkingtreding, aan de lijst van belastbare producten en aan de berekeningswijze van de te heffen belasting. Daarmee belanden wij nog niet in de eindfase. Dit ontwerp is nog niet goedgekeurd of er wordt reeds een volgend voorstel van wijziging ingediend door volksvertegenwoordiger Schoeters. Dit voorstel was overigens meer dan verantwoord en werd dan ook door de Kamer van volksverte-

genwoordigers goedgekeurd. Voorstellen van wijziging aan deze wettekst worden blijkbaar een vaste jaarlijkse gewoonte die tot een parlementaire traditie dreigt uit te groeien.

Of dit alles nog niet mocht volstaan, moeten wij voor de vierde maal vaststellen dat wij met milieutakswetgeving in de onwettigheid zijn beland. Dit ontwerp had immers reeds moeten zijn aangenomen en gepubliceerd vóór 31 december 1996, het ogenblik waarop de milieutaks op papier moest worden geheven. Men is er dus niet alleen in geslaagd om de tekst van het ontwerp om de haverklap te wijzigen, in 80% van de gevallen deed men dat bovendien te laat. Voor de vierde keer zullen taksen die kunnen worden geïnd, niet worden geïnd. Hiermee schept de regering een precedent dat zijn weerga niet kent.

Tot daar mijn opmerkingen over het wetgevend werk, nu een woord over de inhoud.

Het ontwerp neemt de voorstellen van de Opgvolgingscommissie slechts gedeeltelijk over. De Raad van State doet bovendien opmerken dat de uiteindelijke tekst van het ontwerp niet opnieuw aan de Opgvolgingscommissie werd voorgelegd, zoals nochtans is vereist. De regering betwist dit standpunt omdat de uiteindelijke versie nauwelijks van de oorspronkelijke zou verschillen. Op het inhoudelijke vlak mag dit dan waar zijn, op het vormelijke is het dat geenszins. De wettelijk voorgeschreven procedure maakt geen onderscheid tussen vorm en inhoud, zodat de laatste versie opnieuw aan de Opgvolgingscommissie had moeten worden voorgelegd. De kwaliteit van het ontwerp was bovendien zo slecht dat in de Kamer van volksvertegenwoordigers vier amendementen van de oppositie werden aangenomen in de hoop de tekst vanuit juridisch oogpunt sluitend te krijgen.

De voornaamste bepalingen van dit ontwerp hebben betrekking op papier en op wegwerpscheerapparaatjes.

Reeds in 1993 had de VLD voorspeld dat het invoeren van de milieutaks niet haalbaar zou zijn bij gebrek aan een aangepaste techniek om de hoeveelheid gerecycleerde vezels in nieuw papier te meten. De controle op de recyclage van papier zou dan ook noodgedwongen dode letter blijven. Vorig jaar werd onze stelling ook door de Opgvolgingscommissie bevestigd. Om vooralsnog een oplossing uit te dokteren werd een jaar uitstel gevraagd. Vandaag luidt de conclusie dat deze techniek inderdaad onhaalbaar is en gooit men het over een andere boeg. Met de hoeveelheid gerecycleerde vezels wordt niet langer rekening gehouden. Er wordt een milieutaks geheven op alle papier dat in omloop wordt gebracht. Een vrijstelling van de milieutaks op papier wordt gekoppeld aan de recyclagegraad gemeten via de gescheiden ophaling door de producent of door een erkende instelling.

Deze regeling sluit uiteraard veel beter aan bij de afvalpolitiek van de gewesten die gebaseerd is op gescheiden ophaling. De milieutakswet schrijft voor de drankverpakking de te halen recyclagepercentages voor. Voor het papier gebeurt dit niet. Hiervoor moeten de te halen percentages voor de verschillende papiersoorten nog vóór 1 november 1997 in een koninklijk besluit worden vastgelegd. Nadien moet dit koninklijk besluit door een wet worden bekrachtigd. Aldus verleent men nogmaals een jaar uitstel voor de toepassing van de milieutaks op het papier. Dit betekent dus dat een milieutaks, die reeds op 1 januari 1994 moest ingaan, vier jaar later, op 1 januari 1998, misschien in werking zal treden.

Het komt mij voor dat wij inzake de milieutaks op papier een bijzonder grote volmacht aan de regering toekennen aangezien deze zal bepalen wat de te halen recyclagegraad is en welke papiersoorten aan de milieutaks zullen zijn onderworpen. Wij hopen dat deze bepalingen zullen overeenkomen met de gewestelijke normen, want indien dit niet het geval is, zal de chaos pas helemaal compleet zijn.

Overigens vragen wij ons af of de in bijlage 3 voorgestelde recyclagepercentages haalbaar zijn. Nu reeds bestaat er tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel een enorm verschil inzake recyclagegraad. Vermoedelijk zal Vlaanderen opdraaien voor de lagere recyclagepercentages van Brussel en Wallonië. Vlaanderen zal wellicht ook geen inspanningen meer doen aangezien het in tegenstelling tot de twee andere gewesten reeds het in bijlage 3 voorgestelde percentage aan papier recycleert. Zo zullen communautaire problemen ontstaan. De gewesten moeten immers vooraf recyclagepercentages goedkeuren en dat zal in Wallonië en Brussel waarschijnlijk niet van een leien dakje lopen.

Conform het Vlaamse afvaldecreet en het Vlaamse decreet op de milieubeleidsvereenkomsten kan de Vlaamse regering met sectoren overeenkomsten sluiten die de selectieve inzameling en de verwerking van bepaalde soorten afval regelen. Recentelijk werd zo een overeenkomst gesloten voor het papier waarin ook vermeld staat hoe de terugnameplicht moet worden nagekomen. Deze Vlaamse overeenkomst geldt voor vijf jaar, is verlengbaar en heeft tot doel de sectorale recyclagegraad op te voeren van 60% in 1998 tot 85% vanaf 2001.

Dit wetsontwerp tot wijziging van de milieutaks bevat geen recyclagepercentages aangezien de regering deze zal vastleggen in een koninklijk besluit. Bijlage 3 geeft ons reeds een idee van de verschillende recyclagepercentages, maar zoals gevreesd wijken deze af van die die de Vlaamse regering in haar afvalstoffendecreet opnam.

De maatregelen inzake de wegwerpscheerapparaten kunnen wij echt als kolder beschouwen. In dit ontwerp wordt voorgesteld de milieutaks op de wegwerpscheerapparaten opnieuw af te voeren. Als die taks wegvalt kan de rubriek van de wegwerpartikelen die tot nu toe in de wet was opgenomen worden herdoopt tot die van de wegwerpfotoapparaten, aangezien alleen nog op die producten een milieutaks zal worden geheven.

De afschaffing van de ecotaks op wegwerpscheerapparaten is zeker geen gulle geste van de regering, noch een teken dat zij haar gezond verstand heeft teruggevonden. De reden van de afschaffing van de milieutaks op wegwerpscheerapparaten is te vinden in een beslissing van de Europese Commissie die oordeelde dat deze taks strijdig is met de artikelen 95 en 30 van het Verdrag. Uit onderzoek is bovendien gebleken dat er geen verschil is, wat de gevolgen voor het milieu betreft, tussen wegwerpscheerapparaten en apparaten met vervangbare mesjes. Bijgevolg ontbreekt elke motivatie voor het invoeren van deze taks. De Europese Commissie oordeelde verder dat deze maatregel een ernstige verstoring van de markt met zich brengt. Zij stelde de Belgische Staat op 24 september 1996 in gebreke.

Volgens artikel 95 van het Europees Verdrag kan een Lid-Staat geen hogere belastingen heffen op producten die uit andere Lid-Staten worden ingevoerd dan degene die hij op gelijkaardige eigen producten heft. De eigen productie kan dus niet worden beschermd. Volgens artikel 30 kan een Lid-Staat geen kwantitatieve invoerbepalingen opleggen of maatregelen nemen die een gelijkaardig effect hebben.

De Belgische regering heeft bij het tot stand komen van de wet op de milieutaks altijd geponeerd dat de toepassing van artikel 95 de werking van artikel 30 uitsluit. Volgens de Europese Commissie is, bij het ontbreken van een eigen productie, wat het geval is bij de wegwerpscheermesjes, artikel 30 wel van toepassing. Vandaar de veroordeling van de Belgische Staat.

Dit soort wetgevende blunders konden worden vermeden door, vooraleer een wet te ontwerpen, een ecobalans op te maken. Een aantal producenten van wegwerpscheerapparaten hebben echter, enkel voor de Belgische markt, grote investeringen gedaan die nu tevergeefs blijken. Degenen die geen inspanningen hebben gedaan om zich aan de nieuwe wetgeving te onderwerpen worden beloond, want de wet zal uiteindelijk niet worden uitgevoerd. Zij die wel de nodige aanpassing hebben gedaan, zijn gezien.

Lid-Staten van de Europese Unie zijn aansprakelijk voor de schade die particulieren of bedrijven oplopen ten gevolge van een schending van het Europees recht. Het zou wel eens interessant zijn te weten wat deze blunder de Belgische Schatkist gaat kosten. Elke producent die kosten heeft gedaan om zich aan deze foute Belgische wetgeving aan te passen, heeft nu immers het recht de kosten terug te vorderen. Een aantal producenten die zich wel hebben aangepast en nu scheerapparaten en mesjes afzonderlijk aanbieden, blijven met een moeilijk verkoopbare stock zitten. Ook dat is schade. Het wetgevend geblunder van deze regering zal ons ongetwijfeld weer een pak geld kosten.

De wegwerpfotoapparaten verkeren in dezelfde positie. Als iemand zich hiervoor tot de Europese Commissie wendt, kan men een gelijkaardige beslissing verwachten. Het einde is dus nog niet in zicht. Volgens de minister zouden de producenten van de wegwerpfotoapparaten zich reeds hebben aangepast, maar niets belet dat een producent uit een ander land hier oude apparaten

aanbiedt. Die producent kan de onderwerping aan de milieutaks bestrijden en dit kan voor België eens te meer een veroordeling inhouden. De benadeelde producenten kunnen dan op hun beurt schadeclaims indienen tegen de Belgische regering.

Vier jaar geleden stelde de VLD, bij de behandeling van de oorspronkelijke wet, een aantal problemen voorop en waarschuwde zij voor een aantal onmogelijkheden in de wet op de milieutaks. Ik heb de moeite gedaan na te gaan wat er van de oorspronkelijke wet al dan niet is uitgekomen.

Wat de drankverpakkingen betreft, stelde de VLD in 1993 dat het invoeren van een milieutaks op bepaalde soorten drankverpakkingen een discriminatie inhield. In 1996 is men inderdaad tot die vaststelling gekomen en werd de milieutaks uitgebreid tot alle drankverpakkingen. In 1993 stelde de VLD dat recyclage evenwaardig was met hergebruik. In 1996 bevestigde een wijziging van de wet deze stelling. In 1993 stelde de VLD dat er geen enkele reden was om PVC-verpakkingen anders te behandelen dan andere verpakkingen. In 1996 werd deze onterechte discriminatie inderdaad afgeschaft.

Wat de wegwerpartikelen betreft, stelde de VLD in 1993 dat er geen reden was om deze artikelen met een taks te belasten en dat deze belasting een handelsbelemmering inhield. Vandaag wordt op last van de EU de milieutaks op de wegwerpscheerapparaten om die reden afgeschaft en bestaat grote onzekerheid over het al dan niet terecht zijn van een taks op de wegwerpfotoapparaten.

Wat de batterijen betreft, stelde de VLD in 1993 dat het heffen van een milieutaks praktisch onhaalbaar was omdat er geen enkele mogelijkheid was om fraude te controleren, aangezien de verplichting tot het aanbrengen van een merkteken bijzonder gemakkelijk kon worden omzeild met valse merktekens en deze verplichting bovendien een handelsbelemmering inhield. In 1996 werd door een wijziging van de wet overgeschakeld op een systeem van vrijwillige inzameling door de sector.

Wat het papier betreft, stelde de VLD in 1993 dat het onmogelijk was de hoeveelheid gerecycleerde vezels in papier te meten. Vandaag schakelen wij om die reden over op een stelsel van te halen inzamelingspercentages.

Dit zijn nog maar de belangrijkste kritieken. Om te beseffen dat de kritieken, die de VLD in 1993 heeft geuit, terecht waren, heeft de regering vier jaar nodig gehad, met als gevolg een aantal wetswijzigingen om de termijnen voor de invoering van deze taks alsmäär uit te stellen en het totaal destabiliseren van verschillende economische sectoren. Wij weten allemaal dat deze wet de prijs was om Agalev te overhalen de staatsvorming goed te keuren. De realiteit is dat Agalev achteraf met een kluitje in het riet is gestuurd. Om de staatsvorming goedgekeurd te krijgen werd de hele Belgische economie op zijn kop gezet, werden milieutaksen ingevoerd met alle verschuivingen vanden en heeft het land zich de kritiek van de Europese Commissie op de nek gehaald.

De nu voorgestelde wijziging is nog flagranter dan de voorgaande. Men erkent nu immers dat het voorgestelde stelsel inzake papier onhaalbaar is en men schakelt over op een ander systeem. Door het ontbreken van precieze bepalingen rond de soorten papier blijft de impact van de nieuwe regeling volstrekt onduidelijk. Met deze voorstellen stevent de regering regelrecht af op problemen met de gewesten. Wat de wegwerpscheerapparaten betreft, kan men spreken van een onvoorstelbare klucht. Men geeft nu openlijk toe, weliswaar gedwongen door de Europese Commissie, dat men een onwettige belasting heeft geheven. Het feit dat de milieutaks op de wegwerpscheerapparaten de enige was die ooit werkelijk geïnd is geweest, maakt dit allemaal dubbel erg. Daarbij zwijgt men zedig over wat dit mogelijk gaat kosten ingevolge schade-eisen van de benadeelde producenten. Dit is geen «ecotaks» meer. Dit begint meer en meer te lijken op een «ecofarce». De VLD is niet bereid in deze farce mee te spelen en zal dit ontwerp dan ook niet goedkeuren.

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, rarement le vieux proverbe «vos fautes vous suivent» ne s'est autant justifié que par cette législation. La coalition, à l'époque, comme

aujourd'hui au pouvoir, qui a fait voter le texte de base des écotaxes, depuis moins de quatre ans, se trouve à nouveau confrontée à la médiocrité de cette législation. Les spécialistes avaient pourtant prédit ce qui allait se produire, mais le désir de procéder à une réforme institutionnelle l'a emporté sur toute autre considération, réforme institutionnelle dont on constate par ailleurs aussi les aspects négatifs.

Une coalition de circonstance — la majorité actuelle alliée aux groupes Ecolo et Agalev — a permis de voter une législation qui semble fondée sur le principe de *trial and error* en soumettant la population belge et les opérateurs économiques à des douches successives chaudes et froides.

Je constate d'ailleurs l'absence spectaculaire des membres d'Ecolo et d'Agalev qui sont pourtant toujours présents «en masse», si j'ose dire, lorsqu'une matière les concerne particulièrement.

M. Coene a déjà rappelé à quel point cette législation a été modifiée. Pour ma part, j'ai pu aussi consulter l'annexe — M. Coene n'aura pas eu la possibilité de le faire puisqu'elle a été déposée sur les bancs ce matin — et constater que depuis la loi du 16 juillet 1993, cinq modifications législatives ont eu lieu, cinq législations auxquelles il faut ajouter les huit arrêtés royaux qui ont été pris au cours de cette période de moins de quatre ans. Quatre d'entre eux modifient les arrêtés royaux précédents. Dans ce cas, le législateur n'est même pas intervenu; le gouvernement était libre d'agir. Il s'est donc trompé pour quatre arrêtés royaux puisque quatre autres ont été nécessaires afin de corriger les erreurs.

Il y a pire encore. Les arrêtés ministériels sont au nombre de six, mais quatre d'entre eux servent à modifier les deux premiers. C'est dire si l'on a tâtonné! Le Premier ministre lui-même, lorsqu'il a présenté la loi modificative actuellement en discussion à la Chambre, a eu le toupet de dire que suivant l'habitude désormais en vigueur chaque année, il présentait une loi modificative de la loi du 16 juillet 1993 sur les écotaxes. Il faut le faire.

Nous sommes donc confrontés à cette cinquième modification législative. Outre le caractère changeant de cette législation, cette loi souffre d'autres lacunes.

Tout d'abord, elle était inapplicable — et l'est encore — car on n'a pas tenu compte des données économiques et techniques. Si l'on avait consulté à l'époque les spécialistes en la matière, on aurait su que ce fameux comptage des fibres recyclées était impossible.

Ensuite, ces modifications tout autant que le texte de 1993 sont anticonstitutionnelles, l'État fédéral se substituant aux régions, entre lesquelles il essaie même de gommer les différences.

En outre, ces mesures sont illégales sur le plan du droit européen. En effet, nous avons été sanctionnés par la Commission européenne pour avoir violé les articles 30 et/ou 95 du Traité de Rome. Ce projet crée aussi une incertitude juridique permanente.

Enfin, il se heurte à une règle de base en ce qui concerne l'art de légiférer, l'*Esprit des Lois*, de Montesquieu, selon lequel les lois doivent découler de la nature des choses, ce qui n'est visiblement pas le cas en l'occurrence.

Nous sommes donc confrontés à un texte de médiocre qualité, dont les défauts continueront à apparaître dans les années à venir. L'exemple des rasoirs jetables pourrait être le plus amusant, s'il n'était pas, en fait, triste à pleurer.

*M. Moens, vice-président,
prend la présidence de l'assemblée*

M. Coene a clairement indiqué les contradictions auxquelles le gouvernement se trouve actuellement confronté à cet égard. Les trois sociétés qui produisent des rasoirs jetables sont susceptibles de réclamer des dommages et intérêts à l'État belge sur la base de la législation que l'on veut maintenant supprimer.

La firme Bic, tout d'abord, qui est à l'origine de l'action entreprise auprès de l'Union européenne, pourra demander des dommages et intérêts car elle a été privée du marché belge pendant une période déterminée. Il s'agit, à mon sens, d'un dossier tout à fait plaidable pour des avocats.

Les autres firmes, en l'occurrence, Gillette et Schick, peuvent effectuer la même démarche car la législation entrée en vigueur les a amenées à consentir des investissements importants — visant à créer des rasoirs échappant à cette loi — pour satisfaire le marché belge.

Ces demandes de dommages et intérêts proviendront de tous les fabricants de rasoirs jetables, tant ceux qui se sont adaptés que les autres. Une telle situation est réellement extraordinaire!

Quant aux appareils-photos, le ministre a indiqué en commission que, dans la majorité des cas, la législation ne pouvait être appliquée. Pourquoi, dès lors, maintenir celle-ci ?

Les précisions relatives aux emballages de boissons constituent peut-être un point de détail.

Je voudrais attirer votre attention sur un cas beaucoup plus important: le remplacement du comptage des fibres recyclées — système jamais mis en application — par le calcul d'un pourcentage de récupération.

Un amendement, signé par des représentants de la majorité et de l'opposition, avait été déposé à ce sujet en commission. Il visait notamment à faire en sorte que les enveloppes et le papier de bureau ne soient pas soumis au régime. En effet, la douzaine de spécialistes de toutes les branches du secteur du papier que nous avons convoqués, sont convenus que les enveloppes et le papier de bureau devaient être exemptés. Or, l'on sait qu'il n'est pas facile de mettre d'accord des spécialistes qui représentent des intérêts différents, les uns jaloux les autres. Ils ont plutôt tendance à souligner ce qui les divise plutôt que ce qui les rapproche.

Le gouvernement rejette cet amendement. Il se réserve ainsi la possibilité d'entreprendre une mission impossible qui consisterait à compter le nombre d'enveloppes mises sur le marché par chaque société et leur taux de récupération. Je déplore qu'un gouvernement ne puisse accepter qu'un secteur très difficile à contrôler sur le plan technique échappe à certaines législations, par un perfectionnisme abusif.

Je suis convaincu qu'il faut légiférer mieux et moins. Mais ce n'est manifestement pas la devise du gouvernement actuellement en place. Il est scandaleux de voir maintenir des textes qui, en fin de compte, ne seront jamais appliqués.

D'ici à la fin de l'année, je suis sûr que nous nous verrons confrontés à la suite du feuilleton puisque le gouvernement définira, avant le 1er novembre, les pourcentages de récupération obligatoires et que ces pourcentages seront fixés globalement pour le pays. Le vice-Premier ministre nous a déjà communiqué les chiffres pour l'année en cours, à savoir 33% et, pour les années à venir, soit 40% en 1998, 55% en 1999 et 70% à partir de l'an 2000.

Il faut bien reconnaître que ces chiffres cachent des pourcentages qui diffèrent très fort d'une région à l'autre. On atteint déjà 47% dans la partie flamande du pays, on se situe entre 15 et 18% en Wallonie et aux environs de 12% à Bruxelles.

Compte tenu de ces différences et du fait que cette législation touche une matière qui, constitutionnellement, appartient aux régions, est-il possible juridiquement de gommer ces différences? Peut-on prendre un arrêté royal d'exécution, même avec l'accord des régions, qui ne tienne pas compte de ces différences? Comme M. Coene l'a dit, du côté flamand, on pourra se reposer sur ses lauriers; en Wallonie, on aura déjà fait la moitié du chemin par rapport au niveau imposé pour 1997 tandis que Bruxelles se situera à peu près au tiers.

Comptez-vous, monsieur le vice-Premier ministre, au vu de tous ces éléments, soumettre l'arrêté royal projeté au Conseil d'État et demander à ce dernier d'apprécier plus particulièrement s'il est conforme à la Constitution de prévoir un pourcentage unique pour le pays, tout en sachant qu'une région se situe largement au-dessus de ce chiffre et les deux autres largement en dessous ?

Il me semble légitime de se poser cette question car il est inévitable qu'au vu des données actuelles, cet arrêté sera le germe d'un conflit communautaire.

Nous devons reprendre ce débat lors de la ratification de votre arrêté royal, avant le 1er janvier 1998, monsieur le vice-Premier ministre, mais je serais heureux si vous pouviez, dès à présent, apporter certains éclaircissements.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Je ne vois pas très bien où est le problème à partir du moment où les trois régions marquent leur accord sur le pourcentage proposé. Or, tel est le cas: elles ont d'ores et déjà approuvé le pourcentage qui figurera dans l'arrêté royal.

M. Hatry (PRL-FDF). — Nous avons toutefois la certitude que deux d'entre elles ne pourront pas satisfaire à la règle.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Aucun problème ne se posera pour la première année. Il est clair qu'il faudra fournir un effort mais c'est bien là notre objectif. Il n'y aura de toute manière aucun problème pour la première année.

M. Hatry, (PRL-FDF). — Je ne partage pas votre optimisme, je vois dans cet arrêté le ferment d'un nouveau conflit communautaire.

Pouvez-vous me dire, monsieur le vice-Premier ministre, si vous allez attirer l'attention du Conseil d'État sur cet arrêté qui propose un pourcentage unique dans une matière qui relève des régions.

À l'analyse du texte qui nous est soumis, nous constatons que nous en sommes déjà à treize modifications de cette législation, laquelle a déjà également fait l'objet entre autres de quatre arrêtés royaux modificatifs et de quatre arrêtés ministériels modificatifs depuis 1993. Le rythme est d'à peu près quatre modifications par an: un record en la matière!

J'éprouve à l'égard de votre proposition de législation ce que certains ressentent à l'égard du Traité d'Amsterdam. Ce traité n'est pas bon. S'il comporte des avancées dans certains domaines, il en néglige d'autres. Toutefois, s'il était rejeté, nous accomplirions un pas en arrière et connaîtrions une situation encore plus néfaste.

En d'autres termes, monsieur le vice-Premier ministre, sans approuver votre législation, je constate par résignation qu'elle en corrige une autre — dont vous fûtes également l'auteur — qui est inapplicable et dont vous tirez certaines conclusions par le projet de loi qui nous est soumis, sans toutefois en dégager tous les enseignements utiles.

Nous ne pouvons donc approuver ce texte, mais je me sentirais très mal à l'aise s'il devait être rejeté, alors qu'il constitue simplement l'entérinement de l'incapacité du gouvernement d'appliquer la législation de 1993. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à Mme Bribosia.

Mme Bribosia-Picard (PSC). — Monsieur le président, mon intervention sera très brève, car elle ne portera que sur les arrêtés royaux à prendre en application des articles 2 et 3 du projet en discussion ce jour, sur le contenu desquels j'ai quelques remarques à formuler.

L'article 2 du projet permet au Roi de déterminer les produits en papier et/ou en carton mis à la consommation et qui seront soumis à l'écotaxe. J'insiste pour que cette liste positive soit déterminée en concertation avec le secteur du papier et pour que l'on prenne garde de ne pas le mettre en difficulté en y reprenant des produits en papier dont le taux de recyclage serait incontrôlable.

Je pense notamment aux enveloppes et au papier administratif et je vous rappelle, monsieur le vice-Premier ministre, qu'en commission, vous avez demandé que l'amendement que j'avais cosigné, excluant ces produits de l'écotaxe, ne soit pas adopté, afin de ne garder dans la loi que les trois grandes catégories de produits. Nous avons accepté de ne pas adopter cet amendement car vous nous avez assuré que ces produits ne se retrouveraient pas

dans la liste positive des produits soumis à écotaxe tant que les garanties statistiques suffisantes n'existeraient pas. Le Conseil central de l'économie vient d'ailleurs de rendre un avis assez négatif à ce sujet. J'insiste donc, au nom de mon groupe, pour que les enveloppes et le papier administratif ne soient pas soumis à l'écotaxe.

Quant au deuxième élément sur lequel je voulais insister lors de cette brève intervention, il s'agit de l'arrêté royal que vous prendrez en application de l'article 3. Cet arrêté doit notamment prévoir le taux de recyclage à partir duquel les produits en papier ne seront pas soumis à écotaxe.

Si l'on doit arriver à un taux de recyclage croissant dans le temps, je vous demande, monsieur le vice-Premier ministre, que ce taux soit tel qu'il ne mette pas le secteur en difficulté. Si ce taux est de l'ordre de 30% en 1997, il n'y a pas de problème, mais s'il devait augmenter trop vite par la suite, il pourrait asphyxier le secteur.

Les régions ont, à mon sens, intérêt à l'application de ces deux recommandations.

Tels sont, monsieur le vice-Premier ministre, les deux éléments sur lesquels je voulais insister, j'ose espérer que vous y serez attentif.

Cela étant, mon groupe se rallie à votre projet. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, le rapport est très complet quant aux diverses questions qui viennent d'être évoquées.

Notre intention reste d'étendre le champ d'application des écotaxes aux enveloppes et aux feuilles de format A3 à A5 par une modification de l'arrêté royal. Toutefois, nous avons constaté qu'un certain nombre de conditions n'étaient pas encore réunies. Nous soumettrons au préalable le projet de modification de l'arrêté royal aux commissions compétentes de la Chambre et du Sénat de manière à ce qu'elles puissent vérifier que ces conditions sont bien remplies.

En ce qui concerne les appareils photographiques jetables, monsieur Hatry, je trouve qu'il s'agit d'un bon exemple de réussite de la législation. Le secteur s'est adapté en organisant une collecte systématique pour échapper à l'écotaxe. Par conséquent, je ne vois pas pourquoi nous renoncerions à une législation qui, dans ce secteur en tout cas, a donné des résultats.

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le vice-Premier ministre, c'est l'histoire de la grenouille qui veut se faire aussi grosse que le bœuf! Croyez-vous vraiment que c'est à cause de cette législation belge que des producteurs qui prennent des décisions sur le plan mondial se sont adaptés? En vérité, je crois que nous aurions observé exactement le même phénomène en l'absence de toute législation belge.

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, j'ai la faiblesse de croire que la loi belge a néanmoins contribué à cette évolution. Quoi qu'il en soit, je ne vois pas pour quelle raison nous supprimerions des dispositions qui ne gênent en rien un secteur qui s'est, de toute manière, adapté. Le but essentiel de la législation est précisément que les secteurs réagissent de façon à éviter le paiement de l'écotaxe.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene bespreking gesloten.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen straks over het geheel van het wetsontwerp.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 AVRIL 1990 SUR LES ENTREPRISES DE GARDIENNAGE, SUR LES ENTREPRISES DE SÉCURITÉ ET SUR LES SERVICES INTERNES DE GARDIENNAGE, LA LOI DU 19 JUILLET 1991 ORGANISANT LA PROFESSION DE DÉTECTIVE PRIVÉ ET LA LOI DU 3 JANVIER 1933 RELATIVE À LA FABRICATION, AU COMMERCE ET AU PORT DES ARMES ET AU COMMERCE DES MUNITIONS (ÉVOCA-TION)

Discussion générale

Examen d'articles

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 10 APRIL 1990 OP DE BEWAKINGSONDERNEMINGEN, DE BEVEILIGINGSONDERNEMINGEN EN DE INTERNE BEWAKINGSDIENSTEN, DE WET VAN 19 JULI 1991 TOT REGELING VAN HET BEROEP VAN PRIVÉ-DETECTIVE EN DE WET VAN 3 JANUARI 1933 OP DE VERVAARDIGING VAN, DE HANDEL IN EN HET DRAGEN VAN WAPENS EN OP DEN HANDEL IN MUNITIE (EVOCA-TIE)

Algemene bespreking

Bespreking van de artikelen

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-617/4 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session de 1996/1997.*)

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-617/4 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1996/1997.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Mouton (PS), rapporteur. — Monsieur le président, en guise d'introduction, je rappellerai brièvement que le 13 février 1990, à cette même tribune, je me félicitais du fait que notre assemblée allait enfin approuver le projet de loi sur les entreprises de gardiennage déposé par le ministre de l'Intérieur de l'époque, Louis Tobback. Ce projet réglait une profession en plein essor dont l'activité est étroitement liée à l'ordre public. En conclusion de mon intervention, j'insistais sur le fait qu'il conviendrait de se montrer particulièrement attentif à la façon dont la loi serait appliquée et aux effets pervers qui en découleraient, c'est-à-dire aux méthodes qui seraient utilisées par certaines personnes et divers groupes pour contourner cette loi.

Aujourd'hui, monsieur le président, après sept ans d'application d'une loi qui, incontestablement, a assaini ce secteur sensible, le ministre de l'Intérieur dépose un projet de loi qui a déjà été voté à la Chambre et que notre commission de l'Intérieur vient d'examiner selon la procédure d'évocation.

Pour le ministre, ce projet vise à rencontrer plusieurs objectifs.

Le premier est de pallier les difficultés d'interprétation de la loi existante.

Le deuxième est d'adapter les conditions d'accès à la profession, en réglant le problème des soi-disant « faux » indépendants, qui exercent la profession réglementée par le biais d'une société-écran, en tant que cogestionnaires, alors qu'un seul gestionnaire

dispose du permis exigé, les autres n'ayant aucun lien effectif avec ladite société. La présente modification prévoit que chaque indépendant devra remplir individuellement toutes les conditions, malgré l'existence de la société. La seule exception consiste à permettre aux gestionnaires de petites sociétés familiales d'agir sous le couvert du permis de leur société, alors qu'un seul d'entre eux dispose de la licence. Il en va de même pour les petites sociétés comptant au maximum quatre associés actifs dans la branche d'activités visée par le projet. Le ministre a souligné que ces principes avaient été dégagés à la suite d'une concertation avec les employeurs et les travailleurs du secteur, lesquels les avaient acceptés de façon unanime, après avoir plaidé en faveur d'un assainissement du secteur.

Le troisième objectif de ce projet est de rendre plus efficace le système des sanctions, en renforçant le régime des amendes administratives. D'après le ministre, les peines prévues, et plus particulièrement celles prononcées par les tribunaux, ne sont guère dissuasives pour les délits sérieux. De plus, les parquets sont submergés de dossiers mineurs qu'ils classent trop souvent sans suite.

Le quatrième objectif du projet est d'adapter la réglementation pour l'organisation des stands de tir afin de remédier aux problèmes d'interprétation.

Le cinquième objectif est de diminuer le nombre d'incidents «de trottoir» en permettant aux transporteurs de fonds d'opérer les transactions à l'intérieur de sites protégés.

Dans la discussion qui s'en est suivie, M. Goris explicite la portée de deux amendements qu'il a déposés. Le premier concerne l'article 2 et porte sur le problème posé par ceux que le ministre appelle les «faux» indépendants. M. Goris signale que, dans le secteur, nombre de gens du métier se sont associés et ont formé des sociétés coopératives où un seul associé dispose de tous les titres requis. Bon nombre d'autres indépendants se regroupent de la même façon et il ne voit pas où est le risque dès lors qu'ils y mettent les moyens financiers requis. C'est grâce à ce regroupement qu'ils sont en mesure de concurrencer les grands groupes et éviter la création de monopoles. L'exception prévue par le projet ne porte que sur un nombre restreint de sociétés qui ont des liens privilégiés avec une clientèle spécifique. Cela ne constitue pas une garantie contre les monopoles. La société coopérative existe et, dès lors, chacun doit avoir le droit d'y recourir.

L'amendement numéro 2 de M. Goris concerne l'article 12 et porte sur les amendes administratives. M. Goris trouve outrancière la pratique qui consiste à viser une fois de plus les indépendants par des mesures parafiscales, surtout si l'on considère le montant des amendes projetées. À ses yeux, c'est d'autant plus vrai qu'il est souvent plus intéressant pour les indépendants de refuser une amende administrative afin d'être jugé par un juge du tribunal correctionnel qui, bien souvent, applique des amendes pénales de moindre importance.

En ce qui concerne les stands de tir, M. Goris se demande si le ministre de l'Intérieur est réellement compétent dans cette matière.

Enfin, M. Goris plaide pour une mesure transitoire.

Mme Cornet d'Elzuis et M. Hazette déposent quatre amendements, numéros 3 à 6, qu'ils justifient comme suit.

M. Hazette reconnaît qu'il existe bien de faux indépendants et il donne l'exemple d'un architecte qui sert de prête-nom à un groupe de jeunes architectes, lesquels, sans lui, ne subsisteraient pas, faute de missions. En fait, il existe manifestement un lien de subordination. Toutefois, toujours selon M. Hazette, tous les indépendants associés ne sont pas de faux indépendants. Existe-t-il une jurisprudence confirmant la thèse développée par le ministre? Le gouvernement abuse de sa puissance en stigmatisant la précarité de la position de certains indépendants.

M. Hazette reproche au ministre de sous-estimer les capacités professionnelles des indépendants groupés en coopérative. Le ministre n'explique pourtant pas en quoi des employés présenteraient de meilleures garanties par le seul fait qu'ils agiraient dans les liens d'un contrat de travail.

Par son amendement numéro 5, M. Hazette veut mettre fin à l'abus législatif qui consiste à étendre de manière inconsidérée les amendes administratives.

L'amendement numéro 6 de M. Hazette vise à insérer un article 19bis (nouveau) prévoyant une période d'adaptation limitée d'un an afin de permettre à toutes les personnes physiques ou morales concernées par les mesures de s'organiser pour se mettre en conformité avec les dispositions légales.

Après avoir entendu les réponses du ministre reprises dans mon rapport, document 1-617/3, la commission passe au vote sur les différents amendements.

À l'article 2, les amendements numéros 1, 3 et 4 — sous-amendement à l'amendement numéro 3 — sont rejetés par six voix contre quatre.

À l'article 12, les amendements numéros 2 et 5 sont rejetés par six voix contre quatre.

À l'article 19bis (nouveau), l'amendement numéro 6 est rejeté par six voix contre quatre.

À l'article 20, l'amendement numéro 7 ayant été retiré, le sous-amendement numéro 8 devient sans objet. Les sous-amendements numéros 9 et 10 sont rejetés par six voix contre trois et une abstention.

L'ensemble du projet a été adopté par six voix et quatre abstentions. Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik feliciteer de rapporteur met zijn uitstekend verslag.

In het recente verleden hebben de minister van Binnenlandse Zaken en zijn administratie meermaals hun tanden stukgebeten in een poging enkele coöperatieve vennootschappen het recht te ontzeggen als bewakingsonderneming op te treden. Ik verwijs naar het vonnis van de Correctionele Rechtbank van Tongeren van 14 februari 1996 en het arrest van de Raad van State van 29 november 1995 waar de administratie Binnenlandse Zaken in deze aangelegenheid telkens formeel in het ongelijk werd gesteld.

Uiteraard weet de minister van Binnenlandse Zaken dat hij steeds kan rekenen op een gewillige en vooral niet-kritische meerderheid in het Parlement — blijkbaar ook in de Senaat — om de wetgeving aan te passen wanneer hij voor de rechterlijke macht in het zand moet bijten.

Niet getalmd dus, er wordt meteen een wetsontwerp op papier gezet, eerder vanwege een gevoel van frustratie dan om het algemeen belang te dienen. Is dit de manier waarop een goede wetgeving tot stand dient te komen?

Deze sector van de bewakings- en beveiligingsondernemingen is in ons land voor 90% in handen van slechts een vijftal mammoetondernemingen zoals Securitas, GMIC en enkele andere. De overige 10%, vooral coöperatieve en familiale vennootschappen, zijn uiteraard een doorn in het oog voor deze vijf grote monopolisten. Ik betreur dat de minister zich ontpopt als lobbyist van deze vijf ondernemingen en dat hij het voortbestaan van een echte vrije markt met wetgevende initiatieven wil bestrijden.

Het predikaat dat de minister terzake graag aanwendt, met name «valse zelfstandigen», is typerend voor zijn houding tegenover de kleine zelfstandige bedrijven. In ons land bestaan geen valse zelfstandigen, of kan de minister hiervan geval per geval het tegendeel bewijzen? Ik kan niet aanvaarden dat sommige zelfstandigen willekeurig als vals worden bestempeld. Het betreft bewakingsondernemingen met coöperatieve vennoten die vaak tegelijkertijd aandeelhouder zijn, een financiële inbreng hebben in de vennootschap en in de bestuursorganen ervan zetelen. Tijdens de werkzaamheden in de commissie kreeg ik geen afdoend antwoord op mijn vraag waarom een dergelijke zelfstandige vennoot minder bekwaam zou zijn of zijn job minder correct zou uitvoeren dan iemand die werkt in dienstverband. Waarom zou een bediende die gedekt is door de vergunning van zijn werkgever, kwalitatief beter handelen dan een zelfstandige coöperant die gedekt is door de vergunning van zijn vennootschap?

Dat het de vice-eerste minister erom te doen is een of meer ondernemingen definitief de mond te snoeren, blijkt uit het feit dat vennootschappen met slechts vier actieve vennoten of met bloed-

of aanverwanten tot in de tweede graad volgens het ontwerp mogen blijven bestaan. Het inlassen van deze uitzondering breidt de discriminatie uit naar de zelfstandigen onderling. De familiale verwantschap en de beperking van het aantal vennoten vormen op zich immers geen enkele garantie voor kwaliteit, laat staan dat zij zouden kunnen gelden als een parameter om deze kwaliteit te beoordelen. Ik hoop dat de ondernemingen die de dupe dreigen te worden van deze gerichte wetgeving, een verzoek tot verbreking indienen bij het Arbitragehof op grond van de door ons allen gekende grondbeginselen van niet-discriminatie.

In artikel 12 van het wetsontwerp toont de regering zich alweer in haar ware gedaante. Het systeem van administratieve geldboetes wordt aanzienlijk uitgebreid, waarbij de administratie boetes tot 1 miljoen frank kan opleggen. De vice-eerste minister bevestigt dat de problematiek van de bewakingsondernemingen verband houdt met de openbare orde. Hij wil het sanctioneren van inbreuken op de betrokken wetgeving echter niet overlaten aan de parketten, zoals dit vandaag het geval is. Het is dus mogelijk dat het parket een bepaalde zaak seponereert omdat hij ze als onterecht of onvoldoende bewezen beschouwt, waarna de administratie vrij spel heeft om ongecontroleerd onredelijk hoge boetes te heffen.

Wij weten dat de inkomsten uit de parafiscaliteit en uit de administratieve geldboetes die door arbeidend Vlaanderen moeten worden opgehoest, immense proporties aannemen en dat de regering deze inkomsten elk jaar hard nodig heeft. Artikel 12 is een uiting van de structurele parafiscale agressie van onze Staat tegenover haar actieve bevolking en verdient de afkeuring van iedereen die oprecht bekommerd is om de toekomst van het land.

De huidige wetswijziging wordt aangegrepen om in artikel 19 een zeer vage regeling in verband met de schietstanden op te nemen.

De meeste senatoren weten dat de wapenwetgeving en meer bepaald de reglementen in verband met opslagplaatsen en wapendracht onder de exclusieve bevoegdheid van de minister van Justitie vallen. De werkwijze die nu wordt gevolgd, is logistiek dus bijzonder onlogisch. Met het oog op een kwalitatieve en duidelijke wetgeving is het dan ook aangewezen een degelijke regeling uit te werken in het kader van de wapenwet, afdeling I.

Het valt op dat in onderhavig wetsontwerp geen gewag wordt gemaakt van een overgangsmaatregel. Is de frustratie zo groot dat de vice-eerste minister vanuit zijn almachtige positie de zelfstandigen zelfs de kans niet wil gunnen om zich aan de nieuwe wetgeving aan te passen? De coöperatieve vennootschappen die hij viseert, hebben destijds de middelen samengebracht om aan de wet van 1990 te voldoen en kunnen als zelfstandigen niet terugvallen op een werkloosheidsuitkering. Bovendien, is het in de sector gebruikelijk bewakingscontracten telkens voor één werkjaar af te sluiten. Het argument van de vice-eerste minister dat deze bedrijven er maar van op de hoogte moeten zijn dat een nieuw ontwerp wordt besproken en dat er dus wijzigingen op til kunnen zijn, kunnen wij in een rechtsstaat niet ernstig nemen en is andermaal een blijk van de keizerlijke houding van de minister van Binnenlandse Zaken. Daarom pleit ik nogmaals voor het toevoegen van een gepaste overgangsmaatregel die tot minimum drie maanden na het verschijnen van de gewijzigde wet in het *Belgisch Staatsblad* van kracht is, zoals het in een correcte wetgeving betaamt.

In de marge van mijn uiteenzetting wil ik er nog op wijzen dat de strafrechtbanken in ons land tot nu toe veel vaker een uitspraak dienden te doen over inbreuken op de wetgeving door werknemers van grote bedrijven dan over inbreuken door de zelfstandige coöperanten van coöperatieve bewakingsfirma's. Voor de collega's die met deze sector misschien minder vertrouwd zijn, wens ik hieraan nog toe te voegen dat de kleinere coöperatieve ondernemingen zich vooral bezighouden met de controle van de bedrijfssites door ongewapende, vaak ter plaatse overnachtende personen, wanneer er geen conciërge is of wanneer deze laatste met vakantie gaat. Hun opdrachten hebben minder te maken met het handhaven van de openbare orde dan het gewapend begeleiden van geldtransporten en dergelijke. Ook daarom betreuren wij het dat de administratie van Binnenlandse Zaken in opdracht van

de vice-eerste minister precies deze KMO's systematisch en verregaand controleert en tracht af te brengen van een vennootschapsvorm die nochtans in België wettelijk is toegestaan.

Tot slot, betreur ik oprecht dat de senatoren van de meerderheid deze eenzijdige voorstellen van de vice-eerste minister klakkeloos volgen en niet voldoende moed hebben om de perfide bedoelingen achter het wetsontwerp te ontmaskeren. Dit wordt alweer geen goede wet. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Hazette.

M. Hazette (PRL-FDF). — Monsieur le président, mon intervention sera assez brève. En effet, notre rapporteur M. Mouton, a établi de nos travaux en commission un rapport très complet. Je pourrai donc me référer à ses propos pour certains points. De plus, je succède à M. Goris à cette tribune. Je ne répéterai donc pas ce qu'il vient de dire en termes excellents. Je suis en accord quasi complet avec ses propos.

Ce projet me semble générer une sorte de malaise car il ressemble à une espèce de règlement de comptes entre le ministère de l'Intérieur et un certain nombre de sociétés visées par le présent projet. Cet aspect transparait dans un certain nombre de dispositions.

En commission, nous avons évoqué le problème posé par l'existence de faux indépendants. Ce problème doit être traité mais faut-il le faire ponctuellement, à propos du cas particulier des sociétés de gardiennage? On peut effectivement se poser la question. C'est ce que nous avons fait en commission sans obtenir de réponse satisfaisante de la part du gouvernement.

Un seul secteur doit-il conduire à la remise en cause de la définition du contrat de société? Pour prouver que cette définition est mise à mal dans le projet, permettez-moi d'en rappeler les termes: «Deux ou plusieurs personnes mettent quelque chose en commun en vue de partager les bénéfices qui pourront en résulter.» Ce quelque chose peut être «un apport d'industrie», c'est-à-dire l'engagement d'exercer une activité au service de la société. On peut dès lors s'interroger sur la raison pour laquelle il faut créer des conditions aussi draconiennes et aussi difficiles à atteindre dans le chef des travailleurs indépendants qui s'associent dans une société de gardiennage.

M. Bourgeois prend la présidence de l'assemblée

L'esprit de règlement de comptes apparaît dans d'autres dispositions encore. Selon l'exposé des motifs du projet, les dispositions que nous contestons ont pour objectif que «les indépendants-coopérateurs» qui exercent leurs activités uniquement au profit d'une seule entreprise et dans un lien réel de subordination doivent disposer personnellement d'une autorisation en tant qu'entreprise de gardiennage, même si la société coopérative dispose déjà d'une autorisation en tant que personne morale.» C'est donc en fonction du lien réel de subordination que la qualité de faux indépendant va être soulignée. Un engagement personnel sera donc exigé. Or, s'il s'agit d'une société de salariés, c'est précisément en fonction du lien de subordination que l'on exemptera la même société d'exiger de chacun de ses collaborateurs la déclaration qui sera demandée aux faux indépendants. Force est de constater l'incohérence.

L'activité en question présente un caractère délicat qui fut souligné en commission. La question se pose de savoir si elle sera mieux exercée et de manière plus sûre — il faut y revenir — par des salariés que par des indépendants. Cette question n'est pas résolue. Pour ma part, j'aurais tendance à dire que l'engagement personnel qui est celui de l'indépendant et la préservation d'un aspect de sa liberté d'action dans la société peuvent être plus rassurants que le lien de subordination. Il me semble que cet aspect des choses a été balayé d'un revers de la main.

Le règlement de comptes apparaît aussi dans cette forme de tracasserie qui consiste à imposer la déclaration d'engagement de chacun des associés mais, aussi et surtout, dans le peu de latitude laissé aux sociétés d'indépendants pour se mettre en règle. Nous n'avons pas été entendus lorsque nous avons demandé que les sociétés bénéficient de délais suffisants. On peut s'interroger sur les raisons de ce raidissement à leur égard.

À l'instar de M. Goris, je crains que ce projet de loi ne favorise outrageusement les grandes sociétés et n'aboutisse finalement, dans ce secteur, à une forme de monopole partagé.

Enfin, je tiens à rappeler les très vives réserves que nous formulons à propos de cette dérive — constatée dans ce domaine comme dans d'autres — qui tend à renforcer les amendes administratives en dépit même des droits des citoyens, notamment en matière de défense. Une telle évolution, qui apparaît très clairement dans ce projet, n'est pas souhaitable et explique les réserves que je viens de formuler. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Mijnheer de voorzitter, zonder zover te willen gaan als degenen die in de commissie van *Berufsverbot* voor kleine zelfstandigen hebben gesproken, vind ik het erg betreurenswaardig dat de vice-eerste minister en de staatssecretaris niet meer aandacht hebben besteed aan de opmerking dat het ontwerp erg ingrijpt in de mogelijkheid voor kleine zelfstandigen om een bepaalde beroepsactiviteit uit te oefenen.

Wij leven in een traditie van vrijheid. Heel bewust echter wordt de uitoefening van een beroepsbedrijvigheid onttrokken aan bepaalde rechtsvormen zoals coöperatieve vennootschap, samenwerkende vennootschap, vzw of andere en wordt een welbepaalde rechtsvorm opgelegd. Dat is betreurenswaardig.

Ik zou er begrip voor kunnen opbrengen indien de vice-eerste minister zou voorstellen dat elk individu dat zich met bewakingsopdrachten bezighoudt, over eenzelfde erkenning of vergunning moet beschikken. Daar is wel een traditie voor in ons land.

Het zelfstandig uitoefenen van het beroep van verpleger bijvoorbeeld wordt onderworpen aan een erkenning door het RIZIV.

Elke verpleger moet eerst in het bezit zijn van een individuele erkenning waarna hij de vrijheid van keuze heeft van de rechtsvorm waaronder hij zijn beroep zal uitoefenen. De betrokkene kan als individuele zelfstandige optreden of zich met andere zelfstandigen verenigen in een coöperatieve vennootschap of in een vzw, of in loondienst werken. Het mooiste voorbeeld hiervan is het Wit-Geel Kruis dat werkt met duizenden individueel erkende verplegers in loonverband.

Bij de bespreking van het wetsontwerp had men van dit principe moeten uitgaan. Men moet de bewaker-arbeider, -bediende of -zelfstandige onder bepaalde voorwaarden erkennen en hem daarna de keuze laten om als zelfstandige of in een samenwerkende vennootschap te werken of, derde mogelijkheid, in loonverband.

Daarmee zouden wij de in België bestaande traditie respecteren en dan zouden wij de keuze van de rechtsvorm waarin een beroep wordt uitgeoefend vrij kunnen laten en dan zouden we sommigen de kans niet geven om van *Berufsverbot* te gewagen.

Ik zal niet beweren dat de vice-eerste minister zich aan *Berufsverbot* schuldig maakt, want voor wie het beroep als zelfstandige wil uitoefenen worden toch enkele, zij het uitzonderlijke openingen gelaten. Dat neemt niet weg dat er in die kritiek een grond van waarheid schuilt.

Ik hoop dat de vice-eerste minister vooralsnog met de geformuleerde opmerkingen rekening zal houden. Met zijn eerste amendement bij artikel 2 stelt senator Goris overigens een mogelijke opening voor.

De vice-eerste minister kan de vergunningsplicht ook bij uitvoeringsbesluit regelen op de door mij voorgestelde wijze. In de hoop dat hij dat doet, gun ik hem nog enig vertrouwen en zal ik niet tegen het ontwerp stemmen, maar zal ik mij bij de stemming onthouden. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, de minister van Binnenlandse Zaken verblijft in het buitenland en

liet zich in extremis door mij vervangen. U zult mij wel verontschuldigen voor mijn gebrekkige kennis van de voorgeschiedenis van dit ontwerp.

Ik kan verzekeren dat dit ontwerp niet de vrucht is van een keizerlijke mentaliteit, laat staan van een keizer koster-mentaliteit van de minister van Binnenlandse Zaken, wat nog erger zou zijn. Dit ontwerp is wel de vrucht van een uitgebreid overleg met de sector en van een unaniem akkoord met de sector over een reeks saneringen die reeds in 1990 op het getouw stonden, maar waaraan vooralsnog geen uitvoering werd gegeven. Het weze duidelijk dat de betrokken sector vragende partij was. Het ontwerp werd in de Kamer van volksvertegenwoordigers overigens in april unaniem goedgekeurd. De regering kreeg daarbij het vertrouwen om aan de wensen van de sector tegemoet te komen.

Door van parafiscale agressie te spreken, overdrijft senator Goris de invoering van een aantal administratieve geldboetes op kleinere overtredingen. De bedoeling hiervan is de vervolging van deze kleine overtredingen mogelijk te maken. Deze geldboetes vervangen de reeds bestaande, veel zwaardere, maar moeilijk toepasbare strafrechtelijke sancties. Er wordt dus geen extra parafiscale last opgelegd, noch aan de werkende bevolking, noch aan de ondernemers. Het bewerkstelligen van een effectieve vervolging is niet zonder belang voor de rechtszekerheid van de bonafide bedrijven die zich in regel hebben gesteld en daartoe vaak belangrijke investeringen hebben gedaan. Deze ondernemingen waren vragende partij voor sancties tegen overtreders van de wet.

Op de kritiek met betrekking tot het zogenaamde *Berufsverbot* voor de zelfstandige activiteit, kan ik slechts verwijzen naar het antwoord van de vice-eerste minister in de commissie. Het is niet de bedoeling om het leven zuur te maken voor kleinere ondernemers, familiebedrijven en kleine coöperatieven. De wetgeving voorziet uitdrukkelijk in een aantal uitzonderingen voor deze categorieën. Wel was het de bedoeling te voorkomen dat schijnzelfstandigen — senator Goris kan zich ervan vergewissen dat deze wel degelijk bestaan in onze sociale zekerheid — aan hun trekken komen in bepaalde juridische constructies en zich achter de vergunning van het bedrijf verschuilen om zelf geen individuele vergunning te moeten aanvragen. In de geest van de wet van 1990 moet iedereen, hetzij als werkgever, hetzij als zelfstandige, over een individuele vergunning beschikken.

Ik meen niet dat de KMO's daardoor worden gesanctioneerd. Integendeel, bedrijven of organisaties die aan concurrentievervalsing doen, die zich verschuilen achter de bedrijfsvergunning en zo de controle van Binnenlandse Zaken op de openbare orde omzeilen, zullen gemakkelijker worden opgespoord. Daarom zal de regering het ontwerp zoals het in de commissie is toegelicht, handhaven.

M. le président. — La parole est à M. Hazette.

M. Hazette (PRL-FDF). — Monsieur le président, la réponse qui vient de nous être fournie par le secrétaire d'État ne fait que confirmer deux des appréhensions que j'avais exprimées.

Il nous dit en effet que le projet a été mûri avec l'accord du secteur: il va de soi que ce dernier, s'il est représenté par les entreprises de gardiens salariés, a un intérêt clair à ce que le projet de loi soit voté tel qu'il nous est proposé. Les propos du secrétaire d'État ne m'ont donc pas du tout rassuré, au contraire, il y a, selon moi, confirmation du risque de monopole.

Par ailleurs, en ce qui concerne la dérive qui consiste à accroître les amendes administratives, le vice-Premier ministre ne fait que confirmer notre analyse. Nous nous trouvons en effet dans une situation où aucune garantie d'impartialité n'est offerte aux citoyens. Le fonctionnaire chargé de fixer l'amende sera à la fois juge et partie et, en outre, aucun appel n'est possible pour ces amendes administratives fixées par un seul fonctionnaire et pouvant se monter jusqu'à un million!

La réponse du vice-Premier ministre sur ces deux points en tout cas ne fait qu'accroître notre inquiétude face à ce projet de loi.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik wil hier toch nog eens benadrukken dat ik de term «keizer-koster» niet heb gebruikt.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — U hebt wel het woord «keizerlijk» uitgesproken.

De heer Goris (VLD). — Inderdaad, maar ik heb het niet over «keizer-koster» gehad. Ik meen zelfs dat die term helemaal niet van toepassing is op vice-eerste minister Vande Lanotte.

Het woord «keizer» is hier wel van toepassing, want het is nogal «keizerlijk» een wetsontwerp in te dienen dat bepaalde ondernemingen een beroepsverbod oplegt. De grote ondernemingen en de hele kleintjes mogen blijven bestaan, maar een bepaalde, heel specifieke middencategorie, moet er tussenuit omdat deze juridisch al enkele keren het pleit heeft verloren. Om die reden gaat men met een «keizerlijke» mentaliteit zeggen dat ze moeten verdwijnen. Er is zelfs niet in overgangsmaatregelen voorzien. Ik betreur een dergelijke «keizerlijke» houding.

Inzake de parafiscaliteit relativiseert de staatssecretaris door te zeggen dat het alleen om kleine overtredingen gaat. De boetes kunnen evenwel oplopen tot een miljoen frank. Dat is een zware aanslag op de arbeidende bevolking. Indien men de burgers bijvoorbeeld bij een verkeersovertreding op die manier zou aanpakken, dan zou dit meteen een revolutie ontketen. Men kan blijkbaar via deze parafiscaliteit, de zelfstandigen blijven melken. Ook dat betreur ik.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de vice-eerste minister voor zijn antwoord. Hij heeft een heel belangrijke opmerking gemaakt die ik wil herhalen en die zeker in het verslag moet worden opgenomen. Heb ik het goed begrepen dat de vice-eerste minister aan alle kandidaten identiek dezelfde vergunning zal opleggen, onafgezien de aard van de juridische vorm waarin het beroep wordt uitgeoefend? Dat wil zeggen, dat de individuele werknemer van een vennootschap aan dezelfde vergunningsplicht zal worden onderworpen als iemand die het beroep als individuele zelfstandige of als zelfstandige ondergebracht in een samenwerkende vennootschap uitoefent? Als het antwoord daarop positief is, dan keur ik het ontwerp goed in plaats van mij te onthouden.

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, ik meen dat dit inderdaad de bedoeling is. De memorie van toelichting vermeldt uitdrukkelijk dat enkel personen met een arbeidscontract in een onderneming worden gedekt door de vergunning verleend aan de werkgever van de onderneming waarvoor zij werken. Zij moeten niet zelf over een persoonlijke vergunning beschikken. Wie de activiteit op zelfstandige basis uitoefent, kan geen gebruik maken van de vergunning waarover een coöperatieve vennootschap als rechtspersoon beschikt, en moet die bijgevolg zelf aanvragen. De vergunning van een onderneming is uiteraard steeds dezelfde, ongeacht de juridische vorm van de onderneming.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Het gaat dus niet om een individuele vergunning die ieder die het beroep uitoefent moet hebben. Aangezien de vice-eerste minister een discriminatie blijft verdedigen, kan ik zijn ontwerp niet steunen.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Er is nu eenmaal een objectief verschil tussen de relatie van een werknemer met een bedrijf en die van een zelfstandige met een bedrijf. In de sociale zekerheidswet-

geving, en trouwens in de hele sociale wetgeving, wordt als typisch voor een arbeidsovereenkomst omschreven dat er gezag, toezicht en controle is van de werkgever op de werknemer. Dat maakt het verschil met het statuut van een zelfstandige. Dit gezag, toezicht en controle moeten de werkgever van een bewakingsfirma in staat stellen om de eisen en verplichtingen van de bedrijfsvergunning aan het personeel op te leggen. Dit is uiteraard onmogelijk wanneer het om een zelfstandige gaat, want die is niet onderworpen aan het gezag, de toezicht en de controle van de «werkgever». Daarom moet die feitelijke zelfstandige beschikken over een individuele vergunning.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik bewonder de heftigheid en de goede wil waarmee de staatssecretaris een slecht ontwerp toch nog probeert te verdedigen. De controle kan immers even goed en misschien zelfs met nog strengere voorwaarden contractueel worden vastgelegd tussen samenwerkende vennoten. Dat moet of kan de staatssecretaris in de uitvoeringsbesluiten opnemen. Iedere werknemer zou over een individuele vergunning moeten beschikken. Het is toch algemeen geweten dat heel wat werknemers van dergelijke maatschappijen zich bezondigen aan allerlei wangedrag; zij treden, bijvoorbeeld, als tipgever op. Dat kan men niet met een arbeidscontract verhinderen. Men moet het dus niet zoeken in het verschil tussen een arbeidscontract en een overeenkomst tussen een zelfstandige en de vennootschap waartoe hij toetreedt. Het ontwerp moet zich concentreren op de individuele vergunning, die altijd en overal moet gelden.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik wil de staatssecretaris slechts één vraag stellen.

Het Arbitragehof heeft onlangs de criteria beschreven op basis waarvan objectieve discriminaties toelaatbaar worden geacht. Discrimineren kan voor het bereiken van het doel, maar dan mag die discriminatie niet onredelijk zijn. Meent de staatssecretaris dat de discriminatie die dit ontwerp scheidt, deze toetsing zal doorstaan?

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Dat zal het Arbitragehof moeten uitmaken.

De heer Coveliers (VLD). — Als dat het antwoord is van de staatssecretaris, waarom laat hij dan niet bij motie vragen dat het ontwerp niet wordt geamendeerd?

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles auxquels des amendements ont été déposés.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen waarbij amendementen werden ingediend.

L'article 2 est rédigé comme suit:

Chapitre premier. — Modifications de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage

Art. 2. À l'article 1er de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage, sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est remplacé par les alinéas suivants:

«§ 1er. Est considérée comme entreprise de gardiennage au sens de la présente loi, toute personne morale ou physique exerçant, autrement que dans le lien d'un contrat de travail, une activité consistant à fournir à des tiers, de manière permanente ou occasionnelle, des services de:

1° surveillance et protection de biens mobiliers ou immobiliers;

2° protection de personnes;

3° surveillance et protection de transport de valeurs;

4° gestion de centraux d'alarme.

Au sens de l'alinéa 1er, 3°, sont considérés comme valeurs tous les biens qui, en raison de leur caractère précieux ou de leur nature spécifique, font l'objet d'une menace. Toutefois, le Roi peut exclure certaines valeurs du champ d'application de la présente loi.

Ne sont pas considérés comme entreprises de gardiennage, les associés d'une entreprise de gardiennage autorisée, qui exercent effectivement des activités définies à l'alinéa 1er, lorsqu'ils sont unis, par alliance ou par un lien de parenté jusqu'au deuxième degré, avec un des associés fondateurs ou lorsque la société concernée comporte un maximum de quatre associés actifs qui exercent des activités définies à l'alinéa 1er. »

2° le § 3 est remplacé par les alinéas suivants :

« § 3. Est considérée comme entreprise de sécurité, au sens de la présente loi, toute personne physique ou morale exerçant une activité consistant à fournir à des tiers, de manière permanente ou occasionnelle, des services de conception, d'installation, d'entretien ou de réparation de systèmes et de centraux d'alarme.

Par dérogation à l'alinéa 1er et sans préjudice de l'article 12 n'est pas considérée comme entreprise de sécurité la personne physique ou morale qui exerce les activités, telles que définies à l'alinéa 1er, exclusivement en vue d'assurer la sécurité des véhicules, tels que définis dans l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière. »

Hoofdstuk I. — Wijzigingen van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten

Art. 2. In artikel 1 van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Paragraaf 1 wordt vervangen door de volgende leden :

« § 1. In de zin van deze wet wordt als bewakingsonderneming beschouwd, elke rechtspersoon of natuurlijke persoon die, anders dan in het verband van een arbeidsovereenkomst, een activiteit uitoefent bestaande in de blijvende of tijdelijke levering aan derden van diensten van :

1° toezicht op en bescherming van roerende of onroerende goederen;

2° bescherming van personen;

3° toezicht op en bescherming bij het vervoer van waarden;

4° beheer van alarmcentrales.

In de zin van het eerste lid, 3°, worden als waarden beschouwd alle goederen die, omwille van hun kostbaar karakter of bijzondere aard, onderhevig zijn aan bedreiging. De Koning kan echter bepaalde waarden uitsluiten van het toepassingsgebied van onderhavige wet.

Als bewakingsondernemingen worden evenwel niet beschouwd de vennoten in een vergunde bewakingsonderneming die effectief activiteiten, bepaald in het eerste lid, uitoefenen, indien zij in een band van aan- of bloedverwantschap tot in de tweede graad staan met één der oprichtende vennoten of indien de betrokken vennootschap bestaat uit maximaal vier actieve vennoten die activiteiten, bepaald in het eerste lid, uitoefenen. »

2° Paragraaf 3 wordt vervangen door de volgende leden :

« § 3. In de zin van deze wet wordt als beveiligingsonderneming beschouwd, elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een activiteit uitoefent bestaande in de blijvende of tijdelijke levering aan derden van diensten van conceptie, installatie, onderhoud of herstelling van alarmsystemen en alarmcentrales.

In afwijking van het eerste lid en zonder afbreuk te doen aan artikel 12 wordt evenwel niet als beveiligingsonderneming beschouwd de natuurlijke of rechtspersoon die de in het eerste lid

bepaalde activiteiten uitsluitend uitoefent met het oog op de beveiliging van voertuigen, zoals gedefinieerd in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer. »

De heren Goris en Hazette stellen volgende amendementen voor :

« A. In artikel 1, § 1, eerste lid, voorgesteld onder het 1° van dit artikel de woorden « anders dan in het verband van een arbeidsovereenkomst » vervangen door de woorden « zowel in het verband van een arbeidsovereenkomst als op een andere wijze. »

« A. À l'article 1er, § 1er, premier alinéa, proposé au 1° de cet article, remplacer les mots « autrement que dans le lien d'un contrat de travail » par les mots « dans le lien d'un contrat de travail ou de toute autre manière. »

« B. Het derde lid van dezelfde paragraaf doen vervallen. »

« B. Supprimer le troisième alinéa du même paragraphe. »

M. Hazette propose l'amendement que voici :

« Au troisième alinéa du § 1er proposé, remplacer les mots « maximum de quatre associés actifs » par les mots « maximum de dix associés actifs. »

« In het derde lid van de voorgestelde § 1 de woorden « maximaal vier actieve vennoten » vervangen door de woorden « maximaal tien actieve vennoten. »

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

Le vote sur les amendements est réservé.

L'article 12 est rédigé comme suit :

Art. 12. À l'article 18 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

« Les infractions aux articles 8, § 2, alinéas 2 à 5, et 11, ainsi qu'aux arrêtés pris en exécution de l'article 8, § 5, sont punies d'une amende de 1 000 à 1 000 000 de francs. Les infractions aux articles 8, § 3, et 10, sont punies d'une amende de 100 à 100 000 francs. »;

2° l'alinéa 5 est abrogé.

Art. 12. In artikel 18 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Overtreding van de artikelen 8, § 2, tweede tot vijfde lid, en 11, alsmede van de besluiten genomen ter uitvoering van artikel 8, § 5, wordt bestraft met een geldboete van 1 000 tot 1 000 000 frank. Overtreding van de artikelen 8, § 3, en 10 wordt bestraft met een geldboete van 100 tot 100 000 frank. »;

2° het vijfde lid wordt opgeheven.

De heren Goris en Hazette stellen voor dit artikel te doen vervallen.

MM. Goris et Hazette proposent la suppression de cet article.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

L'article 19 est rédigé comme suit :

Art. 19. Un article 14ter, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi, modifiée par les lois du 29 juillet 1934, 4 mai 1936, 6 juillet 1978, 30 janvier 1991, 5 août 1991 et 9 mars 1995 :

« Art. 14ter. Seules les personnes physiques ou morales agréées conformément à l'article 1er, sont autorisées à exploiter une installation de tir à l'arme à feu, située dans un local fermé ou non, ou à organiser occasionnellement ou régulièrement des exercices de tir sportif.

Le Roi fixe les conditions d'agrément, sur proposition des ministres qui ont la Justice et l'Intérieur dans leurs attributions.

Le présent article ne s'applique pas aux installations ou aux exercices de tir réservés exclusivement à la formation ou à l'entraînement des agents de services de l'autorité ou de la force publique déterminés conformément à l'article 22, alinéa 3.»

Art. 19. Een artikel 14ter, luidend als volgt, wordt ingevoegd in dezelfde wet, gewijzigd door de wetten van 29 juli 1934, 4 mei 1936, 6 juli 1978, 30 januari 1991, 5 augustus 1991 en 9 maart 1995:

«Art. 14ter. Alleen de natuurlijke personen of rechtspersonen die overeenkomstig artikel 1 zijn erkend, worden gemachtigd om een schietinstallatie voor vuurwapens, al dan niet gelegen in een gesloten lokaal, uit te baten, of af en toe of regelmatig oefeningen voor sportschieten te organiseren.

De Koning bepaalt de erkenningsvoorwaarden op voorstel van de ministers die bevoegd zijn voor Justitie en Binnenlandse Zaken.

Dit artikel is niet van toepassing op de schietinstallaties of de schietoefeningen die enkel bestemd zijn voor de opleiding of de training van de ambtenaren van de diensten van het openbaar gezag of van de openbare macht die overeenkomstig artikel 22, derde lid, worden aangeduid.»

De heren Goris en Hazette stellen voor dit artikel te doen vervallen.

MM. Goris en Hazette proposent la suppression de cet article.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

M. Hazette propose l'insertion d'un article 19bis (nouveau) rédigé comme suit:

«Disposition transitoire

«Art. 19bis. Toutes les personnes physiques qui, en vertu des dispositions actuelles de l'article 1er de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage n'étaient pas soumises à l'obligation d'autorisation et d'agrément, du fait que la société dont elles étaient les associés les avait obtenus, sont considérées comme ayant obtenu l'autorisation et l'agrément à titre individuel pendant un an, mais au plus tard jusqu'à l'échéance de l'agrément obtenu par leur société avant l'entrée en vigueur de la présente loi. Cette disposition n'est valable qu'aussi longtemps que la personne physique reste un associé de la société visée.»

«Overgangsbepaling

«Art. 19bis. Alle natuurlijke personen die krachtens de huidige bepalingen van artikel 1 van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten niet moeten voldoen aan de verplichtingen inzake vergunning en erkenning omdat de vennootschap waarin zij vennoot zijn, die heeft verkregen, worden geacht die vergunning en erkenning persoonlijk voor 1 jaar verkregen te hebben en uiterlijk tot het verstrijken van de erkenning die hun vennootschap verkregen heeft vóór de inwerkingtreding van deze wet. Deze bepaling geldt slechts zolang de natuurlijke persoon een vennoot van de bedoelde vennootschap blijft.»

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'article 20 est rédigé comme suit:

Entrée en vigueur

Art. 20. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

Inwerkingtreding

Art. 20. Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

De heren Goris en Hazette stellen volgend amendement voor:

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 20. Deze wet treedt in werking drie maanden na de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.»

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 20. La présente loi entre en vigueur trois mois après le jour de sa publication au Moniteur belge.»

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik wens de aandacht van de staatssecretaris erop te vestigen dat dit wetsontwerp geen overgangsbepaling bevat. Ik vind het bijzonder betreurenswaardig dat met de goedkeuring van zo'n belangrijk ontwerp tientallen mensen van vandaag op morgen in de kou worden gezet zonder recht op een werkloosheidsuitkering. Geef deze mensen alstublieft de kans zich aan te passen aan de nieuwe wetgeving. Het inlassen van een rechtvaardige overgangsbepaling van drie maanden lijkt mij een democratische verplichting.

De voorzitter. — De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

De aangehouden stemmen en de stemming over het geheel van het wetsontwerp hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 20 JULI 1990 TER BEVORDERING VAN DE EVENWICHTIGE AANWEZIGHEID VAN MANNEN EN VROUWEN IN ORGANEN MET ADVISERENDE BEVOEGDHEID

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 20 JUILLET 1990 VISANT À PROMOUVOIR LA PRÉSENCE ÉQUILIBRÉE D'HOMMES ET DE FEMMES DANS LES ORGANES POSSÉDANT UNE COMPÉTENCE D'AVIS

Discussion générale

Examen des articles

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Thijs (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid werd op dinsdag 2 juli jongstleden besproken in de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden. Het beoogt een aanpassing van de wet van 20 juli 1990, die bepaalt dat voor een

adviesverlenend orgaan de voordragende instantie telkens de kandidatuur van een man en een vrouw moet indienen. Uit onderzoek is gebleken dat deze wetgeving niet de gewenste impact heeft. Daarom moet zij worden bijgestuurd, moet een extra stimulans worden gegeven om te streven naar pariteit.

In de toekomst zal in een adviesorgaan ten hoogste twee derden van de leden van hetzelfde geslacht mogen zijn. Bovendien komen er sancties bij het niet-naleven van de wet en dat is toch ook belangrijk.

Ten eerste wordt een kandidatuur, indien zij niet voldoet aan de wettelijke voorwaarden, namelijk indien niet een man en een vrouw werden voorgedragen, teruggestuurd en blijft het mandaat vacant tot een wettelijke kandidatuur is ingediend.

Ten tweede kunnen slechts rechtsgeldige adviezen worden uitgebracht, wanneer het adviesorgaan voldoet aan de opgelegde samenstelling.

Indien een adviesorgaan werkelijk in de onmogelijkheid verkeert om te voldoen aan de wettelijke bepalingen, dan zal de minister belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen oordelen over de gemotiveerde aanvraag tot afwijking. Het orgaan in kwestie kan pas rechtsgeldig adviezen uitbrengen nadat de Ministerraad de motivatie als afdoende heeft beoordeeld.

De samenstelling van de bestaande adviesorganen moet worden aangepast bij de eerstvolgende hernieuwing van de mandaten en uiterlijk — en dat is ook belangrijk — op 31 december 1999.

Tijdens de bespreking in de commissie stonden alle leden — zowel mannen als vrouwen — positief tegenover het wetsontwerp. Wel werd de vraag gesteld of met het nemen van de bij wet bepaalde sancties geen tegenovergesteld effect wordt bereikt, namelijk dat de minister die een advies moet krijgen, daarop niet echt zal aandringen. Hierop antwoordde de minister dat een advies in vele gevallen een substantiële voorwaarde voor het tot stand komen van een norm is. In de commissie werd er eveneens op gewezen dat de meeste mannen — maar niet alle mannen — nog altijd weinig geïnteresseerd zijn in de problematiek. Het belangrijkste is echter, zo merkte de minister op, dat deze mannen mee stemmen voor gelijkberechtiging.

Het ontwerp werd eenparig goedgekeurd door de tien aanwezige leden. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Van der Wildt.

Mevrouw Van der Wildt (SP). — Mijnheer de voorzitter, bij de bespreking van het ontwerp in de commissie zei iemand beschaamd te zijn dat een dergelijke wet noodzakelijk is om een evidentie in de praktijk te brengen. Hiermee wordt zeer duidelijk het gevoel verwoord dat wij allemaal hebben bij het verdedigen en goedkeuren van een wet die positieve discriminatie inhoudt. Niemand gaat ongenueanceerd en volmondig akkoord met deze methode, maar het is de enige weg om een achterstand in te halen.

Gelijke kansen krijgen, dat betekent in de eerste plaats gelijk aan de start komen en daar is het ons met deze «opstapjes» voor vrouwen in de eerste plaats om te doen. Dit is zeker geen vorm frustratieverwerking van enkele overjarige fanatieke feministen die hiermee alleen maar zichzelf een plezier willen doen, zoals een vrouwelijk kamerlid tijdens de bespreking aldaar beweerde. Dit wettelijk opgelegd inhaalmanoeuvre is noodzakelijk om democratische en maatschappelijke redenen.

De participatie van vrouwen aan het beleidsadviserend en het besluitvormingswerk is veel te laag. Sensibilisatie, vorming en overredingskracht zijn al jaren onvoldoende gebleken om een betekenisvol resultaat te geven voor de aanwezigheid van vrouwen in bedoelde adviesorganen. De politiek van vrijwilligheid en welwillendheid heeft duidelijk niet geholpen, zelfs niet met de formulering van de wet van 1990. De dubbele voordracht van een man en een vrouw leidde blijkbaar meestal tot de keuze voor een man.

Het quotum dat nu wettelijk wordt opgelegd, maximum twee derden van de leden van hetzelfde geslacht, is een efficiënte verbetering die in de toekomst hoopvollere resultaten moet geven.

Wij zouden niet in België zijn, als wij niet onmiddellijk rekening hielden met uitzonderingen en onmogelijkheden. Er is dus in een afwijkingsprocedure voorzien. Deze afwijkingsprocedure moet door de voogdijminister worden gemotiveerd aan de minister belast met het beleid van gelijke kansen, die op haar beurt de Ministerraad inlicht en de Ministerraad beslist.

Tijdens de bespreking in de commissie noemde de minister deze procedure complex. Voor mij is zij nog niet complex genoeg. Ik ben immers van oordeel dat het bekomen van een afwijking moeilijker moet zijn dan het zoeken naar kandidaten van het andere geslacht. In tal van domeinen gaat men er immers al te gemakkelijk van uit dat er geen geschikte vrouwen te vinden zijn. Het geslacht kan inderdaad geen basis zijn voor het beoordelen van deskundigheid. Vrouwen zullen dan ook altijd verdedigen dat de meest geschikte kandidaat moet worden gekozen. De voorbeelden waarbij het mannelijke geslacht in vele gevallen wel een voordeelfactor uitmaakte bij keuzen en aanstellingen, zijn echter legio.

Zal het adviesorgaan beter functioneren als de geslachtsregel wordt geëerbiedigd? Zal het advies beter zijn als mannen en vrouwen er evenwichtig aan hebben meegewerkt? Het zijn vragen die voor- en tegenstanders van deze wet urenlang kunnen bezighouden en waarop ik ook geen antwoord heb, maar het is een feit dat verscheidenheid in visie verrijkend kan zijn voor de hele samenleving. Een van de meest doorslaggevende argumenten van de tegenstanders van een dergelijke maatregel, die wij ook hoorden bij de wet-Tobback-Smet aangaande de verkiezingslijsten, is dat vrouwen dit zelf niet willen of geen interesse hebben. Zij kunnen gelijk hebben. Vrouwen hebben immers onvoldoende voorbeelden, zijn onvoldoende ingelicht en worden onvoldoende gesteund of geholpen om deze opdrachten op te nemen, want die ondersteuning maakt deel uit van de hele mannencultuur waarin het beleidswerk zich afspeelt. Daarin verandering brengen is het moeilijkst, omdat men dan raakt aan macht en machtsposities, die men niet zomaar vrijwillig opgeeft. Ook dat is een evidentie.

Onlangs werd ik in een uitzending door derden «Lichtpunt» getroffen door een reportage over het werk van de Amerikaanse Jane Elliot, *Blue Eyed*. Hoewel haar werk meestal over het behandelen van racisme in onze maatschappij gaat, is haar analyse en haar benaderingswijze ook perfect toepasbaar op de situatie van vrouwen. Zij toont aan dat wie in een machtspositie zit, ernaar zal streven om deze machtspositie te versterken. Daartoe is veel veroorloofd in de ogen van de machthebber, omdat hij ervan uitgaat dat hij beter is dan de andere die zijn macht kan bedreigen. Die machthebber bepaalt de spelregels en past die voortdurend aan, zodat zijn machtspositie gegarandeerd is. Elke poging tot verzet wordt geïsoleerd. Dit klinkt nogal drastisch en dictatoriaal, maar de reportage toonde werksessies van Jane Elliot waaruit blijkt dat dit streven voorkomt in banale dagelijkse gedragingen, zo banaal dat het beangstigend wordt. Wie iets over discriminatie wil zeggen, zou deze documentaire eerst moeten zien. De verdokenheid, de vanzelfsprekendheid en de banaliteit van ons dagelijks handelen wordt erin blootgelegd als oorzaak van ongelijkheid in de samenleving.

Een dergelijke wet is dan ook het enige doeltreffende instrument om die blijvende trend naar machtsversterking van de ene groep ten opzichte van de andere om te buigen. De resultaten van de wet van 1990 tonen trouwens aan dat elke versoepeling, elke toegeving een middel is om het effect ervan af te zwakken. De wet-Tobback-Smet aangaande de verkiezingslijsten heeft resultaten opgeleverd bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Ze werd echter ernstig gekortwiekt door het gebrek aan sancties en het uitblijven van concrete resultaten inzake de verdeling van mandaten. Indien men op termijn een betere verdeling van de verkozen mandaten wil realiseren, zal een verstrenging van de toepassing van deze wet op korte termijn ongetwijfeld noodzakelijk zijn.

Tot slot wil ik er nogmaals de nadruk op leggen dat het verkeerd zou zijn om bij deze problematiek uit te gaan van een absolute tweestrijd tussen mannen en vrouwen. Het ontwerp gaat over gelijkheid en samenwerking en de kansen daartoe. Men mag niemand op basis van het geslacht uitsluiten. Die uitsluiting, hoe subtiel ook, bestaat nog in onze samenleving. Het moeilijkst aan te pakken is immers die discriminatie waarvan wij ons niet bewust zijn of waarvan anderen ons zeggen dat er niets aan de hand is. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, la Belgique jouit d'un régime démocratique. Cependant, la moitié de la population est représentée de façon très inégale au sein des diverses assemblées.

La culture démocratique se définit comme un effort de l'unité et de la diversité ainsi que de la liberté et de l'intégration. Dans ce sens, nous devons respecter la volonté exprimée par la minorité.

L'égalité formelle des droits est réalisée et il reste dorénavant à garantir aux femmes un traitement égal en droit et une égalité de fait. Aujourd'hui, un pas timide dans ce sens sera donc accompli.

En effet, le but du projet soumis à notre vote est de contribuer à la naissance d'une démocratie paritaire dans laquelle les hommes et les femmes assumeront des responsabilités politiques égales et dans laquelle ils seraient représentés de manière équilibrée dans l'ensemble des organes politiques. Une participation des femmes et des hommes dans les organes de représentation est dès lors une nécessité démocratique.

Il est primordial de changer les réalités par l'action afin d'accélérer la prise de conscience d'une société encore réticente, comme si les obstacles à l'intégration effective des femmes correspondaient à des retards de mentalité, à des pratiques sociales enracinées dans le passé.

Le système des quotas tel que prévu dans le projet est un palliatif ou un signe alarmant indiquant que le moteur de la démocratie a des ratés, car je pense que l'égalité ne sera assurée que si nous croyons fermement au caractère paritaire, mais évidemment spontané, de la démocratie.

Je voterai cependant en faveur de ce projet car je pense qu'actuellement, il s'agit malheureusement de la seule façon d'assurer une présence plus ou moins équilibrée des femmes et des hommes dans les organes possédant une compétence d'avis.

Il est nécessaire que les femmes y soient représentées car, en politique, elles font preuve d'une mentalité différente, d'une culture politique fondée sur une sensibilité qui leur est propre, d'une diplomatie plus consensuelle, d'une vision moins conflictuelle des choses, d'un sens plus concret de la réalité sans doute dû à leur proximité de la vie quotidienne, d'un goût moins prononcé du « pouvoir pour le pouvoir » et, dès lors, d'une volonté de carriérisme moins assassin dans le monde politique.

Dans la même lignée, une proposition de loi déposée par Mme de Bethune et cosignée par moi-même et d'autres sénateurs, visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les conseils communaux consultatifs, est à l'étude à la commission de l'Intérieur du Sénat; celle-ci va dans le même sens que le projet qui est aujourd'hui soumis à notre vote.

En tant que femme parlementaire, je ne puis formuler qu'un souhait, celui de voir un jour l'assemblée où nous siégeons, laquelle comporte déjà un nombre important de femmes, ainsi que d'autres organes représentatifs composés de manière égale d'hommes et de femmes afin qu'une véritable démocratie paritaire puisse voir le jour. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan minister Smet.

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats dank ik de leden van de commissie die het wetsontwerp unaniem hebben goedgekeurd.

Ik sluit mij aan bij de uiteenzettingen die hier werden gehouden. Wij worden immers gedreven door hetzelfde elan om de gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in alle politieke en parapolietieke organen te bereiken. De strijd die wij hiervoor moeten voeren, is zeer lang. De politieke partijen hebben quota ingevoerd. Bij de CVP gebeurde dit in de eerste helft van de jaren 70. Om de vijf à zeven jaar hebben wij een inspanning gedaan om de quota op te drijven en ze uit te breiden van de partij-organen naar de officiële organen. Tot nu toe zijn wij er niet in geslaagd quota in te voeren voor de verkiesbare plaatsen in het Parlement. De beslissing dat een derde van het aantal kandidaten voor Kamer en Senaat vrouwen moeten zijn is weliswaar belangrijk omdat dit

de vrouwen stimuleert om zich verkiesbaar te stellen, hun aanwezigheid aldus zichtbaar wordt en zij worden gedwongen een campagne te voeren.

Étant donné le système électoral que nous connaissons en Belgique, nous ne sommes nullement certains que telle ou telle femme sera élue. C'est donc un petit pas en avant.

Si aucune loi ne prévoit que des femmes doivent obligatoirement figurer à des places utiles — à une place de combat, de membre effectif ou de suppléant — pour être élues, nous n'aurons jamais la certitude que le nombre de femmes parlementaires augmentera.

C'est donc la dernière bataille qui doit être menée en vue de garantir la présence d'un tiers de femmes. Par la suite, dans quelques années, nous entamerons le combat pour la parité, que nous emporterons certainement à terme. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten wij de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. À l'article 2 de la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis, il est inséré un § 1^{er}bis, rédigé comme suit :

« § 1^{er}bis. Lorsque les conditions posées au § 1er n'ont pas été remplies, le ministre de la compétence duquel relève l'organe consultatif, renvoie les candidatures à l'instance chargée de présenter les candidatures. Tant que les conditions posées n'auront pas été remplies, le mandat à attribuer reste vacant. ».

Art. 2. In artikel 2 van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid, wordt een § 1bis ingevoegd, luidend als volgt :

« § 1bis. Wanneer niet wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld onder § 1, stuurt de minister onder wiens bevoegdheid het betreffende adviesorgaan ressorteert, de candidaturen terug naar de voordragende instantie. Zolang niet aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan, blijft het te begeben mandaat vacant. ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Dans la même loi, il est inséré un article 2bis, rédigé comme suit :

« Art. 2bis. § 1er. Deux tiers au maximum des membres d'un organe consultatif sont du même sexe.

§ 2. Lorsque la condition posée au § 1er n'a pas été remplie, l'organe consultatif concerné ne peut pas émettre d'avis valide, sauf si le ministre de la compétence duquel relève l'organe consultatif, communique l'impossibilité de remplir la condition posée au § 1er, appuyée de raisons suffisantes, au ministre chargé de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes. Dans le cas des organes consultatifs à créer ou à constituer, la motivation visée doit être donnée avant la nomination des membres de l'organe consultatif concerné.

Le ministre chargé de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes informe le Conseil des ministres de cette impossibilité. La motivation est considérée comme adéquate par le Conseil des ministres, sauf décision contraire formulée par

celui-ci dans les deux mois suivant la communication de la motivation visée au ministre chargé de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes.

Dans les avis concernés de cet organe consultatif, mention doit être faite de la dérogation au § 1er, dans le respect de la procédure décrite au présent paragraphe, comme de la motivation adéquate.»

Art. 3. In dezelfde wet wordt een artikel *2bis* ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. *2bis*. § 1. Ten hoogste twee derden van de leden van een adviesorgaan is van hetzelfde geslacht.

§ 2. Wanneer niet werd voldaan aan de in § 1 gestelde voorwaarde, kan het betrokken adviesorgaan niet op rechtsgeldige wijze advies uitbrengen, behalve wanneer de minister onder wiens bevoegdheid het betrokken adviesorgaan ressorteert, de onmogelijkheid om te voldoen aan de in § 1 gestelde voorwaarde, met voldoende redenen omkleed, aan de minister bevoegd voor het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen meedeelt. In geval van nieuw op te richten of samen te stellen adviesorganen, dient de bedoelde motivering te worden gegeven vóór de benoeming van de leden van het betrokken adviesorgaan.

De minister belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen licht de Ministerraad in omtrent deze onmogelijkheid. De motivering wordt door de Ministerraad beschouwd als zijnde afdoende, behoudens bij diens andersluidende beslissing binnen de twee maanden na de mededeling van de bedoelde motivering aan de minister belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

In de betrokken adviezen van dit adviesorgaan dient melding te worden gemaakt van de afwijking van § 1, met inachtneming van de procedure beschreven in onderhavige paragraaf, evenals van de afdoende motivering.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 4 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 4. Tous les deux ans, le ministre chargé de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes fait rapport aux Chambres fédérales de l'exécution de la présente loi.»

Art. 4. Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 4. De minister belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen legt om de twee jaar verslag voor aan de federale Kamers over de uitvoering van onderhavige wet.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Dans la même loi, il est ajouté un article 5, rédigé comme suit:

«Art. 5. Pour les organes consultatifs qui ont été créés avant l'entrée en vigueur du présent article, les ministres de la compétence desquels relèvent les organes consultatifs, adapteront leur composition conformément aux dispositions de l'article *2bis*, lors du prochain renouvellement des mandats et au plus tard au 31 décembre 1999.»

Art. 5. In dezelfde wet wordt een artikel 5 toegevoegd, luidend als volgt:

«Art. 5. Voor de adviesorganen die vóór de inwerkingtreding van dit artikel werden opgericht, passen de ministers onder wiens bevoegdheden de betreffende adviesorganen ressorteren, hun samenstelling, overeenkomstig de bepalingen van artikel *2bis*, aan bij de eerstvolgende hernieuwing van de mandaten en uiterlijk tegen 31 december 1999.»

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé cet après-midi au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen vanmiddag over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 27 DECEMBER 1973 BETREFFENDE HET STATUUT VAN HET PERSONEEL VAN HET OPERATIONEEL KORPS VAN DE RIJKSWACHT (EVOCATIE)

Algemene bespreking

Bespreking van artikel 3

PROJET DE LOI PORTANT MODIFICATION DE LA LOI DU 27 DÉCEMBRE 1973 RELATIVE AU STATUT DU PERSONNEL DU CORPS OPÉRATIONNEL DE LA GENDARMERIE (ÉVOCATION)

Discussion générale

Examen de l'article 3

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Le projet de loi, tel qu'il nous a été transmis par la Chambre des représentants et adopté *ne varietur* par le Sénat, servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1067/1-96/97 de la Chambre des représentants.*)

Het wetsontwerp dat ons door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd overgezonden en door de Senaat zonder wijzigingen werd aangenomen, dient als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 10671-96/97 van de Kamer van volksvertegenwoordigers.*)

In afwachting dat de rapporteur hier aanwezig kan zijn, geef ik het woord aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, voorliggend wetsontwerp wil een lacune opvullen in het tuchtreglement van de rijkswacht. Tot op heden kan het injunctierecht van de minister op het niveau van de eenheidscommandanten immers worden geblokkeerd. Derhalve zijn wij er geen tegenstander van dat de verantwoordelijkheid van de minister in deze aangelegenheden wordt uitgebreid.

Toch heeft onze fractie een fundamenteel bezwaar tegen de mogelijkheid van de minister om het eenparig advies van de onderzoeksraad betreffende de tuchtsanctie, naast zich neer te leggen.

De onderzoeksraad bestaat uit vijf personen: een voorzitter, die een zittend magistraat van het hof van beroep is, twee bijzitters, aangewezen door de vakorganisaties van de rijkswacht en twee hogere rijkswachtofficiëren. Indien een aldus samengestelde onderzoeksraad zich unaniem uitspreekt over een sanctie tegenover een rijkswachter, dan lijkt het mij allerminst aangewezen dat de minister van Binnenlandse Zaken zich om de een of andere reden geroepen zou voelen om die unanieme beslissing te wijzigen.

Na goedkeuring van voorliggend ontwerp zal het anders zijn. Ik geef het voorbeeld van een rijkswachter die op een eerder ongelukkige manier in de pers in opspraak komt. Deze zaak ontwikkelt zich in korte tijd tot een aangelegenheid van staatsbelang, maar na deskundig onderzoek blijkt dat de rijkswachter slechts een heel lichte beroepsfout kan worden aangewreven en dat tal van omstandigheden het opgeblazen verhaal sterk relativeren. Dit zou het unaniem besluit kunnen zijn van de onderzoeksraad.

De minister die, zoals wij allen, een politicus is en derhalve helemaal niet ongevoelig is voor wat de publieke opinie bezighoudt, kan na de wetswijziging door de publieke opinie moreel worden gedwongen toch hard op te treden tegen de betrokken

rijkswachter, zelfs indien hij zelf en iedereen die nauw bij deze zaak betrokken is in eer en geweten beseffen dat een zware sanctie onterecht is.

De minister kan zich geroepen voelen om een voorbeeld te stellen, om deze of gene rijkswachter te beladen met alle zonden van Israël. Een voorafgaande unanieme uitspraak van de onderzoeksraad zal hieraan niets kunnen veranderen.

De eminente leden van de onderzoeksraad moeten beseffen dat hun aanwezigheid alleen tot doel heeft aan windowdressing te doen, aangezien hun bevoegdheden door de minister kunnen worden overruled.

Mijnheer de voorzitter, sta mij toe de beeldspraak die ik in de commissie heb gebruikt, in openbare vergadering te herhalen.

Wij keren terug naar de Far West van de 19e eeuw, waar een vermeende paardendief onder luid gejoel van de omstaanders uit zijn cel wordt gesleurd om aan de hoogste boom te worden opgeknoopt. De lokale sheriff — lees de minister — kan dit alleen maar goedkeuren, aangezien hij binnen afzienbare tijd door die menigte opnieuw moet worden verkozen.

De fundamenten van onze rechtsstaat zijn ver zoek wanneer een enkele politicus een unanieme beslissing van een rechtscollège naast zich neer kan leggen en kan handelen naar eigen inzicht. Hem zal trouwens steeds — terecht of onterecht — partijdigheid worden aangewreven.

Bovendien is het mij volslagen onduidelijk waarom een politicus in dergelijke aangelegenheden het laatste woord wil hebben. Ik meen dat een minister van Binnenlandse Zaken in dergelijke dossiers nooit een voor iedereen aanvaardbare beslissing kan nemen. Laat aan Vrouwe Justitia, die zoals u weet geblinddoekt is, over wat haar toekomt en laat de minister de wetten uitvoeren die wij goedkeuren. Ieder zijn taak.

Deze nieuwe keizerlijke techniek voor de behandeling van tuchtdossiers is allerminst conform de procedures die gelden voor de gemeentepolitie en voor de gerechtelijke politie. Dezelfde minister die de uniformisering van de politiediensten nastreeft, staat vandaag een volstrekt afwijkende tuchtprocedure voor «zijn rijkswachters» voor.

Met mijn amendement wil ik de uitspraak van de onderzoeksraad voor de minister bindend maken in dat ene bijzondere geval waarin deze uitspraak met eenparigheid van stemmen wordt aangenomen. Voor de overige gevallen kunnen wij, zij het met enige terughoudendheid, de verantwoordelijkheid aan de minister laten.

Mijnheer de voorzitter, ik hou mijn hart vast, want bij het eerste incident waarbij een rijkswachter is betrokken, zal de publieke opinie die het hoofd van deze man wil, niet nalaten de minister te wijzen op zijn nieuwe keizerlijke bevoegdheid het volk dit hoofd aan te bieden. Dit is België, dit is de twintigste eeuw.

De voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Caluwé (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, dit ontwerp brengt een wijziging aan in het injunctierecht van de minister van Binnenlandse Zaken bij toepassing van het tuchtstatuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht, zoals vastgelegd in de statutaire wet van 27 december 1973.

Om een passend gevolg te kunnen geven aan het unaniem door de Kamer van volksvertegenwoordigers goedgekeurde verslag van de parlementaire onderzoekscommissie naar de wijze waarom het onderzoek door politie en gerecht werd gevoerd in de zaak-Dutroux-Nihoul en andere is deze wijziging noodzakelijk. Deze commissie zal eerstdaags haar bevindingen over de verantwoordelijkheden bij de rijkswacht aan de minister overzenden. Omdat de minister niet langer zou moeten wachten met het instellen van de tuchtprocedures, heeft de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden voorgesteld om over de besprekingen van dit ontwerp mondeling verslag uit te brengen aan de plenaire vergadering.

Zoals door de vertegenwoordiger van de minister in de commissie werd toegelicht, worden tuchtstraffen momenteel, afhankelijk van de ernst van de tuchtstraf, opgelegd door de eenheidscommandant, de korpscommandant, de minister van Binnenlandse Zaken of de Koning.

Een tuchtprocedure kan op verschillende manieren worden ingeleid. Het kan gebeuren op initiatief van de eenheidscommandant zelf nadat hij over de redenen voor het instellen van een onderzoek eventueel werd ingelicht door een overheid onder wier gezag de rijkswacht staat, te weten de minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Justitie, een burgemeester of een gerechtelijke overheid. Een tuchtprocedure kan ook worden ingeleid op bevel van de minister van Binnenlandse Zaken, al dan niet op verzoek van de minister van Justitie of van een burgemeester.

De procedure vat steeds aan met een voorafgaand onderzoek door de eenheidscommandant die op grond daarvan eigenmachtig beslist of de procedure al dan niet moet worden verdergezet.

Dit ontwerp bepaalt dat een tuchtprocedure gestart op bevel van de minister van Binnenlandse Zaken, ook bij beslissing van deze minister, na een voorafgaand onderzoek, wordt verdergezet en dat tuchtstraffen, ook de lichte straffen, na het advies van de onderzoeksraad, eveneens door de minister van Binnenlandse Zaken moeten worden opgelegd.

Tijdens de bespreking in de commissie werd een amendement ingediend door de heer Goris en mevrouw Cornet d'Elzuis. Dit amendement werd opnieuw in openbare vergadering ingediend. De heer Goris heeft er hier al op gewezen dat dit amendement ertoe strekt de minister te verplichten het advies van de onderzoeksraad te volgen wanneer dit advies unaniem is. Op deze wijze willen de indieners verhinderen dat de minister om politieke redenen, bijvoorbeeld onder druk van de publieke opinie, sancties zou opleggen.

Hiertegen werd ingebracht dat de minister ook met toepassing van de huidige procedure mag afwijken van een eenparig advies van de onderzoeksraad. Voorliggend ontwerp bepaalt wel dat de minister ook voor lichtere straffen eigenmachtig kan optreden. Hij kan desgevallend ingaan tegen een eenheidscommandant die de tuchtprocedure niet wenst verder te zetten. Voor de zwaardere tuchtstraffen wordt er aan de relatie tussen de minister en de onderzoeksraad niets gewijzigd. Dit ontwerp is dus niet bedoeld opdat de minister zou kunnen ingaan tegen het advies van de onderzoeksraad, want dat kan hij vandaag reeds, maar wel tegen het advies afkomstig van één persoon, in casu het verzet van de eenheidscommandant tegen een ingeleide tuchtprocedure.

Tevens werd ingebracht dat het voor de democratische controle op de politiediensten noodzakelijk is dat de minister het laatste woord heeft. De minister kan immers door het Parlement ter verantwoording worden geroepen.

Ten slotte moet de minister ook waken over de eenheid van de jurisprudentie, vermits er een Nederlandstalige en een Franstalige onderzoeksraad bestaan, waarvan de uitspraken wel eens verschillen. Het amendement van de heer Goris en mevrouw Cornet d'Elzuis werd in de commissie verworpen met zes stemmen tegen drie.

Het geheel van het geëvoceerde ontwerp werd aangenomen met zeven stemmen, bij twee onthoudingen.

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, le projet de loi qui est soumis aujourd'hui à notre vote, fait suite au rapport de la commission d'enquête parlementaire établi sur la manière dont l'enquête, dans ses volets «policiers et judiciaires», a été menée dans l'affaire Dutroux-Nihoul et consorts, et approuvé à l'unanimité par la Chambre.

Actuellement, à la gendarmerie, les sanctions légères sont infligées par les commandants d'unité de sorte que les enquêtes disciplinaires à mener et les sanctions qui en découlent éventuellement échappent au contrôle ministériel. Le présent projet a pour but d'y remédier en complétant le droit d'injonction positif du ministre de l'Intérieur, en matière de poursuites disciplinaires, d'un droit d'évocation qui lui permet d'infliger lui-même la sanction disciplinaire appropriée.

Ce projet est essentiel mais il est, selon moi, critiquable à certains égards. On peut en effet se demander s'il est opportun, dans un contexte général de réforme du système policier, de

proposer des modifications marginales à l'ensemble d'une problématique d'harmonisation des statuts et du régime disciplinaire qui devrait être traitée dans un contexte global.

À l'avenir, il me semble — à ce titre, je vous renvoie au rapport de la commission de l'Intérieur sur la réforme des polices — qu'il serait souhaitable de parvenir à un statut disciplinaire commun à tous les fonctionnaires de police. Les sanctions plus lourdes devraient pouvoir être infligées par le biais d'un collège de discipline qui fonctionnerait de manière décentralisée, présidé par un membre du pouvoir judiciaire, tandis que les sanctions disciplinaires mineures seraient infligées par le supérieur hiérarchique.

En outre, l'on peut se demander quelle suite réservera la Cour d'arbitrage à la critique soulevée par le Conseil d'État dans son avis. En effet, celui-ci s'interroge sur la compatibilité du projet avec les principes d'égalité et de non-discrimination consacrés par les articles 10 et 11 de la Constitution. Est-il, en effet, permis au législateur d'établir pour un des corps de police — la gendarmerie — une procédure disciplinaire particulière qui comporte des règles différentes de celles applicables aux autres ?

Cependant, si ce projet peut, sur certains points, être contestable — seule une jurisprudence pourrait apprécier les arguments soulevés à l'encontre de celui-ci —, mon groupe votera ce texte, car il apparaît nécessaire que des sanctions soient prises et que le ministre, via son droit d'injonction, puisse assumer la responsabilité politique des sanctions infligées aux gendarmes.

Si on veut atteindre cet objectif, il faut, dès lors, donner les moyens au ministre d'y parvenir. Il va de soi que le projet soumis au vote implique une grande responsabilité dans le chef du ministre qui devra veiller à ce que les sanctions disciplinaires appropriées soient infligées. Il serait en effet difficilement acceptable que le ministre prononce une sanction exemplaire pour des raisons d'ordre politique et social. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten. Wij bespreken nu artikel 3 waarbij een amendement werd ingediend.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen de l'article 3 auquel un amendement a été déposé.

L'article 3 est rédigé comme suit :

Art. 3. L'article 24/34, § 2, de la même loi, inséré par la loi du 24 juillet 1992, est complété par un troisième alinéa, libellé comme suit :

« En cas d'application de la procédure visée à l'article 24/26, § 3, l'avis unanime du conseil d'enquête relatif à la qualification des faits visée au 2°, s'impose à l'autorité investie du droit de punir. »

Art. 3. Artikel 24/34, § 2, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 juli 1992, wordt aangevuld met een derde lid, luidend als volgt :

« In geval van toepassing van de procedure bedoeld in artikel 24/26, § 3, bindt het eenparig advies van de onderzoeksraad met betrekking tot de omschrijving van de feiten bedoeld in 2°, de overheid die bevoegd is om te straffen. »

De heer Goris en mevrouw Cornet d'Elzuis stellen volgend amendement voor :

« In het voorgestelde derde lid, na de woorden « bedoeld in 2° » de woorden « en met betrekking tot de voorgestelde straf bedoeld in 3° » invoegen. »

« À l'alinéa 3 proposé, insérer après les mots « visée au 2° » les mots « et relatif à la sanction proposée visée au 3°. »

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik heb dit amendement tijdens de algemene bespreking reeds voldoende toegelicht en wens het hierbij te houden. Wij handhaven uiteraard het amendement.

De voorzitter. — De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

De aangehouden stemming en de stemming over het geheel van het wetsontwerp hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement au vote réservé ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Mevrouw Sémer treedt als voorzitter op

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE À LA DÉTENTION IRREGULIÈRE DE CITOYENS KOWEITIENS ET NON KOWEITIENS EN IRAK

Discussion

VOORSTEL VAN RESOLUTIE MET BETREKKING TOT DE ONRECHTMATIGE GEVANGENSCHAP VAN KOEWEITSE EN NIET-KOEWEITSE BURGERS IN IRAK

Bespreking

Mme la présidente. — Mesdames et messieurs, le Sénat est appelé à se prononcer sur la proposition de résolution.

De Senaat moet zich uitspreken over het voorstel van resolutie.

La proposition de résolution est ainsi rédigée :

« Le Sénat,

Eu égard à la résolution 687 des Nations unies;

Eu égard au communiqué officiel de la Croix-Rouge internationale, qui fait mention de 625 Koweïtiens disparus ou prisonniers de guerre, dont un grand nombre de femmes, de personnes âgées et de jeunes étudiants;

Étant donné la situation inhumaine dans laquelle se trouvent ces prisonniers et l'incertitude dans laquelle vivent leurs familles;

Étant donné la violation de la Convention de Genève relative au traitement des prisonniers de guerre;

Constatant que beaucoup doutent de la crédibilité des déclarations irakiennes selon lesquelles tous les détenus auraient été libérés;

Constatant que le Comité national pour les prisonniers de guerre et les détenus créé par le Koweït dispose d'informations qui prouvent de manière irréfutable que l'Irak détient toujours injustement des Koweïtiens et des non-Koweïtiens;

Demande au gouvernement fédéral :

— de faire les démarches nécessaires auprès des autorités irakiennes pour que ce problème puisse être résolu le plus rapidement possible;

— de mettre cette question à l'ordre du jour de la réunion du Conseil des ministres européens des Affaires étrangères, pour que l'on obtienne la libération desdits Koweïtiens et non-Koweïtiens détenus en Irak;

— de remettre la présente résolution au secrétaire général des Nations unies et au Comité international de la Croix-Rouge. »

« De Senaat,

Gelet op de resolutie 687 van de VN-Veiligheidsraad;

Gelet op het officieel communiqué van het Internationale Rode Kruis waarin gewag wordt gemaakt van 625 Koeweitse vermisten en oorlogsgevangenen waarvan een belangrijk aantal vrouwen, bejaarden en jonge studenten;

Gelet op de mensonterende situatie waarin deze gevangenen zich bevinden en de onzekerheid waarin hun families vertoeven;

Gelet op de overtreding van de Conventie van Genève betreffende de behandeling van oorlogsgevangenen;

Vaststellende dat er in ruime kringen twijfels heersen over de door Irak gedane verklaringen met betrekking tot de vrijlating van alle gedetineerden;

Vaststellende dat het door Koeweit opgerichte Nationaal Comité voor Krijgsgevangenen en Gedetineerden over adequate informatie beschikt waaruit onomstotelijk blijkt dat Irak nog steeds Koeweiti en niet-Koeweiti op een onrechtmatige wijze gevangen houdt;

Verzoekt de federale regering :

— de nodige stappen te zetten bij de Irakese overheid teneinde deze kwetsieuzе ааngelegenheid zo spoedig mogelijk te beslechten;

— deze problematiek op de agenda te plaatsen van de vergadering van de Europese Raad van ministers van Buitenlandse Zaken, teneinde de vrijlating van de in Irak gevangen gehouden Koeweiti en niet-Koeweiti te bekomen;

— deze resolutie te bezorgen aan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties en aan het Internationaal Comité van het Rode Kruis.»

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Bourgeois (CVP), rapporteur. — Mevrouw de voorzitter, onderhavig ontwerp van resolutie werd door de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden eenparig aangenomen. Een voorstel van mevrouw Nelis en de heren Veldover, Hatry en Vautmans ligt aan de oorsprong van de geamendeerde tekst.

In augustus 1990 viel Irak het kleine Koeweit binnen met de bedoeling dit rijke petroleumlandje te annexeren. Tijdens de bezetting, die duurde tot april 1991, werden duizenden Koeweitse, maar ook niet-Koeweitse burgers gevangen genomen en naar Irak overtoerd. Daar werden ze meestal niet goed behandeld, noch geestelijk noch lichamelijk.

De resolutie 687 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties gaf Irak het bevel deze gevangenen vrij te laten. Geleidelijk aan gebeurde dit inderdaad en Irak beweert dat er in Irak op het ogenblik geen Koeweitse staatsburgers meer in gevangenschap worden gehouden. Dit wordt echter betwist. In Koeweit werd een Nationaal Comité voor Krijgsgevangenen en Gedetineerden opgericht. Dit comité stelde dossiers samen van wat zij noemen «missing persons». Het houdt het erop dat nog meer dan 600 gevangenen in Irak worden vastgehouden. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties stelde het Internationaal Comité van het Rode Kruis als bemiddelaar aan om de vermiste personen op te sporen en terug te brengen. Het Rode Kruis kan zijn opdracht echter slechts moeizaam vervullen door het gebrek aan medewerking van de Iraakse overheid.

Een Belgische parlementaire delegatie was in 1996 op bezoek in Koeweit en leerde daar de problematiek van nabij kennen. In mei 1996 was ook de voorzitter van het Nationaal Comité van Krijgsgevangenen en Gedetineerden van Koeweit op bezoek in ons Parlement. Toen is gebleken dat het probleem actueel blijft en dat er geen opheldering is over het lot van de gevangen of vermiste personen.

De ontwerpresolutie werd ingediend als gevolg van de bezoeken van de parlementaire delegatie. Zij heeft enkel een humanitaire doelstelling. Het is niet de bedoeling een oordeel uit te spreken over het politiek regime in Koeweit. Via de resolutie wordt de regering gevraagd bij de Iraakse overheid te bemiddelen om de vrijlating van de in Irak gevangen gehouden Koeweitse en andere burgers te bekomen en de Europese Ministerraad van de ministers van Buitenlandse Zaken ertoe aan te zetten in dezelfde zin bij de Iraakse regering te interveniëren. Deze resolutie werd in de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden met eenparigheid aangenomen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de bespreking, gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion, est close.

De stemming over het voorstel van resolutie heeft later plaats.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur la proposition de résolution.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE À L'EMBARGO CONTRE CUBA ET À LA LOI HELMS-BURTON

Discussion

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE HET EMBARGO TEGEN CUBA EN DE WET-HELMS-BURTON

Bespreking

Mme la présidente. — Mesdames et messieurs, le Sénat est appelé à se prononcer sur la proposition de résolution.

De Senaat moet zich nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

La proposition de résolution est ainsi rédigée :

«Le Sénat,

— Considérant que les États-Unis appliquent, depuis 1962, un embargo économique, financier et commercial total à l'égard de la république de Cuba;

— Considérant qu'à la suite de la désagrégation de l'Union soviétique, l'économie de Cuba s'est tout à fait effondrée;

— Prenant acte que la «Cuban Democracy Act» (loi Torricelli) adoptée par le Congrès américain et signée par le président Bush le 23 octobre 1992, qui étend l'embargo contre Cuba, se fonde sur le principe inadmissible de l'extraterritorialité et est donc contraire au libre exercice de la souveraineté des États;

— Prenant acte de la «Cuban Democracy Act» (loi Helms-Burton) adoptée par le Congrès américain et signée par le président Clinton le 12 mars 1996, qui durcit l'embargo contre Cuba et étend encore le principe contestable en droit international de l'extraterritorialité;

— Considérant que la «Cuban Democracy Act», qui est contraire au droit international et a été rejetée par la Communauté internationale, a des conséquences graves pour les entreprises belges et européennes;

— Considérant que le blocus économique, commercial et financier pratiqué par les États-Unis a des conséquences très néfastes pour la population cubaine et la prive de vivres, de médicaments et de biens de première nécessité;

— Prenant acte de la résolution 5010 adoptée le 2 novembre 1995 par l'Assemblée générale des Nations unies en faveur de la levée du blocus économique, commercial et financier de Cuba, qui a aussi été votée par la Belgique;

— Prenant acte du fait que, le 26 septembre 1995, l'Union européenne a, par la voix du ministre espagnol des Affaires étrangères Javier Solana, condamné le blocus contre Cuba et que ce point de vue a également été approuvé par la Belgique;

— Prenant acte de la résolution du Parlement européen du 24 mai 1996 relative au commerce avec Cuba, l'Iran et la Libye;

— Prenant acte du fait que la Commission européenne a porté plainte, à la mi-juin 1996, contre les États-Unis auprès de l'Organisation mondiale du commerce pour violation de la Convention sur le commerce mondial du G.A.T.T. de 1994;

— Prenant acte du fait que l'Union européenne a suspendu, en avril 1997, sa plainte auprès de l'Organisation mondiale du commerce, après que les États-Unis eurent promis de limiter l'application de la loi Helms-Burton;

— Prenant acte du fait que la Chambre des représentants des États-Unis a fait de nouvelles tentatives, à la mi-juin 1997, pour durcir la politique des visas à l'égard des hommes d'affaires étrangers, des membres de leur famille et des actionnaires d'entreprises qui investissent à Cuba.

Le Sénat,

Exprime son soutien à la Commission européenne et au Conseil dans leur rejet des éléments extraterritoriaux que comporte la législation commerciale actuelle des États-Unis;

Condamne la loi Helms-Burton et toutes les dispositions prises unilatéralement par les États-Unis contre le libre-échange mondial, dont les effets extraterritoriaux portent préjudice aux intérêts économiques et commerciaux de l'Union européenne, de ses États membres et, dès lors, de la Belgique;

Appelle le Congrès et le gouvernement des États-Unis à tout mettre en œuvre pour respecter le système commercial multilatéral dans le cadre de l'O.C.M. et pour poursuivre son développement;

Appelle le Congrès et le gouvernement des États-Unis à conclure un accord définitif avec l'Union européenne au sujet des investissements à Cuba;

Demande au gouvernement belge d'insister auprès du gouvernement et du Congrès des États-Unis pour qu'ils mettent un terme à l'embargo économique, commercial et financier contre Cuba;

Prie le gouvernement belge de ne pas se conformer au contenu de la loi Helms-Burton;

Demande au gouvernement belge de prendre les initiatives requises à cet égard, de sorte que les entreprises belges et/ou les entreprises ayant un siège en Belgique puissent développer normalement leurs échanges commerciaux avec Cuba;

Demande au gouvernement belge de prendre les initiatives qui s'imposent pour éviter que des entreprises établies sur le territoire de l'Union européenne se soumettent aux mesures extraterritoriales de la loi Helms-Burton;

Prie le gouvernement belge d'étendre l'aide humanitaire à la population de Cuba et de mettre en œuvre, à cet effet, des programmes axés sur les besoins élémentaires de la population;

Demande à son président de faire parvenir la présente résolution au gouvernement belge, à l'Assemblée nationale cubaine, au secrétaire général des Nations unies, au président et au Congrès des États-Unis, à la Commission européenne, au Parlement européen et au Parlement latino-américain.»

«De Senaat,

— Overwegende dat de Verenigde Staten sedert 1962 ten opzichte van de Republiek Cuba een volledig economisch, financieel en handelsembargo toepassen;

— Overwegende dat de economie van Cuba als gevolg van het uiteenvallen van de Sovjetunie volledig is ingestort;

— Akte nemend van de door het Congres van de Verenigde Staten aangenomen «Cuban Democracy Act» (wet Torricelli), ondertekend door president Bush op 23 oktober 1992, die het embargo tegen Cuba uitbreidt en is gebaseerd op het ontoelaatbare beginsel van de extraterritorialiteit, en dus in strijd is met de vrije uitoefening van de soevereiniteit van de Staten;

— Akte nemend van de door het Congres van de VS aangenomen «Cuban Democracy Act» (wet-Helms-Burton), ondertekend door president Clinton op 12 maart 1996, die het embargo tegen Cuba nog verstrakt en het internationaalrechtelijk betwistbare beginsel van de extraterritorialiteit nog uitbreidt;

— Overwegende dat de «Cuban Democracy Act», die strijdig is met het internationaal recht en door de internationale gemeenschap werd verworpen, ernstige gevolgen heeft voor Belgische en Europese bedrijven;

— Overwegende dat de economische, handels- en financiële blokkade door de Verenigde Staten zeer nadelige gevolgen heeft voor de Cubaanse bevolking en haar de voedingsmiddelen, medicijnen en eerste levensbehoeften ontzegt;

— Akte nemend van de resolutie 5010 die door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 2 november 1995 werd aangenomen voor de opheffing van de economische, commerciële en financiële blokkade van Cuba en die ook door België werd gestemd;

— Akte nemend van het feit dat de Europese Unie op 26 september 1995, bij monde van de Spaanse minister van Buitenlandse Zaken Javier Solana, de blokkade tegen Cuba veroordeeld heeft en dit standpunt mee werd goedgekeurd door België;

— Akte nemend van de resolutie van het Europees Parlement met betrekking tot de handel met Cuba, Iran en Libië van 24 mei 1996.

— Akte nemend van het feit dat de Europese Commissie medio juni 1996 klacht heeft neergelegd tegen de VS bij de Wereldhandelsorganisatie, wegens schending van de wereldhandelsvereenkomst GATT van 1994;

— Akte nemend van het feit dat de Europese Unie in april 1997 haar klacht bij de Wereldhandelsorganisatie heeft opgeschort, na toezeggingen van de Verenigde Staten om de toepassing van de wet-Helms-Burton te beperken;

— Akte nemend van het feit dat het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden medio juni 1997 nieuwe pogingen onderneemt om het visabeleid ten opzichte van buitenlandse zakenlui, hun familieleden en aandeelhouders van bedrijven die in Cuba investeren, te verstrengen.

De Senaat,

Betuigt zijn steun aan de Europese Commissie en de Raad in hun afwijzing van de extraterritoriale elementen in de huidige handelswetgeving van de VS;

Veroordeelt de wet-Helms-Burton en alle door de VS eenzijdig getroffen bepalingen tegen de vrije wereldhandel, waarvan de extraterritoriale gevolgen schade berokkenen aan de economische en handelsbelangen van de Europese Unie, haar Lid-Staten en dus ook België;

Doet een beroep op het Congres en de regering van de VS om alles in het werk te stellen om het multilaterale handelsstelsel in het kader van de WHO te eerbiedigen en verder te ontwikkelen.

Doet een beroep op het Congres en de regering van de Verenigde Staten om tot een definitief akkoord te komen met de Europese Unie met betrekking tot investeringen in Cuba;

Verzoekt de Belgische regering er bij de regering en het Congres van de Verenigde Staten op aan te dringen een einde te maken aan het economisch, handels- en financieel embargo tegen Cuba;

Verzoekt de Belgische regering zich niet te voegen naar de inhoud van de wet-Helms-Burton;

Verzoekt de Belgische regering in dit verband de vereiste initiatieven te nemen, zodat de Belgische ondernemingen en/of ondernemingen met een zetel in België hun handel met Cuba normaal kunnen afwickelen;

Verzoekt de Belgische regering de nodige initiatieven te nemen om te voorkomen dat in de Europese Unie gevestigde ondernemingen zich onderwerpen aan de extraterritoriale maatregelen van de wet-Helms-Burton;

Verzoekt de Belgische regering de humanitaire steun aan de bevolking van Cuba uit te breiden en daartoe programma's op te zetten die gericht zijn op de elementaire behoeften van de bevolking;

Verzoekt haar voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Belgische regering, de Nationale Volksvergadering van Cuba, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de president en het Congres van de Verenigde Staten, de Commissie van de Europese Unie, het Europees Parlement en het Latijns-Amerikaanse parlement.»

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Thijs (CVP), rapporteur. — Het voorstel van resolutie betreffende het embargo tegen Cuba en de wet-Helms-Burton, ingediend door de heer Hostekint en mevrouw Sémer, werd op 3 juli jongstleden in de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden besproken.

Dit voorstel beoogt de opheffing van het economisch embargo van de Verenigde Staten tegen Cuba. Sinds 1962 was de Cubaanse economie volledig afgestemd op de voormalige Sovjetunie en de Comecon. De ineenstorting van het communisme leidde echter bijna tot een volledig isolement van de Cubaanse economie. De meest elementaire goederen zoals voedsel, geneesmiddelen en andere producten van medische aard werden noodgedwongen gerantsoeneerd. De alomgeprezen Cubaanse gezondheidszorg

kwam daardoor in de problemen. Bovendien verslechterde in 1992 de economische situatie door de wet-Torricelli. Deze wet verbiedt aan Amerikaanse bedrijven in binnen- en buitenland elke vorm van handel met Cuba, met uitzondering van toegestane leveranciers in het kader van de humanitaire hulp en voedselhulp. Bovendien krijgen koopvaardijsschepen die Cuba aandoen geen toegang tot de Amerikaanse havens.

In 1996 werd deze wet nog verstrengd door de aanvaarding van de wet-Helms-Burton. Hierin zitten ook een aantal niet-aanvaardbare elementen van extraterritorialiteit. Zo worden de Amerikaanse rechtbanken bevoegd om zich uit te spreken over de schade-eisen van VS-ondernemers tegen buitenlanders die voordeel halen uit de geconfisqueerde goederen in Cuba.

Deze beide wetten zijn flagrant in strijd met het internationaal recht, met de GATT-overeenkomsten en met de internationale akkoorden, gesloten in het kader van de Wereldhandelsorganisatie. Deze wetten werden dan ook meerdere malen openlijk betwist door de internationale gemeenschap. De indianers beklemtonen met hun resolutie de humanitaire gevolgen van de Amerikaanse wet-Helms-Burton, maar tegelijkertijd benadrukken ze dat de Senaat de bezorgdheid deelt van de Amerikaanse regering en het Amerikaans Congres om de democratie, de mensenrechten en het ontbreken van economische hervormingen op Cuba.

Tijdens de algemene bespreking wijst een commissielid op de moeilijkheid om vanuit België met de nodige kennis te oordelen over de beweegredenen van de Amerikanen en over de Cubaanse situatie. Meerdere commissieleden wijzen echter op de desastreuze gevolgen van de boycot voor de gewone Cubaanse bevolking. Het gebrek aan geneesmiddelen en aan basisvoedsel, zoals melk voor zuigelingen, zijn schrijnend. De resolutie heeft ook een signaalfunctie naar de Verenigde Staten en naar de Europese Unie.

De indianers van het voorstel waren bereid amendementen te aanvaarden op voorwaarde dat de strekking van de resolutie gehandhaafd bleef. Er werden dan ook verscheidene amendementen ingediend.

De initiatiefnemers van de resolutie zelf stelden een eerste amendement voor om de resolutie, die van 9 juli 1996 dateert, te actualiseren.

Een tweede amendement beoogde de schrapping van de paragraaf die een dialoog tussen België en Cuba en het sluiten van een samenwerkingsakkoord tussen de Europese Unie en Cuba bepleitte. De indianers van dit amendement argumenteerden dat deze paragraaf niet relevant is voor de eigenlijke bedoeling van de resolutie, namelijk de veroordeling van de Amerikaanse embargo-wet. Verder kan de Belgische regering volgens hen niet ijveren voor het sluiten van een samenwerkingsakkoord tussen de Europese Unie en het weinig democratische regime in Cuba.

Uiteindelijk verklaarden alle leden zich akkoord met de paragraaf die de nadruk legt op de Belgische verantwoordelijkheid op humanitair vlak. Deze paragraaf ligt meer in de lijn van het geheel van de resolutie. Beide amendementen werden eenparig aangenomen. Het geamendeerde voorstel van resolutie werd uiteindelijk eenparig door de commissieleden aangenomen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats dank ik de rapporteur voor haar zeer degelijk en accuraat verslag dat zeer goed de besprekingen in de commissie weergeeft.

Het voorstel van resolutie dat ik samen met mevrouw Sémer heb ingediend, dateert van precies één jaar geleden, maar is door zijn inhoud en draagkracht nog steeds even actueel als toen. Om het voorstel ook aan de meest recente evoluties aan te passen werden bovendien nog twee amendementen ingediend.

Fundamenteel zijn wij van mening dat het economisch embargo tegen Cuba en de wet-Helms-Burton hun doel totaal voorbijschieten. Ook wij beseffen heel goed dat Cuba nog steeds

geen politieke democratie is en dat fundamentele hervormingen in de economie op zich laten wachten. Wij delen dus de bezorgdheid van vele collega's voor het respecteren van de democratische rechten en mensenrechten in Cuba, maar wij menen dat de wet-Helms-Burton en het embargo de slechte relaties tussen Havana en Washington enkel bestendigen en fundamentele hervormingen in Cuba zelf in de weg staan. Paradoxaal genoeg betekent het embargo een versterking van de machtspositie van Fidel Castro, die daardoor steeds de nationalistische reflex kan aanspreken en de Verenigde Staten met de vinger wijzen voor alles wat in zijn land verkeerd loopt.

De economische boycot tegen Cuba houdt handel en investeringen tegen. Het opheffen hiervan zal het regime in Havana verplichten een meer open koers te varen en meer respect te tonen voor het recht op vrije meningsuiting en de democratische principes in het algemeen.

Daarnaast berust de wet-Helms-Burton op onaanvaardbare extraterritorialiteitsprincipes waardoor de Verenigde Staten andere landen in zekere zin verplichten hun beleid te volgen. Washington bemoeit zich als het ware met de handels- en de staatsaangelegenheden van andere naties, maar alvorens hierop verder in te gaan, wil ik kort de voorgeschiedenis en de totstandkoming van de wet-Helms-Burton bespreken.

Het economisch embargo tegen Cuba dateert van 1959 toen Fidel Castro er na het verdrijven van dictator Batista aan de macht kwam.

In de loop van de jaren 60 werd het embargo voortdurend verscherpt totdat elke vorm van handel met Cuba in 1962 werd verboden. Vanaf toen was Cuba verplicht zijn economie volledig af te stemmen op de Sovjetunie en op de Comecon-landen.

Met de val van het IJzeren Gordijn op het eind van de jaren 80 verloor Cuba zijn belangrijkste handelspartners. Dit lukte meteen een periode in van economische crisis die tot op de dag van vandaag verder duurt.

In het begin van de jaren 90 probeerde Fidel Castro het tij te doen keren door een aantal belangrijke economische hervormingen te realiseren om zo de belangstelling van buitenlandse investeerders te wekken.

De mogelijke impact van deze hervormingen werd echter in de kiem gesmoord door de wet-Torricelli, die in 1992 door de Amerikaanse president George Bush werd ondertekend. Deze wet verbiedt elke vorm van handel met Cuba en voegt daar bepalingen aan toe die ook ver buiten de grenzen van de Verenigde Staten gevolgen hebben. Bedrijven die op één of andere manier eigendom zijn van — of gecontroleerd worden door Amerikanen, mogen geen handel drijven met Cuba. Deze maatregel is eveneens van toepassing op de Europese filialen van deze Amerikaanse bedrijven. Verder krijgen schepen die Cuba aandoen gedurende zes maanden geen toegang tot Amerikaanse havens.

De wet-Torricelli heeft bijgevolg zware economische gevolgen voor Cuba. Als gevolg van de wet haalde bijvoorbeeld de Amerikaanse supermarktketen Wal-Mart in haar winkels in Canada alle in Cuba vervaardigde pyjama's uit de rekken enkel en alleen omdat in de thuisbasis van de onderneming, de Verenigde Staten, handel met Cuba strafbaar is.

Ook de sociale gevolgen van de wet-Torricelli bleven niet uit. De prijs van niet-levensnoodzakelijke producten werd verhoogd, er moest voortaan inkomensbelasting worden betaald, de werklozensteun werd verminderd, de zieken- en gezondheidszorg werd teruggeschroefd en het voedsel werd gerantsoeneerd.

In maart 1996 werd de traditioneel al heel gespannen verhouding tussen Cuba en de Verenigde Staten nog verder op de proef gesteld toen in volle presidentiële verkiezingscampagne van de Verenigde Staten twee burgervliegtuigjes uit Miami door Cuba werden neergehaald. Onder druk van de Cubaanse gemeenschap in Florida, die een zeer belangrijke financier is van de campagne van de kiescampagne van alle presidentskandidaten in de Verenigde Staten, werd toen door twee republikeinse senatoren Helms

en Burton een wetsvoorstel ingediend waardoor Cuba vandaag nog meer wordt geïsoleerd. Het voornaamste doel van deze wet is de Europese invloed op Cuba te verkleinen. In tegenstelling tot Amerika probeert Europa immers betere relaties op te bouwen met het Caraïbische eiland.

Titel 3 van de wet-Helms-Burton bepaalt dat Amerikaanse burgers buitenlandse bedrijven of individuen voor het Amerikaanse gerecht kunnen dagen, indien blijkt dat deze geprofiteerd hebben van geconfisqueerde eigendommen op Cuba. President Clinton heeft tegen de uitvoering van deze bepalingen zijn veto gesteld in augustus 1996 en ook in februari van dit jaar. Concreet betekent dit dat er op dit ogenblik geen schadeclaims kunnen worden ingediend bij Amerikaanse rechtbanken.

Het is duidelijk dat de wet-Helms-Burton elementen bevat van extraterritorialiteit. De Verenigde Staten overtreden hiermee de vrijhandelsregels van de Wereldhandelsorganisatie. Het internationale recht aanvaardt immers niet dat handelsbepalende maatregelen, genomen ter verdediging van nationale belangen, ook worden opgelegd aan derde landen. Terecht heeft dit extraterritoriaal karakter van de wet-Helms-Burton op internationaal niveau heel wat stof doen opwaaien. Canada trekt zich van dit embargo terecht niets aan en heeft president Clinton meermaals gevraagd om de wet-Helms-Burton af te voeren. Ook in Europa was er heel wat kritiek te horen op de verscherping van het Amerikaans embargo. Half oktober 1996 werd door de ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie hieromtrent een klacht ingediend bij de Wereldhandelsorganisatie. Deze klacht werd intussen ingetrokken, na een akkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten om het dispuut onderling te regelen. Delegaties van de Europese Unie en de Verenigde Staten hebben hierover vorige maand nog onderhandeld.

Voor de Verenigde Staten is Cuba een «buitenlandse aangelegenheid» die niet kan worden behandeld door de Wereldhandelsorganisatie, een onlogische redenering wanneer men weet dat de Verenigde Staten zelf de handelspolitiek gebruiken om hun buitenlandse politieke doelstellingen te bereiken. Het valt op dat de druk op Cuba verder wordt opgevoerd telkens wanneer er belangrijke verkiezingen zijn in de Verenigde Staten. Dit is het beste bewijs dat de Verenigde Staten zijn buitenlands beleid intern gebruikt. Cuba als een gevaar voor de nationale veiligheid van de Verenigde Staten als argument gebruiken kan trouwens de spelregels van de Wereldhandelsorganisatie zwaar op de proef stellen. Eén van de hoofdpodochten van de Wereldhandelsorganisatie is immers het oplossen van handelsdisputen waardoor handelsoorlogen in de toekomst zoveel mogelijk kunnen worden vermeden.

Samen met mevrouw Sémer vraag ik de Senaat om het voorstel van resolutie omtrent het embargo tegen Cuba en de wet-Helms-Burton te steunen, zoals dit trouwens in de commissie eenparig is gebeurd, omwille van het schadelijke extraterritoriale karakter van de wet en in de hoop dat de opschorting van het economisch embargo tegen Cuba na 38 jaar eindelijk zal leiden tot het herstel van de relaties tussen Cuba en de Verenigde Staten en vooral tot het op gang brengen van fundamentele democratische hervormingen in Havana.

Er is nog een bijkomend element waarom ik samen met mevrouw Sémer namens de SP-fractie dit voorstel van resolutie heb ingediend. De socialisten zouden per definitie de zwakkeren en de mensen die het sociaal moeilijk hebben moeten verdedigen. Dit geldt uiteraard ook op internationaal vlak. De Verenigde Staten zijn een wereldmacht. Men vergeet soms wel eens dat zij nog altijd op dezelfde imperialistische manier optreden als ten tijde van de Koude Oorlog. Wanneer men de verhouding tussen een wereldmacht als de Verenigde Staten en een dwergstaat met een bevolking van ongeveer 10 miljoen mensen zoals Cuba bekijkt, meen ik dat wij als socialisten en democraten de plicht hebben om dit klein land, deze zwakke Staat, te helpen. In de commissie heeft voorzitter Vautmans terecht opgemerkt dat een embargo nooit de machthebbers treft. Het versterkt integendeel hun positie. Het embargo treft altijd de gewone man, de gewone vrouw en het gewone kind. Dit geldt eveneens voor het embargo tegen Irak.

Al is België een klein land en al is de Senaat een kleine democratische vergadering, toch meen ik dat een goedkeuring van dit voorstel van resolutie een belangrijk signaal kan geven, in de eerste plaats aan de regering, maar ook aan de internationale gemeenschap. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mevrouw de voorzitter, onze fractie zal deze resolutie graag goedkeuren. De wet-Helms-Burton is een zoveelste toepassing van de jarenlange boycotpolitiek die de Verenigde Staten tegen het kleine Cuba hebben toegepast sinds de revolutie in Cuba op 1 januari 1959 een ander regime aan de macht heeft gebracht. Deze revolutie vond overigens niet door een staatsgreep plaats, zoals in het commissieverslag ten onrechte staat. De Verenigde Staten hebben eigenlijk niet zoveel lessen in mensenrechten te geven aan Cuba. Bovendien hebben zij alles gedaan om het land kapot te krijgen en het lot van de mensen die er wonen te verzwaren.

Zeker, Cuba heeft behoefte aan meer pluralisme en aan vrijheid van organisatie, zoals de Verenigde Staten behoefte hebben aan een overbrugging van de enorme kloof tussen arm en rijk en tussen zwart en blank, en aan een vermindering van de invloed van de grote geldschieters op de politiek. In Cuba is er misschien weinig keuze om een president aan te wijzen, maar in de Verenigde Staten kan men uitsluitend kiezen tussen twee kandidaten die eerst werden geselecteerd door degenen die voldoende geld hebben om een kiescampagne te bekostigen.

Cuba is ongetwijfeld een probleemland, maar in deze tijd van aandacht voor kinderrechten wil ik erop wijzen dat in Cuba — in tegenstelling tot vele andere Latijns-Amerikaanse landen die niet worden geboycot — vrijwel alle kinderen naar school gaan, behoorlijk onderwijs krijgen, niet op straat bedelen en niet op straat worden vermoord. Voorts bestaat er in Cuba nog steeds geen kinderarbeid op grote schaal.

Het is zeer goed dat de Senaat zal stemmen over deze resolutie, die in de commissie eenparig werd goedgekeurd. Ik betreur echter dat de paragraaf werd geschrapt waarin de wens werd uitgesproken de dialoog tussen België en Cuba intenser voort te zetten en te ijveren voor een samenwerkingsakkoord tussen de Europese Unie en Cuba. Indien deze tekst opnieuw wordt ingediend, zal ik dit zeker toejuichen. Ik leg mij er echter bij neer dat de indieners de consensus in de commissie niet willen doorbreken. Ik verkies de tekst in zijn oorspronkelijke versie, wat mij echter niet zal beletten dit voorstel van resolutie met veel enthousiasme goed te keuren. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion est close.

Wij stemmen later over het voorstel van resolutie.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur la proposition de résolution.

Dames en heren, onze agenda van vanochtend is afgewerkt.

Mesdames, messieurs, l'ordre du jour de la matinée est épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw vanmiddag om 15 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 12.50 uur.*)

(*La séance est levée à 12 h 50.*)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 15.
De vergadering wordt geopend om 15.15 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Destexhe, en mission à l'étranger, et Jonckheer, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Destexhe, met opdracht in het buitenland, en Jonckheer, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. l'arrêt n° 37/97, rendu le 8 juillet 1997, en cause du recours en annulation des articles 11, 12 et 28, alinéa 1er, de la loi du 20 décembre 1995 portant des dispositions fiscales, financières et diverses, introduit par la S.A. Banque Dewaay et la S.A. Dewaay, Servais et Cie (numéro du rôle 969);

2. l'arrêt n° 38/97, rendu le 8 juillet 1997, en cause du recours en annulation partielle de l'article 66 de la loi du 15 juillet 1996 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, introduit par le C.P.A.S. de Huldenberg (numéro du rôle 1025);

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. het arrest nr. 37/97, uitgesproken op 8 juli 1997, in zake het beroep tot vernietiging van de artikelen 11, 12 en 28, eerste lid, van de wet van 20 december 1995 houdende fiscale, financiële en diverse bepalingen, ingesteld door de NV Bank Dewaay en de NV Dewaay, Servais en Cie (rolnummer 969);

2. het arrest nr. 38/97, uitgesproken op 8 juli 1997, in zake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 66 van de wet van 15 juli 1996 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de organieke wet van

8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, ingesteld door het OCMW van Huldenberg (rolnummer 1025);

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le président. — Par lettre du 26 juin 1997, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

a) une résolution sur les délibérations de la Commission des pétitions pendant l'année parlementaire 1996-1997;

b) une résolution sur le rapport annuel 1996 de l'Institut monétaire européen (I.M.E.);

c) une résolution sur le rapport de l'Institut monétaire européen sur la politique monétaire unique en phase trois — définition du cadre opérationnel;

d) une résolution sur la communication de la Commission au Conseil et au Parlement européen intitulée « Un système commun de T.V.A. — un programme pour le marché unique »;

e) une décision sur la proposition de décision du Conseil et de la Commission relative à la conclusion d'un protocole à l'accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres et la Fédération de Russie;

f) une résolution sur les travaux préparatoires de la réunion du Conseil européen des 16 et 17 juin 1997 à Amsterdam;

g) une résolution sur le projet de traité de la présidence néerlandaise;

h) une résolution sur le taux de gel de terres pour la campagne de commercialisation 1998/1999;

i) une résolution sur le tourisme;

j) une résolution sur les nouveaux aliments et les nouveaux ingrédients alimentaires;

k) une résolution sur les progrès accomplis dans l'élaboration de la politique extérieure et de la sécurité commune (janvier-décembre 1996);

l) une résolution sur les relations entre le Parlement européen et les parlements nationaux;

m) une résolution sur la création d'un espace juridique et judiciaire européen pour la protection des intérêts financiers de l'Union européenne contre la criminalité internationale;

n) une résolution sur l'abolition de la peine de mort;

o) une résolution sur le développement et l'application des nouvelles technologies de l'information et des communications (T.I.C.) au cours de la prochaine décennie;

p) une résolution sur le rôle de l'Union européenne dans le domaine du sport,

adoptées au cours de la période de session du 9 au 13 juin 1997.

Bij brief van 26 juni 1997 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden:

a) een resolutie over de beraadslagingen van de Commissie onderzoekscriften in het parlementaire jaar 1996-1997;

b) een resolutie over het jaarverslag van het Europees Monetair Instituut (EMI) over 1996;

c) een resolutie over het verslag van het Europees Monetair Instituut over een uniform monetaire beleid in fase drie — specificatie van het operationele kader;

d) een resolutie over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over «Een gemeenschappelijk BTW-stelsel — een programma voor de interne markt»;

e) een besluit over het voorstel voor een besluit van de Raad en van de Commissie betreffende de sluiting van een Protocol bij de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EG en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Russische Federatie, anderzijds;

f) een resolutie over de voorbereidende werkzaamheden voor de bijeenkomst van de Europese Raad op 16 en 17 juni 1997 in Amsterdam;

g) een resolutie over het ontwerp voor een Verdrag van het Nederlandse voorzitterschap;

h) een resolutie over het braakleggingspercentage in het verkoopseizoen 1998/1999;

i) een resolutie over het toerisme;

j) een resolutie over nieuwe voedingsmiddelen en nieuwe voedingrediënten;

k) een resolutie over de vooruitgang bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (januari-december 1996);

l) een resolutie over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen;

m) een resolutie over de schepping van een Europese juridische en justitiële ruimte ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie tegen internationale criminaliteit;

n) een resolutie over de afschaffing van de doodstraf;

o) een resolutie over ontwikkeling en toepassing van nieuwe informatietechnologieën (ICT) in het volgende decennium;

p) een resolutie over de rol van de Europese Unie op het gebied van sport,

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 9 tot en met 13 juni 1997.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Accord de Schengen — Akkoord van Schengen

M. le président. — Conformément à l'article 2, alinéa 1er, 1°, de la loi du 18 mars 1993 portant approbation de la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985, le vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur a transmis au Sénat, par lettre du 26 juin 1997, l'ordre du jour, ainsi que les documents y annexés, de la réunion du Comité exécutif instauré par l'article 131 de la convention précitée, qui s'est tenue à Lisbonne le 24 juin 1997.

Overeenkomstig artikel 2, eerste lid, 1°, van de wet van 18 maart 1993 houdende goedkeuring van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985, heeft

de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, bij brief van 26 juni 1997, aan de Senaat overgezonden, de agenda, evenals de bijhorende bescheiden, van de vergadering van het Uitvoerend Comité, ingesteld bij artikel 131 van de genoemde overeenkomst, die werd gehouden te Lissabon op 24 juni 1997.

— Envoi au Comité d'avis chargé des questions européennes.

Verzending naar het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden.

Conseil central de l'économie

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

M. le président. — Par lettre du 26 juin 1997, le président du Conseil central de l'économie transmet au Sénat, l'avis sur l'application de la loi sur les écotaxes au papier, ainsi que l'avis sur la proposition d'avis de la Commission de suivi relative aux écotaxes relatif aux taux de réduction des usages de simazine et diuron prévus à l'article 382, 5°, de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État.

Bij brief van 26 juni 1997 zendt de voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven aan de Senaat, het advies over de toepassing van de milieutakswet op het papier alsook het advies over het voorstel van advies van de Opvolgingscommissie betreffende de milieutaksen met betrekking tot de verminderingpercentages voor het gebruik van simazine en diuron, voorzien bij artikel 382, 5°, van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

— Envoi à la commission des Affaires sociales et à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden en naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Commission nationale permanente du Pacte culturel

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

M. le président. — Par lettre du 4 juillet 1997, les présidents de la Commission nationale permanente du Pacte culturel transmettent au Sénat, conformément à l'article 26 de la loi du 16 juillet 1973 garantissant la protection des tendances idéologiques et philosophiques, le rapport d'activité de la commission pour l'année 1996.

Bij brief van 4 juli 1997 zenden de voorzitters van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie aan de Senaat over, overeenkomstig artikel 26 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, het jaarverslag van de commissie voor het jaar 1996.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

Caisse d'amortissement — Amortisatiekas

M. le président. — Par lettre du 3 juillet 1997, le vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur a transmis au Sénat, en exécution de l'article 7 de la loi du 2 août 1955, le rapport sur les opérations d'amortissement de la Dette publique effectuées en 1996.

Bij brief van 3 juli 1997 heeft de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel aan de Senaat overgezonden, overeenkomstig artikel 7 van de wet van 2 augustus 1955, het verslag over de amortisatieverrichtingen van de Rijksschuld voor het jaar 1996.

Il est donné acte de cette communication au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur.

Van deze mededeling wordt aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel akte gegeven.

Commission pour une structure policière plus efficace

Commissie voor een efficiëntere politiestructuur

M. le président. — Par lettre du 26 juin 1997, le vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur ainsi que le ministre de la Justice, transmettent au Sénat, le rapport final de la Commission pour une structure policière plus efficace.

Bij brief van 26 juni 1997 zenden de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken alsook de minister van Justitie aan de Senaat over, het eindrapport van de Commissie voor een efficiëntere politiestructuur.

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, à la commission de la Justice et à la commission parlementaire chargée d'enquêter sur la criminalité organisée en Belgique.

Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden, naar de commissie voor de Justitie en naar de Parlementaire Commissie van onderzoek naar de georganiseerde criminaliteit in België.

Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides

Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

M. le président. — Par lettre du 7 juillet 1997, le vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur transmet au Sénat, en application de l'article 57/28 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, le neuvième rapport annuel du commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (année d'activité 1996).

Bij brief van 7 juli 1997 zendt de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken aan de Senaat, overeenkomstig artikel 57/28 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, het negende jaarverslag van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (werkingsjaar 1996).

— Dépôt au greffe.
Neergelegd ter griffie.

Résolution adoptée par le Parlement flamand

Resolutie aangenomen door het Vlaams Parlement

M. le président. — Par lettre du 30 juin 1997, le président du Parlement flamand transmet au président du Sénat, une résolution concernant le droit de vote et d'éligibilité aux ressortissants de l'Union européenne pour les élections communales, adoptée par le Parlement flamand le 25 juin 1997.

Bij brief van 30 juni 1997 zendt de voorzitter van het Vlaams Parlement aan de voorzitter van de Senaat, een resolutie betreffende het actieve en passieve kiesrecht van de onderdanen van de Europese Unie bij gemeenteraadsverkiezingen, aangenomen door het Vlaams Parlement op 25 juni 1997.

— Dépôt au greffe.
Neergelegd ter griffie.

NON-ÉVOCATIONS — NON-EVOCATIES

M. le président. — Par messages du 7 juillet 1997, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent:

1° accordant le titre de ville à la commune de Florenville;

2° modifiant l'article 38 du Code des impôts sur les revenus 1992, en vue d'encourager fiscalement l'utilisation de la bicyclette sur le chemin du travail.

Bij boodschappen van 7 juli 1997 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geëvoeerde wetsontwerpen:

1° tot toekenning van de titel van stad aan de gemeente Florenville;

2° tot wijziging van artikel 38 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 om het fietsgebruik voor het woonwerkverkeer fiscaal aan te moedigen.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

PÉTITIONS — VERZOEKSCHRIFTEN

M. le président. — Par pétition établie à Lennik, le bourgmestre de cette commune, transmet au Sénat une motion relative à la réalisation d'une Europe plus sociale, adoptée par le conseil communal le 16 juin 1997 à la suite de la fermeture de Renault-Vilvorde.

Bij verzoekschrift uit Lennik zendt de burgemeester van deze gemeente aan de Senaat, een motie over met betrekking tot de verwezenlijking van een meer sociaal Europa, aangenomen door de gemeenteraad op 16 juni 1997 naar aanleiding van de sluiting van Renault-Vilvorde,

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Par pétition établie à Wortegem-Petegem, le président du centre public d'aide sociale de cette commune transmet au Sénat une motion relative aux réfugiés politiques, adoptée par le Conseil de l'aide sociale le 24 juin 1997.

Bij verzoekschrift uit Wortegem-Petegem zendt de voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van deze gemeente aan de Senaat een motie over inzake de politieke vluchtelingen, aangenomen door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn op 24 juni 1997.

— Renvoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, chargée des pétitions.

Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden, belast met de verzoekschriften.

Par pétition établie à Louvain, le président du conseil provincial du Brabant flamand transmet au Sénat une motion relative au droit de vote pour les citoyens de la Communauté européenne aux élections communales, adoptée par le conseil provincial le 30 juin 1997.

Bij verzoekschrift uit Leuven zendt de voorzitter van de provincieraad van Vlaams Brabant aan de Senaat een motie over inzake het kiesrecht van Europese burgers bij gemeenteraadsverkiezingen, aangenomen door de provincieraad op 30 juni 1997.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

PROPOSITION — VOORSTEL

Dépôt — Indiening

M. le président. — Mme Willame-Boonen a déposé une proposition de modification des articles 23 et 32 du règlement du Sénat.

Mevrouw Willame-Boonen heeft ingediend een voorstel tot wijziging van de artikelen 23 en 32 van het reglement van de Senaat.

Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.
Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.
Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

Dépôt

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening

M. le président. — Mme Bribosia-Picard a déposé une proposition de résolution relative aux droits dérivés en sécurité sociale.

Mevrouw Bribosia-Picard heeft ingediend een voorstel van resolutie betreffende de afgeleide rechten in de sociale zekerheid.

Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.
Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.
Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

DEMANDES D'EXPLICATIONS — VRAGEN OM UITLEG

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de M. De Decker au ministre des Affaires étrangères sur «l'évolution du dossier de l'élargissement de l'O.T.A.N., suite au Sommet de Madrid»;

— Envoi à la séance plénière.

2. de Mme Milquet au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «la suite au rapport annuel d'évaluation sur l'évolution et les résultats de la lutte contre la traite des êtres humains, rédigé par le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme»;

— Envoi à la séance plénière.

3. de M. Destexhe au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la création de la 'Coopération technique belge' sous forme d'une société anonyme de droit public»;

— Envoi à la séance plénière.

4. de Mme Milquet au ministre de la Justice sur «le dossier Di Rupo»;

— Envoi à la commission de la Justice.

5. de Mme Milquet au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «les suites qu'ils comptent réserver aux différents rapports sur la réforme de la structure policière».

— Envoi à la séance plénière.

Het bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen :

1. van de heer De Decker aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de voorgenomen uitbreiding van de NAVO na de Top van Madrid»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

2. van mevrouw Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «het gevolg dat zal worden gegeven aan het verschenen jaarrapport van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding over de ontwikkeling en de resultaten van de strijd tegen de mensenhandel»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

3. van de heer Destexhe aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de oprichting van de 'Belgische Technische Ontwikkelingssamenwerking' in de vorm van een publiekrechtelijke naamloze vennootschap»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

4. van mevrouw Milquet aan de minister van Justitie over «het dossier-Di Rupo»;

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

5. van mevrouw Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «welk gevolg zij denken te geven aan de verschillende rapporten over de hervorming van de politiestructuur».

— Verzending naar de plenaire vergadering.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le bureau.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verzenden, is rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GORIS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE ECONOMISCHE COMPENSATIES BIJ DE AANKOOP VAN 54 6×6-PANTSERVOERTUIGEN VOOR DE BRIGADE PARACOMMANDO»

QUESTION ORALE DE M. GORIS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LES COMPENSATIONS ÉCONOMIQUES À LA SUITE DE L'ACHAT DE 54 VÉHICULES BLINDÉS 6×6 POUR LA BRIGADE PARACOMMANDOS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Goris aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie.

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, op 12 februari jongstleden besliste de regering om 54 pantserwagens op wielen van het type Pandur, 6×6, van het Oostenrijkse Steyr aan te kopen. Het gaat om een investering van ongeveer 1,45 miljard die geen deel uitmaakt van het PMT 96-99, aangezien dat reeds in 1996 werd goedgekeurd.

Deze pantserwagens zullen worden ingezet voor *peacekeeping*-operaties, meer bepaald voor buitenlandse zendingen van de brigade paracommando.

Vorige maandag bevestigde de minister van Landsverdediging dat het pantservoertuig Piranha van het Zwitserse Mowag dat niet in aanmerking komt, goedkoper was dan de Pandur en ook volledig beantwoordde aan de gestelde voorwaarden.

Graag kreeg ik van minister van Economische Zaken een antwoord op volgende vragen.

Ten eerste, zijn er economische compensaties verbonden aan de aankoop van deze 54, 6×6, Pandurs? Zo ja, om welke vorm van compensaties gaat het? Welke zijn de bevoordeelde firma's en waar bevindt zich hun exploitatiezetel? Zijn de firma's Cockerill Mechanical Industries en Meckart erin betrokken? Om welke bedragen gaat het respectievelijk?

Ten tweede, werden bepaalde zekerheden gestipuleerd opdat deze compensaties effectief worden gerealiseerd?

Ten derde, heeft de commissie voor de legeraankopen van de Kamer in dit dossier aanbevelingen gedaan, meer bepaald betreffende eventuele compensaties? Zo ja, welke?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Di Rupo.

De heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie. — Mijnheer de voorzitter, het aankoopcontract van de 54 gepantserde alle terreinvoertuigen op wielen bevat een economische clausule. De contractant heeft zich ertoe verbonden een economische weerslag te realiseren ten bedrage van 100% van de contractwaarde.

Dit percentage dient te worden opgesplitst in 12% direct aandeel, 38% semi-directe compensaties en 50% indirecte compensaties.

De economische clausule bepaalt dat de contractant gedefinieerde onderdelen en werkzaamheden in de Belgische industrie zal laten produceren en uitvoeren, maar het komt hem toe om hiervoor competitieve firma's te vinden.

Hij heeft zich ertoe verbonden het geheel van de economische compensaties te spreiden over de drie regio's volgens de volgende verdeelsleutel: voor het Brusselse Gewest, van 2 tot 10%, voor het Vlaamse Gewest, van 35 tot 60% en voor het Waalse Gewest, van 40 tot 65%.

Tot nu toe heeft de contractant bij het ministerie van Economische Zaken ter goedkeuring bestellingen voorgelegd die bij de volgende Belgische firma's werden geplaatst: in de categorie van de directe deelname: de firma Asco te Zaventem, EMI te Aubange en SCS te Gent; in de categorie van semi-directe compensaties: de firma Asco, EMI en CMI te Seraing.

Het totale bedrag van deze voorstellen beloopt 665 miljoen frank, maar het Belgische aandeel dient nog door de controle-diensten van het ministerie van Economische Zaken te worden vastgelegd.

Het economische gedeelte van het contract bevat een boeteclausule ten bedrage van 10% van het eventueel niet-uitgevoerde deel van de economische verbintenis. Deze boete wordt gedekt door een bankgarantie.

De commissie legeraankopen heeft in dit dossier geen aanbevelingen gedaan.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een repliek.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de vice-eerste minister voor zijn concreet antwoord, maar ik blijf me vragen stellen omtrent de zekerheid van de uitvoering aangezien

de garantie van de banken nauwelijks 10% bedraagt. Het gaat hier over een niet bijzonder hoog bedrag van 665 miljoen frank aan bestellingen waar tegenover economische compensaties staan ten belope van 100%.

De Pandur-pantservoertuigen werden inmiddels door de regering besteld en zullen zeer binnenkort worden geleverd. Ik dring er bij de regering op aan dat zij de grootste waakzaamheid aan de dag legt wat betreft het respecteren van de contractueel vastgelegde compensaties. Deze moeten niet alleen voor 100% worden uitgevoerd, maar ook het respecteren van de verdeelsleutel over de drie regio's dient de aandacht van de regering weg te dragen.

In de nabije toekomst zal duidelijk worden of de gemaakte afspraken worden nagekomen. Wij zullen die zaak op de voet blijven volgen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE UITBREIDING VAN DE NAVO»

QUESTION ORALE DE M. ANCIAUX AU PREMIER MINISTRE SUR «L'ÉLARGISSEMENT DE L'O.T.A.N.»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de eerste minister.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, uit de discussie over de uitbreiding van de NAVO is nogmaals duidelijk gebleken dat de Verenigde Staten en alleen zij de wet dicteren in de alliantie. De uitbreiding blijft voorlopig beperkt tot Polen, Hongarije en Tsjechië, maar de meeste Europese landen wilden ook Roemenië en Slovenië opnemen. Dat de Verenigde Staten voor dit onderscheid blijkbaar geen objectieve argumenten aanbrachten, heeft de uiteindelijke beslissing niet beïnvloed. Naar ik verneem uit de pers was ook België voorstander van een uitbreiding met vijf. Naast de interne discussie over de uitbreiding van de organisatie, is er ook nog het verzet van Rusland tegen zo een uitbreidingsoperatie naar het Oosten. Deze evolutie zou op termijn het evenwicht en de vrede in Europa kunnen bedreigen.

Mag ik van de eerste minister vernemen welke visie er achter dit Belgische standpunt schuilt? Welke criteria hanteert de eerste minister om te bepalen welke landen al dan niet klaar zijn om de NAVO te vervoegen? Welke criteria werden er tijdens de NAVO-top gehanteerd om tot de uiteindelijke beslissing te komen? Vormt het duidelijk overwicht van de Verenigde Staten in de organisatie een bedreiging voor het goed functioneren ervan? Is de eerste minister het ermee eens dat er nood is aan een grondig debat over de wijze waarop de vrede in Europa en daarbuiten het best kan worden verzekerd? Is de eerste minister bereid om in een dergelijk debat alle opties in overweging te nemen en ook de discussie over de rol van de NAVO aan te gaan? Is hij bereid ernstig na te gaan welke alternatieven mogelijk zijn om een duurzame vrede te bereiken?

De voorzitter. — Het woord is aan de eerste minister.

De heer Dehaene, eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, allereerst wil ik bevestigen dat België samen met een aantal NAVO-bondgenoten voorstander was van een uitbreiding met vijf landen, namelijk de drie die uiteindelijk tot de NAVO toetraden, Polen, Hongarije en Tsjechië, Roemenië en Slovenië. Niemand betwist trouwens dat al deze landen beantwoorden aan de lidmaatschapscriteria, namelijk democratische instellingen, respect voor de mensenrechten en de minderheden, regeling van hun geschillen met de buurlanden, controle van het politiek gezag over de strijdkrachten en interoperationaliteit van de strijdkrachten. Deze criteria werden door de NAVO zelf opgesteld in haar uitbreidingsstudie van september 1995. Beantwoorden aan deze lidmaatschapscriteria is een noodzakelijke, maar daarom

niet voldoende voorwaarde. Over de toekenning van het lidmaatschap moet ook een politiek akkoord onder de Lid-Staten bestaan.

De beslissing van Madrid was geen Amerikaans «Diktat». De Verenigde Staten stonden trouwens niet alleen met hun standpunt. Het gaat om een compromis tussen de bondgenoten die tot een consensus dienden te komen, aangezien de NAVO-besluitvorming bij consensus gebeurt.

Uiteindelijk bleek dat slechts een consensus kon worden bereikt over een uitbreiding met drie landen. Wij vonden het belangrijk dat effectief een eerste stap kon worden gezet. Er werd echter duidelijk vooropgesteld dat het hier niet om een eindpunt gaat. Het proces kan worden voortgezet en een eerste evaluatie is voor april 1999 gepland. In dat perspectief werd expliciet gewezen op de positieve ontwikkelingen in Roemenië en Slovenië.

Ik ben van oordeel dat deze uitbreiding van de NAVO niet los kan worden gezien van het globale perspectief. Ik ben dan ook graag bereid in te gaan op de vraag van de heer Anciaux om daarover een globaal debat te voeren. Ik wil er alleen op wijzen dat hij vrij laat wakker schiet, want het debat wordt in Europa al ruim twee à drie jaar gevoerd. Wat wij nu uitbouwen is het resultaat van een vrij breed debat dat eigenlijk begon met de uitwerking van het *Partnership for Peace* op de Top van Brussel in 1993. Dat gaf de mogelijkheid aan een reeks landen die geen lid waren van de NAVO, nauw bij de NAVO aan te sluiten en ermee samen te werken. De operaties IFOR en SFOR in ex-Joegoslavië zouden zonder dit *Partnership* onmogelijk zijn geweest.

Daarnaast werd volgens drie lijnen gewerkt. Ten eerste kwam er een interne reorganisatie van de NAVO. Ten tweede werden de structuren verlicht, zodat men sneller, soepeler en goedkoper kon werken. Ten derde werd een duidelijke Europese identiteit binnen de NAVO uitgebouwd.

De NAVO-raad van Berlijn, die uitdrukkelijk werd bevestigd in Madrid, en de Top van Amsterdam, zijn twee belangrijke elementen om geleidelijkaan een duidelijke Europese defensie-identiteit uit te bouwen, niet naast, maar in de NAVO, met ruimte voor een Europese autonome besluitvorming. Bovendien heeft men alles in het werk gesteld om te vermijden dat de reorganisatie en de uitbreiding van de NAVO aanleiding zouden kunnen geven tot een nieuwe opdeling in Europa. Het akkoord met Rusland dat enkele weken geleden in Parijs werd gesloten en het akkoord met Oekraïne dat gisteren in Madrid werd gesloten zijn wezenlijke elementen om de reorganisatie en de uitbreiding transparant te laten verlopen en in het kader van de globale Europese veiligheids- en stabiliteitsarchitectuur.

Tot de uitbreiding werd op de Top van Madrid een eerste belangrijke stap gedaan. Na het koude oorlog-tijdperk wordt naar een eenmaking van Europa gegaan. Dat gebeurt in een Europa dat niet langer is opgesplitst, dat niet meer gekenmerkt is door tegenstellingen, maar in een Europa dat een globale architectuur nastreeft waarvan de NAVO en de Sovjetunie deel uitmaken en waarin ook de OSCE een belangrijke rol speelt. Ik ben bereid hierover, samen met de minister van Buitenlandse Zaken, in de Senaat of in de Kamer te debatteren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een repliek.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de eerste minister voor zijn evenwichtig en inhoudelijk goed geformuleerd antwoord. Hij kon het echter niet nalaten te zeggen dat ik vrij laat wakker word, maar dat vergeef ik hem. Een mens kan immers niet van vandaag op morgen honderd procent verbeteren.

Het debat over de NAVO is inderdaad al jaren bezig, maar mijn opmerkingen gaan vooral over het NAVO-debat in de Belgische parlementaire assemblees. Ik heb de indruk dat niet alle alternatieven in alle openheid worden besproken.

Ik beweer niet dat de eerste minister niet open staat voor een debat, integendeel, hij blijkt er zelfs een voorstander van. Ik wens dan ook dat het zo vlug mogelijk wordt gevoerd. Zo kunnen wij mee het beleid bepalen inzake defensie en veiligheidsproblematiek dat op het ogenblik door andere landen op Europees niveau wordt vastgelegd.

Het debat over de NAVO heeft twee aspecten. Enerzijds is er de uitbreiding. Hier kunnen we het eens zijn met het standpunt van de regering dat die niet kan worden beperkt tot enkele landen. Ook Slovenië en Roemenië voldoen aan de uitbreidingscriteria. Anderzijds is er het debat over «de Europese poot». In dat verband blijf ik wat op mijn honger zitten. Ik heb niet de indruk dat er binnen de huidige NAVO-structuur een eigen Europese defensie-entiteit kan worden ontwikkeld. Daarover wens ik een debat.

De arrogantie van de Verenigde Staten in de besluitvorming van de NAVO wijst op de dringende noodzaak van een ongebonden reflex van de Europese landen om in de toekomst een eigen Europees veiligheidsbeleid te kunnen voeren, los van de Verenigde Staten.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GORIS AAN DE EERSTE MINISTER OVER «HET ONTWERP-KB TOT PRIVATISERING VAN HET ABOS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAHOUX AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING OVER «DE BERICHTEN OVER DE PRIVATISERING VAN DE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING»

QUESTION ORALE DE M. GORIS AU PREMIER MINISTRE SUR «LE PROJET D'ARRÊTÉ ROYAL PRIVATISANT L'A.G.C.D.»

QUESTION ORALE DE M. MAHOUX AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT SUR «DES INFORMATIONS À PROPOS DE LA PRIVATISATION DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT»

De voorzitter. — Aan de orde zijn de mondelinge vragen van de heer Goris aan de eerste minister en van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking.

L'ordre du jour appelle les questions orales de M. Goris au Premier ministre et de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement.

Ces questions portant sur le même sujet, je propose de les joindre.

Le Sénat est-il d'accord ?

Is de Senaat het hiermee eens? (*Instemming.*)

Het woord is aan de heer Goris.

Staatssecretaris Moreels antwoordt namens de eerste minister.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, alvorens de eerste minister de zaal verlaat wil ik erop aandringen dat hij zelf antwoordt op mijn vraag. Het gaat immers over een voorontwerp van koninklijk besluit betreffende de procedure voor de privatisering van het ABOS en niet over de privatisering zelf.

De voorzitter. — Mijnheer Goris, in de regering werd overeengekomen dat de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking op uw vraag, die onder zijn bevoegdheid valt, zal antwoorden.

U hebt het woord.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik herhaal dat ik het ten zeerste betreurt dat de eerste minister mijn vraag niet wil beantwoorden, hoewel hij daarnet nog aanwezig was. Zij handelt immers over de manier waarop hij, tot ongenoegen van een aantal leden van de Ministerraad, probeert de privatisering van het

ABOS door te drukken. Ik wou hieromtrent vooral van de eerste minister opheldering krijgen. Ik hoop dat de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, aan wiens capaciteiten ik geenszins twijfel, een afdoend antwoord zal geven op mijn vraag.

Morgen, 10 juli 1997 wordt op de Ministerraad het ontwerp van koninklijk besluit besproken betreffende de oprichting van de NV Belgische Technische Coöperatie, in uitvoering van artikel 3, § 1, 6°, van de wet van 26 juli 1996 om de budgettaire voorwaarden te realiseren voor de Belgische deelname aan de EMU.

Aangezien de staatssecretaris antwoordt in de plaats van de eerste minister, krijg ik graag van hem antwoord op de volgende vragen.

Is de titel, die verwijst naar de budgettaire en financiële maatregelen voor de EMU, niet misleidend voor de leden van de Ministerraad, aangezien de eerste minister met dit koninklijk besluit in feite een privatisering van het ABOS wenst te realiseren? Is het niet onethisch om een materie die niet onder de volmachtenwetten valt op die manier in het pakket van de volmachtenwetten op te nemen?

Overwegen de eerste minister, de leden van de Ministerraad of de staatssecretaris zelf om een dergelijke ingrijpende herstructurering van het ABOS via een genummerd koninklijk besluit te realiseren? Gaan de eerste minister of de staatssecretaris akkoord om hierover alsnog een open debat in het Parlement te voeren, zoals het eigenlijk hoort? Werden het ABOS-personeel of de betrokken vakorganisaties om advies gevraagd en zo ja, hoe luidt dit advies?

Is het een manoeuvre van de regering om ook in andere departementen dergelijke kunstgrepen te kunnen toepassen? Uiteraard kan deze vraag in feite alleen door de eerste minister zelf worden beantwoord.

Is er geen tegenspraak tussen de verklaring van de eerste minister in New York enerzijds waar hij zei Ontwikkelingssamenwerking te willen verhogen tot 0,7% aan het BNP en zijn huidige plannen anderzijds om 500 miljoen te besparen op de begroting Ontwikkelingssamenwerking van de twee volgende jaren?

M. le président. — La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, de nombreuses informations, relayées par la presse, font état de projets de privatisation de l'A.G.C.D. qui provoquent de vives inquiétudes parmi le personnel de cette administration. Lors de la réunion du bureau que nous avons eue tout à l'heure, il nous a d'ailleurs été confirmé que ce point était inscrit à l'ordre du jour du Conseil des ministres de ce vendredi.

Par ailleurs, j'ai eu l'occasion à plusieurs reprises d'attirer votre attention sur la nécessité impérieuse de garantir une gestion et un contrôle publics de la Coopération au Développement dans le cadre de politiques définies par le gouvernement et contrôlées par le Parlement. Cela n'exclut pas bien sûr une adaptation des structures de l'A.G.C.D., en vue d'une plus grande efficacité dans les choix, l'exécution, les contrôles et l'évaluation.

M. le secrétaire d'État pourrait-il m'informer des projets de réorganisation de l'A.G.C.D., des garanties du maintien de la coopération au développement dans le secteur public, et, enfin, du sort qu'il entend réserver au personnel?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, vorig jaar, na de eerste sectorale en geografische hervormingen van het ABOS, heb ik in Kamer en Senaat aangekondigd dat ik hoopte voor het parlementaire reces een definitief herstructureringsplan voor het ABOS aan de Ministerraad te kunnen voorleggen. Ik heb dit plan gedurende maanden voorbereid op basis van verschillende studies over- en evaluaties van het ABOS, op basis van contacten met zeven andere Europese landen

en op basis van de resultaten van de parlementaire opvolgingscommissie van de Kamer, die eergisteren 103 aanbevelingen voorlegde. Morgen zal ik mijn herstructureringsplan aan de Ministerraad voorleggen. Zodra de regering zich hierover positief heeft uitgesproken, zal ik in het Parlement uitgebreid verslag uitbrengen.

Ik wil wel reeds enkele punten verduidelijken. Het is niet mijn bedoeling de herstructureringsmaatregelen in het kader van de bijzondere machten te nemen. Indien de herstructurering wetgevende initiatieven vereist, dan zullen deze er via parlementaire weg komen.

Par ailleurs, j'avais promis, voici quelques semaines déjà, aux organisations syndicales de les mettre immédiatement au courant des plans de restructuration que le gouvernement déciderait d'appliquer. Au début de cet après-midi, j'ai eu de nouveau une discussion avec une délégation du personnel et des syndicats à ce sujet.

Le plan de restructuration n'implique aucune mesure d'économie pure et simple. Je proposerai d'ailleurs diverses mesures au gouvernement en vue de renforcer la capacité pour préparer la prise de décision, le potentiel administratif et la mise en œuvre de la coopération belge.

Mes propositions ne visent aucunement une privatisation mais une gestion plus rigoureuse des fonds publics destinés à la Coopération au Développement et une présence plus opérationnelle sur le terrain au profit des populations locales. Cette restructuration s'opérera dans le respect du plan social et n'entraînera pas de licenciements.

Ik hoop dat het wetsontwerp spoedig in de Kamer wordt besproken. Er hangt op het moment immers een implosie van het ABOS in de lucht, niet zozeer omdat er onrust is onder het personeel, maar door het bestaan van een aantal problemen, waarop trouwens ook de parlementaire opvolgingscommissie in haar rapport heeft gewezen. Om de rust binnen de ABOS-administratie te doen weerkeren, de goede werking van deze dienst veilig te stellen en ook om ons positief imago in het buitenland niet te schaden, is het hoogst noodzakelijk snel een grondige herstructurering uit te voeren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een repliek.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de staatssecretaris voor het duidelijke antwoord op mijn vragen, die eigenlijk aan de premier waren gericht. In de Kamer heeft de premier wel een aantal vragen die aan hem werden gesteld over het ABOS, zelf beantwoord. Ik vind het immoreel dat hij nu verkiest de zaal te verlaten in plaats van een mondelinge vraag te beantwoorden. Dit getuigt nogmaals van zijn misprijzen tegenover de Senaat.

Ik dank de staatssecretaris ook omdat hij ingaat tegen de poging van de premier om, na het Parlement, ook een aantal ministers buiten spel te zetten. Dankzij de staatssecretaris zal de privatisering van het ABOS ook in het Parlement worden besproken. Dit is essentieel. Ik kan zelfs akkoord gaan met een spoedbehandeling, indien ze tenminste grondig verloopt en er rekening wordt gehouden met het belang van de ABOS-diensten en van zijn werknemers.

M. le président. — La parole est à M. Mahoux pour une réplique.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, je remercie M. le secrétaire d'État pour sa réponse. Dois-je comprendre que la discussion qui aura lieu demain au sein du gouvernement portera sur un avant-projet de loi? M. le secrétaire d'État dit que la procédure habituelle sera suivie. Il nous dit aussi que l'on ne parlera pas d'arrêtés-cadres mais bien d'un projet de loi — je présume qu'il s'agit d'un avant-projet. Est-ce bien de cela qu'il est question?

J'avais interrogé le secrétaire d'État sur la problématique de la privatisation. Il m'a répondu d'une manière assez large et a fait état d'un projet de loi qui serait déposé à la Chambre. Je tiens à signaler que nous serons particulièrement attentifs dans les deux assemblées, à la privatisation.

M. le président. — La parole est à M. Moreels, secrétaire d'État.

M. Moreels, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, adjoint au Premier ministre. — Il s'agit bien de la présentation d'un projet de loi.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER D'HOOGHE AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE NIEUWE TARIEVEN BIJ BELGACOM TEN GEVOLGE VAN DE GEWIJZIGDE GEOGRAFISCHE ZONE-INDELING»

QUESTION ORALE DE M. D'HOOGHE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LES NOUVEAUX TARIFS DE BELGACOM PAR SUITE DE LA MODIFICATION DE LA RÉPARTITION EN ZONES GÉOGRAPHIQUES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer D'Hooghe aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie.

Het woord is aan de heer D'Hooghe.

De heer D'Hooghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, gezien ik zelf in een van de vele kleinere telefoonzones woon, word ik geregeld geconfronteerd met vragen van abonnees omtrent de huidige, ongelukkige zone-indeling die een dure regeling is. Ik stelde aan de vice-eerste minister in november 1996 hieromtrent een mondelinge vraag. Ik stel nu vast dat ik niet alleen sta. Ook mevrouw Van de Castele heeft in de Kamer een vraag gesteld in dezelfde zin.

Uit het antwoord op mijn mondelinge vraag bleek dat Belgacom er zich van bewust was dat «de huidige indeling in telefoonzones in bepaalde gevallen ongunstig kon zijn voor een zeer beperkt aantal gebruikers. De onderneming zou alles in het werk stellen om in het kader van haar commerciële politiek aan deze toestand te verhelpen».

In brieven van 26 februari en 28 april laatstleden vroeg ik de vice-eerste minister een ruimere oplossing te zoeken, bijvoorbeeld door meer homogene en grotere zones in te voeren of desgevallend, in het minst verregaande geval, in een experimentele fase de 055-zone in te schakelen in een groter geheel. In een schrijven van 18 juni laatstleden liet de vice-eerste minister mij weten dat Belgacom zijn standpunt handhaafde en dat mijn voorstel om, eventueel in een experimentele fase, met een beperkt toepassingsgebied over te gaan tot een indeling met meer homogene en grotere zones, om praktische redenen niet echt realiseerbaar was.

Hoewel ik natuurlijk niet ongelukkig ben met de huidige evolutie, was mijn verbazing toch groot toen Belgacom nauwelijks enkele dagen later meedeelde dat het zonesysteem zal worden gewijzigd en dat in experimentele fase een nieuw facturatiesysteem zal worden uitgetest. Bovendien was in de maand maart reeds in de media bekendgeraakt dat de zones 053 en 054 zouden worden ondergebracht in één telefoonzone.

Ik probeer de samenhang te vinden tussen de antwoorden die de vice-eerste minister mij verstrekke, en de berichten van Belgacom. Daar slaag ik helaas niet in. Vandaar mijn huidige vragen.

Wat betekent gemiddeld de nieuwe tariefregeling in de kleine 055-zone op het vlak van kostprijs voor de particuliere abonnees? Vanaf wanneer gaat die regeling in? In september 1997 of maart

1998? Geeft de nieuwe regeling een oplossing voor de situatie waarbij binnen eenzelfde gemeente twee of drie verschillende tarieven worden aangerekend, gezien de gemeente bij verschillende zones was ingedeeld?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Di Rupo.

De heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie. — Mijnheer de voorzitter, eerst zal ik een beetje achtergrondinformatie geven. Er bestaat een verband tussen de geografische zone-indeling en het niveau van de tarifiëring.

De gesprekskosten verschillen naargelang het gaat om een zonaal of een interzonaal gesprek. De huidige geografische zone-indeling blijft integraal behouden, maar de tarifiëeringsregels zullen vanaf september 1997 veranderen. Voor oproepen zowel binnen de bestaande zones als naar aangrenzende zones zal nog maar één tarief gelden, het «nieuwe zonale tarief». De huidige zonale tarifiëring zal dan niet alleen gelden voor zonale gesprekken, maar ook voor gesprekken naar aangrenzende zones. Voor alle andere nationale oproepen wordt een ander tarief toegepast, het zogenaamde «nieuwe interzonale tarief».

Op de concrete vragen van de heer D'Hooghe kan ik antwoorden dat volgens Belgacom de totale gemiddelde gebruikskost niet zal wijzigen. De nieuwe regeling gaat in, zoals reeds gezegd, vanaf september 1997. Belgacom voorziet een herziening van deze nieuwe regeling vanaf maart 1998. Van maart 1998 af zal er een prijsdaling voor de nationale gesprekken komen. Men zal per seconde factureren.

En résumé, en septembre 1997 entrera en vigueur la nouvelle réglementation qui prévoit un tarif identique pour les appels effectués à l'intérieur des zones et vers les zones contiguës. À partir de mars 1998, la tarification sera modifiée à l'avantage des consommateurs. En effet, le coût des appels diminuera puisque le prix ne sera plus calculé par périodes mais par secondes.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer D'Hooghe voor een repliek.

De heer D'Hooghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, er zijn toch een aantal zaken die ik niet goed begrijp. Wanneer men van 1 september af eenzelfde tarief zal hanteren voor gesprekken binnen de zone en tussen aangrenzende zones, hoe kan het dan dat dit geen effect zou hebben op de gemiddelde kostprijs van de communicatie. Dit begrijp ik niet. Kan de vice-eerste minister mij hierover meer uitleg geven?

De manier waarop Belgacom zijn informatie kenbaar maakt, is eigenlijk geen voorbeeld van hoe het in de praktijk zou moeten gebeuren. Het is aangeraden om na de vakantie met de marketingdienst en eventueel met de ombudsdienst hierover een gesprek te hebben. Ook voor de abonnees is dit immers niet echt duidelijk.

M. le président. — La parole est à M. Di Rupo, vice-Premier ministre.

M. Di Rupo, vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications. — Monsieur le président, les appels téléphoniques vers les zones contiguës seront moins chers puisque ces communications seront considérées comme étant zonales et non interzonales. Cela constitue donc un avantage pour les personnes concernées.

À partir de 1998, le prix sera, je le répète, calculé différemment: par secondes et non plus par périodes.

Pour le reste, le Parlement est bien entendu toujours libre de convier Belgacom à des discussions. Je rappelle toutefois à l'honorable membre qu'il s'agit d'une société anonyme de droit public, d'une entreprise à part entière, dont l'autonomie de gestion est totale. Ni le gouvernement ni le ministre de tutelle n'entendent, à quelque moment que ce soit, interférer dans cette gestion.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HOSTEKINT AAN
DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE
TOESTAND IN CAMBODJA»

QUESTION ORALE DE M. HOSTEKINT AU MINISTRE DES
AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA SITUATION AU
CAMBODGE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Hostekint aan de minister van Buitenlandse Zaken.

Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, een drietal maanden geleden bracht de senaatscommissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden een bijzonder leerrijk studiebezoek aan Zuid-Oost-Azië, meer bepaald aan Vietnam, Cambodja en Hong Kong.

Ik meen te mogen zeggen dat vooral het bezoek aan Cambodja een diepe indruk heeft nagelaten op de commissieleden. Dit land heeft in de jaren 60 en 70 enorm geleden onder de gevolgen van de Koude Oorlog. In de periode 1975-1979 kende het bovendien het schrikbewind van Pol Pot, waarbij honderdduizenden Cambodjanen het leven hebben gelaten.

Tijdens het bezoek had ik de indruk dat Cambodja stilaan uit een diep dal aan het klauteren is. Hierbij moet worden onderstreept dat België een bijzonder positieve bijdrage heeft geleverd aan de wederopbouw van Cambodja, vooral door de hulp bij de ontminning van het land.

Sinds vorige week woedt helaas opnieuw een burgeroorlog in Cambodja. Daarover wil ik enkele vragen stellen. Zijn de ongeveer 200 Belgen in Cambodja in veiligheid? Heeft de regering of de minister reeds een initiatief genomen tot een eerste humanitaire hulpverlening aan Cambodja? België heeft onder het beleid van de minister van Buitenlandse Zaken een voortrekkersrol gespeeld inzake conflictpreventie en conflictbemiddeling in de wereld. Overweegt de minister een initiatief terzake in het kader van de Europese Unie of van een internationale organisatie? Hoe moet het verder met de ontwikkelingsprojecten in Cambodja?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Hostekint biedt mij de gelegenheid een aantal zaken met betrekking tot de ellendige toestand in Cambodja toe te lichten en iets te zeggen over de positie van onze landgenoten. Op die manier kan worden verhinderd dat hierover de meest uiteenlopende persberichten worden verspreid.

Wat de concrete toestand betreft, kan ik de heer Hostekint meedelen dat er momenteel ongeveer 160 Belgen in Cambodja verblijven. Het gaat in de eerste plaats om medewerkers van VN-organisaties. Een groot deel van onze hulpoperaties verliepen immers via de VN, bijvoorbeeld via de UNDP. Voorts zijn er ook Belgische NGO's, zoals Artsen zonder Grenzen en Handicap International, wier aanwezigheid wegens de ontminningen voor de hand ligt. Ten slotte, verblijven er ook heel wat Belgische zakenlui en toeristen in Cambodja. Ongeveer 25 van deze toeristen zijn Belgen van Cambodjaanse origine, die op het ogenblik van de onlusten een rondreis in Cambodja maakten. Een deel van de Belgen werd in de loop van de voorbije dagen en uren op verschillende manieren — per helicopter of waar dit mogelijk en verantwoord was langs de weg, door VN-organisaties en door onze eigen ontminningsorganisatie CMAC — geëvacueerd uit Siem Reap in de buurt van Angkor Wat en uit Sihanoukville, waar de Belgen van Cambodjaanse oorsprong zich bevonden. Op dit ogenblik verblijven de meeste Belgen in de hoofdstad Phnom Penh.

Volgens de informatie die op het ogenblik beschikbaar is, zijn er geen Belgische slachtoffers te betreuren.

België heeft geen ambassade in Cambodja, dat tot het rechtsgebied van de ambassadeur in Bangkok behoort. De Belgische belangen in Cambodja worden door de Duitse ambassade behartigd.

Van bij het uitbreken van de crisis stond de Belgische ambassade in Bangkok in nauw contact met de Duitse, de Franse en andere Westerse ambassades en werd verkregen dat de Belgen die dit wensten, werden meegenomen bij de evacuatie uit de provincie naar de hoofdstad en op evacuatievluchten naar buurlanden.

De ambassade had vijf Belgen aangeduid — een in Siem Reap, twee in de hoofdstad en twee militaire ontminners — om de coördinatie ter plaatse te verzorgen. De Dienst voor Humanitaire Bijstand van het ministerie van Buitenlandse Zaken werd en wordt voortdurend ingelicht over de situatie van de Belgen.

De Belgische ambassades in de buurlanden werd opdracht gegeven om eventueel geëvacueerde Belgen op de plaatselijke luchthaven op te vangen. Gisteren kwamen tien Belgen in Bangkok aan en werd een Belgische diplomaat vanuit Bangkok naar Cambodja gezonden, niet alleen ter versterking, maar ook om de coördinatie ter plaatse waar te nemen en permanente contacten te verzorgen met de ambassades van de buurlanden.

Na overleg met het kabinet van het ministerie van Landsverdediging en met de toestemming van de ontminningsorganisatie CMAC, die onder VN-supervisie werkzaam is, hebben de twee in Cambodja werkzame Belgische militaire ontminners een permanentie op de luchthaven van Phnom Penh geïnstalleerd voor de registratie, de opvang en de begeleiding van de Belgische burgers. Op het ogenblik vindt overleg plaats tussen de ambassades en de diplomatieke vertegenwoordiging in Phnom Penh. Naar alle waarschijnlijkheid zal de toeristen en de families van de residenten het advies worden gegeven om het land via de normale weg, met charter- en commerciële vluchten te verlaten.

In het kader van de uitvoering van de Akkoorden van Parijs van 1991 heeft de VN de omvangrijke UNTAC-operatie opgezet, die uiteindelijk heeft geleid tot een normalisering van de toestand in Cambodja en de organisatie van verkiezingen in 1993. Deze VN-operatie heeft de internationale gemeenschap twee miljard dollar gekost. België heeft hieraan actief deelgenomen, zowel door een financiële bijdrage als door het leveren van manschappen. De heer Hostekint heeft terecht gewezen op onze rol in de preventieve diplomatie.

De verkiezingen brachten geen duidelijke overwinnaar en resulteerden in een coalitieregering die op dualiteit stelde. Prins Norodom Ranaridh van de royalistische partij Funcinpec, de zoon van Sihanouk, en Hun Sen, ex-communist en ex-lid van de Rode Khmer, werden beiden copremier. Zij hebben elk geprobeerd om zoveel mogelijk leden van de — gelukkig maar — afkalkende Rode Khmer naar zich toe te halen, met het doel de politieke meerderheid te verkrijgen met het oog op de verkiezingen van mei van volgend jaar.

Het land wordt nu voor de zoveelste keer in diepe ellende gedompeld. Copremier Hun Sen heeft de macht grotendeels overgenomen. Prins Ranaridh is tijdelijk uitgeweken — zeg maar gevlucht — naar Parijs.

Prins Ranaridh wil deze zaak aanhangig maken bij de Veiligheidsraad in New York. Hun Sen op zijn beurt roept de internationale gemeenschap op de soevereiniteit van Cambodja te erkennen en dit te beschouwen als een interne aangelegenheid. We moeten het standpunt van de Veiligheidsraad afwachten.

Vandaag zal het Luxemburgs voorzitterschap een demarche doen in Kuala Lumpur, waar de ministers van Buitenlandse Zaken van de ASEAN-landen in spoedvergadering zijn om de toestand in Cambodja te bespreken en om de gevolgen van deze situatie te evalueren voor de eventuele toetreding van Cambodja tot de ASEAN.

Zoals men weet had de ASEAN beslist om Laos, Birma en Cambodja tot hun alliantie te laten toetreden. Een en ander zou vandaag op de helling kunnen komen te staan.

Het Luxemburgs voorzitterschap heeft aan het voorzitterschap van de ASEAN aandacht gevraagd voor een drietal punten.

Aandacht wordt gevraagd voor de verklaring van de Europese Unie van 7 juli laatstleden waarin wordt opgeroepen tot het instellen van een staakt-het-vuren, en tot steun aan de vraag van

koning Sihanouk aan beide copremiers om de dialoog te heropenen en, zoals afgesproken, de situatie in Cambodja te normaliseren door de organisatie van wetgevende verkiezingen in mei 1998.

Ten tweede, de Cambodjaanse autoriteiten wordt verzocht om de Akkoorden van Parijs na te leven, want anders zal het bereikte evenwicht volkomen teloorgaan.

Ten derde is er een oproep om de internationale gemeenschap te bewegen tot een verklaring waarin zij er zich toe verbindt om financieel bij te dragen tot de reconstructie en de rehabilitatie van Cambodja. De Lid-Staten van de Europese Unie zijn de belangrijkste donoren en hebben reeds een belangrijke financiële bijdrage geleverd. Aan de ASEAN wordt gevraagd om in dit verband als bemiddelaar op te treden.

Het politiek comité van morgen, 11 juli, zal een resolutie voorbereiden die zal worden besproken tijdens de vergadering van de Algemene Raad van 22 en 23 juli aanstaande.

Staatssecretaris Moreels heeft nog niets ondernomen op het vlak van de noodhulp omdat de situatie op dit ogenblik niet alleen onduidelijk, maar ook zeer onveilig is.

Heel wat Belgen zijn werkzaam in de internationale hulpprogramma's. Dat is mijns inziens de beste werkwijze.

Tot daar mijn verslag over de zeer zorgwekkende situatie in Zuid-Oost-Azië. Wij moeten ons ervoor hoeden dat de onrust niet naar andere landen uitdeint, zoals in het verleden meer dan eens is gebeurd.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint voor een repliek.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, mevrouw Thijs en de heer Olivier, die ook deel uitmaakten van de internationale delegatie, zullen het ermee eens zijn dat het pijn doet vast te stellen dat het broze evenwicht dat gedurende jaren werd opgebouwd, opnieuw wordt verstoord en dat duizenden mensen op de vlucht moeten slaan.

De Belgische regering erkent geen regimes, maar wel Staten. Van de minister zou ik niettemin graag vernemen hoe de regering staat tegenover de interne strijd die in Cambodja is losgebarsten.

Welke houding neemt de regering aan ten aanzien van het regime van Hun Sen, die door een staatsgreep aan de macht kwam?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de Belgische regering erkent inderdaad alleen Staten. Verder respecteren wij het Verdrag van Parijs en dus het covoorzitterschap van de Cambodjaanse regering. Wij wachten nu eerst de internationale evaluatie af en zullen op 22 en 23 juli in Luxemburg definitief ons standpunt bepalen, liefst in gezamenlijk overleg met de andere Lid-Staten van de Europese Unie.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER OLIVIER AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «HET PWA-SYSTEEM»

QUESTION ORALE DE M. OLIVIER AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «LE SYSTÈME DES A.L.E.»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Olivier aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid.

Het woord is aan de heer Olivier.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, vorige vrijdag keurde de Ministerraad het banenplan goed, dat gericht is op werklozen die langer dan vijf jaar volledig uitkerings-

gerechtigd zijn, op personen die al drie jaar een bestaansminimum genieten en op werklozen die geen diploma hebben van het hoger secundair onderwijs en die gedurende twee jaar volledig uitkeringsgerechtigd zijn of van het OCMW steun krijgen. Het zou om zowat 190 000 mensen gaan.

Volgens mijn informatie geldt het nieuwe systeem voor iedereen behalve overheidsdiensten en particulieren. Het huidige PWA-systeem geldt voor particulieren, overheidsdiensten en bepaalde VZW's. Allereerst dank ik de minister voor haar plan. Ook voor de CVP blijft het bestrijden van de werkloosheid en de daaraan verbonden kansarmoede de belangrijkste beleidsprioriteit. De intense activiteiten van diverse werkgroepen in onze partij zijn daarvan het bewijs. Wellicht is het de bedoeling van de minister dit initiatief zo vlug mogelijk op te starten zonder te veel administratieve rompslomp. Het PWA-systeem heeft zijn deeglijkheid bewezen, maar werkt nog niet in alle gemeenten.

Nu de minister aan uitbreiding denkt, wil ik enkele suggesties doen en een paar vragen stellen.

Hoe kunnen de gemeenten verplicht worden het PWA-systeem toe te passen? Welke middelen staan hiervoor ter beschikking?

Denkt de minister aan een uitbreiding van het bestaande systeem, bijvoorbeeld door het aantal werkuren per werkloze op te trekken van 45 naar 60? Kan een deel van wat overblijft na betaling van de werklozen worden besteed aan opleiding en vorming? Heel wat PWA-diensten zijn immers een niet-onbelangrijke reserve aan het opbouwen.

De PWA-diensten zijn het best geplaatst om op te treden als coördinerende administratie voor de verschillende tewerkstellingsopdrachten. Daarop werd overigens ook gewezen tijdens de toelichting bij het nieuwe initiatief. Kan het bestaande systeem worden opgedeeld in een systeem voor particulieren, een afdeling voor lokale en bovenlokale besturen, een sector voor VZW's en sociaal-culturele verenigingen en een afdeling voor privé-ondernemingen, waaronder de zelfstandigen? De uitbetaling kan dan gebeuren met verschillende soorten cheques, bijvoorbeeld elk met een andere kleur.

Graag vernam ik wat de minister over deze elementen denkt.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Smet.

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Mijnheer de voorzitter, het nieuwe banenplan dat werd goedgekeurd, is bestemd voor langdurig werklozen, dit betekent mensen die langer dan vijf jaar werkloos zijn of langer dan drie jaar het bestaansminimum trekken. Indien ze geen diploma hoger secundair onderwijs hebben, wordt de duur voor beide categorieën teruggebracht tot twee jaar.

Deze werklozen komen in aanmerking voor jobs die door de technologische evolutie en de hoge kostprijs werden weggesaeneerd.

Meestal gaat het om servicejobs. De procedure die moet worden gevolgd, situeert zich op lokaal vlak. Dit betekent dat de bedrijven een dossier indienen vergezeld van het advies van de syndicale delegatie in het bedrijf. Indien deze niet bestaat, in kleine bedrijven dus, wordt het arbeidsreglement toegepast en moeten de werknemers hun advies geven. Het dossier wordt ingediend via het PWA, bij RVA en VDAB, die gezamenlijk beslissen of de voorgestelde job inderdaad in aanmerking komt, dit wil zeggen geen andere jobs verdringt. Dat is immers niet de bedoeling.

Het contract van de werkloze is een normaal arbeidscontract en valt dus onder de toepassing van de werkloosheidsreglementering, die bepaalt dat het om een geschikte job gaat die men moet aanvaarden indien men werkloos is. De betaling gebeurt gedeeltelijk door het systeem van de werkloosheidsvergoedingen, gedeeltelijk door de patroon. De inbreng van de patroon bedraagt 6 000 tot 10 000 frank. De jobs mogen hetzij in een halftijds, hetzij in een viervijfdestatuut worden uitgeoefend. Hoeveel bedrijven hierop zullen inspelen en hoeveel jobs zullen worden gecreëerd, weet ik niet. Wie mag erop inspelen? Bedrijven, gemeenten, overheidsinstellingen op lokaal vlak, dus niet de Staat en de gewesten. Tot zover het nieuwe plan.

Op het ogenblik zijn er nog een twintigtal gemeenten die over de PWA's nog geen principiële beslissing hebben genomen of nog geen dossier hebben ingediend. Zij hebben kortom nog geen stap gedaan om een PWA op te richten. 90% van de gemeenten beschikt reeds over een PWA dat functioneert. Een aantal gemeenten heeft een dossier ingediend of een beslissing genomen, maar het dossier is nog niet afgehandeld. Dit betekent dat slechts in een beperkt aantal gemeenten nog niets is gebeurd.

Kunnen we de gemeenten daartoe dwingen? De gemeenten zijn volgens de wet daartoe verplicht, maar ik gebruik alleen positieve incentives. Alleen in die gemeenten waar een PWA bestaat, kan men in aanmerking komen voor sommige tewerkstellingsplannen. Een negatieve incentive, een hard optreden, zou het tegenovergestelde effect hebben van wat we beogen. De 20 gemeenten die nog met niets gestart zijn laat ik voor wat ze zijn. Intussen werk ik door en probeer ik ze wel te overtuigen. Er zijn regelmatig contacten. Ook de gesprekken met de sociale partners van die gemeenten blijven doorgaan.

De heer Olivier vraagt of de PWA's geen rol zouden kunnen spelen in de coördinatie van andere tewerkstellingsplannen. Daarvoor zou in de eerste plaats het personeelsbestand van de PWA's moeten worden uitgebreid. In vele gemeenten berust de werking van de PWA immers op een halftijdse personeelskracht. Hij of zij staat in voor de coördinatie van vraag en aanbod. Dit is al een grote opdracht voor iemand die contractueel is aangeworven en dus beperkingen kent in de evolutie van zijn loopbaan. Ik ben er evenwel voorstander van de contractuelen de mogelijkheid te geven een carrière uit te bouwen. De overheid kan het zich immers niet blijven permitteren om steeds minder statutairen aan te werven en voortdurend een beroep te doen op contractuelen die geen carrière kunnen maken.

Dit aspect moet alleszins nader worden bekeken. Ik word met dit probleem niet alleen geconfronteerd via de PWA's, maar ook in mijn eigen administratie. Tientallen mensen worden contractueel aangeworven en lopen aldus het risico hun gehele loopbaan dezelfde functie te moeten uitoefenen, zonder enige mogelijkheid om carrière te maken. Een verdubbeling of verdrievoudiging van het personeel van de PWA's, brengt meer uitgaven met zich en is aldus een eerste, praktisch bezwaar tegen het voorstel van de heer Olivier.

De PWA's zouden wel overheidsinitiatieven kunnen coördineren. Ik ben er echter niet van overtuigd dat op lokaal vlak de coördinatie door PWA's van privé-initiatieven, zoals bijvoorbeeld familiehulp, en overheidsinitiatieven erg op prijs zou worden gesteld. Dat is een tweede bezwaar. Coördinatie impliceert immers ook ingrijpen, zoniet gaat het enkel om informatie. Daar ben ik echter wel voorstander van. Zo zou een PWA een informatiebrochure kunnen uitgeven met een overzicht van alle lokale initiatieven.

Op de derde vraag van de heer Olivier kan ik antwoorden dat ik beslist heb dat één vierde van de middelen van de PWA'S aan vorming moet worden besteed. De reserve wordt verder gebruikt voor de werking van het PWA en mag ook worden aangewend om werkgelegenheid te creëren. In een stad waar het PWA geld over heeft, kan er naast de PWA-ambtenaar gerust iemand bijkomend worden aangeworven om het PWA beter te laten functioneren. Een vierde van de middelen moet echter in elk geval gebruikt worden voor vorming.

Het aantal uren prestaties per werknemer zal niet worden vermeerderd omdat we zoveel mogelijk werklozen een kans willen geven. Door het verlagen van de werkloosheidsduur van drie jaar naar twee jaar voor intrede in het PWA zullen er immers 35% werklozen meer in aanmerking komen. Daarenboven is de vergoeding voor geleverde prestaties plus een werkloosheidsuitkering voor PWA'ers in sommige gevallen hoger dan de vergoeding voor iemand die in een lage functie full-time werkt. Het voorstel om het aantal werkuren op te trekken van 45 naar 60 uur zou tot situaties leiden waarbij iemand op anderhalve week meer verdient dan iemand die een maand werkt. Ik vind dat niet verantwoord en pleit derhalve voor het behoud van het aantal werkuren op 45.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Olivier voor een repliek.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar uitvoerig antwoord. Toch wijs ik erop dat het nieuwe systeem, hoe goed het ook is bedoeld, een verschuiving zal teweegbrengen in bepaalde PWA-diensten en dat het twee soorten verloning in het leven zal roepen. Een uitbreiding van het bestaande systeem, dat efficiënt en toch eenvoudig is, zal allicht wel wat meer werk meebrengen, maar zou op korte termijn een zeer groot effect hebben. Er zijn nu al gemeenten die gebruik maken van hun mogelijkheid om zich tot PWA-diensten te richten. Zij zullen dat voortaan niet meer kunnen doen. Mijn voorstel mag dan misschien wel meer kosten, maar zoals het banenplan thans wordt georganiseerd zal het resultaat veel langer uitblijven.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DESMEDT AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LES CONSÉQUENCES À TIRER DU JUGEMENT RENDU LE 30 JUIN PAR LE CONSEIL DE GUERRE DE BRUXELLES À L'ÉGARD DE FAITS COMMIS PAR DES MILITAIRES BELGES EN SOMALIE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DESMEDT AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE CONCLUSIES DIE MEN MOET TREKKEN UIT HET VONNIS DAT DE KRIJGSRAAD VAN BRUSSEL OP 30 JUNI GEWEZEN HEEFT OMTRENT DE FEITEN DIE BELGISCHE MILITAIRES IN SOMALIË HEBBEN GEPLEEGD»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Desmedt au ministre de la Justice.

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, le 6 novembre 1995, je vous interrogeais lors de la séance de questions orales de notre assemblée à la suite d'un jugement extrêmement clément que venait de rendre le Conseil de guerre de Bruxelles à l'égard de militaires belges ayant commis des faits délictueux à l'égard de jeunes Somaliens.

Je déclarais notamment: «Connaissant l'esprit de corps du monde militaire, il est à craindre que des dérives comme celles que j'évoque ne soient appelées à se multiplier.»

Dans votre réponse, vous nous appreniez, monsieur le ministre, que vous aviez adressé le 24 avril 1995 au Conseil d'État, un projet de loi réformant les juridictions militaires. Le jugement que vient de rendre le Conseil de guerre est encore plus inquiétant que celui de 1995. Il acquitte deux paras qui se sont rendus coupables de sadisme et de violence à l'égard d'un jeune Somalien.

Comme l'écrit un journal aussi modéré que *La Libre Belgique*, il s'agit d'un jugement teinté de racisme. Tout, dans ce dossier, semble avoir été mené de façon erratique. Une instruction sommaire sans aucune confrontation, des réquisitions anormalement légères et pour finir un acquittement justifié de façon surréaliste. Ce jugement fait honte à notre pays et il est heureux que l'auditeur ait immédiatement interjeté appel.

Il me paraît, monsieur le ministre, que nous devons tirer les conséquences de cette situation. Tout d'abord, pourriez-vous me faire savoir où en est le projet de loi transmis il y a plus de deux ans, au Conseil d'État?

Ne faudrait-il d'ailleurs pas aller plus loin et supprimer les juridictions militaires en renvoyant plutôt les militaires poursuivis devant les juridictions ordinaires? Plus rien ne justifie en effet le maintien de ces juridictions d'exception qui sont animées de réflexes corporatistes et dont les décisions choquent à bon droit l'opinion publique.

J'aimerais donc, monsieur le ministre, connaître vos intentions actuelles en la matière et je souhaite que vous agissiez rapidement car plusieurs autres procès du même genre sont prévus dans les prochains mois.

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, j'ai pris comme vous connaissance de la décision d'acquiescement rendue par le Conseil de guerre à l'égard de deux militaires accusés de faits délictueux commis sur la personne de jeunes Somaliens.

Il ne m'appartient pas de porter un jugement personnel sur une décision rendue par une juridiction. Il est à noter que, comme vous le savez, l'auditeur militaire a déjà interjeté appel contre ce jugement. Certes, il faut bien reconnaître que cette décision semble avoir heurté de nombreux observateurs et une grande partie de l'opinion publique à un point tel que certains n'hésitent pas à parler de réflexe corporatiste et à proposer la suppression pure et simple des juridictions militaires. Il me paraît nécessaire de rester prudent avant de vouloir tirer de telles conclusions.

S'agissant de cette affaire, l'auditeur militaire a voulu accorder une priorité particulière à l'instruction du dossier dès la publication des photos mettant en cause des membres du contingent belge en Somalie. Les auteurs ont été immédiatement identifiés, entendus et confrontés; des mandats d'arrêt ont été décernés pour les besoins de l'instruction. Les deux premiers dossiers fixés l'ont été moins de trois mois après leur ouverture.

L'établissement des faits a été rendu difficile par le délai écoulé, l'éloignement du lieu où ils ont été commis et l'impossibilité d'identifier les victimes.

D'autres dossiers sont encore à l'instruction et feront l'objet de poursuites à la rentrée.

L'auditeur général m'a également fait savoir que c'est au terme d'une étude juridique approfondie que la décision fut prise de ne pas intenter les poursuites pénales sur la base de la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des crimes de guerre et de la loi du 30 juillet 1981 relative à la répression des actes inspirés par le racisme.

Je relève enfin que le Conseil de guerre, tout en acquittant les prévenus, n'a pas manqué de relever le caractère inadmissible du comportement des militaires concernés et que mon collègue, le ministre de la Défense nationale, n'a pas manqué d'évoquer la possibilité d'agir sur le plan de la discipline militaire et a publiquement fait part de sa volonté d'accorder une attention particulière à l'évolution de ce dossier.

Comme vous l'avez mentionné, un projet de réformes des juridictions militaires existe déjà. Transmis par mon prédécesseur au Conseil d'État le 24 avril 1995, ce projet de loi a donné lieu le 23 septembre 1996 à un avis du Conseil d'État qui impose de revoir un certain nombre de dispositions du projet.

Le projet n'a pas encore été déposé au Parlement pour diverses raisons. Un certain nombre d'aménagements doivent être apportés pour répondre à certaines remarques du Conseil d'État. En outre, avant d'aller plus avant dans une réforme fondamentale des juridictions militaires, je souhaite intégrer celle-ci dans le cadre de la réforme globale de l'organisation judiciaire à propos de laquelle je recevrai le 18 juillet prochain un avis du centre interuniversitaire de droit judiciaire. La question se pose effectivement de savoir si nous allons maintenir une juridiction indépendante dans sa forme actuelle. Je tiens à examiner les suggestions et les propositions de ce centre interuniversitaire afin de savoir dans quelle direction nous devons avancer. Il convient de procéder à une analyse globale des tribunaux de première instance et de cours d'appel avant de prendre des initiatives visant l'ensemble de l'organisation judiciaire.

M. le président. — La parole est à M. Desmedt pour une réplique.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le ministre de sa réponse.

Je voudrais souligner qu'en ce qui concerne l'instruction du dossier, à vouloir aller trop vite, on s'est limité à un examen trop superficiel.

En effet, monsieur le ministre, comme vous l'avez déclaré, trois mois après son ouverture, ce dossier passait devant le Conseil de guerre. Quoi qu'il en soit, ce procès se poursuivra devant la cour militaire.

Je voudrais surtout insister sur la nécessité de réformer les juridictions militaires. Comme je l'ai signalé, votre prédécesseur a déposé un projet en ce sens il y a plus de deux ans et vous avez reçu, voici près d'un an, l'avis du Conseil d'État. Je puis comprendre votre volonté de réforme globale mais le fait de renvoyer les délits militaires devant les juridictions ordinaires c'est-à-dire les tribunaux de première instance et les cours d'appel, ne justifie pas nécessairement qu'il faille attendre l'ensemble de la réforme de l'appareil judiciaire.

Tenant compte de ce jugement qui fait suite à celui de 1993, ainsi que des prochaines procédures, je vous demande de vous atteler à cette question. Je suis parfaitement conscient qu'au cours des derniers mois de nombreux projets de réformes judiciaires ont été introduits et que la question dont nous discutons peut sembler ne pas être une priorité, mais les événements montrent qu'il existe un sérieux problème en la matière. Aussi, je vous demande d'accélérer le processus.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «HET UITBLIJVEN VAN DE BENOEMING VAN EEN HOOFDCOMMISSARIS IN ANTWERPEN»

QUESTION ORALE DE M. BOUTMANS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LE RETARD APPORTÉ À LA NOMINATION D'UN COMMISSAIRE EN CHEF À ANVERS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken.

Staatssecretaris Peeters antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, in Antwerpen wordt moeizaam gewerkt aan een grondige herschikking van het politiekorps. Dat was nodig aangezien in het bestuursakkoord een probleem werd vastgesteld dat de Antwerpse bevolking al lang kende: demotivatie en de desorganisatie van het politiekorps.

Lang niet iedereen in het korps is enthousiast over het plan dat werd opgesteld om de werking van het Antwerpse korps te verbeteren. Het stadsbestuur ging erg voorzichtig te werk, volgens sommigen — zoals ik — te voorzichtig. Een belangrijk probleem is toch dat er nog altijd geen hoofdcommissaris is. Daarvoor is niet in de eerste plaats het stadsbestuur verantwoordelijk. Een korps in volle overgang en waarin een sterke interne oppositie bestaat, heeft behoefte aan een leiding die niet alleen bereid is verantwoordelijkheid op te nemen, maar daartoe ook over het statuut beschikt en over politieke dekking. Met een interim-hoofdcommissaris is dit uiteraard niet mogelijk.

Is de minister zich van dit probleem bewust? Wat houdt de benoeming van een hoofdcommissaris tegen? Hoe lang kan ze nog uitblijven?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, het is correct dat de betrekking van hoofdpolitiecommissaris in Antwerpen sinds 1 november 1996 vacant is en dat de functie op dit ogenblik bekleed wordt door een waarnemend korpschef.

Bovendien zijn er een aantal betrekkingen voor hogere officieren vacant. Ze worden geleidelijk aan opgevuld. Aangezien de nieuwe gemeentewet bepaalt dat de te benoemen hoofdcommissaris uit de in dienst zijnde politiecommissarissen moet worden geselecteerd, moet men de opvulling van het kader van politiecommissarissen afwachten vooraleer de kandidatuur van een hoofdcommissaris kan worden voorgedragen. Dit zou althans getuigen van een degelijk administratief beheer. Immers, de keuze zal dan groter zijn en ook de kans dat degene die benoemd wordt het meest geschikt is voor de functie. De functie van hoofdcommissaris van het politiekorps is voor een grote stad als Antwerpen overigens enorm belangrijk.

Aangezien het Antwerps politiekorps voor een diepgaande herstructurering staat en zich op het ogenblik in een overgangsfase bevindt, lijkt het niet opportuun de benoemingsbeslissing voor een hoofdpolitiecommissaris te bespoedigen. Het is waar dat de waarnemende korpschef thans belast is met de vrij ondankbare taak te waken over de implementatie van alle veranderingen, maar als men het herstructureringsplan van het Antwerpse politiekorps alle kansen op slagen wil geven, is een stabiele leiding van het politiekorps noodzakelijk. In dit opzicht moet worden benadrukt dat de aanwijzing van de waarnemende korpschef door het college en door de gemeenteraad werd goedgekeurd en dat de betrokkene bijgevolg over dezelfde bevoegdheden en over hetzelfde gezag en dezelfde politieke dekking beschikt als een benoemde hoofdcommissaris

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een repliek.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoord. Hij verschuift het probleem echter gedeeltelijk naar de benoeming van hogere officieren. Nu blijkt dat de hoofdpolitiecommissaris pas zal worden benoemd als de hogere officieren benoemd zijn, vraag ik mij af waarop men dan wacht om deze laatsten te benoemen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW THIJS AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOENEN OVER «DE AANPASSING VAN DE PENSIOENEN VAN HET NATIONAAL PENSIOENFONDS VOOR MIJNWERKERS REKENING HOUDEND MET DE NIEUWE GRADEN»

QUESTION ORALE DE MME THIJS AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «L'ADAPTATION DES PENSIONS DES RETRAITÉS DU FOND NATIONAL DE RETRAITE DES OUVRIERS MINEURS EN FONCTION DES NOUVEAUX GRADES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Thijs aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen.

Staatssecretaris Peeters antwoordt namens zijn collega.
Het woord is aan mevrouw Thijs.

Mevrouw Thijs (CVP). — Mijnheer de voorzitter, op het ogenblik is er binnen de overheids- en aanverwante diensten een vereenvoudiging van de graden en de weddeschalen aan de gang. Het is de bedoeling om tot algemene graden te komen, waardoor het systeem van graden en de daaraan verbonden weddeschalen doorzichtiger wordt. Dit betekent dat de bijzondere graden bij koninklijk besluit nieuwe graadbenamingen en weddeschalen krijgen. Voor het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers is een dergelijk koninklijk besluit nog altijd niet in het *Belgisch Staatsblad* verschenen, zodat de pensioenen niet kunnen worden «aangepast», rekening houdend met de nieuwe graadbenamingen en de eraan verbonden weddeschalen. Voor het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers is er een terugwerkende kracht

tot 1 juni 1994 voor niveau 1 en tot 1 januari 1994 voor de andere niveaus. Aangezien een dergelijk koninklijk besluit nog altijd niet is verschenen, bestaat er een onrechtvaardige situatie voor de gepensioneerden die afhangen van het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers. Over dit probleem heb ik de volgende vragen.

Ten eerste, waarom is dat koninklijk besluit nog altijd niet in het *Belgisch Staatsblad* verschenen? Zijn er misschien problemen bij het herdefiniëren van de graden?

Ten tweede, wanneer zal de minister een dergelijk koninklijk besluit aan de Ministerraad voorleggen, zodat de huidige situatie zo snel mogelijk van de baan is?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, het is juist dat de administratie der Pensioenen de pensioenen pas kan «aanpassen» wanneer toeziend minister, collega De Galan voor het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers een koninklijk besluit heeft gepubliceerd aangaande de graden en weddeschalen van de betrokken ambtenaren. De administratie der Pensioenen heeft dat koninklijk besluit nog niet gekregen. De procedure is ondertussen in gang gezet. Het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers, dat het koninklijk besluit opstelt, moest het akkoord van ambtenarenzaken verkrijgen en heeft dat reeds verkregen. Het moest dan syndicaal overleg plegen en ook dat is reeds gebeurd. Dan kan het besluit worden ondertekend door collega De Galan en kan de administratie der Pensioenen op basis daarvan de pensioenen aanpassen. Het koninklijk besluit dien-aangaande werd op 26 juni 1997 behandeld in het syndicaal overleg door sectorcomité 12 en kan eerstdaags worden ondertekend door mevrouw De Galan. Op dat moment kan de administratie der Pensioenen op basis van dat besluit overgaan tot de aanpassing van de pensioenen van alle gepensioneerden die afhangen van het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.

Ik wil er toch op wijzen dat het aantal pensioengevallen dat om deze reden nog niet kon worden «aangepast» niet aanzienlijk is ten opzichte van het totaal aantal aan te passen pensioenen van het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers. De administratie der Pensioenen heeft van het totaal aantal van 229 pensioenen reeds 184 pensioenen, ongeveer 80%, aangepast op basis van het koninklijk besluit van 14 september 1994, inzake de vereenvoudiging van de loopbaan van sommige ambtenaren in de rijksbesturen van niveau 2, 3 en 4 en van het koninklijk besluit van 10 april 1995 voor ambtenaren van niveau 1 en 2 plus. Beide koninklijke besluiten omvatten diverse administratieve en geldelijke bepalingen die evenwel enkel van toepassing zijn op de gemene graden. Die gemene graden of graden die gemeenschappelijk zijn in alle administraties, maken ongeveer 80% uit, ook van de gepensioneerden van het Nationaal Pensioenfonds van Mijnwerkers.

Er blijven nog een veertigtal pensioenen die niet zijn aangepast. Het betreft hoofdzakelijk pensioenen van gewezen hulpverificateurs die een bijzondere graad hebben binnen het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers en die hun laatste aanpassing op 1 juli 1993 hebben ontvangen. Van zodra collega De Galan het koninklijk besluit heeft ondertekend, kan ook dit worden rechtgezet met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1994.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Thijs voor een repliek.

Mevrouw Thijs (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de staatssecretaris zegt dat het slechts om een veertigtal personen gaat. Dit neemt niet weg dat dit zo snel mogelijk in orde moet worden gebracht. Het gaat niet op dat gepensioneerden meer dan drie jaar op een aanpassing moeten wachten. Deze week nog zei me iemand: «Als ik dood ben, heb ik het niet meer nodig.» Wij hebben hier een gelegenheid om te bewijzen dat we het menen met de nieuwe politieke cultuur.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. HAPPART AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LES CONSÉQUENCES DE L'ENCÉPHALOPATHIE SPONGIFORME BOVINE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HAPPART AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOENEN OVER «DE GEVOLGEN VAN DE GEKKE-KOEIENZIEKTE»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Happart au ministre de la Santé publique et des Pensions.

M. le secrétaire d'État Peeters répondra en lieu et place de M. Colla, ministre.

La parole est à M. Happart.

M. Happart (PS). — Monsieur le président, comme il était à craindre, l'encéphalopathie spongiforme bovine a de nouveau préoccupé la presse et la population.

L'année dernière déjà, j'avais déposé une proposition de création d'une commission d'enquête, laquelle est toujours sans suite à l'heure actuelle. Les craintes que j'avais à l'époque se confirment.

M. le secrétaire d'État peut-il me dire ce qu'il en est du transit de viande de provenance de Grande-Bretagne ?

Quelles firmes en étaient-elles chargées ? Quels tonnages sont-ils entrés en Belgique et quels tonnages en sont-ils sortis ?

Qu'en est-il des viandes interdites en provenance de Grande-Bretagne ? Quelles sont les firmes qui ont effectué cette fraude ? Quels tonnages sont-ils entrés en Belgique ? Quels tonnages en sont-ils sortis et pour quelle destination ?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, de minister van Volksgezondheid deelt mee dat het aspect van de vraag van de heer Happart betreffende het diersoort tot de bevoegdheid van de minister van Landbouw behoort. Deze laatste kan hierover het best worden ondervraagd.

Wat de vleestransporten betreft, hebben de Europese en Belgische veterinaire autoriteiten in België een onderzoek gedaan. Dit gebeurde naar aanleiding van de vermoedens die eind april in Nederland zijn gerezen over de herkomst van een partij vlees van 570 ton die in Vlissingen lag opgeslagen. Hierbij werden onder andere twee Belgische bedrijven, namelijk Tragex-Gel uit Wingene en Lefebvre uit Moeskroen, verdacht. Tegelijkertijd loopt een onderzoek in Groot-Brittannië, Nederland en Frankrijk.

De minister van Volksgezondheid heeft in overleg met de Europese Commissie bewarende maatregelen uitgevaardigd teneinde de volksgezondheid te beschermen. Deze maatregelen bestaan uit het volledig stilleggen van de activiteiten in deze twee bedrijven.

Het lopende onderzoek dient uit te wijzen in hoeverre het exportverbod op rundvlees door Groot-Brittannië werd overtreden en in welke mate deze Belgische bedrijven hierbij betrokken waren. Op dit ogenblik wijst niets erop dat Brits rundvlees op de Belgische markt is terechtgekomen. Het lijkt er meer op dat vanuit Groot-Brittannië met de medewerking van de Belgische firma's een traject van Brits rundvlees naar het Oostblok is opgezet.

M. le président. — La parole est à M. Happart pour une réplique.

M. Happart (PS). — Monsieur le président, si je m'interroge sur les tonnages entrés et sortis, c'est parce que j'ai des doutes au sujet de ce transit.

Il est clair, monsieur le secrétaire d'État, que toute la viande entrée en Belgique n'en est pas sortie. Je crois savoir qu'une partie de cette viande est envoyée dans les pays de l'Est, mais je souhaiterais connaître la différence entre les quantités entrées et sorties, ce que vous devez facilement pouvoir me donner.

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, dat aspect wordt nog onderzocht.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME DELCOURT-PÊTRE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LES ZAÏROIS OBLIGÉS DE RENTRER DANS LEUR PAYS»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DELCOURT-PÊTRE AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE ZAÏREZEN DIE GEDWONGEN WORDEN TERUG TE KEREN NAAR HUN LAND»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Delcourt au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur.

M. le secrétaire d'État Peeters répondra en lieu et place de M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre.

La parole est à Mme Delcourt.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le président, des Zaïrois, venus dans notre pays au moment du régime mobutiste, ont demandé le droit d'asile. Certains sont chez nous depuis quatre, voire six ans.

Selon des informations qui se précisent de jour en jour, il semble que 600 familles seraient expulsées de notre territoire dans les deux mois qui viennent. L'annonce de ces expulsions crée un sentiment d'insécurité et d'angoisse pour l'ensemble de la communauté africaine qui réside sur notre territoire, sentiment d'autant plus exacerbé que les personnes concernées résident chez nous de manière légale.

Alors que des opposants au régime mobutiste ont été accueillis dans notre pays, l'avènement du président Kabila amène aujourd'hui à nos frontières les anciens partisans de ce régime. Les opposants à un régime risquent de croiser les opposants à l'autre, ce qui ne signifie pas que les conditions de la démocratisation et de l'apaisement soient réunies pour que des retours puissent être envisagés sereinement. La Convention de Genève, d'ailleurs, donne du candidat réfugié une notion plus large que celle de l'opposition à un régime donné.

Je voudrais savoir, monsieur le secrétaire d'État, s'il est exact que les décisions sont prises de renvoyer au Congo-Zaïre ces 600 familles durant les deux mois qui viennent.

Je voudrais savoir quelles sont les dispositions prises pour que les dossiers relatifs à ces demandes d'asile soient traités de manière correcte, étant donné ce court délai alors que ces situations sont depuis longtemps à l'examen.

Est-il exact que la Commission permanente de recours statue, dans ces cas, avec un juge unique ? Faut-il en déduire qu'elle estime que ces demandes sont irrecevables ou manifestement non fondées ?

Enfin — question fondamentale — puis-je vous demander, monsieur le secrétaire d'État, de prévoir un moratoire concernant la situation des candidats réfugiés congolais tant qu'il n'y aura pas une période suffisante d'évaluation des orientations qui seront prises par le gouvernement de M. Kabila ?

M. le président. — La parole est à M. Peeters, secrétaire d'État.

M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité, adjoint au ministre de l'Intérieur et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, adjoint au ministre de la Santé publique. — Monsieur le président, il n'a été délivré aucun ordre de quitter le territoire à l'ensemble des candidats réfugiés venant du Congo.

Pareils ordres ont cependant été délivrés aux candidats réfugiés déboutés, qui ne sont donc pas reconnus réfugiés par le commissaire général aux réfugiés ou par la Commission permanente de recours.

La question a sans doute été inspirée par le fait que la Commission permanente de recours donne actuellement priorité au traitement des dossiers des ressortissants congolais du fait que le motif de la crainte n'est plus d'actualité.

La commission permanente convoque chaque candidat réfugié séparément, l'entend individuellement et prend sa décision indépendamment. Conformément aux directives de la Convention de Genève, l'existence de la crainte est examinée en fonction de la situation au moment de la décision.

Il n'y a aucune précipitation. La Commission permanente de recours est un tribunal administratif indépendant, spécialisé dans le traitement des demandes d'asile et décide lui-même de sa façon de travailler. La commission a à sa disposition plusieurs juges et accomplit son travail. Depuis le début du moins de juin, quelque 500 Congolais ont été convoqués par la Commission permanente de recours afin de comparaître devant une chambre à juge unique. Si un doute persiste, le dossier est renvoyé devant une chambre complète.

La procédure courante est la suivante : lorsque la commission permanente estime ne pas pouvoir reconnaître le statut de réfugié, l'intéressé reçoit une notification et, ensuite, un ordre de quitter le territoire, lequel a une durée de 5 à 30 jours selon la situation de la personne concernée, ce qui lui permet de préparer son départ du royaume.

Aucune garantie supplémentaire n'est nécessaire au gouvernement belge, lorsque la Commission permanente de recours, qui constitue un organe indépendant, juge que le candidat réfugié débouté peut retourner dans son pays d'origine.

Le 7 mai, alors que le Congo se trouvait en pleine période de transition, les rapatriements ont été suspendus, en attendant que les conditions de sécurité à Kinshasa soient clairement rétablies. Celles-ci étant actuellement satisfaisantes, les demandeurs d'asile déboutés peuvent réintégrer leur pays.

M. le président. — La parole est à Mme Delcourt pour une réplique.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le président, je remercie le secrétaire d'État des précisions qu'il a bien voulu apporter. Cependant, je n'ai pas obtenu l'information souhaitée à propos de la stabilisation permettant d'avoir toutes les garanties quant au retour des candidats réfugiés au Congo.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, il stel voor vandaag in twee fasen te stemmen.

In de eerste plaats zullen wij de geheime stemming houden voor de voordracht van twee kandidaten voor het tweede ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie.

Vervolgens zullen wij het voorstel van resolutie over de resultaten van de Top van Amsterdam bespreken.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

Ten slotte zal de tweede ronde van de geheime stemming plaatsvinden en zullen de naamstemmingen worden gehouden over het geheel van de afgehandelde wetsontwerpen en van de voorstellen van resolutie.

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ?

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?
(*Assentiment.*)

PRÉSENTATION D'UNE LISTE DOUBLE POUR UNE PLACE VACANTE DE CONSEILLER À LA COUR DE CASSATION

VOORDRACHT VAN EEN DUBBELTAL VOOR EEN OPENSTAAND AMBT VAN RAADSHEER IN HET HOF VAN CASSATIE

M. le président. — Il va être procédé au scrutin pour la présentation de deux candidats à la deuxième place de conseiller à la Cour de cassation qui est actuellement vacante.

Le sort désigne Mmes Bribosia et Cantillon pour remplir les fonctions de scrutateurs.

Deux tours de scrutin devront donc avoir lieu, l'un pour la désignation du premier candidat et l'autre pour la présentation du deuxième candidat.

Le document portant les noms des candidats au mandat à pourvoir, a été distribué sous le n° 1-698/1.

Vous avez reçu une enveloppe contenant les bulletins de vote requis.

Nous allons procéder maintenant au scrutin pour la présentation du premier candidat.

Le vote commence par le nom de Mme Leduc.

Wij dienen thans over te gaan tot de geheime stemming voor de voordracht van twee kandidaten voor het tweede ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie dat thans vacant is.

Het lot wijst de dames Bribosia en Cantillon aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

Er moeten twee stembeurten worden gehouden, respectievelijk voor de voordracht van de eerste kandidaat en voor de voordracht van de tweede kandidaat.

Het gedrukte stuk met de lijst van de kandidaten voor het te begeven ambt, werd rondgedeeld onder het nr. 1-698/1.

U hebt een omslag ontvangen die de nodige stembriefjes bevat.

Wij stemmen eerst over de voordracht van de eerste kandidaat.

De stemming begint met de naam van mevrouw Leduc.

Le scrutin est ouvert.

De geheime stemming is geopend.

— Il est procédé au scrutin.

Er wordt overgegaan tot geheime stemming.

M. le président. — Le scrutin est clos.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins.

De stemming is gesloten.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembriefjes nakijken. (*Instemming.*)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE OVER DE RESULTATEN VAN DE TOP VAN AMSTERDAM

Bespreking

PROPOSITION DE RÉOLUTION SUR LES RÉSULTATS
DU SOMMET D'AMSTERDAM*Discussion*

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van dit voorstel van resolutie.

Nous abordons l'examen de la proposition de résolution ainsi libellée:

«Le Parlement belge,

— vu l'attention constante du Comité d'avis chargé de questions européennes concernant les travaux de la Conférence intergouvernementale (C.I.G.) [entre autres: le rapport d'information avant l'ouverture de la C.I.G. (doc. Chambre, n° 1783/1, 94/95); le memorandum du Parlement (doc. Chambre, n° 190/5, 95/96, doc. Sénat, n° 1-140/10); les recommandations avant le Sommet de Dublin (doc. Chambre, n° 831/1, 96/97, doc. Sénat, n° 1-497/1); le troisième rapport intérimaire (doc. Chambre, n° 831/2, 1996/1997, doc. Sénat, n° 1-497/2)];

— ayant pris connaissance des résultats du Sommet d'Amsterdam (16-17 juin 1997) qui a clôturé la C.I.G.;

— dans la perspective d'une analyse approfondie du Traité d'Amsterdam, dans le cadre de l'approbation du Traité par le Parlement;

réaffirme sa volonté de voir le gouvernement belge défendre l'approfondissement de la construction européenne.

Le Parlement demande au gouvernement:

Sur le plan de l'emploi:

— de proposer un programme d'actions dans le cadre du prochain Sommet sur l'emploi, prévu à Luxembourg;

— de veiller en permanence au suivi des mesures d'encouragement à l'emploi.

Sur le plan économique et monétaire:

— de renforcer vigoureusement la coordination des politiques économiques prévue à l'article 103, notamment en matière fiscale et sociale;

— de mettre en œuvre une coopération renforcée dans les domaines de la concurrence, de la fiscalité et des affaires sociales avec les pays qui veulent participer à l'Union économique et monétaire (U.E.M.);

— de réfléchir aux relations entre les pays qui seront membres de l'U.E.M. et ceux qui le deviendront dans une phase ultérieure;

— de veiller à obtenir un contrôle démocratique des institutions qui sont en charge de la mise en œuvre de l'U.E.M.

Sur le plan institutionnel:

— d'exiger une réforme approfondie des institutions européennes avant tout élargissement; la généralisation du vote à la majorité qualifiée constituant à cet égard la priorité;

— de revendiquer un pouvoir accru du Parlement européen, avec une extension de la codécision à tous les actes de caractère législatif;

— de veiller à renforcer les pouvoirs du président de la Commission européenne;

— de veiller à obtenir, dans la Commission européenne, le maintien d'un commissaire par État membre.»

«Het Belgische Parlement,

— gelet op de constante aandacht, in het Adviescomité voor Europese aangelegenheden, voor de vorderingen van de Intergouvernementele Conferentie (IGC) [onder andere: informatieverlag vóór de aanvang van de IGC (Stuk, Kamer, nr. 1783/1, 94/95); memorandum van het Parlement (Stuk, Kamer, nr. 190/5, 95/96, Stuk; Senaat, nr. 1-140/10) aanbevelingen voor de Top van Dublin (Stuk Kamer, nr. 831/1, 96/97, Stuk Senaat, nr. 1-497/1); derde tussentijdse verslag (Stuk Kamer, nr. 831/2, 96/97, Stuk Senaat, nr. 1-497/2)];

— kennis genomen hebbende van de resultaten van de Top van Amsterdam (16-17 juni 1997), die de IGC afsloot;

— in het vooruitzicht van een grondige analyse van het Verdrag van Amsterdam in het kader van de goedkeuring van het Verdrag, door het Parlement;

herbevestigt de wens dat de Belgische regering de verdieping van de Europese constructie verdedigt.

Het Parlement vraagt aan de regering:

Op het vlak van de werkgelegenheid:

— actieprogramma's voor te stellen in het kader van de komende Top over de werkgelegenheid, gepland te Luxemburg;

— er voortdurend op toe te zien dat de maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid worden uitgevoerd.

Op economisch en monetair vlak:

— de coördinatie van het economisch beleid, waarin artikel 103 voorziet, fors te versterken, meer bepaald op fiscaal en sociaal vlak;

— een versterkte samenwerking op het getouw te zetten op de domeinen van de mededinging, de fiscaliteit en de sociale aangelegenheden, met de landen die willen deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie (EMU);

— na te denken over de relatie tussen de landen die lid zullen zijn van de EMU en deze die later zullen toetreden;

— erover te waken dat een democratische controle mogelijk is van de instellingen die belast zijn met de inwerkingstelling van de EMU.

Op institutioneel vlak:

— te eisen dat de Europese instellingen, vóór enige uitbreiding, eerst worden verdiept, waarbij de veralgemening van de stemming met gekwalificeerde meerderheid, de prioriteit is;

— te ijveren voor een ruimere bevoegdheid voor het Europees Parlement, met een uitbreiding van de medebeslissingsprocedure tot alle wetgevende handelingen;

— erop toe te zien dat de bevoegdheden van de voorzitter van de Europese Commissie versterkt worden;

— te ijveren voor het behoud van één lid per Lid-Staat, in de Europese Commissie.

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, zoals men ongetwijfeld weet, werd tijdens de recente vergadering van de Europese Raad te Amsterdam, op 16 en 17 juni jongstleden, de Intergouvernementele Conferentie besloten. Deze Intergouvernementele Conferentie, beter gekend onder zijn afkorting «IGC», ging officieel van start op 29 maart 1996 en had tot doel om de Europese Verdragen te herzien, zodat «een steeds hechter verbond tussen de volkeren van Europa» tot stand zou komen.

Om dit doel te bereiken werd het noodzakelijk geacht de Europese Unie de middelen te verschaffen om adequaat in te spelen op de interne en externe uitdagingen van vandaag en van de komende jaren.

Van bij het begin kreeg de IGC als richtlijn uit te gaan van het feit dat de burgers de hoeksteen vormen van het Europees bouwwerk en dat de Unie de dwingende taak heeft concreet in te gaan op hun behoeften en wensen. Hiertoe was het noodzakelijk dat meer aandacht zou gaan naar Justitie en Binnenlandse Zaken, want het vrij verkeer van personen moet gepaard gaan met een passende bescherming, en naar de strijd tegen de werkloosheid. Door de voltooiing van de interne markt en het tot stand brengen van de EMU moeten een economisch beleid, meer concurrentievermogen en een gezonde groei worden gerealiseerd, zodat de kansen op werkgelegenheid verbeteren.

Voorts was het noodzakelijk om de instellingen van de Europese Unie, die voor een gemeenschap van zes waren ontworpen, aan te passen en ervoor te zorgen dat zij doeltreffender en met meer samenhang en legitimiteit kunnen functioneren.

Dit laatste is trouwens verbonden met het hele proces van de voorbereiding van de uitbreiding, dat officieel zes maanden na het beëindigen van de IGC zal beginnen.

Een derde doel van de IGC was het politieke gewicht van de Unie op het internationale toneel in overeenstemming te brengen met haar economische kracht. Als doel werd gesteld het voeren van een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, waarbij de Unie op een meer zichtbare en samenhangende wijze naar buiten kan treden.

Nog voor de opening van de Intergouvernementele Conferentie keurde het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden van Kamer en Senaat een ontwerp-memorandum over de IGC goed. Dit memorandum vormde de basis van een openbaar debat in de Senaat en werd na amendering op 21 maart 1996 aangenomen. In het memorandum sprak het Parlement zijn voornemen uit om de onderhandelingen tijdens de IGC nauwlettend te volgen en te gelegener tijd aan de regering de minimale eisen met betrekking tot de resultaten van de IGC mee te delen, zodat de in het memorandum genoemde doelstellingen zouden worden verwezenlijkt.

Volgens de vooropgestelde beoordelingscriteria moet het nieuwe verdrag: de communautaire benadering versterken en veralgemenen; voorzien in een efficiënter werkende politieke unie, die het noodzakelijke kader biedt voor de Economische en Monetaire Unie; de Unie en haar Lid-Staten in staat stellen een efficiënt en krachtig economisch en sociaal beleid te voeren, vooral wat de werkgelegenheid betreft; het institutioneel kader aanreiken voor de financiering van haar beleid na 1999; voorzien in een efficiënt buitenlands en veiligheidsbeleid om de nieuwe internationale uitdagingen het hoofd te bieden; voorzien in een doeltreffend beleid inzake Justitie en Binnenlandse Zaken; ervoor zorgen dat de burger kan beschikken over meer eenvoudige en begrijpelijke teksten zodat de ratificering wordt vergemakkelijkt; de werking van de Europese instellingen verder democratiseren zodat nieuwe stappen in de richting van een federaal Europa mogelijk worden.

Sinds de officiële start van de IGC heeft het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden de onderhandelingen van dichtbij gevolgd. Op regelmatige tijdstippen hadden vergaderingen plaats tijdens welke met de eerste minister, de minister van Buitenlandse Zaken en diens persoonlijk vertegenwoordiger, de heer Franklin Dehousse, van gedachte werd gewisseld over de stand van zaken in de IGC.

Eind 1996, halverwege de onderhandelingen en ter actualisering van het IGC-memorandum van het Parlement, heeft in het adviescomité een evaluatie plaats gehad van de voorlopige resultaten van de IGC. Deze evaluatie mondde uit in aanbevelingen die het adviescomité gericht heeft aan de regering met het oog op de Top van Dublin in december 1996. Reeds toen moest worden vastgesteld dat de voorlopige resultaten ontoereikend waren.

Onlangs nog, op 18 juni jongstleden heeft de eerste minister de resultaten van de Europese Top van Amsterdam voorgesteld op een vergadering van het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden. Op 25 juni volgde de gedachtenwisseling waaraan de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken hebben deelgenomen. Uit de vele uiteenzettingen van de leden komen de volgende elementen naar voren.

De Top te Amsterdam kan niet als een succes worden beschouwd, ook al moet men toegeven dat onder impuls van onder meer de Benelux en België in het bijzonder, een aantal positieve resultaten kunnen worden onderstreept.

Ten eerste, de opnemings van het sociaal protocol en van een titel over de werkgelegenheid in het verdrag, ook al ligt het voor de hand dat die teksten niet onmiddellijk voor meer werkgelegenheid en sociale vooruitgang zullen zorgen.

Ten tweede, de duurzame ontwikkeling wordt een doelstelling van de Unie en de bescherming van het leefmilieu zal voortaan in de beleidslijnen van de Unie worden ingepast.

Ten derde, op initiatief van Frankrijk is er een beter evenwicht tussen het stabiliteitspact en het werkgelegenheidsbeleid tot stand gekomen.

Ten vierde, de Schengen-samenwerking werd in het verdrag opgenomen.

Ten vijfde, de beginselen van doorzichtigheid en openheid worden in het verdrag opgenomen.

Ten zesde, het juridisch kader met betrekking tot de euro is klaar en het tijdschema voor het opstarten van de laatste fase van de monetaire unie is bevestigd.

Ten zevende, de bevoegdheden van het Europees Parlement werden versterkt, maar blijven te beperkt.

Ondanks deze positieve elementen kreeg het verdrag vanwege de leden op een groot aantal gebieden een onvoldoende mee. Zij hebben erop gewezen dat de meest in het oog springende leemten op het institutionele vlak te vinden zijn. Er werd niets ondernomen om de komende uitbreiding van de Unie voor te bereiden, zoals blijkt uit de volgende vaststellingen.

Ten eerste, de stemming bij gekwalificeerde meerderheid werd niet significant uitgebreid.

Ten tweede, het bij het verdrag gevoegd protocol met betrekking tot de instellingen in het vooruitzicht van de uitbreiding van de Europese Unie, bevat twee weinig duidelijke artikelen die aanleiding kunnen geven tot uiteenlopende interpretaties.

Ten derde, het Verdrag van Amsterdam voorziet nu reeds in twee nieuwe intergouvernementele conferenties. Deshalve rijst de vraag of men de regels inzake het wijzigen van de verdragen niet moet veranderen en of men de Europese Commissie, na raadpleging van de nationale parlementen en het Europees Parlement, geen ontwerpverdrag moet laten opstellen.

Ten vierde, het mechanisme van de versterkte samenwerking mag dan al erkend zijn in de eerste en de derde pijler, toch zal een Lid-Staat zich nog altijd op het nationaal belang kunnen beroepen om het mechanisme te blokkeren.

Ten vijfde, inzake de fiscale en parafiscale harmonisatie werd geen doorbraak gerealiseerd.

In het verlengde van al deze werkzaamheden, heeft het adviescomité tijdens twee vergaderingen op 2 en 8 juli jongstleden, een ontwerp van resolutie over het nieuwe Verdrag besproken en aangenomen bij consensus. Alleen het Vlaams Blok distantieerde zich daarvan.

Hoewel een grondige analyse na het Verdrag van Amsterdam pas naar aanleiding van de indiening van het wetsontwerp ter goedkeuring van het Verdrag zal plaatshebben, is het adviescomité van mening dat het Parlement nu reeds, met het oog op het vervolg van de werkzaamheden tijdens het Luxemburgse voorzitterschap, een politiek signaal moet geven aan de regering.

Het is verheugend vast te stellen dat België op een actieve wijze de realisatie van de doelstellingen van de IGC heeft nagestreefd. Het werk is echter nog niet af en wij verwachten dan ook van de regering dat zij verder ijvert voor een significante verdieping van de Europese constructie.

Meer in het bijzonder vragen wij aan de regering om op institutioneel vlak te eisen dat de Europese instellingen, vóór enige uitbreiding, eerst worden verdiept, waarbij de veralgemening van de stemming met gekwalificeerde meerderheid, prioritair is; te ijveren voor een ruimere bevoegdheid voor het Europees Parlement, met een uitbreiding van de beslissingsprocedure tot alle wetgevende handelingen; erop toe te zien dat de bevoegdheden van de voorzitter van de Europese Commissie worden versterkt; te ijveren voor het behoud van één lid per Lid-Staat in de Europese Commissie.

Op het vlak van de werkgelegenheid vragen wij actieprogramma's voor te stellen in het kader van de komende top over de werkgelegenheid, gepland te Luxemburg; er voortdurend op toe te zien dat de maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid ook werkelijk worden uitgevoerd.

Op economisch en monetair vlak vragen wij de coördinatie van het economisch beleid fors te versterken, meer bepaald op fiscaal en sociaal vlak; een versterkte samenwerking op het getouw te zetten precies op de domeinen van de mededinging, de fiscaliteit en de sociale aangelegenheden, met de landen die willen deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie; na te denken over de relatie tussen de landen die lid zullen zijn van de EMU en deze die later zullen toetreden; erover te waken dat een democratische controle mogelijk is van de instellingen die belast zijn met het opstarten van de EMU.

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

M. le président. — Voici le résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à la place de conseiller à la Cour de cassation:

Ziehier de uitslag van de stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie:

Nombre de votants: 55.

Aantal stemmenden: 55.

Bulletins blancs ou nuls: 3.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 3

Votes valables: 52.

Geldige stemmen: 52.

Majorité absolue: 27.

Volstreckte meerderheid: 27.

M. Londers obtient 28 suffrages.

De heer Londers behaalt 28 stemmen.

M. Maffei obtient 19 suffrages.

De heer Maffei behaalt 19 stemmen.

M. Van Quickenborghe obtient 5 suffrages.

De heer Van Quickenborghe behaalt 5 stemmen.

En conséquence, M. Londers ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Bijgevolg wordt de heer Londers die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

PROPOSITION DE RÉOLUTION SUR LES RÉSULTATS
DU SOMMET D'AMSTERDAM*Reprise de la discussion*VOORSTEL VAN RESOLUTIE OVER DE RESULTATEN
VAN DE TOP VAN AMSTERDAM*Hervatting van de bespreking*

M. le président. — Nous reprenons la discussion de la proposition de résolution.

Wij hervatten de bespreking van het voorstel van resolutie.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, nous entamons aujourd'hui une première approche d'un débat qui sera beaucoup plus important au mois d'octobre, quand nous devrons ratifier le Traité d'Amsterdam dans sa forme définitive. Cependant, la résolution que les deux Chambres du Parlement veulent soumettre au gouvernement, nous donne l'occasion de faire part d'un certain nombre de réflexions.

Les premières réactions émises par les leaders politiques alors que le Sommet d'Amsterdam était à peine clos et que le communiqué complet n'était pas encore publié montrent clairement que les critiques prévalaient. Je pense notamment à celle de M. Jacques Delors, lequel appartient officiellement au parti socialiste mais dont on connaît la sensibilité démocrate-chrétienne ainsi que le rôle important de président de la Commission pendant dix ans, fonction à laquelle il a d'ailleurs donné un lustre considérable; pour sa part, M. Delors parle de catastrophe.

Dans son style «fin de siècle», qui ne manque pas d'une certaine élégance décadente, notre collègue, l'ancien Premier ministre, M. Marc Eykens, intitule ses articles «*De geslaagde mislukking van Amsterdam*»; en français, ses propos sont encore plus équivoques: «Amsterdam ou le négativisme positif.» L'emploi de ces termes est pour le moins équivoque pour ce type d'approche.

Nos trois collègues europarlamentaires, Mmes Antoinette Spaak, Anne André et M. Philippe Monfils, ont également publié un communiqué; je vous ferai part des éléments d'inquiétude qu'ils ont, à juste titre, évoqués.

Nos collègues verts, *de Groenen die hier aanwezig zijn, door één lid van hun fractie zeggen*: «*Het resultaat van Amsterdam is catastrofaal, onder de handtekening van onze vroegere collega, Magda Aelvoet.*»

Dans le communiqué qu'ils ont publié lors de la tenue du Sommet d'Amsterdam, nos amis PRL-FDF n'ont pas manqué d'émettre un certain nombre de critiques: à leurs yeux, le pacte de stabilité et de croissance ne résulte pas de ce sommet, mais d'une nécessité pour la politique économique et financière intérieure de la Belgique; à cet égard, le sommet ne mérite donc pas tellement de considération.

En ce qui concerne l'emploi, tout reste à l'état de symbole et il est évident que l'aide prévue pour les PME est insuffisante puisqu'elle ne représente que 5% du budget annuel de la Banque européenne d'investissement; les chômeurs restent au nombre de 18 millions; la mise en œuvre de la coordination des politiques économiques des États a mis en évidence le manque de volonté des gouvernements des États membres à appliquer l'article 103.

En ce qui concerne le troisième pilier relatif aux Affaires intérieures et à la Justice, on ne constate guère d'avancées importantes; les procédures d'adoption à l'unanimité subsistent et les entraves à la libre circulation des personnes persistent dans trois pays sur quinze; les délais de mise en œuvre ont été reportés de trois à cinq ans.

En ce qui concerne la politique étrangère et de sécurité commune, la P.E.S.C., même si la majorité qualifiée est introduite pour des actions communes, le blocage par un seul État est toujours possible, puisqu'il suffit que ce dernier invoque son intérêt vital, ce qui rappelle le compromis de Luxembourg; la P.E.S.C. n'est donc pas approfondie, d'autant qu'une intégration graduelle de l'Union de l'Europe occidentale est remise à date ultérieure, sans autre précision; le responsable en ce qui concerne la P.E.S.C. est le secrétaire général du Conseil des ministres; enfin, les institutions et le fonctionnement de l'Union européenne sont mis «*op de lange baan geschoven*» et donc rien n'a été fait en la matière.

Aucune solution n'est apportée aux problèmes de la composition de la Commission, de la pondération des voix, de la complexité des procédures parlementaires, à part quelques détails. En ce qui concerne l'élargissement, on va entrer dans cette phase en repoussant à plus tard les procédures adéquates.

Les réactions que nous avons entendues donc avant la fin du Sommet d'Amsterdam étaient déjà globalement assez négatives. Comme vous l'aurez constaté dans mon intervention, je partage un grand nombre des critiques qui ont été formulées.

Je voudrais cependant encore souligner certains autres points positifs qui ne transparaissent pas dans ces critiques et qui méritent certainement d'être évoqués.

Tout d'abord, un grand nombre de pays vont devoir soumettre, par voie de référendum, les résultats du Sommet d'Amsterdam. Si le groupe PRL-FDF est favorable à une telle formule, il ne faut cependant pas oublier que, lors de la ratification du Traité de Maastricht, le rejet du Traité par le seul Danemark a créé une situation à laquelle l'Union européenne, qui n'y était pas préparée, a dû faire face par des concessions majeures, totalement négatives dans mon esprit, à savoir des conditions d'*opting out* dans une série de domaines dont nous ne voulons à aucun prix pour de nouveaux États membres. En d'autres termes, nous devrions souhaiter que les différents référendums se passent bien et ne soient pas une répétition de l'épisode danois. Imaginez dans quelle confusion nous nous trouverions si plusieurs pays rejetaient le Traité d'Amsterdam!

Or, quelles sont les forces qui se coaliseront dans chacun des pays pour rejeter le Traité d'Amsterdam?

Il y a tout d'abord ceux pour qui nous ne serons pas allés assez loin et dont nous faisons partie. Nous sommes en effet des fédéralistes convaincus; nous sommes pour la supranationalité et pour l'intégration du deuxième et du troisième piliers dans les structu-

res communautaires. Ce premier groupe pourrait être tenté — les avis que je viens de vous lire constituent une indication à cet égard — de rejeter le Traité.

Le deuxième groupe pensera que nous sommes allés beaucoup trop loin; il est notamment constitué des Britanniques et de certains Scandinaves. Ces deux groupes distincts, situés donc aux antipodes, rejetteront le Traité.

En troisième lieu viennent les amoureux transis de l'Europe, les déçus de l'Europe concrète, à savoir les derniers pays à avoir été admis dans l'Union. Je pense en particulier à l'Autriche, à la Suède et à la Finlande qui attendaient monts et merveilles de l'Europe: une diminution du coût de la vie dans leur pays — en particulier, une diminution des prix des produits alimentaires — et une importante relance économique et sociale. Si ces derniers n'iront pas jusqu'à rejeter le Traité, la majorité qui s'était dégagée chez eux risque de fondre. Celle-ci était de 66 % en Autriche et de l'ordre de 55 % en Suède. Les résultats du Sommet d'Amsterdam risquent également de ne pas les satisfaire.

Enfin, le quatrième groupe qui sera tenté de dire «non», sera constitué des pays qui prendront l'Europe comme cible parce qu'ils en veulent en réalité à leur gouvernement national.

Vous vous souviendrez que le président Mitterrand, lorsqu'il a lancé son référendum, pensant qu'il allait pouvoir souligner la division de la droite sur la question européenne, a failli en être lui-même victime, tellement les socialistes étaient impopulaires à l'époque en France. Le référendum s'est en effet soldé par à peine plus de 50 % en faveur de l'Europe. La situation en vigueur au Danemark et dans d'autres pays a été de même nature.

Tels sont les quatre groupes qui, dans le cadre d'un référendum, risquent de se mobiliser contre la ratification du Traité. Pour ma part, j'estime extrêmement important de ne pas apporter trop d'eau au moulin de ceux qui, dans d'autres pays, seraient tentés de ne pas accepter les résultats du Sommet d'Amsterdam.

Certes, ce sommet pose un certain nombre de problèmes, notamment parce qu'il constitue un piètre progrès aux yeux de beaucoup de gens.

Rappelons-nous, cependant, que, dans le passé, la progression européenne s'est opérée par petites touches. Si on avait jeté le manche après la cognée lors de l'échec de la Communauté européenne de défense, nous ne serions nulle part aujourd'hui. Souvenons-nous aussi qu'entre 1975 et 1985, l'Europe était dans une crise totale; elle régressait. Chacun des pays membres construisait des restrictions nouvelles sous forme de normes, de standards, de restrictions aux échanges. Les grands pays pratiquaient un nationalisme exacerbé.

Puis vint un document qui joua un rôle clef: l'Acte unique entré en vigueur le 1er juillet 1987. À l'époque, on ne lui accordait pas plus d'importance qu'au Traité d'Amsterdam. Or, l'Acte unique dont on célèbre, en ce moment, les dix ans, a créé les conditions d'une relance formidable, et ce grâce à la création du marché intégré qui n'est plus seulement un marché mais qui est devenu l'Union au sein de laquelle les citoyens, les biens, les prestations de services, les capitaux circulent librement. Le principe de l'abolition des frontières date bien de 1987. Cet Acte unique, d'ailleurs très modeste dans son titre, a apporté beaucoup plus qu'escompté. Son entrée en vigueur le 1er janvier 1993 a conduit à une extraordinaire efflorescence d'intégration avec plus de 280 directives ou règlements que la Communauté a élaborés à l'époque. Le jugement du futur ne correspond pas toujours à la première impression.

Autre point positif: les choses qui n'ont pas été réalisées par le Traité d'Amsterdam sont peut-être aussi importantes que celles qui le furent. Si l'on avait accepté la réforme institutionnelle proposée par la présidence néerlandaise, la situation aurait été bloquée pour quinze ans. La Belgique aurait été de la revue, ce qui n'était pas du tout notre souhait. Je sais que notre gouvernement présent sur place s'est battu pour éviter l'adoption de cette proposition, malgré la coopération Benelux, d'où le froid — pour ne pas dire plus — entre le Premier ministre belge et son homologue néerlandais au moment même.

Quoi d'autre aurait-il pu se passer à Amsterdam? La rupture totale entre la France et l'Allemagne autour du pacte de stabilité. Ainsi, le seul projet politique qu'il nous reste actuellement, à

savoir la troisième phase de l'Union économique et monétaire qui est le soutien futur de l'intégration européenne et probablement l'avenir d'une certaine coopération élargie aurait été compromis.

Les négociations relatives à l'élargissement commenceront le 1er janvier prochain. On aurait pu entamer ce processus sans mener la moindre réforme, y compris institutionnelle, et sans même s'y engager. Je tiens à souligner que le Sommet d'Amsterdam a permis d'éviter des situations tout à fait insurmontables.

Je voudrais évoquer les points positifs et négatifs tels qu'ils ont été présentés par Franklin Dehousse, le représentant du ministre des Affaires étrangères, un scientifique qui a joué un rôle extrêmement important dans la préparation de ces négociations. M. Dehousse n'a pas hésité à publier dans la presse, sous le titre «Opinions», un certain nombre de points qui constituent une analyse tout à fait correcte du Sommet d'Amsterdam.

Première observation: ce traité rapproche l'Europe du citoyen; je donnerai de plus amples explications à cet égard dans quelques instants.

Deuxième observation: il ne prépare pas du tout l'élargissement, monsieur le ministre; une opération supplémentaire s'impose en la matière.

Troisième observation: il garantit autant que possible un nouveau débat institutionnel. Nous nous sommes efforcés de faire en sorte que celui-ci débouche sur des formules acceptables pour une union composée de vingt membres et pour un petit pays comme la Belgique, qui souhaite à la fois ne pas perdre sa voix et contribuer à l'amélioration des structures.

Enfin, M. Dehousse rappelle qu'il n'existe actuellement pas d'autre projet politique européen que celui de l'Union économique et monétaire. Il nous appartient dès lors de faire en sorte que ce projet aboutisse.

J'aimerais aller un peu plus loin encore dans les aspects positifs. Je tiens d'emblée à préciser que l'objectif n'est pas de débattre du Traité d'Amsterdam comme si nous devions le ratifier maintenant. Nous aurons des discussions approfondies à ce sujet en octobre prochain. Il s'agit ici d'une résolution qui, adoptée à l'unanimité moins une voix par le Comité d'avis sur les questions européennes, mérite au moins quelques explications quant à son approbation par notre assemblée.

Malgré les critiques formulées, ce traité constitue une étape importante vers l'intégration européenne. Nous nous en rendrons compte dans quelques années lorsque nous devrons suivre la même voie qu'en ce qui concerne l'Acte unique européen.

Je voudrais citer, sur le plan des droits fondamentaux, la non-discrimination, l'égalité entre femmes et hommes, la protection des données personnelles, un fonctionnement plus transparent des institutions ainsi que la possibilité de sanctionner un État membre. L'emploi et les articles sociaux ont été renforcés. Le protocole social a été intégré au Traité. Un meilleur équilibre est instauré en ce qui concerne de nouveaux domaines. Personnellement, je suis quelque peu réticent lorsque l'on indique que l'environnement, la santé publique, la protection des consommateurs et le service public doivent être mis en parallèle avec la liberté de circulation des personnes, des biens, des services et des capitaux. Soyons prudents en la matière. Ne mettons pas en péril les acquis du premier pilier.

En ce qui concerne l'utilisation des langues, garantie aux citoyens, comme cela va de soi, permettez-moi de vous signaler, monsieur le ministre, que l'introduction de trois nouvelles langues posera déjà un problème dès l'élargissement, problème insurmontable à long terme sur le plan de l'organisation. Actuellement, onze langues sont utilisées, ce qui implique 55 liaisons bilatérales. Demain, au-delà des langues prévues par la première extension 110 liaisons bilatérales devront être organisées, ce qui sera très difficile à réaliser et très coûteux. Ce problème surgira bien plus vite que vous ne le pensez puisqu'aux 55 liaisons bilatérales vont s'en ajouter 43 pour arriver à 98 avec trois nouvelles langues. J'évoquerai également la subsidiarité, la protection des radiotélévisions publiques.

Dans le deuxième palier, je pense à la cellule de planification et aux décisions majoritaires. Cependant, en ce qui concerne ces dernières, nos amis du Parlement européen rappellent qu'ils sont subordonnés à l'intérêt vital des États membres et que la règle de l'unanimité peut être maintenue.

Le lien entre l'Union européenne et l'Union de l'Europe occidentale n'est pas précisé. Il a simplement été rappelé et il nous faudra œuvrer dans une meilleure direction.

Contrairement à ce que l'on pensait, je dirai, sans entrer dans les détails, que le troisième pilier représente une réintégration importante de l'activité vers le premier: on devient beaucoup plus communautaire en la matière. En revanche, dans d'autres domaines, nous n'avons rien obtenu.

Les acquis sur le plan institutionnel m'apparaissent tout à fait insuffisants.

Il faut néanmoins reconnaître que dans l'ensemble, le Traité d'Amsterdam n'est pas le désastre absolu que certaines publications ont voulu laisser supposer.

Tout en regrettant que l'élargissement ne soit pas prévu au-delà des trois pays admis à entamer des négociations en vue de leur adhésion à l'O.T.A.N., je voudrais souligner que les progrès réalisés dans le cadre des prémices des négociations avec la Pologne, la République tchèque et la Hongrie me paraissent d'excellente augure pour la poursuite des négociations sur le terrain économique et politique. Il s'agit d'un point positif, même si l'on peut regretter que la Slovaquie et la Roumanie doivent attendre encore au moins deux ans avant d'entamer des négociations. Nous travaillons sur deux plans qui doivent se compléter mutuellement et, qui dans 30 ans, apparaîtront comme des épisodes.

Je souhaiterais rappeler que nous attendons un certain nombre d'éléments avant la ratification du Traité d'Amsterdam.

Tout d'abord, il faut veiller, avant de procéder à tout élargissement, à ce que les structures institutionnelles de l'Europe ne demeurent pas dans l'état de faiblesse où elles se trouvent actuellement. Il s'agit d'un élément important qui a d'ailleurs été souligné tant par le chancelier Kohl que par notre Premier ministre. Nous avons obtenu que des règles soient imposées jusqu'au moment où l'Union comporterait vingt membres et que d'autres règles soient mises en place dès que ce chiffre serait dépassé. Je pense que ce n'est pas suffisant et nous devons remettre ce sujet à l'ordre du jour lors de la signature d'Amsterdam.

Nous sommes donc extrêmement attachés à tout ce qui pourrait constituer une amélioration, un acquis, surtout sur le plan institutionnel, avant même la ratification du Traité d'Amsterdam. Le Premier ministre a déclaré vouloir amender les conclusions d'Amsterdam au moment de la signature du Traité, nous lui souhaitons bonne chance mais nous sommes convaincus que ce ne sera pas facile. Les articles et communications auxquels j'ai fait allusion prouvent d'ailleurs que nous ne sommes pas seuls, au PRL-FDF, à penser que des progrès doivent être faits sur le plan institutionnel.

Je tiens également à souligner que des éléments nouveaux vont apparaître dès le 16 juillet. La Commission va tout d'abord rendre publics les douze avis portant sur les douze candidats à l'adhésion, à savoir la Pologne, la République tchèque, la République slovaque, la Hongrie, la Slovaquie, les trois États baltes, la Roumanie, la Bulgarie, Chypre et la Turquie. Outre ces douze avis, la Commission a aussi été priée de fournir un rapport concernant les fonds structurels. Vous connaissez cette problématique: les États membres de la Communauté s'attendent à obtenir à l'avenir autant qu'à l'heure actuelle tandis que les candidats à l'adhésion s'attendent à recevoir beaucoup et que les contributeurs nets au budget de l'Union européenne, comme l'Allemagne par exemple, souhaitent payer moins!

Quant aux pays extérieurs, candidats qui vont se joindre, même plus tard, ils s'attendent à recevoir beaucoup d'argent.

Il appartiendra à l'Europe, dans le cadre de la politique structurelle, de satisfaire ces trois exigences totalement contradictoires: ce sera la quadrature du cercle.

Le deuxième rapport de type général porte sur l'agriculture. À cet égard, je souhaiterais que la plus grande attention soit consacrée à l'évolution de la politique agricole commune. Si elle

consiste exclusivement en une aide directe aux revenus, le risque existe de voir périr dans notre pays des entreprises qui se sont endettées pour atteindre un niveau de production satisfaisant dans la conjoncture actuelle.

Cela touche les deux grandes régions du pays, aussi bien la Flandre que la Wallonie. Même si notre population agricole est relativement faible, des provinces entières sont encore, à l'heure actuelle, largement affectées à ce type d'activités. Nous devons en être conscients et il s'impose que le gouvernement veille à sauvegarder nos intérêts en la matière.

Enfin, dans le cadre du grand projet politique d'Union économique et monétaire, je vous demande de veiller à ce qu'au moment où les décisions se prendront, en mai ou juin 1998, nous nous trouvions dans les conditions idéales pour y entrer.

Si notre pays en était exclu, je ne vois vraiment pas quelle attitude nous pourrions adopter. Pouvez-vous imaginer la capitale de l'Europe se séparant de l'Union économique belgo-luxembourgeoise et utilisant le franc belge, alors que les opérations de la Communauté européenne à Bruxelles s'effectueraient en euros? Nous serions en quelque sorte une tache blanche au centre de l'Europe, comme l'était le Congo en Afrique à l'époque de Léopold II.

Je caricature à peine, monsieur le ministre, mais c'est ce qui risque d'arriver si nous ne remplissons pas les conditions imposées.

Plus concrètement, qu'advierait-il de notre dette publique, qui atteint toujours 122% de notre P.I.B.?

Il est donc superflu que je souligne que ce projet politique, économique, financier et monétaire doit constituer une priorité absolue — je sais que c'est aussi la vôtre — dans la politique du gouvernement.

Telles sont les considérations que je souhaitais émettre au sujet de cette proposition de résolution. Elles ne sont ni élogieuses ni critiques pour le gouvernement, mais elles mettent essentiellement l'accent sur les opérations qu'il convient d'effectuer.

Je rappelle qu'elle a été adoptée à la quasi-unanimité, à une voix près, au Comité d'avis européen, composé de députés, de sénateurs et de parlementaires européens, les trois groupes étant représentés.

Le PRL-FDF votera dès lors en faveur de cette résolution. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer D'Hooghe.

De heer D'Hooghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik beperk mijn opmerkingen tot de tekst van de resolutie. De heer Hatry heeft er reeds op gewezen dat wij in het najaar waarschijnlijk de kans zullen krijgen om dieper op deze materie in te gaan.

De CVP kan de tekst van resolutie omtrent de voortgang van de Europese integratie na de Top van Amsterdam onderschrijven, maar wenst enkele accenten te leggen.

In het kader van de bekommernissen geuit omtrent het tewerkstellingsbeleid is het niet onbelangrijk erop te wijzen dat niet alleen de 3%-deficitnorm moet worden gerealiseerd, maar dat ook, om de terminologie van volksvertegenwoordiger Mark Eyskens in zijn opiniestuk van 7 juli te gebruiken — waarnaar de heer Hatry ook reeds verwees — de kwaliteit van het reële deficit moet worden bewaakt.

In het Maastrichtverdrag werd een toegelaten deficit opgenomen om de Lid-Staten in zekere mate de mogelijkheid te bieden investeringsuitgaven te financieren. Een inspanning om geleidelijk aan met dit deficit meer investeringsuitgaven en minder consumptie-uitgaven te financieren, zou ons land een belangrijke groei-impuls en nieuwe tewerkstellingsplaatsen bezorgen. Dat proces, gekoppeld aan een aantal tewerkstellingsinitiatieven zoals een oordeelkundige activering van werkloosheidsuitkeringen en bestaansminima, kan België vooruit helpen in de creatie van werk. Ik kom niet meer terug op wat ik hierover in het tewerkstellingsdebat op 3 juni jongstleden heb gezegd. Ik blijf echter onverkort achter de conclusies staan.

Op economisch en monetair vlak blijven wij benadrukken dat de deelnemers aan de Economische en Monetaire Unie ook op fiscaal en sociaal vlak hun streven kracht moeten bijzetten om dit economisch beleid te coördineren. Ik hoop dat zij die daar sceptisch tegenover staan begrijpen dat binnen de EMU daartoe stimuli zijn ingebouwd. Om dit lange en moeizame proces vaart te geven, moet echter in Europa het democratisch deficit op institutioneel vlak worden weggewerkt. Een krachtiger Europees Parlement en vooral een veralgemening van de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheden zijn in dit verband cruciaal.

Deze accenten, die in de tekst van de resolutie zijn opgenomen en een maximaal inspelen op de supplementaire handelsmogelijkheden van een nieuw belangrijk monetair blok, moeten voor Europa een enorme uitdaging zijn en grote mogelijkheden bieden. Zij die de tewerkstellings- en sociale problemen in Europa wijten aan de Europese integratie maken, wellicht te goeder trouw, een verkeerde analyse. Het kostenbesparend effect van een eenheidsmunt, het wegvallen van heel wat wisselrisico's, de aantrekkelijkheid op handelsvlak van één monetaire zone en nog veel andere aspecten zullen de Europese economie meer ruimte en een nieuw elan geven. Dit belet natuurlijk niet dat er aandachtspunten en uitdagingen blijven bestaan. Wij onderschrijven volledig deze die in de resolutie worden weergegeven.

M. le président. — La parole est à Mme Bribosia.

Mme Bribosia-Picard (PSC). — Monsieur le président, l'image de la bouteille à moitié vide ou à moitié pleine utilisée par le Premier ministre revient fréquemment à l'évocation du Traité d'Amsterdam. En ce qui me concerne, je pense que la bouteille est loin d'être vide. Il convient d'être positifs et optimistes quand nous lisons le Traité et que nous voyons ce qu'il est appelé à devenir.

Le débat étant reporté à la rentrée, je ne m'attarderai pas sur tout ce qui a été dit dans nos enceintes depuis un mois. Cependant, tout le monde sait que la réforme institutionnelle constitue le point faible du Traité. Lors de la séance plénière de la semaine dernière, j'ai posé une question orale au Premier ministre au sujet du protocole sur les institutions. Hélas, le brouhaha qui régnait dans l'hémicycle a couvert sa réponse. Pourtant, la question est capitale pour l'avenir de l'Europe.

La Belgique adopte une position en flèche, il faut le souligner. À Amsterdam, le Premier ministre s'est battu jusqu'au petit matin comme la chèvre de M. Seguin. Nous lui en sommes reconnaissants. Il a déclaré, à juste titre, qu'il fallait éviter de procéder à une révision des institutions par le biais du traité d'adhésion conclu au moment de la première extension de l'Union européenne car cela impliquerait une négociation préalable avec les nouveaux membres, ce qui n'est pas souhaitable. Il se prononce donc pour une nouvelle conférence intergouvernementale spécifique avec les quinze États membres actuels.

Il a également précisé qu'une première révision des traités aurait lieu déjà avant le premier élargissement. Je pense que c'est un point très important qu'il convient de garder en mémoire. J'en conclus que, si le premier élargissement ne concerne qu'un seul État, il y aura de toute façon une négociation préalable sur la composition de la Commission et la pondération des voix au Conseil.

Je constate que le ministre des Affaires étrangères acquiesce.

Je me réjouis également d'apprendre que le débat reste ouvert sur le système de la double majorité des États et de la population.

Enfin, plus important encore, je note que, pour le gouvernement belge, le système de vote au Conseil dépendra «de la mesure dans laquelle la prise de décision à la majorité qualifiée sera étendue». C'était sa position à Amsterdam et je suppose que ce sera sa position à l'avenir. Elle sera d'ailleurs consignée dans une déclaration explicite au protocole sur les institutions. Je m'en réjouis.

La résolution va tout à fait dans le même sens lorsqu'elle demande au gouvernement «d'exiger une réforme approfondie des institutions européennes avant tout élargissement; la généralisation du vote à la majorité qualifiée constituant à cet égard la priorité». Le groupe PSC souscrit à ce texte.

D'ailleurs, ne faudrait-il pas aller plus loin en affirmant que le Parlement fédéral belge liera la ratification des traités d'adhésion aux résultats satisfaisants des réformes institutionnelles à venir? Le débat est lancé. Rendez-vous en octobre. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, nous serons amenés à nous prononcer sur cette résolution avant d'avoir entamé un débat en profondeur sur le contenu du Traité. Si j'admets que celui-ci comporte des éléments positifs, je souligne toutefois que le travail réalisé à Amsterdam présente de très importantes lacunes.

L'harmonisation sociale n'occupe pas une place de choix dans ce Traité. Ne parlons pas du chapitre emploi, lequel a été postposé — nous apprécierons son contenu ultérieurement. Ne parlons pas non plus du rôle des parlements nationaux, traité dans un texte faible contenu dans une annexe, ni de l'accroissement souhaité du rôle du Parlement européen. Ne parlons pas du tout de fiscalité ni de défense européenne; nous y reviendrons dans le cadre de la demande d'explications que j'ai déposée tout à l'heure.

Certes, des éléments positifs existent. Nous étions animés de grands espoirs en signant le Traité de Maastricht et en débattant, dans le cadre de la ratification de ce Traité, d'une ouverture davantage axée sur l'Europe, mais ces espoirs ont été déçus. Selon moi, il serait erroné de faire semblant qu'optimistes à tout prix, nous continuons à analyser de façon positive l'évolution d'une telle structure.

Nous pourrions nous contenter de dire que ce Traité, faible quant à son contenu, et qui ne constituera pas un des grands moments de l'Europe, n'est pas non plus dérangeant. Ce serait vrai, s'il ne servait pas de déclencheur au processus de l'élargissement, très rapide quant à lui, étant donné que les bases sont déjà prêtes depuis longtemps en la matière. En effet, un tel élargissement modifiera les règles, pas tellement au niveau des textes — il s'agit de porter progressivement le nombre d'États membres de quinze à vingt-sept — mais au niveau de l'atmosphère, des délais que requiert la recherche de consensus. Je passerai sous silence le détail — néanmoins très important — que représente la difficulté de l'utilisation de langues différentes dans ce domaine.

Nous ne sommes certainement pas opposés au Traité d'Amsterdam. Cependant, selon nous, la négociation portant sur l'élargissement a été mal conditionnée dans les textes. M. Hatry a déclaré que l'élargissement ne dépendait pas du Traité proprement dit. C'est vrai et un protocole lié à l'élargissement est joint au Traité d'Amsterdam. Ces deux éléments ne peuvent donc être considérés comme totalement dissociés, puisqu'ils ont été liés d'office par les chefs d'État et de gouvernement dans le cadre d'un sommet et qu'en outre, ils figurent dans le protocole.

En ce qui concerne les matières traitées à la majorité qualifiée — c'est un point essentiel —, aucun progrès n'est enregistré. Il ne convenait pas d'accepter ce Traité sans lier le principe de l'élargissement à de réels progrès en matière de majorité qualifiée.

Je fais partie de ceux qui sont déçus par le contenu de ce Traité. Je souhaite qu'il soit acté que nous allons procéder à l'élargissement sans avoir approfondi ce texte alors que, depuis longtemps, nous insistons sur cette nécessité.

Bien entendu, la responsabilité de la délégation belge n'est pas mise en cause à cet égard. Nous n'émettons donc pas de regret quand à la façon de procéder du gouvernement; nous faisons un constat sur l'évolution européenne, laquelle est complexe et ne va pas dans le sens d'un renforcement de la coopération.

Notre groupe votera donc en faveur de cette résolution dont le contenu est à peu près aussi faible que celui du Traité lui-même.

Ni le Traité ni notre résolution ne feront beaucoup de tort à l'Europe, mais nous attendrons encore longtemps un véritable progrès de l'union politique. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Ceder.

De heer Ceder (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Blok kan het niet eens zijn met de geest noch met de letter van de resolutie. Vooral de eisen op het institutionele vlak zijn onaanvaardbaar.

In de eerste plaats kan er geen verdere verdieping komen van de Europese instellingen zonder voorafgaand referendum. Evenmin kan de EMU, die een verregaande soevereiniteitsafdracht impliceert, worden gerealiseerd zonder een volksraadpleging.

Het Europees Parlement blijft een ver-van-mijn-bed-show en moet dus minder in plaats van meer macht krijgen. Aangezien het onvoldoende aandacht krijgt van het volk, is het meer een forum voor sociale, economische en ideologische drukingsgroepen dan een uitdrukking van de wil van de Europese volkeren.

De macht van de Europese Commissie is onvoldoende democratisch gelegitimeerd. De macht van de commissievoorzitter mag dan ook niet worden vergroot. Integendeel, hij moet minder macht krijgen, zoals een gewone ambtenaar.

Er moet niet worden geijverd voor het behoud van een vertegenwoordiger per Lid-Staat in de Europese Commissie, maar voor één vertegenwoordiger per volk. Dit bezwaar is fundamenteel. Vlaanderen kan voor het Vlaams Blok immers geen deel uitmaken van een Europese constructie waar het — overigens zeer slecht — wordt vertegenwoordigd door België. Het verheugt ons dan ook enigszins dat de Top van Amsterdam zo goed als een mislukking is geworden. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, de Volksunie is het niet eens met het voorstel van resolutie. Dit voorstel heeft misschien wel tot doel een enigszins kritisch licht te werpen op het Verdrag van Amsterdam, maar het gaat niet ver genoeg.

Zowel wat de tewerkstelling betreft als op het economische, het monetaire en het institutionele vlak, is de Volksunie niet tevreden met het huidige resultaat. In oktober, bij de bespreking over de ratificatie van het Verdrag, zullen wij een grondig en ernstig debat kunnen voeren.

Op het vlak van de tewerkstelling kan dit Verdrag helemaal niet als een echte stap vooruit worden beschouwd. Er is geen echt actieprogramma opgesteld. Er wordt evenmin prioriteit gegeven aan de sociale dimensie, noch aan de tewerkstelling.

Op het economische en monetaire vlak zijn er ongetwijfeld vorderingen gemaakt, maar op het sociale en fiscale vlak is er vrijwel niets gerealiseerd. Wij wensen geen Europa dat uitsluitend aandacht heeft voor de Economische en Monetaire Unie, voor het geld, voor het kapitaal.

Op het institutionele vlak kan er geen uitdieping en geen uitbreiding van de Europese Unie plaatsvinden zonder voorafgaand referendum over Europa. Ik hoop dat een aantal partijen het initiatief zullen nemen tot het houden van dit referendum. Het is hierbij niet de bedoeling de Europese gedachte zonder meer te verwerpen, maar de bevolking moet zich erover uitspreken of Europa voldoet aan haar wensen en of de Europese Unie democratisch goed genoeg functioneert. Ik ben er zeker van dat de meerderheid massaal neen zal antwoorden.

In dit referendum kunnen wij aan de bevolking vragen of Europa sociale bekommernissen heeft. Ook op deze vraag zal de bevolking massaal neen antwoorden. Een referendum heeft tot doel de democratie te verbeteren. Het moet ook de mogelijkheid geven om duidelijk af te bakenen wat Europa in de toekomst moet realiseren en met welke opdrachten het zich helemaal niet moet bezighouden.

Op institutioneel vlak lijkt het mij absurd om zomaar in een resolutie te stellen dat de Europese Commissie dient te worden versterkt. In welke mate zal dit de democratie binnen die Europese constructie dienen? Ik vind dit een gevaarlijke en gratuite uitspraak van de meerderheid waar ik heel wat bedenkingen bij heb.

Het behoud van één lid per Lid-Staat in de Europese Commissie, lijkt mij eerder een maatregel die gericht is op de carrièreplanning van enkele top politici, dan wel een fundamentele bekommernis over de uitdieping of de democratisering van dat Europa.

Zo-even werden in de toelichting bij het verslag enkele positieve punten opgesomd. Sta me toe even te lachen met het sociaal protocol. Er wordt gesproken over de ontwikkeling en de bescherming van het leefmilieu, alsof dit werkelijk ernstig wordt genomen door de huidige Europese Unie. Dat staat met zoveel

woorden inderdaad in het Verdrag, maar ik ben ervan overtuigd dat zelfs de rapporteur ook wel weet dat het waarschijnlijk bij die woorden zal blijven. Wat het beginsel van doorzichtigheid en openheid betreft, deel ik het optimisme van de rapporteur als die zegt dat dit een positieve stap is, maar in de praktijk is er van doorzichtigheid en openheid niets te merken. Dat moeten we eerlijk toegeven. Eigenlijk kan ik niet veel positieve elementen vinden.

Wij hopen dat er zeer snel een nieuwe top en een nieuw Verdrag komen, maar dan op voorwaarde dat er eerst een grondig referendum wordt georganiseerd om te beletten dat de bevolking massaal in opstand komt tegen een droom die een nachtmerrie is geworden.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, zowel Agalev als Écolo zijn maar matig enthousiast over de resolutie waarvan wij ons in de eerste plaats afvragen waartoe ze eigenlijk moet dienen. Met alle respect voor de kamerleden die ze hebben opgesteld, vragen wij ons af of het werkelijk nodig is ons in alle spoed te buigen over een resolutie waarvan het effect nihil zal zijn en die niet eens werd voorafgegaan door een grondige studie of een grondig debat in de Senaat of in de Kamer. Als er politieke urgentie is, dan is het over de vraag of België het Verdrag van Amsterdam in zijn huidige vorm moet ondertekenen en ratificeren. Daarover neemt de resolutie geen standpunt in. Dat is nochtans de meest cruciale politieke vraag die voor ons land en voor onze regering rijst.

Het ontwerpverdrag van Amsterdam is een mager beestje en op sommige gebieden, zoals de heer Hatry ons en de vroegere voorzitter van de Europese Commissie citeerde, zelfs een catastrofe.

Met deze tekst is de huidige Europese Unie uiteraard niet klaar voor uitbreiding. Nochtans is die uitbreiding op relatief korte termijn een noodzaak.

Indien de Unie met deze nauwelijks hervormde instellingen wordt uitgebreid, dan belanden wij in een totaal onbestuurbare en onleefbare unie.

Het Europa dat wordt uitgebouwd, is een Europa van financiers, van onbeperkte kapitaalbewegingen en van bureaucraten, maar weinig of niet een Europa van de gewone man. Het Europa dat aan iedereen de les leest inzake mensenrechten, komt er zelf niet eens toe het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens officieel bij te treden en bedenkt allerlei uitermate ingewikkelde mechanismen om de individuele bescherming van de burger, bijvoorbeeld op het vlak van mensenrechten, uit te bouwen. De rol die het Europees Hof daarin kan spelen, is uitermate beperkt en op ieder ogenblik bedreigd omdat hij niet institutioneel werd vastgelegd.

Het Europees Parlement wordt nauwelijks meer dan vroeger een echt Parlement en zal in feite een veredeld adviesorgaan blijven.

Gisteren woonde ik een studiedag bij van het *Observatoire social européen* over de betekenis van het Verdrag van Amsterdam inzake burgerschap en mensenrechten, onder meer het asielrecht. Vastgesteld werd dat misschien een stap achteruit wordt gedaan, maar in ieder geval nauwelijks een stap voorwaarts.

Wij maken bij de eventuele goedkeuring van het verdrag dan ook het grootste voorbehoud. De resolutie is bijzonder zwak, gaat niet om de kern van de zaak in en geeft de regering, die dat misschien gedeeltelijk verdient, wat kloppes op de schouder voor een onderneming die, naar ik vrees, tot ondergang gedoemd is.

Het is essentieel dat wij in alle landen van de Europese Unie, en dus ook in België, een referendum organiseren over dit soort van verdragen. Daartoe hebben wij reeds geruime tijd geleden een voorstel ingediend. Het wordt hoog tijd ons daarover te buigen, want de bevolking kan niet langer buiten het Europees proces worden gehouden.

Als uit een referendum blijkt dat dit soort project in verschillende Europese landen wordt afgekeurd, dan is dat een belangrijk teken voor degenen die de Europese bevolking op het hoogste en

ongecontroleerde niveau vertegenwoordigen, om terug te keren naar de elementaire regels van democratie en sociale zorg, vooral nu in zowat al die landen socialisten in de regering zitten. Veel merken wij echter daar niet van. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion est close.

Wij stemmen later over het voorstel van resolutie.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la proposition de résolution.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, nous avons évoqué un projet de loi qui a été voté à la Chambre des représentants et qui tend à créer un programme de mise à disposition de chercheurs scientifiques au bénéfice des établissements d'enseignement universitaire et des établissements scientifiques fédéraux.

Je souhaiterais que ce projet soit renvoyé en commission des Finances et que nous puissions l'examiner en urgence mardi prochain.

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je viens de recevoir la convocation — expédiée sans que je l'ai vue et donné d'instruction à cette fin — mentionnant l'examen de quatre points qui seront précédés de celui mentionné à l'instant par M. Lallemand, mais cela s'effectuera dès mardi 15 et non le mercredi 16 juillet.

M. le président. — C'est une bonne nouvelle, je vous remercie. De cette façon, il sera peut-être possible au Sénat de traiter ce projet jeudi prochain.

La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, je reconnais parfaitement aux membres de la majorité le droit d'évoquer un projet; toutefois, on aurait peut-être pu y penser plus tôt.

Laissons la commission et le Sénat étudier sereinement ce sujet, et nous verrons mardi, puis jeudi prochains.

PRÉSENTATION D'UNE LISTE DOUBLE POUR UNE PLACE VACANTE DE CONSEILLER À LA COUR DE CASSATION

VOORDACHT VAN EEN DUBBELTAL VOOR EEN OPENSTAAND AMBT VAN RAADSHEER IN HET HOF VAN CASSATIE

M. le président. — Nous devons procéder maintenant au scrutin pour la présentation du deuxième candidat.

Je vous rappelle que vous ne pouvez plus voter valablement pour M. Londers proclamé premier candidat.

Le vote commence par le nom de Mme Leduc.

Wij dienen thans over te gaan tot de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

Ik herinner er u aan dat u niet geldig meer kunt stemmen voor de heer Londers die uitgeroepen werd tot eerste kandidaat.

De stemming begint met de naam van mevrouw Leduc.

Le scrutin est ouvert.

De geheime stemming is geopend.

— Il est procédé au scrutin.

Er wordt overgegaan tot geheime stemming.

M. le président. — Le scrutin est clos.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins.

De stemming is gesloten.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembriefjes nakijken. (*Instemming.*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, het bureau stelt voor volgende week deze agenda voor.

Woensdag 16 juli 1997 om 14 uur.

1. Wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Europees Ruimte-Agentschap, ondertekend te Parijs op 26 januari 1993.

2. Wetsontwerp houdende instemming met het Akkoord gesloten door wisseling van brieven gedagtekend te Brussel op 28 en 29 februari 1996 tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot verlenging van het akkoord betreffende het statuut van de Belgische verbindingssambtenaren bij de te Den Haag gevestigde Europool Drugseenheid.

3. Wetsontwerp houdende instemming met het protocol tot wijziging van de Aanvullende Overeenkomst bij de Overeenkomst gesloten op 16 september 1971 tussen het Koninkrijk België en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie betreffende de concessie aan de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie van een te Brussel gelegen terrein voor de oprichting van een permanente zetel van deze organisatie, gedaan te Brussel op 10 juli 1996.

4. Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken, en Bijlage, ondertekend te Washington op 28 januari 1988.

5. Wetsontwerp houdende instemming met de volgende Internationale Akten:

1) Overeenkomst tot wijziging van de Vierde ACS-EG-Overeenkomst van Lomé van 15 december 1989, Slotakte en Protocol bij de Vierde ACS-EG-Overeenkomst van Lomé naar aanleiding van de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, ondertekend te Mauritius op 4 november 1995.

2) Intern Akkoord betreffende de financiering en het beheer van de steun van de Gemeenschap in het kader van het Tweede Financieel Protocol bij de Vierde ACS-EG-Overeenkomst, ondertekend te Brussel op 20 december 1995.

6. Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Wit-Rusland, anderzijds, Bijlagen I tot VIII, Protocol en Slotakte, gedaan te Brussel op 6 maart 1995.

7. Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Armenië, anderzijds, de Bijlagen I, II, III en IV, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996.

8. Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV en V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Florence op 21 juni 1996.

9. Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV en V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996.

10. Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds, de Bijlagen I tot III, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Brussel op 23 januari 1995.

11. Wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Toezichthoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend te Brussel op 22 december 1994.

12. Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol houdende wijziging van de eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen, gedaan te Brussel op 28 maart 1995.

13. Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kirgizstan, anderzijds, Bijlagen I en II, Protocol en Slotakte, gedaan te Brussel op 9 februari 1995.

14. Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Azerbeidzjan, anderzijds, de Bijlagen I tot V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996.

15. Wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Groep van Staten in Afrika, het Caraïbisch Gebied en de Stille Zuidzee, ondertekend te Brussel op 26 april 1993.

16. Vragen om uitleg:

a) van mevrouw Dardenne aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de werkzaamheden van NIRAS»;

b) van de heer Coveliers aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de interpretatie van het verbod aan rijkswachters om openlijk uiting te geven over hun politieke overtuiging»;

c) van mevrouw Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «het gevolg dat zal worden gegeven aan het verschenen jaar-rapport van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding over de ontwikkeling en de resultaten van de strijd tegen de mensenhandel»;

d) van mevrouw Milquet aan de minister van Justitie over «het dossier Di Rupo».

Donderdag 17 juli 1997, s' ochtends om 10 uur.

1. Pro memorie: wetsontwerp tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

2. Pro memorie: evocatieprocedure: wetsontwerp betreffende het Centraal Strafregister.

3. Wetsontwerp tot bepaling van het aanbrengen van sommige vermeldingen op de identiteitskaart bedoeld in artikel 6, § 1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, en tot regeling van het taalgebruik voor deze vermeldingen.

's Namiddags om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Stemmingen vanaf 16.30 uur.

4. Vragen om uitleg:

a) van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over «de vooruitzichten op economische samenwerking met Algerije»;

b) van mevrouw Delcourt-Pêtre aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de afgifte van uittreksels van geboorteakten aan Zairezen die de Belgische nationaliteit willen verkrijgen»;

c) van de heer De Decker aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de voorgenomen uitbreiding van de NAVO na de Top van Madrid»;

d) van mevrouw Thijs aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de hervorming van het ABOS en de omvorming tot het DOS».

e) van de heer Destexhe aan staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de oprichting van de Belgische Technische Ontwikkelingssamenwerking in de vorm van een publiekrechtelijke naamloze vennootschap».

Mesdames, messieurs, le bureau propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant:

Mercredi 16 juillet 1997 à 14 heures.

1. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le Royaume de Belgique et l'Agence Spatiale Européenne, signé à Paris le 26 janvier 1993.

2. Projet de loi portant assentiment à l'Accord conclu par échange de lettres datées à Bruxelles les 28 et 29 février 1996 entre le Royaume de Belgique et le Royaume des Pays-Bas portant prorogation de l'accord concernant le statut des officiers de liaison belges attachés à l'Unité Drogues Europol à La Haye.

3. Projet de loi portant assentiment au Protocole amendant la Convention additionnelle à la Convention conclue le 16 septembre 1971 entre le Royaume de Belgique et l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord relative à la concession à l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord d'un terrain situé à Bruxelles en vue de la réalisation du siège permanent de cette organisation, fait à Bruxelles le 10 juillet 1996.

4. Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale, et Annexe, signée à Washington le 28 janvier 1988.

5. Projet de loi portant assentiment aux Actes internationaux suivants:

1) Accord portant modification de la quatrième Convention A.C.P.-C.E. de Lomé du 15 décembre 1989, Acte final, et protocole à la quatrième Convention A.C.P.-C.E. de Lomé à la suite de l'adhésion de la République d'Autriche, de la République de Finlande et du Royaume de Suède à l'Union européenne, signés à Maurice le 4 novembre 1995.

2) Accord interne entre les représentants des gouvernements des États membres, réunis au sein du Conseil, relatif au financement et à la gestion des aides de la Communauté dans le cadre du second Protocole financier de la quatrième Convention A.C.P.-C.E., signé à Bruxelles le 20 décembre 1995.

6. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République du Belarus, d'autre part, Annexes I à VIII, Protocole et Acte final, faits à Bruxelles, le 6 mars 1995.

7. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Arménie, d'autre part, les Annexes I, II, III et IV, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996.

8. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Ouzbekistan, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV et V, le Protocole et l'Acte final, faits à Florence le 21 juin 1996.

9. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la Géorgie, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV et V, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996.

10. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République du Kazakhstan, d'autre part, les Annexes I à III, le Protocole et l'Acte final, faits à Bruxelles le 23 janvier 1995.

11. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le Royaume de Belgique et l'Autorité de surveillance de l'Association européenne de Libre Échange, signé à Bruxelles le 22 décembre 1994.

12. Projet de loi portant assentiment au Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux en matière de dessins ou modèles, fait à Bruxelles le 28 mars 1995.

13. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République Kirghize, d'autre part, Annexes I et II, Protocole et Acte final, faits à Bruxelles le 9 février 1995.

14. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Azerbaïdjan, d'autre part, les Annexes I à V, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996.

15. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le Royaume de Belgique et le Groupe des États d'Afrique, des Caraïbes et du Pacifique, signé à Bruxelles le 26 avril 1993.

16. Demandes d'explications :

a) de Mme Dardenne au vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur « le suivi des travaux de l'O.N.D.R.A.F. »;

b) de M. Coveliers au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « l'interprétation de l'interdiction faite au personnel de la gendarmerie de manifester ses convictions politiques »;

c) de Mme Milquet au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur « la suite au rapport annuel d'évaluation sur l'évolution et les résultats de la lutte contre la traite des êtres humains, rédigé par le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme »;

d) de Mme Milquet au ministre de la Justice sur « le dossier Di Rupo ».

Jeudi 17 juillet 1997 le matin à 10 heures.

1. Pour mémoire: projet de loi instituant les commissions de libération conditionnelle.

2. Pour mémoire: procédure d'évocation: projet de loi relative au Casier judiciaire central.

3. Projet de loi prévoyant l'apposition de certaines mentions sur la carte d'identité visée à l'article 6, § 1er, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population et aux cartes d'identité et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques et réglant l'emploi des langues pour ces mentions.

L'après-midi à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

3. Votes à partir de 16 h 30.

4. Demandes d'explications :

a) de Mme Lizin au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « les perspectives de coopération économique avec l'Algérie »;

b) de Mme Delcourt-Pêtre au ministre des Affaires étrangères sur « la délivrance d'extraits d'actes de naissance de Zaïrois qui désirent la naturalisation »;

c) de M. De Decker au ministre des Affaires étrangères sur « l'évolution du dossier de l'élargissement de l'O.T.A.N., suite au Sommet de Madrid »;

d) de Mme Thijs au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur « la réforme de l'A.G.C.D. et sa transformation en D.C.D. »;

e) de M. Destexhe au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur « la création de la 'Coopération technique belge' sous forme d'une société anonyme de droit public ».

La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, je n'ai aucune objection quand à ce projet d'ordre du jour. J'aimerais toutefois poser une question. Ceux d'entre nous qui sont membres du Parlement de la Communauté française ont reçu en bonne et due forme une convocation pour mardi, mercredi et jeudi prochains.

Je constate que la réunion de jeudi se tiendra dans la salle des séances du Sénat et que les votes interviendront à 16 h 30. Or, je viens d'entendre que les votes du Sénat auront lieu dans cette même salle à 16 h 30. Pourriez-vous m'indiquer comment vous comptez régler ce problème ?

M. le président. — Monsieur Foret, vous savez mieux qui quiconque que se pose un problème de coordination des travaux, surtout pour les sénateurs de communauté. Malgré toutes les difficultés, une convention avait été prise: les assemblées éviteraient de fixer leurs votes au même moment. En principe, les chambres fédérales voteraient le jeudi et les assemblées régionales et communautaires, le mardi ou le mercredi. Ce point était le seul à faire l'unanimité.

Par ailleurs, la salle de séance du Sénat est en premier lieu réservée à cette institution.

Concrètement, nous prendrons bien sûr contact avec le P.C.F., mais il est certain que c'est dans cet hémicycle que se tiendront la séance et les votes du Sénat. Pour l'heure exacte, nous tenterons de trouver des accommodements. En principe, les votes du Sénat auront lieu à partir de 16 h 30 dans cette salle.

La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, je me réjouis d'apprendre que le Sénat continuera à se réunir dans son hémicycle. Je partage par ailleurs votre point de vue en ce qui concerne les votes.

Je voudrais toutefois que vous usiez de votre influence auprès de vos collègues présidents des assemblées régionales et communautaires. En effet, le rôle de sénateur de communauté devient — nous en avons ici une preuve tangible — impossible à assumer. Il ne s'agit pas d'une question communautaire. En effet, des votes sont actuellement en cours au *Vlaamse Raad*. Chacun peut donc mesurer combien cette situation est intenable.

Si l'article 143 de la Constitution, relatif à la loyauté fédérale, n'est pas appliqué, et sans un minimum d'intelligence entre assemblées, le système est impraticable.

Quant au fond, le groupe que je préside et, de manière plus générale, la formation politique dont je fais partie avaient voté contre la réforme constitutionnelle de 1993, notamment pour ces motifs. Hélas, les faits nous donnent raison une fois de plus.

Dans une perspective de bonne compréhension de nos travaux, ce type de problème doit disparaître. Je vous demande donc d'user de votre influence auprès de vos collègues présidents des autres assemblées pour que, jeudi prochain notamment, nous ne soyons pas confrontés — les personnes concernées sont au nombre de dix — à ce dilemme. Je vous demande également de faire en sorte que nous ne rencontrions plus jamais de telles difficultés au cours de la prochaine session parlementaire.

M. le président. — Je partage votre analyse, monsieur Foret. Une réunion aura lieu prochainement avec mes collègues des autres assemblées pour, d'une part, confirmer les accords qui ont été conclus et, d'autre part, tenter de résoudre les difficultés réelles et quasi insurmontables que rencontrent surtout les sénateurs de communauté mais également les assemblées en général.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, als ik het goed begrepen heb, zal de regering zich eind volgende week beraden over een reeks hervormingen inzake justitie en politie. De commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden heeft zojuist een lijvig verslag uitgebracht over de mogelijke hervorming van de politiediensten. Ik vraag me af wat nog het nut kan zijn van een dergelijk verslag, als het niet ter bespreking aan de openbare vergadering wordt voorgelegd, liefst vooraleer de regering in deze definitieve beslissingen neemt. Mag ik u bijgevolg verzoeken om hieraan volgende week een openbare vergadering te wijden? Heeft het bureau die mogelijkheid in overweging genomen?

De voorzitter. — Mijnheer Boutmans, ik kan moeilijk antwoorden op uw vraag, want ik ken de precieze intenties van de regering terzake niet.

Het verslag van de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden is inmiddels uiteraard gekend. Het is goedgekeurd, gedrukt, gepubliceerd en aan de pers voorgesteld. U kunt dus niet beweren dat het verslag niet is bekend.

Mocht de Senaat een uitgebreid debat wensen te organiseren over de bestuurlijke en de gerechtelijke aspecten van het politielandschap, dan vereist dit uiteraard iets meer tijd. Ik vrees dat zo'n debat niet volgende week kan plaatsvinden.

Bovendien zou het mij verwonderen mocht de regering nu reeds bij machte zijn om in dit debat stelling te nemen.

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik voel mij verplicht hier eveneens het woord te nemen. Het zou goed zijn als alle partijen een standpunt over dit verslag innemen, maar dan wel in de plenaire vergadering. Ik merk dat het rapport inderdaad bekend is en publiek wordt gemaakt als het rapport van een commissie, maar ik ontving ook een persmededeling van een fractie waarin tegenover het rapport een zekere afstand wordt bewaard. Net zoals collega Boutmans denk ook ik dat het goed zou zijn ter informatie van de regering het oordeel van de Senaat in zijn geheel daarover te kennen.

U weet ook dat bepaalde fracties in de commissie geen stemrecht hebben. Daarom ook is het aangewezen het volledige verslag met de aanbevelingen ter beoordeling aan de plenaire vergadering van de Senaat voor te leggen, zoals dat gebruikelijk is.

De voorzitter. — Mijnheer Loones, ik heb daarover uiteraard niet te beslissen. Als er een voorstel in die richting wordt geformuleerd, kan de Senaat daarover beslissen.

Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, de persmededeling waarnaar de heer Loones verwees, werd inderdaad door mijn fractie verspreid en aan alle fractieleiders, aan de voorzitter van de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden en aan de rapporteurs bezorgd. Ik herhaal wat ik daarstraks ook in het bureau heb gezegd. Ik beschouw dit verslag als één element in het gehele dossier. De Parlementaire Commissie van Onderzoek naar de Georganiseerde Criminaliteit in België is op het ogenblik bezig met een onderzoek van de politiestructuren en zal daarover ook een verslag opstellen. De gerechtelijke aspecten van het dossier moeten door de commissie voor de Justitie worden onderzocht. Daartegenover staat dat de regering in de Kamer reeds besprekingen heeft aangevat over het rapport-Huybrechts. Er zijn dus zoveel elementen dat een partieel debat over een rapport van één bepaalde commissie ons op het ogenblik voorbarig lijkt.

M. le président. — La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, il me paraît souhaitable d'entendre sur ce problème le point de vue de la présidente de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — J'ai été exceptionnellement invitée au bureau pour exprimer mon point de vue sur ce point et j'y ai exposé qu'il me semble aussi fondamental que nous ayons un débat public, de préférence en séance plénière et si ce n'est pas possible, au moins en commission — que ce soit en commissions réunies ou non.

On sait en effet que le gouvernement va être amené à prendre, durant l'été, des positions claires en cette matière et que ce rapport est loin d'être négligeable. Que l'on marque son accord ou non sur celui-ci, il constitue une synthèse pouvant présenter un certain intérêt pour le débat.

Je trouverais intéressant que chaque groupe puisse s'exprimer à ce sujet et que chaque ministre concerné fasse part de son opinion sur ce rapport tout comme sur le rapport Huybrechts sur lequel nous n'avons pas non plus tenu de débat au Sénat.

Comme je l'ai dit au bureau ce matin, il me semble indispensable que nous menions cette discussion la semaine prochaine, idéalement en séance plénière — la solution optimale à mes yeux — sinon en commission.

Pour ma part, j'avais déposé une demande d'explications afin que nous puissions au moins publiquement entendre l'avis des deux ministres sur ce rapport. Cette solution minimaliste a été retenue ce matin, mais il va de soi que si le Sénat choisissait la solution optimale, j'en serais ravie.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik ga akkoord met collega Erdman. Vanzelfsprekend kunnen wij op elk ogenblik een debat voeren over de problematiek van de politiediensten. De vraag is welke documenten wij daarbij in overweging nemen. Ik denk dat het onjuist is te beweren dat er een algemeen debat kan worden gevoerd op basis van een verslag van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden en dat daarna de fracties in staat zullen zijn een inhoudelijk standpunt terzake in te nemen. Dat verslag geeft, zoals collega Erdman ook zei, een onvolledig beeld. Er zijn immers verschillende rapporten en ook de Onderzoekscommissie naar de Georganiseerde Criminaliteit dient een verslag op te stellen. Over de gerechtelijke weerslag van de reorganisatie van de politiediensten moet bovendien eventueel de commissie voor de Justitie een oordeel vellen.

Aangezien het om een deelaspect gaat, kan er hoe dan ook geen debat worden gevoerd waarin de definitieve standpunten van de diverse fracties worden vertolkt. Het zou zelfs een vertekening zijn als men, zonder zich te laten voorlichten door andere senaatscommissies, op grond van een deelrapport een definitief standpunt over de totale problematiek zou innemen.

De Parlementaire Commissie van Onderzoek naar de Georganiseerde Criminaliteit in België had deze week ook een rapport kunnen indienen. Het is echter niet de bedoeling een soort wedstrijd te houden tussen de diverse commissies door rapporten over de politiediensten in te dienen en daarover te debatteren. In het bureau werd dan ook het standpunt verdedigd om over deze materie nu geen debat te voeren in de openbare vergadering omdat de fracties in de huidige toestand geen definitief standpunt kunnen innemen.

M. le président. — La parole est à M. Happart.

M. Happart (PS). — Monsieur le président, comme vient de le dire Mme Milquet, présidente de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, cette dernière a pu se livrer à un travail intéressant, sans contraintes et sans pressions.

L'originalité de notre démarche a consisté à prendre comme point de départ les citoyens et leurs aspirations, leurs demandes en matière de police. Ensuite, nous nous sommes penchés sur le système policier et nous avons constaté l'existence de nombreux dysfonctionnements. Il est apparu clairement que le système policier n'est pas celui souhaité par les citoyens. Aussi, nous nous sommes efforcés d'établir toute une série de principes afin de remédier à ces dysfonctionnements.

Certes, la commission n'a pas rédigé un rapport absolu. Il est probable que ce document comporte quelques lacunes, certaines étant d'ailleurs imputables au fait de n'avoir pu nous réunir en commission mixte avec la commission de la Justice pour traiter certains points. Néanmoins, je pense qu'il serait intéressant que l'ensemble du Sénat puisse se faire une opinion et mener une discussion sur la base de ce rapport, en adoptant la même démarche que la commission, à savoir partir du citoyen, définir ses demandes et ses aspirations, bref faire l'inverse de ce que nous faisons maintenant.

En effet, il est évident que le gouvernement a l'intention de préparer une réforme du système policier pendant les vacances. Après ces dernières, nous devons reprendre le débat, mais celui-ci sera vidé de sa substance puisque les décisions auront déjà été prises. Il existe une demande des citoyens à quelque parti qu'ils appartiennent. Nous sommes ici pour être les porte-parole de nos électeurs. Aussi, je demande que l'on ouvre le débat et que l'on permette aux représentants des citoyens de s'exprimer sur ce rapport.

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, je voudrais notamment répliquer aux propos tenus par M. Vandenberghe. Si nous pouvions disposer de nombreux autres «rapports incomplets» de 155 pages produits à l'issue de huit mois de travaux en commission du Sénat, j'en serais très heureuse, surtout en matière de police.

Dans l'état actuel des choses, nous savons que des décisions devront être prises rapidement. Si nous pouvions disposer du rapport de la commission chargée d'enquêter sur la criminalité organisée en Belgique, lequel doit se concentrer uniquement sur la criminalité organisée, j'en serais fort contente. Le problème est que ce rapport ne sera pas terminé avant un certain temps.

Si le rapport de la commission de l'Intérieur dont nous discutons est partiel sur certains points, il n'en constitue pas moins un document qui est loin d'être incomplet.

Si le Sénat veut prouver sa capacité politique de mener un débat important sur un sujet préoccupant, c'est le moment de le faire. Le fait d'organiser un débat à l'automne, quand tous les autres débats seront terminés, tant au gouvernement qu'à la Chambre, démontrerait que le Sénat a raté une occasion d'assumer le rôle qui est le sien, le rôle de chambre de réflexion. Je souligne que notre commission a travaillé sur cette question pendant de longs mois dans l'ombre, loin des projecteurs et des médias, ce qui n'a pas été le cas d'autres commissions. Je rappelle par ailleurs les offres que nous avons faites de travailler conjointement avec d'autres commissions. Je n'accepte donc pas des critiques de ce type.

Je pense que nous sommes mûrs pour mener un débat sur la base d'un rapport complet et équilibré. Si certains groupes politiques n'ont pas actuellement une vision claire des choses, d'autres l'ont et sont capables de mener le débat dès la semaine prochaine. Après, il sera trop tard!

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik heb de eer samen met mevrouw Milquet rapporteur te zijn van de werkzaamheden van de Parlementaire Commissie van Onderzoek naar de Georganiseerde Criminaliteit in België. Ik kan bevestigen dat het opmaken van het verslag van de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden bijzonder veel tijd zal hebben gevraagd, want, spijtig genoeg, heb ik tot nu toe maar weinig hulp gekregen van mijn corapporteur, mevrouw Milquet.

Aangezien wij beschikken over wetenschappelijke medewerkers die over de georganiseerde misdaad uitstekende artikelen kunnen schrijven, hadden wij ook vrij gemakkelijk naar buiten kunnen komen met een verslag over de georganiseerde misdaad, dat een literatuurstudie zou bevatten en de gebruikelijke disfuncties in de politiediensten, die zo stilaan in allerlei commissies

bovenkomen, zou blootleggen. Wij hebben er echter voor geopteerd om dat niet te doen en om pas in september met een degelijk tussentijds verslag naar buiten te komen.

Het verslag van de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden vermeldt zelf dat een deel van de problematiek niet wordt behandeld en verwijst daarvoor naar andere commissies. Het heeft dus niet veel zin om nu al een discussie over de politiediensten te beginnen. Iedereen weet toch stilaan wel dat men het politiewerk niet in twee kan kappen en dat men onmogelijk dit jaar de bestuurlijke aspecten kan bestuderen en volgend jaar de gerechtelijke. Zo werkt het nu eenmaal niet. Dat is het failliet geweest van zeer vele onderzoeken. Zo'n reorganisatie moet in zijn totaliteit gebeuren. Trouwens ook het openbare ministerie zal bij die reorganisatie moeten worden betrokken.

Indien de meerderheid echt meent dat de regering rekening moet houden met het standpunt van de Senaat, dan moet zij die regering vragen om tegen september voorstellen over de politiehervorming uit te werken. Wij zijn daarop nu toch al honderden jaren aan het wachten, zodat het op die twee maanden wel niet meer zal aankomen. Bovendien kan men een heleboel problemen reeds oplossen met maatregelen die men nagenoeg onmiddellijk kan nemen.

Nu over dit partiele verslag beginnen te discussiëren zou trouwens uiteindelijk ook het verslag zelf helemaal niet ten goede komen. Men zou immers voortdurend moeten wijzen op lacunes, omdat de opstellers zich nu eenmaal dienden te beperken tot het bestuurlijk aspect. Men kan de politiediensten nu eenmaal niet bij stukjes en beetjes hervormen. Daarvoor is een totaalvisie nodig.

M. le président. — Mesdames, messieurs, afin de sortir de cette impasse, je propose d'ajouter à l'ordre du jour de la séance de mercredi prochain, une demande d'explications portant sur ce sujet qui serait déposée par Mme Milquet. De la sorte, tant le gouvernement que les groupes politiques auraient la possibilité d'exposer leur position en la matière.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, is op het bureau aan de vertegenwoordiger van de regering gevraagd of de regering van plan is op deze senaatsrapporten te wachten? Zijn daarover afspraken gemaakt en heeft de regering hieromtrent beloften gedaan?

De voorzitter. — Uit de discussie die hierover op het bureau is gevoerd, heb ik onthouden dat de regering van plan is tijdens het komende reces de krachtlijnen vast te leggen van een toekomstig totaal politiebeleid. Op de vraag of deze kwestie op de Ministeraad zal worden besproken, was het antwoord dat het kernkabinet of een beperkte ministervergadering hiermee zou worden belast. Enkel de krachtlijnen van het toekomstig beleid terzake zouden worden uitgewerkt.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, het zou misschien zinvol zijn volgende week een debat te houden dat beperkt blijft tot de twintig algemene aanbevelingen voor de hervorming van de politiediensten die de senaatscommissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden formuleerde. Ik stel voor dit debat aan de agenda van de plenaire vergadering van de volgende week toe te voegen.

De voorzitter. — Mijnheer Boutmans, u hoorde de bezwaren van twee fracties die zich nu niet wensen uit te spreken over de hervorming van de politiediensten. Daarom stelde ik daarnet al voor dat de fracties die dat wensen, zich bij de vraag om uitleg van mevrouw Milquet over deze problematiek uitspreken. Fracties die dat niet wensen, kunnen hiertoe niet verplicht worden.

De heer Boutmans (Agalev). — Er is een verschil tussen de mening van een fractie en de mening van de Senaat.

De voorzitter. — Wanneer een aantal fracties het niet oppor- tuun acht zich uit te spreken over de hervorming van de politiediensten zolang verslagen die andere aspecten behandelen, niet worden ingediend, dan kunnen u noch ik noch de hele Senaat hen daartoe verplichten.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, er stonden in het verleden ook soms punten op de agenda waarover ik mij liever nog niet uitsprak.

De voorzitter. — Bij deze vraag om uitleg van mevrouw Milquet krijgt elke fractie de gelegenheid zich over de problematiek uit te spreken en eventueel een motie in te dienen.

La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, nous avons entendu deux avis exprimés par des personnalités importantes de cette assemblée, Mme Milquet et M. Happart, lesquelles se sont prononcées clairement en faveur d'un débat. Je les comprends parfaitement car elles sont membres de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, laquelle a produit un travail fondamental. Je suppose que leurs avis représentent la position de leurs groupes respectifs. Je n'ai d'ailleurs pas entendu d'opinions divergentes de la part d'autres membres du PS ou du PSC.

J'ai aussi entendu deux autres avis politiques, au moins aussi importants, émanant de MM. Vandenberghe et Erdman, présidents de groupe d'autres partis de la majorité. Ils ont plaidé pour repousser le débat à un moment où l'assemblée serait, éventuellement, mieux informée.

Depuis l'ouverture des discussions relatives à cette problématique, les positions prises, tantôt par certains ministres, tantôt par des députés ou des sénateurs appartenant à la majorité, attestent de profondes divisions. Si nous devions encore nous en convaincre, le silence observé actuellement par le gouvernement est significatif. Son embarras ajoutée à la confusion et à la complexité du problème.

En ce qui le concerne, M. Coveliers a souhaité un débat sérieux mais a regretté que tous les éléments constitutifs du débat ne soient pas encore disponibles.

La position adoptée par la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives incite le groupe PRL-FDF à croire que, ces derniers temps, la précipitation a prévalu par rapport à la qualité de son travail. Soit.

Monsieur le président, vous avez formulé une suggestion pour tenter de venir au secours de la majorité et du gouvernement. Je le comprends, vous jouez votre rôle. Toutefois, quelle que soit la valeur de votre proposition, je refuse de réduire un débat aussi important à une demande d'explications de Mme Milquet suivie, conformément à notre règlement, d'un exposé limité des représentants de chaque groupe politique. Nous devons absolument débattre de cette question de manière approfondie, en étant complètement éclairés. Surtout, nous devons être en mesure de pouvoir nous exprimer sans être limités par un temps de parole. Présenter le point de vue d'une formation politique sur une problématique de cette ampleur dans les conditions proposées est tout à fait déraisonnable.

En ce qui me concerne, je suis favorable à un authentique débat, organisé le plus rapidement possible, permettant l'expression de toutes les sensibilités. Dès lors, j'invite la Commission d'enquête sur la criminalité organisée à déposer des conclusions dans les meilleurs délais. Que Mme Milquet, rapporteuse, s'attèle à la tâche! Que le gouvernement se décide! Actuellement, nous sommes plongés dans le brouillard en raison de clivages au sein de la majorité, alors que le point est capital.

Le groupe PRL-FDF, quant à lui, a publié un certain nombre de documents à ce sujet et est prêt à présenter son point de vue, dès demain s'il le faut.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de heer Foret heeft reeds de besluiten getrokken die moeten worden getrokken. Er is een verslag en er zijn aanbevelingen. Men kan dit niet herleiden tot een vraag om uitleg van één van de leden van de commissie. Wij wensen dat de gehele Senaat zich uitspreekt over deze aanbevelingen.

Ik stel vast dat dit ondertussen feitelijk reeds is gebeurd; vanuit de meerderheid neemt men afstand van het verslag. Het zou consequenter geweest zijn, indien men reeds tijdens de besprekingen in

de commissie zijn bezwaren had geuit en niet noodzakelijk naar een compromis had gezocht. Tevens vind ik dat het niet past om alle schuld op de schouders van de voorzitter van de commissie te leggen, hetgeen nu in de wandelgangen en in de pers wordt gedaan. Men neemt afstand van het verslag door te zeggen dat het om discussies binnenskamers onder bepaalde leden gaat waar men eigenlijk niets mee te maken heeft.

Een dergelijke manier van handelen past niet voor een parlementaire assemblee. Indien men afstand wil nemen, moet men dit publiek doen na een debat over het verslag en de aanbevelingen. Ik vraag dan ook een stemming over het voorstel om het verslag in plenaire vergadering te bespreken, zodat wij ons over de aanbevelingen kunnen uitspreken.

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, j'ai envie de dire à M. Foret: « Bien essayé! » Je rappelle que le rapport de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives a recueilli l'approbation de tous les membres de la majorité, à l'exception de ceux du PRL-FDF où des abstentions ont été enregistrées, ce qui dénote un avis peu tranché sur la question.

Une décision a été prise ce matin au sein du bureau et, selon moi, on ne doit pas systématiquement tout remettre en question, même si tout le monde a le droit de s'exprimer en séance plénière. Selon moi, il est important de prendre conscience de la nécessité d'un débat portant sur le rapport de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, mais aussi du fait que des précisions pourront être apportées ultérieurement à cet égard. La demande d'explications de Mme Milquet permettrait à tous les groupes de s'exprimer sur l'ensemble de la question et d'éclairer, de manière pertinente, me semble-t-il, le travail qui sera mené par le gouvernement dans les semaines à venir.

M. le président. — La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, le Sénat travaille intensivement sur des questions de société, notamment celle relative aux polices. La commission de l'Intérieur et des Affaires administratives a accompli un travail de qualité, lequel suscitera un débat. Bien entendu, celui-ci ne pourra être limité au cadre d'une demande d'explications. Un autre débat devra avoir lieu plus tard et, selon moi, dès la rentrée.

La commission de la Justice prendra certainement attitude sur le problème de la police judiciaire. En outre, la commission chargée d'enquêter sur la criminalité organisée a prévu de se réunir à cadence redoublée — deux séances doivent avoir lieu la semaine prochaine, mardi après-midi et mercredi après-midi. D'autres réunions sont prévues, vraisemblablement fin septembre, afin de sommer l'ensemble des informateurs sur les polices et d'en tirer une conclusion synthétique. Le débat nous permettra sans doute de dégager une politique et de maîtriser la problématique des polices.

Je suis donc convaincu du bien-fondé de la proposition formulée par Mme Willame et M. Coveliers et je m'y rallie volontiers. Je suis favorable à un débat qui aurait lieu la semaine prochaine en séance publique et qui montrerait l'importance du travail réalisé par la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives. Cependant, je souhaite que le Sénat prévoie un débat plus large, lequel porterait non seulement sur le rapport de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, mais aussi sur des rapports établis par d'autres commissions, afin de trancher définitivement et globalement, comme proposé par M. Coveliers, cette question complexe qui est celle des polices.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, een collega heeft erop gewezen dat de instellingen na de staatshervorming blijkbaar niet goed werken en dat er in 1993 een fout is gemaakt door het invoeren van een categorie van gemeenschaps-senatoren. Ik stel vast dat zelfs de rechtstreeks verkozen senatoren niet goed samenwerken en dat wij thans getuige zijn van een oorlog tussen commissies, wat onze instelling geenszins siert.

De Franstalige meerderheidspartijen dringen aan op een debat over dit onderwerp, terwijl de Vlaamse meerderheidspartijen pas willen debatteren wanneer zij over een steviger basis beschikken. Voor dit laatste standpunt kan ik alle begrip opbrengen.

Ik sluit mij aan bij het voorstel van de heer Loones om *hic et nunc* te stemmen over de toevoeging van dit debat aan de agenda. Bij de naamstemming zal bovendien blijken of de verdeeldheid waarop wordt gewezen een feit is, of de meerderheid in aantal is en of er voldoende ambiance en animatie is om volgende week een debat over dit onderwerp te houden.

M. le président. — Mesdames, messieurs, ayant entendu les différentes interventions, je soumets à l'assemblée une proposition en deux points. Tout d'abord, nous tiendrons un débat sur la réorganisation de la police en séance plénière au cours du mois d'octobre sur la base du rapport existant, du rapport de la Commission parlementaire chargée d'enquêter sur la criminalité organisée en Belgique et d'une prise de position éventuelle du gouvernement. Ainsi, le Sénat pourrait prendre attitude sur l'ensemble de la problématique.

Par ailleurs, Mme Milquet développerait sa demande d'explications au cours de la séance plénière de mercredi prochain. Même si, selon certains, cette intervention n'abordera qu'un aspect du problème, la commission aurait néanmoins l'occasion de développer les grandes lignes de ses conclusions et les groupes politiques pourraient faire part de leurs opinions.

La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, à mes yeux, votre proposition est la seule façon de résoudre le problème d'organisation qui se pose actuellement. Néanmoins, lorsque Mme Milquet développera sa demande d'explications la semaine prochaine, la langue de bois prévaudra certainement puisque nous entamerons alors une discussion sans avoir connaissance de la position du gouvernement et des avis de la commission d'enquête. De plus, le temps qui nous sera imparti sera très limité. Chacun devra faire l'effort de résumer en quelques minutes une intervention qui, normalement, serait développée en plusieurs heures. Il s'agira donc probablement davantage d'un exercice d'éloquence plutôt que d'une tentative de faire avancer ce dossier. En résumé, ce sera «Bla-bla et langue de bois»!

M. le président. — Nous prendrons néanmoins ce risque, monsieur Foret, afin de résoudre le problème d'organisation auquel nous sommes confrontés.

Le Sénat est-il d'accord sur cette proposition?

Is de Senaat het hiermee eens? (*Instemming.*)

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

M. le président. — Voici le résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à la place de conseiller à la Cour de cassation:

Ziehier de uitslag van de stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie:

Nombre de votants: 48.

Aantal stemmenden: 48.

Bulletins blancs ou nuls: 4.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 4.

Votes valables: 44.

Geldige stemmen: 44.

Majorité absolue: 23.

Volstreckte meerderheid: 23.

M. Maffei obtient 23 suffrages.

De heer Maffei behaalt 23 stemmen.

M. Van Quickenborghe obtient 12 suffrages.

De heer Van Quickenborghe behaalt 12 stemmen.

M. Vanderwegen obtient 9 suffrages.

De heer Vanderwegen behaalt 9 stemmen.

En conséquence, M. Maffei ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé deuxième candidat.

Bijgevolg wordt de heer Maffei die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

Il sera donné connaissance de ces présentations au ministre de la Justice et au procureur général près la Cour de cassation.

Van deze voordrachten zal kennis worden gegeven aan de minister van Justitie en aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 10 APRIL 1990 OP DE BEWAKINGSONDERNEMINGEN, DE BEVEILIGINGSONDERNEMINGEN EN DE INTERNE BEWAKINGSDIENSTEN, DE WET VAN 19 JULI 1991 TOT REGELING VAN HET BEROEP VAN PRIVÉ-DETECTIVE EN DE WET VAN 3 JANUARI 1933 OP DE VERVAARDIGING VAN, DE HANDEL IN EN HET DRAGEN VAN WAPENS EN OP DEN HANDEL IN MUNITIE (EVOCATIE)

Aangehouden stemmingen

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 AVRIL 1990 SUR LES ENTREPRISES DE GARDIENNAGE, SUR LES ENTREPRISES DE SÉCURITÉ ET SUR LES SERVICES INTERNES DE GARDIENNAGE, LA LOI DU 19 JUILLET 1991 ORGANISANT LA PROFESSION DE DÉTECTIVE PRIVÉ ET LA LOI DU 3 JANVIER 1933 RELATIVE À LA FABRICATION, AU COMMERCE ET AU PORT DES ARMES ET AU COMMERCE DES MUNITIONS (ÉVOCA-TION)

Votes réservés

De voorzitter. — Wij gaan nu over tot de aangehouden stem-mingen.

Nous devons procéder maintenant aux votes réservés.

Wij moeten ons eerst uitpreken over het amendement A van de heren Goris en Hazette bij artikel 2.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement A de MM. Goris et Hazette à l'article 2.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan vier leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal ertoe worden overgegaan.

Wij gaan over tot de stemming.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

55 leden zijn aanwezig.

55 membres sont présents.

33 stemmen neen.

33 votent non.

13 stemmen ja.

13 votent oui.

9 onthouden zich.

9 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.
En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mme Merchiers, MM. Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

M. Bock, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Desmedt, Devolder, Foret, Goris, Hatry, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vergote et Verhofstadt.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anciaux Boutmans, Buelens, Ceder, Daras, Loones, Moens, Raes et Verreycken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, aangezien uit de stemming blijkt dat de meerderheid niet in aantal is en rekening houdend met haar machtsgreep van ongeveer twee weken geleden, zal de oppositie het halfrond verlaten. (*De oppositie verlaat het halfrond.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik heb zonet de bevestiging gekregen dat de leden Maximus en Hostekint onderweg zijn.

Wat zich thans voordoet, is een gevolg, niet alleen van het bestaan van verschillende instellingen maar ook van «locaties aan de overkant», als ik het zo mag uitdrukken.

De voorzitter. — U bedoelt dat men het gevaar loopt te worden overreden! (*Gelach.*)

Dames en heren, in afwachting dat de andere collega's opnieuw aan de vergadering deelnemen, kunnen wij reeds bij zitten en opstaan over de amendementen stemmen.

Ik breng het amendement B van de heren Goris en Hazette bij artikel 2 in stemming.

Je mets aux voix l'amendement B de MM. Goris et Hazette à l'article 2.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

M. le président. — Je mets aux voix l'amendement de M. Hazette à l'article 2.

Ik breng het amendement van de heer Hazette bij artikel 2 in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heren Goris en Hazette bij artikel 12.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de MM. Goris et Hazette à l'article 12.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heren Goris en Hazette bij artikel 19.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de MM. Goris et Hazette à l'article 19.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

M. le président. — Nous devons nous prononcer sur l'amendement de M. Hazette à l'article 19bis (nouveau).

Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Hazette bij artikel 19bis (nieuw).

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heren Goris en Hazette bij artikel 20.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de MM. Goris et Hazette à l'article 20.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

De voorzitter. — We stemmen zo dadelijk over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 27 DECEMBER 1973 BETREFFENDE HET STATUUT VAN HET PERSONEEL VAN HET OPERATIONEEL KORPS VAN DE RIJKSWACHT (EVOCATIE)

Aangehouden stemming

PROJET DE LOI PORTANT MODIFICATION DE LA LOI DU 27 DÉCEMBRE 1973 RELATIVE AU STATUT DU PERSONNEL DU CORPS OPÉRATIONNEL DE LA GENDARMERIE (ÉVOCATION)

Vote réservé

De voorzitter. — Wij gaan nu over tot de aangehouden stemming.

Nous devons procéder maintenant au vote réservé.

Wij moeten ons uitspreken over het amendement van de heer Goris en mevrouw Cornet d'Elzius bij artikel 3.

Nous avons à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. Goris et Mme Cornet d'Elzius à l'article 3.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

De voorzitter. — We stemmen zo dadelijk over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE GEWONE
WET VAN 16 JULI 1993 TOT VERVOLLEDIGING VAN DE
FEDERALE STAATSSTRUCTUUR (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI ORDINAIRE DU
16 JUILLET 1993 VISANT À ACHEVER LA STRUCTURE
FÉDÉRALE DE L'ÉTAT (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

36 leden zijn aanwezig.

36 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het geamendeerde wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi amendé est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden teruggezonden.

Il sera renvoyé à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hotyat, Mme Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
10 APRIL 1990 OP DE BEWAKINGSONDERNEMINGEN,
DE BEVEILIGINGSONDERNEMINGEN EN DE INTERNE
BEWAKINGSDIENSTEN, DE WET VAN 19 JULI 1991 TOT
REGLING VAN HET BEROEP VAN PRIVÉ-DETECTIVE
EN DE WET VAN 3 JANUARI 1933 OP DE VERVAARDI-
GING VAN, DE HANDEL IN EN HET DRAGEN VAN
WAPENS EN OP DEN HANDEL IN MUNITIE (EVOCA-
TIE)

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 AVRIL 1990
SUR LES ENTREPRISES DE GARDIENNAGE, SUR LES
ENTREPRISES DE SÉCURITÉ ET SUR LES SERVICES
INTERNES DE GARDIENNAGE, LA LOI DU 19 JUILLET
1991 ORGANISANT LA PROFESSION DE DÉTECTIVE
PRIVÉ ET LA LOI DU 3 JANVIER 1933 RELATIVE À LA
FABRICATION, AU COMMERCE ET AU PORT DES
ARMES ET AU COMMERCE DES MUNITIONS (ÉVOCA-
TION)

Vote

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

36 leden zijn aanwezig.

36 membres sont présents.

35 stemmen ja.

35 votent oui.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Aangezien wij dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op koninklijke bekrachtiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenu:

M. Moens.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
27 DECEMBER 1973 BETREFFENDE HET STATUUT
VAN HET PERSONEEL VAN HET OPERATIONEEL
KORPS VAN DE RIJKSWACHT (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT MODIFICATION DE LA LOI
DU 27 DÉCEMBRE 1973 RELATIVE AU STATUT DU
PERSONNEL DU CORPS OPÉRATIONNEL DE LA
GENDARMERIE (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

43 leden zijn aanwezig.

43 membres sont présents.

38 stemmen ja.

38 votent oui.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.
En conséquence, le projet de loi est adopté.

Aangezien wij dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op koninklijke bekrachtiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

M. Anciaux, Mme Cornet d'Elzuis, MM. Desmedt, Foret et Mme Mayence-Goossens.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 20 JUILLET 1990
VISANT À PROMOUVOIR LA PRÉSENCE ÉQUILIBRÉE
D'HOMMES ET DE FEMMES DANS LES ORGANES
POSSÉDANT UNE COMPÉTENCE D'AVIS

Vote

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
20 JULI 1990 TER BEVORDERING VAN DE EVEN-
WICHTIGE AANWEZIGHEID VAN MANNEN EN VROU-
WEN IN ORGANEN MET ADVISERENDE BEVOEGD-
HEID

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

La parole est à Mme Cornet d'Elzuis pour une explication de vote.

Mme Cornet d'Elzuis (PRL-FDF). — Monsieur le président, le projet de loi sur lequel nous devons nous prononcer aujourd'hui vise à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis.

En commission, c'est en tant que femme et membre du Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les hommes et les femmes que je me suis personnellement prononcée en faveur de ce projet. Cela ne veut pas dire que mon groupe y est opposé. Au contraire, le PRL-FDF prône la suppression de toute disparité de traitement entre les hommes et les femmes, surtout par un changement des mentalités plutôt que par un procédé imposé par voie légale.

Pour ce qui est du présent texte, nous pensons que l'obligation qui est faite de réaliser l'objectif poursuivi dans un laps de temps très court risque de susciter des difficultés au niveau de la composition et du fonctionnement harmonieux de ces organes. En effet, actuellement, les membres féminins ne représentent que 10 à 12 % du total. Il faudra alors, pour respecter le texte, pratiquement tripler ce chiffre, et ce en moins de deux ans. On disposera donc de

très peu de temps, non seulement pour mettre en œuvre cette disposition mais aussi, et surtout, pour former valablement ces femmes à ces tâches.

Ce délai étant réduit, toute une série de demandes de dérogations seront introduites. Cette procédure extrêmement lourde et complexe entravera, à notre avis, le bon fonctionnement de l'organe.

Pour toutes ces raisons, le groupe PRL-FDF a choisi de s'abstenir sur ce projet. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

45 membres sont présents.

45 leden zijn aanwezig.

40 votent oui.

40 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

M. Bock, Mme Cornet d'Elzuis, MM. Desmedt, Foret et Mme Mayence-Goossens.

PROPOSITION DE RÉOLUTION RELATIVE À LA DÉTEN-
TION IRRÉGULIÈRE DE CITOYENS KOWEITIENS
ET NON KOWEITIENS EN IRAK

Vote

VOORSTEL VAN RESOLUTIE MET BETREKKING TOT
DE ONRECHTMATIGE GEVANGENSCHAP VAN KOE-
WEITSE EN NIET-KOEWEITSE BURGERS IN IRAK

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution.

Wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

Je mets aux voix la proposition de résolution.

Ik breng het voorstel van resolutie in stemming.

— Cette proposition de résolution, mise aux voix par assis et levé, est adoptée.

Dit voorstel van resolutie, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

M. le président. — Elle sera communiquée au ministre des Affaires étrangères.

Zij zal aan de minister van Buitenlandse Zaken overgezonden worden.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE À L'EMBARGO CONTRE CUBA ET À LA LOI HELMS-BURTON

Vote

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE HET EMBARGO TEGEN CUBA EN DE WET-HELMS-BURTON

Stemming

M. le président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution.

Wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

Het woord is aan de heer Hostekint voor een stemverklaring.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, nu de minister van Buitenlandse Zaken hier aanwezig is, kan ik het niet nalaten een stemverklaring uit te brengen. De SP-fractie en in het bijzonder de indianen van de resolutie, met name mevrouw Sémer en ikzelf, verheugen zich erover dat dit voorstel van resolutie zal worden goedgekeurd.

Het embargo van de Verenigde Staten tegen Cuba en de wet-Helms-Burton zijn strijdig met het internationaal recht en de internationaal aanvaarde regels van de Wereldhandelsorganisatie. Ons komt het voor dat het embargo van de Verenigde Staten tegen Cuba niets te maken heeft met ideologie of respect voor de mensenrechten, maar alles met pure machtspolitiek van een wereldmarkt tegenover een klein en zwak ontwikkelingsland, of hoe het kapitalisme en het imperialisme van de Verenigde Staten de Cubaanse bevolking en al het goede dat in Cuba werd opgebouwd probeert te vernietigen.

Zoals voorzitter Vautmans terecht in de commissie opmerkte, treft een embargo nooit de machtshebbers van een regime, maar altijd het gewone kind, de gewone vrouw, de gewone man. Wij kunnen alleen maar hopen dat de regering rekening zal willen houden met deze resolutie en al haar invloed binnen de internationale gemeenschap zal aanwenden om een einde te maken aan dit onmenselijk embargo. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een stemverklaring.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij de heer Hostekint en ik dank de indianen voor hun resolutie. Ik wens alleen mijn ontgoocheling uit te spreken over het feit dat in de commissie een amendement van de heer Hatry en mevrouw Willame werd aangenomen. Dat strekte ertoe een paragraaf uit de oorspronkelijke resolutie te schrappen. Deze paragraaf luidde als volgt: «Spreekt de wens uit dat de dialoog tussen België en Cuba wordt geïntensifieerd en wenst dat de Belgische regering verder ijvert voor een samenwerkingsakkoord tussen de Europese Unie en Cuba.» In aanwezigheid van de minister van Buitenlandse Zaken wens ik toch te benadrukken dat deze paragraaf, die door een meerderheid in de commissie werd geschrapt, toch mijn volle steun geniet. Ik hoop dat, niettegenstaande die schrapping, de minister de dialoog tussen België en Cuba toch zal intensifiëren en dat de Belgische regering verder zal ijveren voor een samenwerkingsverband tussen de Europese Unie en Cuba. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik ben dezelfde mening toegedaan als de heer Anciaux. Ik voeg eraan toe dat de Verenigde Staten toch wel bijzonder veel lef hebben om nu

al gedurende 38 jaar een land, waar weliswaar veel verkeer loopt en waar zeker niet alles ideaal is, lastig te vallen. Als er in Cuba meer behoefte is aan pluralisme en vrijheid van organisatie, dan is er in de Verenigde Staten minstens evenveel behoefte aan meer gelijkheid, meer rechtvaardigheid en minder rassendiscriminatie. Toch boycotten wij de Verenigde Staten niet. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Lallemand pour une explication de vote.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, les propos qui viennent d'être tenus me paraissent pertinents. Le gouvernement belge doit en effet améliorer et développer ses relations avec le gouvernement cubain en tenant compte des pressions intolérables exercées par les États-Unis qui ont souvent conduit à des situations inadmissibles.

Mais il convient aussi de veiller à ce que les droits démocratiques soient davantage respectés à Cuba. Nous devons en tout cas faire état de notre refus de consacrer certaines pratiques pour les moins discutables. En effet, des prisonniers politiques, défenseurs de la démocratie et de droits de l'homme, n'ont pas encore été reconnus comme tels, mais sont victimes d'oppressions diverses.

Il doit s'agir d'une politique d'initiative, engagée et qui ouvre le débat avec Cuba, en gardant à l'esprit la nécessité de sauvegarder ce pays contre certaines pressions économiques terribles. Toutefois, tout ne peut être admis et il convient de faire en sorte que certaines personnes soient protégées, en vertu même des droits de l'homme.

J'espère que le gouvernement pourra mener avec efficacité cette politique positive.

M. le président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif sur la proposition de résolution.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van resolutie.

45 membres sont présents.

45 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, la résolution est adoptée.

Derhalve is de resolutie aangenomen.

Elle sera communiquée au ministre des Affaires étrangères et aux institutions concernées.

Zij zal aan de minister van Buitenlandse Zaken en aan de betrokken instellingen worden overgezonden.

Ont pris par au vote:

Aan de stemming hebben deelgenomen:

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, M. Daras, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, D'Hooghe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghé, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION SUR LES RÉSULTATS DU SOMMET D'AMSTERDAM

Vote

VOORSTEL VAN RESOLUTIE OVER DE RESULTATEN VAN DE TOP VAN AMSTERDAM

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution.

Wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

45 membres sont présents.

45 leden zijn aanwezig.

42 votent oui.

42 stemmen ja.

3 votent non.

3 stemmen neen.

En conséquence, la résolution est adoptée.

Derhalve is de resolutie aangenomen.

Elle sera communiquée au Premier ministre.

Zij zal aan de eerste minister worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzuis, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, D'Hooghe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans et Daras.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME LIZIN AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA SITUATION AU CONGO»

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING EN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE SITUATIE IN CONGO»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, notre objectif de ce jour est d'entamer avec le ministre, à l'occasion de cette demande d'explications, un dialogue sur son appréciation de la situation actuelle au Congo. Nous aimerions aborder les thèmes de la reconnaissance par la Belgique et du fonctionnement de notre ambassade après les événements.

J'aimerais savoir si le ministre considère que la situation est redevenue normale et que la sécurité est assurée. Le ministre est-il inquiet à propos des événements dont la presse s'est fait l'écho récemment? Ces événements concernent-ils des expatriés ou le ministre estime-t-il que ces derniers ne sont pas visés? Un certain nombre de meurtres ont en effet été perpétrés dans la ville et l'on peut les considérer comme des règlements de compte comme on peut aussi les soumettre à une analyse plus inquiétante.

Le ministre peut-il nous donner son appréciation sur la situation globale du Congo aujourd'hui et plus particulièrement, en matière de droits de l'homme? Que pense-t-il des propositions émises par M. Zaklin à Genève? Est-il possible à ses yeux de mener, à l'heure actuelle, une requête objective sur le territoire du Congo?

Le ministre peut-il nous donner un état des contacts bilatéraux entre les gouvernements ou, du moins, au niveau des fonctionnaires concernés? Dans ce pays, beaucoup de personnes ont des amis au Congo; elles en ont aussi au sein du gouvernement. Je pense en particulier à une femme ministre, Mme Kasavubu, responsable de la fonction publique et dont le travail est gigantesque: recréer une fonction publique, peut-être parmi les plus délabrées d'Afrique, constitue en effet une tâche énorme. Mme Kasavubu l'a acceptée avec beaucoup de sens des responsabilités mais, malheureusement aussi, avec un budget pratiquement inexistant.

On peut espérer, je suppose, que nos contacts bilatéraux soient à nouveau envisagés de manière positive aujourd'hui, et je voudrais demander au ministre si l'on pourrait imaginer que l'aide que nous apportons soit orientée vers le ministère de Mme Kasavubu, vers la fonction publique.

Par ailleurs, une demande très précise a été formulée en ce qui concerne la gendarmerie, elle a été examinée favorablement par les différentes structures de celle-ci, et je crois qu'il serait heureux que cette orientation positive aille de pair avec une attitude diplomatique prise dans le même sens. Le Congo a besoin de recréer une sécurité interne et cela nécessite du matériel et, surtout, des personnes aptes à continuer une démarche entamée voici quelques années puis abandonnée. Les différents échelons de la gendarmerie, dont M. Berckmoes et le lieutenant-général De Ridder, ont, je le répète, examiné positivement cette demande, mais nous ne savons pas quelle réponse politique y a été donnée.

Bien que le ministre de la Défense nationale, M. Poncelet, soit absent, j'aimerais aborder le sujet de la coopération militaire, laquelle constitue de toute manière aussi un acte politique et diplomatique important. Nous orientons-nous vers une reprise de cette coopération? Dans l'affirmative, est-il pensable que nos écoles militaires reprennent une partie, si pas l'ensemble, de leurs activités en ce domaine?

Comme l'a publié hier avec beaucoup de brio le *Washington Post*, relayé aujourd'hui par la presse belge et européenne, on assiste maintenant à une reconnaissance officielle du rôle rwandais et ougandais dans la préparation de prise du pouvoir à l'intérieur du Congo. Après la prise de pouvoir au Rwanda, on a pu observer de la part des O.N.G. une attitude extrêmement correcte et respectueuse à l'égard de l'autorité installée et non plus une mainmise systématique et sans contrôle.

Monsieur le ministre, je voudrais savoir ce que vous pensez de la manière dont les choses peuvent s'organiser aujourd'hui au Congo. La Belgique peut-elle accepter un comportement et des conditions de cette nature?

J'aimerais aussi que vous nous disiez — si pas officiellement, du moins en utilisant un langage prudent — si la Belgique continue à essayer d'obtenir du président Kabila une modification de la composition de son gouvernement, de manière à l'ouvrir à d'autres forces d'une opposition congolaise bien réelle à l'époque du précédent gouvernement, celui du président Mobutu. Avons-nous encore à jouer un rôle diplomatique à cet égard, sous quelle forme et dans quelle mesure la Belgique l'assume-t-elle actuellement?

M. le président. — La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, Mme Lizin a posé toute une série de questions importantes. Je me suis rendu au Congo il y a une semaine et j'y ai rencontré différents interlocuteurs. J'ai ainsi pu me faire une idée de la situation qu'il importe d'apprécier à sa juste valeur, en tenant compte des aspects positifs, mais aussi des risques liés à l'installation d'un nouveau pouvoir.

J'ai été frappé par le fait que l'ensemble des interlocuteurs, ceux appartenant à l'Alliance, ceux du gouvernement et ceux de l'opposition démocratique, manifestent une volonté de reconstruction. Peut-être entend-on pour la première fois depuis longtemps au Congo des interlocuteurs affirmer que s'ils veulent reconstruire, c'est pour améliorer le sort de la population, et ce en observant des règles d'éthique pour ce qui est de l'utilisation des fonds publics, qu'ils soient d'origine intérieure ou extérieure.

Il existe, bien sûr, des divergences entre le pouvoir et l'opposition démocratique, mais j'ai été frappé qu'au-delà, une volonté de négociation se manifeste.

Ces divergences les plus importantes surgissent à propos du rôle à assigner à la Conférence nationale souveraine et du fait que l'on tienne compte de deux éléments nouveaux: d'une part, Mobutu est parti; d'autre part, le pouvoir a été pris par les armes. Cependant, une volonté se manifeste de part et d'autre de reconnaître le travail accompli par tout un chacun.

Le Congo est un pays exsangue, non seulement parce que ses caisses sont vides, mais aussi parce que la population se trouve dans un état absolument déplorable. Mme Lizin a évoqué les départements d'autorité qui sont évidemment très importants dans des situations nouvelles, mais je voudrais, pour ma part, m'attacher aux secteurs de l'enseignement, de la santé et de la fonction publique, même s'il en est d'autres que le gouvernement congolais définit comme étant prioritaires.

Nous avons peut-être la chance, monsieur le ministre, à l'échelon des départements ministériels, d'avoir des interlocuteurs qui, aussi bien en termes d'efficacité, de compétence que de défense des droits de l'homme, ont montré dans leur histoire personnelle que nous pouvions leur faire confiance.

Un sentiment d'insécurité continue toutefois à exister et nous ne pouvons affirmer que la démocratie soit parfaite, que ce soit sur le plan formel, en termes de calendrier futur des élections, ou concret, en termes de respect des droits de l'homme sur le plan individuel. Nous sommes en effet de temps à autre informés de ce que d'aucuns qualifient de bavures, sans qu'il soit toujours possible de déterminer les responsabilités.

Si votre intention était, monsieur le ministre — ce que je souhaite — d'intensifier les contacts de gouvernement à gouvernement entre Bruxelles et Kinshasa, cet élément de respect des droits de l'homme devrait être mis en exergue.

Par ailleurs, j'insiste sur le rôle indispensable de la commission d'enquête internationale instaurée par l'O.N.U. Je souhaiterais connaître votre point de vue sur cette commission. Quelle est la position de notre pays dans le cadre des Nations unies, sachant que des conditions nouvelles sont imposées par le pouvoir à Kinshasa? L'une d'entre elles peut être considérée comme légitime puisqu'elle concerne la période au sujet de laquelle la commission serait compétente. Certains responsables congolais affirment que si l'on veut analyser la problématique des réfugiés dans l'Est du Congo et déterminer les responsabilités sur les massacres qui y auraient été commis, il faut accepter que cette commission d'enquête des Nations unies puisse faire porter son travail sur la période allant de fin 1993 jusqu'à maintenant.

Nous sommes bien placés au Sénat pour savoir que le rôle d'une commission d'enquête est d'analyser l'ensemble des responsabilités, sans a priori. Cette condition imposée par le pouvoir à Kinshasa — l'autre portant sur la composition de la commission — mérite d'être retenue et soutenue.

Pour la première fois, les Nations unies accepteraient de revoir le mandat initial de cette commission d'enquête, afin de rencontrer le souhait tout à fait légitime du Gouvernement congolais. Il me semble qu'au plan international, il serait souhaitable de soutenir cette modification du mandat et de la mission de la commission d'enquête, afin de lui permettre d'accomplir valablement son travail qui est tout à fait indispensable.

Les informations que vous avez pu recueillir, de façon formelle ou informelle, vont-elles dans ce sens? Les interlocuteurs que j'ai pu rencontrer et que j'ai interrogés à cet égard, n'ont pas émis d'objection fondamentale, si ce n'est la réserve portant sur la période à prendre en compte par la commission d'enquête.

Monsieur le ministre, je voudrais vous demander quelle est la position du gouvernement concernant une reprise ou une intensification concrète des contacts, à mes yeux souhaitables, avec le gouvernement congolais, avec des interlocuteurs qui seront, peut-être, des interlocuteurs spécifiques. Certains départements, la santé, la fonction publique, l'enseignement ou le ministère de la reconstruction sont occupés par des hommes et des femmes manifestant la volonté de reconstruire leur pays dans le respect des règles éthiques.

Enfin, monsieur le ministre, je voudrais encore demander si vous disposez d'informations quant à la mise sous séquestre ou à l'inventaire des biens de Mobutu et de son entourage en Belgique. Les informations parues à cet égard dans la presse sont satisfai-

santes. À plusieurs reprises, j'ai déclaré que si nous voulions que justice se fasse et que le gouvernement congolais, dont les caisses sont vides, puisse entamer la reconstruction, nous devrions effectuer des démarches en vue de restituer les biens spoliés par Mobutu et le système mobutiste. Nous devrions aussi réamorcer des contacts en vue de favoriser la reprise de l'aide internationale aux conditions générales fixées depuis un certain temps par la Belgique. Je fais allusion à un système de collaboration centré sur les départements de la santé, de l'enseignement, de la fonction publique et de la justice.

Comme l'a dit Mme Lizin, la maîtrise des départements d'autorité par le pouvoir mis en place à Kinshasa, est un point crucial en termes de stabilité et d'assurance future du respect des droits de l'homme. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, voici quelque temps, le ministre des Affaires étrangères nous a présenté une grille d'analyse de la situation congolaise, articulée sur trois points. Il s'agit, tout d'abord, de l'élargissement de l'autorité politique de transition à d'autres mouvements que l'Alliance; ensuite, de l'engagement dans un processus démocratique et l'obtention de résultats dans un délai raisonnable, notamment par la perspective d'élections démocratiques; enfin, de la mise en œuvre d'une solution humaine et rapide au problème des réfugiés et des déplacés, ainsi que du respect des droits de l'homme.

Il apparaît que l'objectif de l'élargissement à d'autres forces politiques est assez loin d'être rencontré jusqu'à présent, ainsi qu'en témoignent les différentes péripéties vécues par M. Tshisekedi. Le gouvernement actuel est un gouvernement de l'Alliance, pour l'Alliance, dans un contexte de vide constitutionnel.

Le pouvoir congolais ne commet-il pas l'erreur, à travers le rejet de toutes les forces d'opposition démocratique au mobutisme, de se couper du peuple congolais qui n'admettra pas de voir une «dictature» en remplacer une autre? Car, en effet, sur quoi repose le régime actuel, sinon sur une présence militaire souvent perçue comme étrangère par la population? La question fondamentale qui se pose est de connaître la marge de manœuvre dont dispose le président congolais pour contrebalancer un pouvoir militaire dont il ne semble pas être le seul à tirer les ficelles. Quelle est l'opinion de M. le ministre à ce sujet? Et comment évalue-t-il la bonne volonté du président congolais ou sa marge de manœuvre par rapport à ceux qui prennent peut-être réellement les décisions?

J'en viens au second élément, à savoir le processus démocratique.

Le pouvoir congolais repose sur des bases très fragiles. Il n'y a pas de constitution en vigueur, pas de représentants légitimement élus. Les activités politiques sont suspendues. Les leaders de l'opposition sont inquiétés par le pouvoir. Quelles sont les étapes ou les résultats que M. le ministre considérerait comme positifs dans son évaluation des efforts menés par le gouvernement congolais afin de remplir ce critère démocratique?

Le troisième élément porte sur la question des réfugiés et du respect des droits de l'homme dans l'Est du Congo, que vient d'évoquer M. Mahoux.

Pourquoi le Gouvernement de Laurent-Désiré Kabila refuse-t-il obstinément la mission d'enquête telle que prévue actuellement? Pourquoi les Nations du monde doivent-elles chercher des «mécanismes parallèles», afin d'examiner la situation des droits de l'homme au Congo et de vérifier les allégations de massacres de civils non armés? Ces manœuvres semblent être une présomption de culpabilité. Les rapports que M. Garretton a rédigés, concluent au massacre de milliers de réfugiés rwandais. Certaines sources — mais j'ai pu constater, dans le cadre de la commission Rwanda, qu'elles ne sont pas toutes fiables — évoquent le meurtre de 200 000 réfugiés. La communauté internationale ne peut accepter de se laisser manipuler en la matière.

On a pu et on pourra encore, à juste titre, dénoncer la passivité du Parlement belge lors des événements du Rwanda en 1993-1994. Le Parlement ne doit pas à nouveau tomber dans le même travers, par négligence ou par manque d'intérêt. Nous devons exiger que toute la vérité soit faite sur les massacres présumés de réfugiés rwandais dans l'Est du Congo.

En conclusion, monsieur le ministre, les messages que nous recevons du Congo ne semblent guère encourageants. J'aimerais connaître votre analyse de la situation du Congo et savoir quelles démarches vous comptez entreprendre.

Une réflexion pour achever cette intervention: la question fondamentale par rapport au Congo est celle de la définition de notre stratégie vis-à-vis de ce pays. L'attentisme qui semble caractériser la ligne actuelle du gouvernement peut-il suffire ou devons-nous imaginer une autre politique, plus volontariste, dont le fil conducteur serait de ne plus lier, de manière aussi conditionnelle, la relance de notre aide à la réponse que le gouvernement congolais apporterait à une série de critères, critères pour lesquels il a, précisément, besoin d'assistance? Mais cette suggestion n'a de valeur que sous bénéfice d'inventaire des exactions de l'Alliance dans l'Est du Congo.

M. le président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le président, je suis surpris de constater que les réactions concernant la situation actuelle au Congo soient uniquement le fait des francophones. Une enquête récente met d'ailleurs clairement en évidence un intérêt davantage marqué du côté francophone que du côté néerlandophone pour cette question. J'ignore si l'on doit en tirer des conclusions.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Parlez-vous pour l'Afrique en général, monsieur le ministre?

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Je parle effectivement de l'Afrique en général.

Mme Mayence-Goossens (PRL-FDF). — En ce qui concerne l'ex-Zaïre, cela a toujours été le cas.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Pour ma part, cela ne pose pas de problème, il s'agit d'un simple constat.

À mes yeux, il n'existe pas 36 façons d'aborder le problème du Congo. Tout d'abord, je ferai part de l'analyse faite par le département des Affaires étrangères; ce point de vue n'est certes pas parfait étant donné que la situation évolue tous les jours, mais pas nécessairement dans le sens souhaité par la Belgique.

Le moins que l'on puisse dire est que nous avons affaire à un autre Congo et que la Belgique n'aura plus un rôle prépondérant à jouer dans le cours de l'histoire de ce pays. À partir de maintenant, ce sont les responsables de ce dernier qui décident, et je crois qu'ils sont encore assez loin d'une estimation finale de leur propre avenir et de leurs projets. Cette appréciation sera très difficile à établir, j'en conviens, puisque l'économie zaïroise était tout à fait délabrée; en fait, le Zaïre n'existait pratiquement plus. Ce pays doit donc être approché d'une autre façon et avec une autre mentalité.

Trois facteurs ont été définis pour améliorer la situation: il s'agit de l'élargissement du gouvernement, de la mise en œuvre du processus de démocratisation et d'une solution au problème des réfugiés. Une attitude trop sévère briserait ce pays. En effet, si les Congolais peuvent encore accepter nos conseils, en cas de menaces, ils nous chasseront purement et simplement.

Les limites de notre action sont très restreintes; elles doivent tenir compte de la position de l'opinion internationale et des principes qui ont été émis par la Chambre et le Sénat quant à la démocratisation et au respect des droits de l'homme. De même que la Belgique, tous les autres pays ressentent cette évolution.

Je ferai une petite remarque à propos des O.N.G. nordiques. Après la libération, ces dernières ont littéralement submergé le Congo. Aujourd'hui, elles quittent ce pays car les Congolais n'acceptent pas que l'on travaille sans eux et que l'on entreprenne des actions allant à l'encontre de leur politique. On constatera donc encore de nombreuses fluctuations dans la façon dont les Congolais verront leur propre destin.

J'en viens à la reconnaissance du Congo par la Belgique. À cet égard, nous sommes pour la continuité. Nous travaillons avec le Congo comme nous l'avons fait avec le Zaïre. Nous avons reconnu *de facto* le nouveau régime de Laurent-Désiré Kabila.

Dans le cadre de notre politique à l'égard de l'Afrique, et en particulier de l'Afrique centrale, il est important que ce changement politique offre à la population une perspective politique et économique à la hauteur de ses espoirs.

Notre ambassade à Kinshasa tourne à plein rendement et nous avons déjà envoyé un diplomate à Lumbumbashi qui a recréé le noyau d'un consulat général.

En ce qui concerne la stabilité intérieure, le respect des droits de l'homme — qui va de pair avec le problème des réfugiés — est de loin la question la plus importante. Un autre problème, lié à la démocratisation, est l'élargissement du gouvernement à d'autres forces politiques. Pour être tout à fait sincère, une marge de manœuvres existe et il faut leur donner le temps nécessaire. Selon mes informations, il n'y a pas de cassure totale avec M. Tshisekedi et peut-être sont-ils déjà beaucoup plus avancés que nous le pensons? Nous devons constater que ce gouvernement a plus tendance à s'orienter vers un système à la Museveni que vers d'autres systèmes démocratiques qui ont souvent échoué en Afrique. Évidemment, la démocratisation finale, avec l'organisation d'élections dans deux ans, comme l'a proposé M. Kabila, me semble être une façon honorable de résoudre ce problème.

Beaucoup de travail doit encore être réalisé au niveau des O.N.G., notamment pour préparer convenablement la population à ces élections. Celles-ci devraient être organisées comme elles l'ont été en Afrique du Sud, en prenant le temps de préparer véritablement la population. Je ne suis pas totalement opposé à ce système parce que je crois que la période de transition a fortement changé l'esprit quasi démocratique de la population congolaise.

Sur le plan de la stabilité intérieure et des droits de l'homme, la situation n'est pas totalement normalisée. Certaines poches de violence subsistent à Kinshasa et dans d'autres parties du pays, qui prouvent que les troupes de Kabila ne contrôlent pas encore entièrement ce grand pays. C'est difficile à juger mais, à la lecture des journaux et des rapports de notre ambassade, il y a énormément de violence envers les civils, parfois de la part de militaires du A.F.D.L., des ex-F.A.R. ou des ex-F.A.Z. qui, comme ils l'ont fait pendant 20 ou 25 ans, continuent à pratiquer ce qui leur semble permis. Cela durera encore un certain temps, à la limite jusqu'à ce que Kabila ait réorganisé la gendarmerie et peut-être l'armée.

Mme Lizin et M. Mahoux ont fait allusion à ces problèmes importants que je ne rejette pas totalement. Le projet est honorable mais si la Belgique doit collaborer à ces tâches, le problème prend une autre dimension. Je tiens à ce qu'un débat ait lieu dans les deux assemblées car le thème est lourd de conséquences. D'ailleurs, les Congolais ne l'ont pas encore proposé. Je tiens à souligner que la philosophie a entièrement changé. L'initiative ne nous revient plus. Il appartient à notre Parlement de considérer la demande et d'évaluer nos possibilités d'accomplir un travail utile. Je ne suis pas totalement opposé à cette coopération mais elle n'a pas encore fait l'objet d'un débat tant au Gouvernement qu'au Parlement. Ce point n'est donc pas à l'ordre du jour.

Le fait de considérer que Kabila a hérité d'une situation économique et sociale désastreuse est une porte ouverte. Les attentes de la population sont immenses. Tout est à refaire. Il est très important pour le régime actuel de démontrer que la situation économique progresse. De cette façon, il gagnera en crédibilité aux yeux de la population, crédibilité qui est actuellement fondée sur deux thèmes: le renouveau et l'ordre. Ce pays a connu le désordre depuis dix ans. La population semble manifester une volonté positive à l'égard du pouvoir en place mais il convient que la situation économique progresse rapidement. Sinon, les dérives sont possibles, et ce n'est pas souhaitable.

J'en viens aux réfugiés. Ce problème est insoluble. Curieusement, je constate une sorte de fatigue sur le plan international. Mme Ogata et les O.N.G. ne se manifestent plus guère. De temps en temps, Mme Bonino fait encore beaucoup de bruit. Lors du dernier entretien que j'ai eu avec Mme Ogata à Hong Kong, elle m'a signalé que le travail promis était poursuivi, à savoir accompagner dans leur pays les 70 000 Rwandais. Par contre, aucune solution n'a été trouvée en ce qui concerne les 150 000 réfugiés, même pas au niveau multilatéral, du U.N.H.C.R., des Nations unies.

En ce qui concerne la fameuse commission, la résolution numéro 58 qui avait été introduite par l'Union européenne sur proposition de la Belgique n'a guère rencontré de succès. Le régime n'est disposé à l'accepter qu'à certaines conditions, celles-ci devant être élargies. L'ensemble de la période doit être prise en considération. De plus, ils veulent rencontrer un autre commissaire. En effet, selon les Congolais, Garretton aurait fait preuve d'une certaine subjectivité dans son «prérapport».

Kofi Annan a, me semble-t-il, compris la situation. Le 8 juillet, il a indiqué, devant le Conseil de sécurité, qu'il allait prendre ses responsabilités et recomposer la commission. Il va donc désigner d'autres spécialistes, en coopération avec les Congolais. J'ignore s'il a abordé, devant le Conseil de sécurité, la question qui a fait l'objet de discussions entre le régime et Sanoun. En d'autres termes, je ne sais pas s'il a demandé au Conseil de sécurité son accord pour que l'on remonte jusqu'au 20 mars 1993, c'est-à-dire jusqu'au moment où le Zaïre est devenu le Congo et où le régime, considérant qu'il s'agissait d'une cassure totale dans la forme de l'État, n'a plus voulu se préoccuper de la situation au Kivu.

Kofi Annan va tenter de lever ce blocage et de parvenir à un accord avec le régime concernant la période d'investigation, les qualifications des experts, la présence d'une équipe nationale à côté des enquêteurs, le refus d'accorder au personnel local de la mission les garanties comprises dans la Convention des privilèges et des immunités des Nations unies et, enfin, concernant la question des difficultés d'accès et de la sécurité non assurée.

Ce problème est important pour la Belgique qui, le 22 mai, a encore proposé à l'Union une nouvelle résolution, acceptée à l'unanimité.

Je pourrais résumer notre position en ce qui concerne les droits de l'homme en deux principes.

Tout d'abord, nous déplorons l'attitude du gouvernement congolais. En effet, on s'est écarté d'une résolution qui avait été acceptée par tous. Par ailleurs, nous devons faire preuve de pragmatisme. L'essentiel est de connaître la vérité, même si, pour cela, la commission doit prendre une forme différente. Personnellement, je ne suis pas opposé à une certaine ouverture ni au fait de remonter jusqu'en mars 1993, ce qui pourrait peut-être donner une vision plus claire de la situation.

Nous rappelons donc à l'Alliance que ce problème est important pour la Belgique et pour le Parlement. D'après les propos que j'ai entendus, au Sénat comme à la Chambre, la Belgique tient à cette commission comme élément d'évaluation pour le futur. M. Yves Haesendonck, notre ancien ambassadeur spécial pour l'Afrique centrale — remplacé maintenant par M. Nijsskens, notre ambassadeur à Nairobi — a rencontré M. Museveni la semaine dernière et est revenu, à cette occasion, sur cette question très importante.

J'en viens maintenant à la problématique des contacts bilatéraux. Comme vous le savez, notre chef de cabinet s'est rendu à Kinshasa. Il y a eu de nombreux contacts fort intéressants et nous avons ensuite essayé de préparer le voyage de M. Moreels. Pour des raisons que nous ne connaissons pas, ce voyage s'est avéré difficile à envisager dans l'immédiat. Il semble que certains problèmes de communication aient surgi au sein même du gouvernement congolais. M. Karaha a encore confirmé la semaine passée qu'il aimerait recevoir la visite de M. Moreels mais par ailleurs, M. Kanza, en charge de l'aide au développement, n'avait pas encore mis sa programmation tout à fait au point. La visite est prévue pour la fin de ce mois et, lorsque M. Karaha reviendra de New York, je lui ferai savoir qu'il est important pour la Belgique que cette visite ait lieu afin d'entamer des pourparlers officiels entre le ministre congolais et notre secrétaire d'État.

En effet, notre secrétaire d'État se rend au Congo pour ainsi dire en «éclairer» afin de déterminer quels sont les besoins sur place et d'évaluer les demandes. Le secrétaire d'État et moi-même songeons à certains programmes de coopération bien précis qui ont déjà fait leurs preuves dans les domaines de l'enseignement, des soins de santé et de la démocratisation. Mais nous ne pouvons bien entendu prendre aucune décision sans savoir exactement ce qu'ils attendent de nous.

Nos deux assemblées semblent favorables à une politique de coopération «bilatérale indirecte», c'est possible mais il faut évidemment faire cadrer cette politique dans leur programme de gouvernement.

J'ai la conviction, par ailleurs, que si nos O.N.G. retournent aujourd'hui dans ce pays avec la même mentalité, le même état d'esprit qu'avant les événements, elles rencontreront des problèmes. Elle devront s'adapter à la nouvelle situation et respecter leurs partenaires congolais si elles veulent mener une action efficace. Les différents enjeux que je viens d'évoquer me paraissent essentiels et justifient l'importance de cette visite officielle sur place. Si nous essayons un refus, il est certain que nos assemblées se poseront des questions: souhaite-t-on encore une coopération de la part de la Belgique? Pour ma part, je pense que le climat des relations est bon et que les Congolais souhaitent une collaboration avec notre pays à des conditions bien spécifiques. Les délégations officielles devront déterminer quels types de coopération sont les plus utiles. Il est évident que le respect mutuel constituera la base même de cette collaboration.

En ce qui concerne la problématique des biens mal acquis, je peux vous confirmer que M. Yves Hasendonck a reçu un pli du ministère des Affaires étrangères demandant une intervention juridique au niveau belge qui ne se limite pas aux biens de M. Mobutu mais qui porte sur la globalité des biens mal acquis.

J'ai donc envoyé cette requête au ministre de la Justice qui, comme promis, a transmis l'affaire au juge d'instruction qui a procédé à des saisies et qui poursuivra la procédure. Dès ce moment, le dossier n'est plus de ma compétence. Je pense qu'en procédant ainsi, nous manifestons notre respect.

Voilà les éléments que je suis en mesure de communiquer. La situation évolue tous les jours et j'estime qu'il est utile d'en faire le point de temps à l'autre, de manière à pouvoir suivre l'évolution d'une aventure qui ne fait que commencer.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je remercie le ministre pour le volet très positif de sa réponse.

Vous avez raison, monsieur le ministre, de parler d'une aventure qui ne fait que commencer. Il importe que nous l'abordions positivement. Je voudrais ajouter que nous n'éprouverions aucune crainte à l'égard d'une proposition de reprise de l'aide bilatérale directe, en tout cas pour les volets cités par M. Mahoux, c'est-à-dire l'éducation, la santé, ainsi que la fonction publique relevant de Mme Kasavubu.

Pour ce qui est des contacts, nous ne pouvons que vous conseiller de rencontrer le ministre lui-même, à l'occasion d'un de ses passages. J'ajoute qu'il nous paraît préférable que vous vous rendiez sur place plutôt que d'organiser un grand nombre de visites préalables. En effet, comme nous le répétons régulièrement, nous souhaitons que vous connaissiez l'Afrique de l'intérieur.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW DE BETHUNE AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE TOESTAND IN BRAZZAVILLE»

INTERPELLATION DE MME DE BETHUNE AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA SITUATION À BRAZZAVILLE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw de Bethune aan de minister van Buitenlandse Zaken.

Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de voorzitter, mijn vraag om uitleg dateert van het begin van de burgeroorlog in Brazzaville, dus enkele weken geleden. Hoewel de situatie er sindsdien evolueerde, kende ze nog geen definitieve ontknoping. Bijgevolg blijft mijn vraag actueel.

Het uitschrijven van verkiezingen, oorspronkelijk voor 27 juli aanstaande, heeft zeker een rol gespeeld in de uitbarsting van het conflict. De belangrijkste kandidaten hebben via de wapens hun verkiezingsoverwinning willen veilig stellen. De minister kent misschien nog andere factoren die mee de burgeroorlog hebben veroorzaakt, maar volgens mij vormden de nakende verkiezingen toch de hoofdfactor. De burgeroorlog barstte los kort nadat de Belgische troepen en die van andere landen zoals de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Portugal het land hadden verlaten. De Franse troepen zijn wel ter plaatse gebleven en dit verklaart ook waarom de Fransen instonden voor de repatriëring van de eigen en de Belgische onderdanen. Volgens de pers verliep dit vlot, ik hoop dat de minister dit kan bevestigen.

Ondertussen wordt melding gemaakt van hoge aantallen burgerslachtoffers. De cijfers lijken mij niet altijd even betrouwbaar. Bestaan er terzake UNO-cijfers of cijfers uit andere betrouwbare bronnen? Ik las enkele dagen geleden in *Le Monde* dat alleen al bij de strijd om de luchthaven en de wijk errond sinds begin juni meer dan 3 000 doden zijn gevallen.

*De heer Mahoux, ondervoorzitter,
treedt als voorzitter op*

In verband met de jongste ontwikkelingen is het belangrijk even te onderstrepen dat de Veiligheidsraad op 3 juli zou beraadslaagd hebben over de vraag of een internationale strijdmacht naar Brazzaville zou worden gestuurd om de veiligheid op de luchthaven te garanderen. Mohammed Shanoun pleitte voor een strijdmacht van ongeveer 1 000 soldaten en dacht dat daarmee de veiligheid van de luchthaven en misschien ook onrechtstreeks van de stad kon worden gegarandeerd.

Zo een strijdmacht heeft ook een grote psychologische impact op onderhandelingen. Het is voor een buitenstaander niet altijd even duidelijk of de strijdende partijen momenteel onderhandelen. Via de pers vernam ik dat de heer Oswald als voorzitter van de Veiligheidsraad een principe-akkoord over het sturen van een internationale strijdmacht kon verkrijgen. De Veiligheidsraad kwam echter nog niet tot een akkoord over de samenstelling, de financiering en wellicht ook niet over het mandaat van deze strijdmacht. Misschien kan de minister ons hierover meer vertellen.

De berichten uit Brazzaville blijven verontrustend. De internationale verantwoordelijkheid staat op het spel. Ik wil drie aspecten van de problematiek beklemtonen.

Ten eerste, de bestanden worden gesloten en steeds opnieuw verbroken. Er wordt strijd geleverd voor de controle over de luchthaven, vooral om de eigen wapenlevering veilig te stellen en die van de tegenstanders te verhinderen. Er wordt ook strijd geleverd om de macht over de stad.

Er is dus dringend nood aan een gestructureerd overleg met het oog op het bereiken van een bestand in de stad en in het land en van een politiek akkoord tussen de strijdende partijen.

Ten tweede is er een humanitair probleem. Uit verschillende bronnen, onder andere via Belgen die gerepatriëerd zijn en nog contact hebben met mensen ter plaatse, via satelliet en telefoon verneem ik dat de toestand in de stad zeer erg is en dat er op het ogenblik zelfs sprake is van hongersnood. De burgerbevolking en vooral de zwaksten, de kinderen, bejaarden en zieken worden zwaar getroffen. Ook Shanoun zou volgens *Le Monde* de situatie en de levensomstandigheden in de stad omschreven hebben als «épouvantables».

Ten derde zijn er de repercussies van het conflict in de regio en de mogelijke verdere uitbreiding van het conflict. Ik denk hier niet alleen aan de beslissing van de Ministerraad om represailles te nemen na het incident met de obussen in Kinshasa. Ik weet niet of de minister dit bericht dat wij via de kranten hebben vernomen, kan bevestigen. Er is ook de aanwezigheid in de regio van ex-Zairese militairen, van Hutu-milities en andere. Ik denk aan de imperialistische houding van andere landen en dan verwijs ik naar uitspraken van Kagamé in Rwanda over de evolutie van de situatie in Zaïre die wij gisteren in de kranten konden lezen, maar die voor ons in feite niet nieuw waren. Het domino-effect in de regio en in een heel groot deel van Afrika en het perspectief op vrede op termijn moet onze aandacht gaande houden.

Ik wil nu even de vragen die ik schriftelijk aan de minister heb gesteld kort samenvatten.

Teruggaand naar het begin van de feiten zou ik willen vernemen of de Belgische overheden vóór de aanwezigheid van de para's en toen onze troepen daar aanwezig waren, al dan niet wisten dat er spanningen waren in de stad en in het land. Collega Bourgeois benadrukte in zijn mondelinge vraag van begin juni dat de gewelduitbarstingen geen verrassing konden zijn. Wie daar contacten had met Belgen, Afrikanen of andere wereldburgers wist dat met het oog op de verkiezingen de kans op gewelduitbarstingen heel reëel was dat de mensen die daar leefden werkelijk bevreesd waren.

Met het oog op de veiligheid van Belgische onderdanen ginds, maar ook preventief naar de toekomst toe, zou ik graag wat meer vernemen over onze diplomatieke relatie met het land. Wat is onze visie op militaire samenwerking met dat land en wat is de rol van onze ambassadeur in Centraal-Afrika? Welke rol wordt hem in dit conflict en in de nabije toekomst gegeven teneinde onze diplomatieke visie te verdedigen?

Ik wil ook verwijzen naar het feit dat wij die fameuze pantserwagens voor de regering of het leger van Congo-Brazzaville hebben vervoerd vanuit Zuid-Afrika naar Brazzaville. Enkele dagen later werden die pantserwagens gebruikt niet enkel om de clans rond Sasuen-Gessu en de Cobra-milities aan te vallen, maar ook om tegen de burgerbevolking op te treden. De verslaggeving van betrouwbare journalisten ter plaatse maakt gewag van het inschakelen van die pantserwagens om burgerhuizen aan te vallen en burgers in gevaar te brengen. De vraag is of wij dit transport zouden hebben uitgevoerd als wij ten volle hadden beseft wat daar het gevolg van kon zijn. Welke lessen kan men daar beleidsmatig uit trekken?

Een Franse krant, ik meen dat het *Libération* was, maakte onlangs melding van het bestaan van recente Belgische wapenexporten naar Brazzaville en van bewegingen van huurlingen vanuit België naar dat land enkele weken voor het losbarsten van de onlusten. Kan de minister dit bevestigen? Heeft hij daar vanuit zijn departement een zicht op? Hoe kan het beleid daarop reageren? Wat zijn de inzichten van de minister dienaangaande? Zullen nog wapenexportvergunningen voor leveringen aan Congo worden afgeleverd? Hoe gaat de regering dit regelen? Is de minister geen voorstander van een internationaal wapenembargo? Moet dit instrument in de toekomst niet veel sneller en preventief worden gehanteerd gelet op de explosieve situatie in die regio?

Tevens zou ik van de minister willen vernemen hoe actief onze diplomatie in dit dossier is op internationaal niveau. Wat doen wij op Europees niveau en in EU-verband? Wat doen wij op UNO-niveau? België is weliswaar geen lid van de Veiligheidsraad, maar ik neem aan dat wij ook in dit dossier diplomatieke stappen kunnen doen en zekere verantwoordelijkheid dragen. Wat is de analyse van de minister dienaangaande? Welke positie neemt België in binnen de UNO?

Ook heb ik een concrete vraag over de vergadering van de Veiligheidsraad van een paar dagen geleden. Indien het klopt dat Mohammed Shanoun de opdracht heeft gekregen om een bijkomend rapport op te stellen, wat is de Belgische houding hierover? Biedt het op de been brengen van een internationale strijdmacht perspectieven? Welke positie neemt België hier in?

Ik wijs in dit verband naar de drie aspecten die ik bij de aanvang van mijn betoog heb aangehaald. In de eerste plaats moet in de stad en in het land een bestand worden bereikt; wij moeten met andere woorden streven naar een politiek akkoord ter plekke. Wat kunnen wij in de tweede plaats op humanitair vlak doen indien het klopt dat de levensomstandigheden van de mensen daar onhoudbaar zijn geworden? In de derde plaats vraag ik wat wij kunnen doen voor de veiligheid in heel de subregio?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik zal pogen een antwoord te geven op de vele vragen van mevrouw de Bethune over de toestand in Brazzaville. Ik meen dat zij zelf reeds voor een deel een analyse gemaakt heeft van het ontstaan van de moeilijkheden in dat land. Deze moei-

lijkheden zijn eigenaardig genoeg onlosmakelijk verbonden met een onbevredigende evolutie van het democratiseringsproces. Iedereen had veel hoop gevestigd op de Nationale Conferentie die als voorbeeld voor heel Afrika gold. Men had gehoopt dat dit land na de verkiezingen tot rust zou komen. Deze rust is er voor een deel gekomen, mede omdat de economische indicatoren van het land niet al te ongunstig waren.

Wij hebben echter gemerkt dat de verliezers zich nooit bij de uitslag van de eerste verkiezingen die door Lissouba werden gewonnen, hebben neergelegd, ondanks het feit dat Lissouba de verkiezingen van augustus 1992 met meer dan 46% won. Reeds in 1993 waren er onlusten. Men heeft zich opnieuw bewapend. Deze bewapening is een punt dat steeds terugkomt; mevrouw de Bethune had het er reeds over in haar vragen. Ik zal straks iets meer zeggen over de Belgische houding dienaangaande.

Er is dus altijd een latent gevaar blijven bestaan. Men heeft ook op internationaal vlak proberen te bemiddelen. In 1994 heeft men onder de auspiciën van de Unesco een *Pacte pour la paix* gesloten. Hierin werd de hoop gevestigd op de verkiezingen die op 27 juli zouden worden gehouden.

Mevrouw de Bethune vroeg wat de Belgische regering wist. Wij kenden allen de structurele context van het probleem. Het perspectief van 27 juli en van de *Pacte pour la paix* hadden de hoop doen rijzen dat de verkiezingen een oplossing zouden brengen voor de strijd die ter plaatse tussen personen werd gevoerd. Iedereen was verrast door de onverwachte snelle wending in de toestand na de dramatische gebeurtenissen in Congo.

Er waren geen directe politieke indicaties voor het uitbreken van het geweld. Er was uiteraard wel geweld, maar dit nam geen buitensporige proporties aan. Ik heb de indruk dat de minister van Landsverdediging zich evenmin bewust was van de ernst van de situatie. De para's zijn relatief tevreden uit Congo vertrokken, omdat de problemen opgelost leken en omdat er een goede verstandhouding was met de bevolking. Onze troepen hebben zelfs afgedankt vervoermaterieel achtergelaten. De minister van Landsverdediging kan ongetwijfeld meedelen of er al dan niet indicaties waren. Twee tot drie weken nadien is de strijd veel heviger dan tevoren heropgeflakkerd.

Mevrouw de Bethune heeft gewezen op de operatie-*Green Stream* en op de aanwezigheid van Amerikaanse, Engelse, Portugese en Franse troepen. Op dat ogenblik werd geen enkele actie overwogen, omdat er geen problemen waren en omdat de aanwezige troepen niet over een mandaat beschikten om iets te ondernemen. Ook nu ondervinden de Verenigde Naties problemen om een mandaat te bekomen.

De operatie-*Green Stream* had tot doel de Belgen uit de nood te helpen in Congo-Kinshasa. Aangezien de evacuatie niet langer nodig was, hebben de Belgische troepen Brazzaville verlaten, samen met de Amerikanen, de Britten en de Portugezen. De Fransen zijn gelukkig ter plaatse gebleven. Zij hebben de Belgen in Congo-Brazzaville enkele weken later uit de problemen gehaald. Dankzij de Franse troepen zijn er geen slachtoffers gevallen. Er zijn weliswaar gewelddaden gepleegd, die uiteraard te betreuren zijn, maar er zijn geen doden gevallen. Dit alles bewijst dat de gebeurtenissen niet te voorzien waren.

Een andere belangrijke vraag is of deze gebeurtenissen een domino-effect zullen teweegbrengen. Na evaluatie van de situatie is het departement Buitenlandse Zaken tot de conclusie gekomen dat dit wellicht niet het geval zal zijn. De Fransen zijn eveneens deze mening toegedaan. Het gaat eerder om een diepgewortelde vete tussen facties binnen het politieke veld in Congo-Brazzaville. Zij hebben naar de wapens gegrepen om een politieke oplossing te verhinderen of erop te anticiperen.

Wat de wapenexport betreft, kan ik ondubbelzinnig zijn. Tijdens deze legislatuur werden er geen uitvoervergunningen voor wapens en munitie met eindbestemming Congo-Brazzaville uitgereikt. Ik wens mij te houden aan de afspraak met het Parlement. Ik zie overigens geen enkele reden waarom ik hieraan iets zou veranderen. Eventuele aanvragen voor de uitvoer van wapens en munitie zouden in het licht van de huidige interne spanningen hoe dan ook worden verworpen.

Op de vraag over het internationale wapenembargo kan ik bevestigend antwoorden. Mijn voorstel dienaangaande werd echter door de Europese Unie verworpen, omdat sommige landen bezwaren hebben geformuleerd. In april heb ik bij de Europese Unie een voorstel van resolutie ingediend dat ertoe strekte wapenexporten te verbieden naar alle landen van Centraal-Afrika. Daarover is er echter geen engagement gekomen.

Er zijn velerlei diplomatieke acties die wisselend succes kennen.

De diplomatieke actie van Omar Bongo is misschien niet de ultieme oplossing, maar de man doet in elk geval een poging. Die moeten wij steunen omdat de Verenigde Naties achter het *Comité international de médiation* staan. Dit overleg met alle protagonisten — de Verenigde Naties en de OAE — probeert een uitweg te vinden, maar er bestaat weinig wil om te bemiddelen. Twee uur na een zogeheten akkoord wordt et opnieuw geschoten. Een staakt-het-vuren blijkt nooit stand te houden.

Dit is onder meer de reden waarom de Verenigde Naties hun pogingen tot het bekomen van een staakt-het-vuren hebben verlegd naar een ernstig en beredeneerd voorstel in verband met een troepenmacht.

De burgemeester van Brazzaville, die ook niet vrij is van zonden, wilde op 9 juli — gisteren dus — een ontmoeting organiseren tussen de vertegenwoordigers van Lissouba en Ngessu, maar tot op heden hebben wij hierover nog geen nieuws.

De ene vraag is hoe de overgang tot het einde van het mandaat van Lissouba, dat normaal eindigt op 31 augustus, zou kunnen verlopen. Een andere vraag is of, indien er een akkoord wordt gesloten, de omstandigheden verkiezingen mogelijk maken. Hoe moeten die trouwens worden georganiseerd? Deze vragen moeten wel in overweging worden genomen indien wij ervan kunnen uitgaan dat de wapenstilstand zal standhouden.

De vorige besprekingen hebben echter niet plaatsgevonden en alle inspanningen hebben gefaald. Voor Ngessu was het onaanvaardbaar dat Lissouba de wapenstilstand niet formeel zou ondertekenen en voor Lissouba is de formule van een regering van nationale eenheid niet verteerbaar.

Van in het begin werd duidelijk gesteld dat een actie van de Verenigde Naties in het kader van hoofdstuk VI slechts mogelijk is indien het staakt-het-vuren aanhoudt. In het kader van dit hoofdstuk kan vrede immers niet worden opgelegd. Dit kan enkel in het kader van hoofdstuk 7.

De besprekingen in de Verenigde Naties lopen hierdoor vertragingen op, maar ook ingevolge de gebruikelijke tegenstellingen. Bepaalde landen prediken immers steeds het zogeheten non-interventionisme.

Een mogelijke interventie zou in twee fasen kunnen verlopen. Een eerste zou kunnen worden uitgevoerd door een multinationale macht, bestaande uit 550 tot 700 soldaten, om de luchthaven van Brazzaville veilig te stellen — de luchthaven zou een neutrale zone worden — om het komen en gaan van de hoofdmacht te verzekeren.

De tweede fase zou bestaan uit een ontplooiing van een klassieke vredesmacht, bestaande uit 2 000 tot 2 500 man, om het staakt-het-vuren te verzekeren.

Men begrijpt ook wel dat de soldaten in de eerste fase in heel kritieke omstandigheden kunnen terecht komen indien het staakt-het-vuren niet wordt gerespecteerd.

Een aantal Afrikaanse landen hebben zich kandidaat gesteld, waaronder Senegal, Niger, Botswana en Malawi, maar zij hebben nood aan financiële steun. Hiervoor kan misschien nog een oplossing worden gevonden. Persoonlijk heb ik er geen enkel bezwaar tegen dat staatssecretaris Moreels nadenkt over de wijze waarop ons land een duit in het zakje kan doen.

Er rijzen vooral problemen van logistieke aard, zoals het luchttransport en de inzet van helicoptereenheden, om tot de uitvoering van de eerste fase te komen. Hiervoor is er absoluut behoefte aan wat in militaire taal een *lead nation* wordt genoemd. Bij de Afrikaanse landen die bereid zijn aan de missie deel te nemen, is er voorlopig echter geen een dat de leiding wil nemen.

Dat is de stand van zaken. Er kan nog geen definitieve oplossing in het vooruitzicht worden gesteld. Ik weet overigens niet of er bij de Verenigde Naties zeer snel zo een oplossing kan worden gevonden.

Hiermee raken we een dubbel probleem aan. Er dient verder te worden nagedacht over het Amerikaanse voorstel tot oprichting van een specifieke vredesmacht die acties kan uitvoeren in Centraal-Afrika. Daarover wordt momenteel van gedachten gewisseld met de Engelsen en de Fransen en ook onze mening daarover werd gevraagd. Er werd ook gedacht aan het oprichten van een dergelijke interventiemacht door de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid. Dat laatste voorstel draagt onze voorkeur weg.

Ik denk niet dat het de bedoeling kan zijn om onmiddellijk Belgische troepen in te zetten. België werd daartoe niet verzocht en op een eventueel verzoek zou de regering vermoedelijk niet ingaan. De Belgische strijdkrachten zijn een beetje aan het einde van hun Latijn, temeer daar de actie in Oost-Slavonië niet eens is afgerond. Minister Poncelet heeft overigens meegedeeld dat het leger na vijf jaar ononderbroken deelname aan allerlei vredesmissies, echt op het tandvlees zit.

Er zou wel kunnen worden voorzien in opleiding voor een troepenmacht en ook in financiële steun. Persoonlijk ben ik er nogal voor gewonnen dat het Belgische leger zijn niet te versmadden expertise terzake ter beschikking stelt van een *nucleus* waarrond een dergelijke vredesmacht kan worden uitgebouwd.

Vanuit humanitair oogpunt schijnt de situatie bijzonder zorgwekkend. De humanitaire hulp behoort tot de bevoegdheid van staatssecretaris Moreels en ik twijfel er geen ogenblik aan dat hij, zodra het mogelijk is, een humanitaire operatie voor het versterken van medische hulp zal opzetten.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor een aantal interessante elementen in zijn antwoord dat noodgedwongen onvolledig is gebleven. De discussie dient immers nog te worden verdergezet.

Ik deel de mening van de minister over de wapenexport volkomen. Er moet dringend worden gewerkt aan een internationale consensus hierover. Zonder deze consensus lijkt het mij onmogelijk om de pacificatie in die regio te bewerkstelligen. Er moet een wapenembargo tegen de hele subregio worden uitgevaardigd. Ik kan de minister enkel aanmoedigen geen diplomatieke inspanningen uit de weg te gaan om daarvoor bondgenoten te vinden.

Ik ben zeer bezorgd over de humanitaire situatie. Alle signalen die ik daarover de jongste dagen mocht ontvangen, zijn zeer verontrustend. In tegenstelling tot wat eerder werd verklaard, hebben niet alle burgers de stad verlaten. De bewoners van de stad gaan zwaar gebukt onder de toestand.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME LIZIN AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LE PROTOCOLE SUR LA DÉFENSE EUROPÉENNE ET LE CONTENU DE LA POLITIQUE DE SÉCURITÉ ET DE DÉFENSE DANS LA C.I.G.»

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «HET PROTOCOL OVER DE EUROPESE DEFENSIE EN DE INHOUD VAN HET VEILIGHEIDS- EN DEFENSIEBELEID IN DE IGS»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, ma demande d'explications a été préparée avant l'adoption du Traité d'Amsterdam, mais son contenu reste toujours d'actualité.

Quelle est votre appréciation, monsieur le ministre, des résultats du Sommet d'Amsterdam en matière de défense? Quelle est, plus particulièrement, votre analyse en ce qui concerne la proposition allemande portant sur l'adoption d'un protocole au Traité?

Dans quelle mesure une priorité est-elle donnée à la structure O.T.A.N. en matière de défense, par rapport à l'évolution d'une structure européenne de défense?

Comment la Belgique va-t-elle se situer dans le débat sur l'U.E.O.? Peut-on aujourd'hui considérer que la décision prise à Madrid postpose pour un certain temps la structuration de la défense européenne? Le manque de contenu du Traité d'Amsterdam peut-il être analysé comme une sorte de report de la volonté politique des Européens d'aborder cette matière? Quel sera le sort du Traité de l'U.E.O. et comment la Belgique définit-elle sa position à cet égard?

Avez-vous le sentiment que l'option de la France, qui a été très mal traitée à la conférence de Madrid, et le choc négatif que ce pays a dû ressentir vont rejallir sur la relance d'un débat européen? Ou au contraire, tirant les conclusions de son isolement à Madrid et sachant que l'Allemagne n'a pas réussi, la France abandonnera-t-elle également?

Quelles sont, à votre estime, les prochaines étapes qui doivent être prévues afin de faire progresser ce dossier?

Enfin, quel est le sort de l'Eurocorps? En début d'année, des manœuvres bien réussies ont eu lieu. Il s'agit bien sûr d'un volet militaire très particulier, mais c'est aussi un volet politique de collaboration entre les États membres de l'Eurocorps. De ce point de vue, connaissons-nous à l'avenir une évolution et une meilleure structuration?

M. le président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le président, la question posée par Mme Lizin est parfaitement d'actualité. En matière de défense, les textes approuvés à Amsterdam sont contenus dans l'article J.7, anciennement J.4. Ils comportent deux éléments clefs en vue du rapprochement de l'U.E.O. et de l'Union européenne. Nous avons dépassé le stade des mots. Nous disposons à présent de moyens. Reste la volonté politique d'agir.

Dans ce contexte, il convient de se placer dans la perspective de la Conférence de Madrid. Je ne suis pas du tout pessimiste, même au sujet de l'intégration de la France, qui a encore besoin d'un certain temps. Les plans de restructuration sont désormais au point. Ils sont acceptés, bien qu'il subsiste des problèmes, principalement à propos du Commandement sud, notamment au sujet de la Sixième flotte, laquelle provoque de sérieuses divergences entre Français et Américains. Le problème concerne d'ailleurs également l'Espagne, le Portugal et l'Italie, pays qui, eux aussi, campent sur leurs positions.

En ce qui concerne la C.I.G., à long terme, la poursuite de la construction de la politique de défense commune est sauvegardée. En outre, la perspective de parvenir ultérieurement à une défense commune est reconnue sans contradiction avec nos engagements dans le cadre de l'O.T.A.N. Les conclusions de la Conférence de Berlin sont compatibles avec les décisions prises à Amsterdam et à Madrid. Comme base institutionnelle de cette politique de défense, la possibilité est prévue d'intégrer, dans le futur, l'U.E.O. dans l'Union. Sur ce point, les Anglais très réticents au début des pourparlers au sujet de toute éventualité d'intégration, ont fini par céder.

À court terme, nous avons pris une série de mesures à Amsterdam qui, en attendant, mettent l'U.E.O. à la disposition de l'Union d'une manière plus forte et plus étroite, sans toutefois toucher, à ce stade, à l'autonomie de l'U.E.O. La Belgique avait proposé une politique en trois phases, selon laquelle l'U.E.O. serait finalement devenue partie intégrante de l'Union. Certains pays, notamment la Grande-Bretagne, restent toutefois fermement opposés à cette idée.

Le Conseil européen est dorénavant habilité à fixer des orientations générales quant à la politique à suivre, et ce également en ce qui concerne l'U.E.O.

À cet égard, une difficulté se pose, car il existe différentes catégories de membres de l'U.E.O. Cependant, la plupart font également partie de l'Union. C'est là un point d'ancrage important pour engager l'U.E.O. politiquement à la mise en œuvre de décisions comportant des implications militaires et prises dans le cadre de la P.E.S.C.

Les tâches de gestion de crise, connues sous le nom de tâches de Petersberg, se trouvent désormais incorporées dans le Traité sur l'Union européenne, en guise de premier maillon d'une politique commune de défense.

Les pays de l'U.E. qui ne sont pas membres de l'O.T.A.N. — par exemple, la Finlande ou la Suède — ont, dans ce cadre, la possibilité de participer à part entière aux opérations entreprises par l'U.E.O. pour le compte de l'U.E.

Le protocole joint à l'article J.7 prévoit que, dans l'année suivant la ratification du Traité, un certain nombre de mesures seront prises qui associeront davantage, et d'une manière concrète, l'U.E.O. à l'élaboration et à la mise en œuvre des aspects « défense » de la P.E.S.C.

J'en viens à l'évaluation. Les résultats obtenus à Amsterdam répondent, dans une large mesure, aux objectifs équilibrés définis par la Belgique dans le cadre de la C.I.G. et qui peuvent se résumer comme suit: le renforcement du volet « défense » de la P.E.S.C., ensuite, dans son prolongement, le rapprochement entre l'U.E.O. et l'U.E., y compris une perspective d'intégration réelle et, enfin, un signe clair indiquant que nos efforts pour définir l'identité européenne de sécurité et de défense, également dans le cadre de l'U.E., s'effectuent et continueront de s'effectuer en pleine transparence à l'égard de nos alliés nord-américains et en cohérence avec nos engagements dans le cadre de l'O.T.A.N. Cet élément avait une grande importance pour les États-Unis. La Belgique a d'ailleurs reçu des louanges de Washington parce qu'elle a toujours fait preuve d'une totale transparence.

Après Amsterdam, le domaine d'action s'est provisoirement déplacé vers l'U.E.O. qui, en tant qu'organisation autonome, devait avaliser les résultats de la Conférence intergouvernementale et permettre de concrétiser, de la manière la plus approfondie possible, les grandes orientations de cette conférence. Dans le cas de l'Afrique centrale ou du Zaïre, par exemple, la Belgique avait proposé à l'U.E.O. de contribuer à la mise sur pied d'une intervention militaire au nom de l'Union, mais l'U.E.O. a refusé.

Tous les éléments relatifs aux possibilités politiques et à la législation européenne figurent à présent dans le Traité, du moins pour ce qui concerne les tâches dites de Petersberg, c'est-à-dire celles qui se situent sur le plan humanitaire, et permettent d'engager des actions. La suite dépendra uniquement de la volonté des États membres de l'U.E.O. de répondre à une demande formulée par l'Union, dans le cadre de laquelle ils pourront disposer des moyens de l'O.T.A.N., et ce en vertu des Accords de Berlin.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME LIZIN AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR « L'ORIENTATION DU GOUVERNEMENT À L'ÉGARD DU BURUNDI »

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER « DE HOUDING VAN DE REGERING TEN AANZIEN VAN BURUNDI »

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, j'en viens directement au sujet.

Quelle est d'après vous, monsieur le ministre, l'importance des négociations de Rome en ce qui concerne le Burundi? Celles-ci peuvent-elles avoir une influence sur l'évolution de la situation dans ce pays? La Belgique joue-t-elle encore un rôle dans la recherche de pacification du pays? La situation en Afrique centrale, que nous avons longuement évoquée tout à l'heure, a évidemment des prolongements sur le territoire du Burundi. Aujourd'hui, comment envisagez-vous le rôle de la Belgique, monsieur le ministre?

Une question importante a trait à l'ambassade et à la position de la Sabena en ce qui concerne les vols vers Bujumbura. Cette question est liée à la sécurité de la zone située autour de l'aéroport de Bujumbura et donc, en partie au Congo.

La levée de l'embargo qui étrangle le Burundi pour une série de biens, a été décidée mais n'est toujours pas mise en œuvre. On cite parfois le nom de M. Nyerere, que la Belgique a soutenu dans sa fonction de médiateur, comme étant responsable du blocage de la levée de l'embargo, non seulement pour des raisons liées à la Tanzanie mais également en fonction de son analyse personnelle.

Lors de sa présence dans notre pays, le ministre burundais des Affaires étrangères avait insisté sur le fait qu'une série de biens devraient, en pratique, faire l'objet d'une levée d'embargo; il s'agit des aliments, des semences, des matériaux de construction et des produits liés à la santé et à l'éducation. Que pouvons-nous faire pour avoir un certain impact en la matière? Par ailleurs, s'il est vrai que la Tanzanie est le pays clef en ce qui concerne cet embargo, ne pourrions-nous trouver l'un ou l'autre élément d'intérêt concordant pour amener ce pays à évoluer?

M. le président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le président, si la question de Mme Lizin est assez courte, la réponse, en revanche, se révèle très complexe en raison de la situation extrêmement préoccupante qui prévaut au Burundi.

En matière de sécurité, la situation est très précaire: les attentats sont courants et les mines antichars et antipersonnel sont très nombreuses dans tout le pays.

Le problème de la politique menée en matière de regroupement des populations nous préoccupe beaucoup. Invoquant des motifs de sécurité, le gouvernement pratique une politique de regroupement dans des camps où les conditions d'existence sont alarmantes. La communauté internationale a demandé au gouvernement burundais de démanteler ces camps.

En ce qui concerne la politique intérieure, de graves problèmes se posent également. Officiellement, l'assemblée nationale est rétablie; toutefois, la situation reste précaire faute de moyens logistiques et financiers mais aussi en raison de l'absence de volonté politique de faire fonctionner cette assemblée.

Selon le major Buyoya, un débat national a été entamé et un plan de paix en trois étapes a été élaboré; des négociations politiques élargies et des séminaires d'explications sont également prévus. Nous avons des doutes quant à ces négociations; par contre, les séminaires d'explications sont en cours.

Le secteur de la justice est également problématique. Le gouvernement burundais a demandé la création d'un tribunal pénal international qui puisse juger les putschistes et les génocidaires. En raison de son caractère éminemment politique dans le contexte burundais, cette question devra faire partie de la négociation politique globale.

Nous avons pris acte de la dernière déclaration du major Buyoya qui annonce l'ouverture prochaine de négociations élargies sous l'égide de l'ex-président Nyerere. J'ai rencontré ce dernier à Hong-Kong; il m'a confirmé ces dires.

Après une période de flottement due à la révélation du processus de Rome dans le cadre de San Edigio, une nouvelle impulsion est donnée par le médiateur Nyerere et un calendrier a été établi. Celui-ci prévoit deux phases, l'une de consultation, l'autre de dialogue et de négociation.

L'équipe de Nyerere est actuellement à Bujumbura ou y sera la semaine prochaine. Cette visite vise à définir le cadre futur des « All Party Talks » ou « Consultations ». L'objectif du médiateur

est d'aider les Burundais à se retrouver autour d'une même table. Tous les thèmes sensibles y seront traités : les mécanismes institutionnels, la justice, l'impunité, la défense et la sécurité publique.

Il ne faut pas cacher l'instabilité qui règne dans tous les partis, tant au sein de l'Uprona qu'au sein du Frodebu et du C.N.D.D., lequel a l'ambition d'occuper la place médiane. Ces négociations-consultations à Arusha devront inclure tous les protagonistes, y compris le président de l'assemblée nationale — en raison de la légitimité de celle-ci — afin de satisfaire à l'exigence du Sommet d'Arusha IV.

Quel rôle peut jouer la Belgique ? Comme vous le savez, notre pays a été à l'origine des négociations de Rome. Nous pouvons compter sur Nyerere. M. Haesendonck est aujourd'hui remplacé par M. Nijskens, ambassadeur de Belgique à Nairobi et qui se rendra à Bujumbura d'ici quelques jours après avoir rencontré le médiateur.

Dans cette crise, à la résolution de laquelle les Africains travaillent activement, l'action de la communauté internationale non africaine ne doit pas être trop directe ou s'appesantir sur les détails; elle doit être une action d'encouragement. C'est la raison pour laquelle Ayello a repris ses travaux.

La Belgique pratique un embargo sur les ventes d'armes à l'égard du Burundi. Dans le cadre de la crise zaïroise, elle a plaidé auprès de ses partenaires européens pour qu'ils décrètent également un embargo sur les armes mais ceux-ci n'ont pas accepté. C'est regrettable.

En ce qui concerne les vols de la Sabena sur Bujumbura, la réouverture d'une escale n'est envisageable que lorsque l'embargo sur les liaisons aériennes, décrété par les pays limitrophes, aura été levé; malheureusement, ce n'est pas encore le cas.

En ce qui concerne les sanctions économiques, je voudrais rappeler que la Belgique n'était pas favorable à leur caractère massif et immédiat. Nous avons pu les alléger mais elles sont encore fort contraignantes, surtout pour la population, totalement insatisfaite au point de vue économique et social et sur les plans politique et de sécurité.

Telles sont les dernières informations relatives au Burundi, autre problème très préoccupant.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je me permettrai d'insister pour la reprise des vols Sabena. Leur suppression était fortement liée à l'insécurité du côté congolais. À partir du moment où la zone d'Uvira devient plus calme, le rétablissement des vols devient possible et serait perçu très positivement par les Belges et les commerçants locaux qui connaissent beaucoup de difficultés en raison de cet état de choses.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME LIZIN AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «L'ORIENTATION DU GOUVERNEMENT À L'ÉGARD DE LA YOUGOSLAVIE»

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE HOUDING VAN DE REGERING TEN AANZIEN VAN JOEGOSLAVIË»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, nous avons longuement interrogé M. Poncelet en ce qui concerne le volet militaire de cette matière. J'aimerais à présent connaître l'analyse politique du ministre, particulièrement en ce qui concerne la situation à Belgrade.

J'imagine, monsieur le ministre, que vous avez observé, comme les parlementaires, la façon magistrale dont l'opposition en Serbie a mené son opération très pacifiquement pour le respect des résultats des élections communales. Nos troupes se trouvent toujours à un endroit particulièrement difficile. Nous voyons renaître entre Banja Luka et Pale — donc entre deux parties de la Republika Srpska — un combat qui semble opposer deux personnes mais qui est en réalité une question de principe en ce qui concerne la façon d'appliquer les Accords de Dayton dans les volets qui restent et qui sont les plus difficiles.

Il convient de considérer la situation dans son ensemble. Nos troupes sont sur place et, même si leur diminution est en cours, nous souhaitons maintenir une présence. Les Belges, comme les Russes, ont acquis là-bas une certaine expérience de la région.

Monsieur le ministre, comment voyez-vous à terme l'évolution dans ce pays et le rôle que nous y jouons ? Nous avons pu apprécier l'attitude de l'opposition serbe pendant toute cette campagne pacifique. Comment la Belgique peut-elle continuer à maintenir une pression sur la préparation des élections législatives ?

Nous avons eu l'occasion d'aller à Subotica, dans une partie très spécifique de la Vojvodine, pour tenir avec les trois mouvements d'opposition alors unis, un séminaire portant sur la préparation des élections législatives. Notre pays ayant envoyé des troupes qui participent, qu'on le veuille ou non, à stabiliser la relation et donc la présence serbe dans une région, nous assumons, que nous le voulions ou pas, une sorte de parrainage par rapport aux accords eux-mêmes mais aussi, dans une certaine mesure, par rapport à la présence de Milosevic au pouvoir en Serbie. J'estime que politiquement, nous devrions aussi exercer une pression beaucoup plus forte en ce qui concerne les conditions politiques dans lesquelles vont se dérouler les élections législatives. J'aimerais avoir votre opinion à cet égard.

Demain, je me rendrai à Vienne pour un séminaire où nous aurons l'occasion de soutenir très officiellement une femme qui dirige le principal parti d'opposition, Mme Vesna Pesic. Dans ce dernier lieu de communisme assez simpliste, version «Union soviétique», qu'est la Serbie, il faut être courageux pour mener un travail d'opposition. Notre présence en Slavonie pourrait nous permettre de participer davantage à la pression exercée sur le gouvernement serbe, par rapport à la fois à la mise en place de conditions démocratiques propices aux élections et à l'évolution de la situation au Kosovo.

J'en arrive ainsi à mes dernières questions. Quel est, à votre avis, l'impact de l'évolution de la situation en Albanie sur la situation en Serbie et en particulier au Kosovo ? Avez-vous déjà repris des contacts avec M. Nano, vraisemblablement destiné à diriger le pays, et ce en vue d'établir des liens diplomatiques véritables, qui ne se limiteraient pas à une participation militaire ? Vous avez déjà été interpellé à ce sujet au Sénat lorsque M. Nano se trouvait en prison.

M. le président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le président, le gouvernement sera probablement amené à prendre des décisions la semaine prochaine en ce qui concerne notre présence militaire en Yougoslavie. Le mandat des Nations unies est pratiquement prêt. Nous attendons un rapport de nos militaires pour voir quelles actions peuvent être entreprises et sous quelles conditions. Il s'agit effectivement d'une lourde responsabilité. Le travail n'est pas terminé. Vous avez fait allusion aux élections. Actuellement, on installe les conseils communaux et on règle les aspects administratifs.

Les Nations unies souhaiteraient une action limitée à six mois, qui serait vraisemblablement divisée en deux périodes, avec une composition différente sur le plan militaire, afin de guider ce processus politique qui a été décidé dans le cadre de l'Accord d'Erdu. Ce sujet sera probablement débattu la semaine prochaine, si les dossiers sont prêts.

Cela dit, du fait de sa présence militaire importante, la Belgique a toujours essayé de pratiquer une politique d'équilibre entre les pays concernés par le conflit de la Slovénie orientale : la Républi-

que fédérale de Yougoslavie, la Serbie et la Croatie. À mon sens, il n'y a pas lieu de s'écarter de cette ligne politique. Cette approche objective est la seule qui permette d'avoir une certaine crédibilité auprès des deux parties, ce qui est le cas jusqu'à présent, et nous tenons à préserver cet acquis.

Une politique d'ouverture n'est toutefois envisageable que si la Croatie et la République fédérale de Yougoslavie, conjointement avec la Republika Srpska et la confédération de Bosnie-Herzégovine, essaient d'appliquer totalement l'Accord de Dayton, ce qui n'est pas le cas.

Cette situation nous préoccupe beaucoup et a d'ailleurs déjà fait l'objet d'une déclaration des chefs d'État et de Gouvernement avant-hier, à Madrid. Je pense que nous devons nous montrer sincères à l'égard des Serbes et des Yougoslaves et pouvoir reconnaître ce qu'ils font de positif. Ils se sont montrés très coopératifs jusqu'à l'exécution de l'Accord d'Erdu. Nos relations politiques et économiques avec les Yougoslaves sont presque normalisées alors qu'elles avaient été jusque-là fort limitées. Cette normalisation a bien entendu un impact sur le plan économique. Les flux commerciaux sont en augmentation; en 1996, le montant des exportations s'élevait à 1,8 milliard, à savoir une augmentation de 250 %, et les importations connaissent la même évolution.

Nous entretenons des contacts réguliers au niveau ministériel afin de faire passer certains messages. Les contacts sont également rétablis avec les Croates. En ce qui concerne l'opération Atnuso en Slavonie orientale, la Belgique jouit d'une certaine réputation et, à mon sens, nous avons tout intérêt à garder le même profil tant à l'égard des autorités de Belgrade que vis-à-vis de celles de Zagreb, à savoir une politique équilibrée et rationnelle.

Les élections communales en République fédérale de Yougoslavie ont suscité de nouveaux problèmes; je pense que nous devons exécuter le rapport Gonzalez, c'est la seule solution. Nous ne sommes pas tout à fait satisfaits parce que l'exécution n'en a été que partielle et les efforts que vous pourrez faire à ce niveau à Vienne seront donc les bienvenus. L'opposition est faible et fort dispersée. Il ne m'appartient pas en ma qualité de ministre belge des Affaires étrangères de faire des pronostics, mais je pense qu'il faut tenir compte de Milosevic aux élections présidentielles.

J'en viens maintenant à nos relations avec Pale; celles-ci ne sont pas très chaleureuses. Le grand problème de la Republika Srpska, c'est d'être pratiquement isolée et, pour ma part, je ne pense pas que Belgrade exerce encore une influence importante sur la politique de Pale. Il s'agit d'un des grands problèmes pour l'avenir.

Vous avez également abordé les problèmes du Kosovo et de l'Albanie. Je ne pense pas que les événements actuels en Albanie puissent faire tache d'huile au Kosovo. La problématique est différente. Depuis 1991, notre position par rapport au Kosovo est claire et nette et ne changera pas. Nous plaçons pour un statut qui prévoit un large degré d'autonomie à l'intérieur des frontières internationales reconnues; nous souhaitons le rétablissement du statut d'autonomie dans le respect du droit de chaque individu quelle que soit sa nationalité et, enfin, nous nous opposons à toute modification des frontières par la force et à toute immixtion étrangère.

Ces points valent également pour le futur. La République fédérale de Yougoslavie ne doit pas espérer de la part des Européens une augmentation de leur contribution ni une politique de rapprochement, si elle ne se déclare pas d'accord sur cette politique concernant le Kosovo.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je voulais attirer l'attention sur le fait que l'assemblée parlementaire de l'O.S.C.E. qui s'est réunie à Varsovie, le week-end dernier, a abordé à nouveau la question des observateurs de l'O.S.C.E. et de la position que nous pourrions adopter à Pristina. Nous devons maintenir une pression systématique. Les pays qui disposent de troupes et qui, finalement, protègent un peu les positions serbes dans la partie contestable, sont les interlocuteurs désignés pour rappeler que, vis-à-vis de l'O.S.C.E., il faut également débloquent la situation. Je suis persuadée qu'il y a matière à le faire.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

M. le président. — Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Ces propositions sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau. (*Instemming.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le mercredi 16 juillet 1997 à 14 heures.

De Senaat vergadert opnieuw woensdag 16 juli 1997 om 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 21 h 10.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 21.10 uur.*)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions prises en considération:

A. Propositions de loi:

modifiant l'article 89, § 2bis, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, de manière à imposer aux opérateurs de service de mobilophonie G.S.M. la vérification de la solvabilité des candidats au raccordement aux réseaux G.S.M. (de M. Happart);

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

modifiant le Code électoral, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes des suppléants aux élections législatives (de M. Nothomb et Mme Milquet);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes des suppléants aux élections pour les Parlements wallon et flamand (de M. Nothomb et Mme Milquet);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

modifiant la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes des suppléants (de M. Nothomb et Mme Milquet);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

modifiant l'article 23 de la loi du 26 décembre 1956 sur le Service des postes (de MM. Ph. Charlier et Delcroix);

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

visant à octroyer le droit de vote et d'éligibilité aux non-Belges pour les élections communales et provinciales (de MM. Lallemand, Mahoux et consorts);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

modifiant les articles 269*bis*, 280 et 281 du Code judiciaire, en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets (de M. Chantraine);

— Envoi à la commission de la Justice.

réglementant l'exploitation des centres de bronzage (de M. Ph. Charlier et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

B. Proposition de déclaration:

de révision des articles 99 et 104 de la Constitution en vue d'insérer des dispositions nouvelles relatives à l'égalité de représentation des femmes et des hommes (de Mme de Béthune et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires institutionnelles.

C. Proposition de résolution:

sur la nécessité d'examiner des tracés supplémentaires afin d'assurer un deuxième accès ferroviaire au port d'Anvers (de M. Erdman et consorts).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

A. Wetsvoorstellen:

houdende wijziging van artikel 89, § 2*bis*, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven ten einde de exploitanten van GSM-netten te verplichten na te gaan of kandidaten voor een aansluiting op het GSM-net solvabel zijn (van de heer Happart);

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

tot wijziging van het Kieswetboek met het oog op de afschaffing van de devolutive werking van de lijststem en van de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de parlementsverkiezingen (van de heer Nothomb en mevrouw Milquet);

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur, met het oog op de afschaffing van de devolutive werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de verkiezingen van het Vlaamse en het Waalse Parlement (van de heer Nothomb en mevrouw Milquet);

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

tot wijziging van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt verkozen, met het oog op de afschaffing van de devolutive werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers (van de heer Nothomb en mevrouw Milquet);

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

tot wijziging van artikel 23 van de wet van 26 december 1956 op de Postdienst (van de heren Ph. Charlier en Delcroix);

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

houdende toekenning van het actief en het passief kiesrecht bij gemeente- en provincieraadsverkiezingen aan niet-Belgen (van de heren Lallemand en Mahoux c.s.);

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

tot wijziging van de artikelen 269*bis*, 280 en 281 van het Gerechtelijk Wetboek, met betrekking tot het personeel van de griffies en de parketten (van de heer Chantraine);

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

tot regeling van de exploitatie van zonnecentra (van de heer Ph. Charlier c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

B. Voorstel van verklaring:

tot herziening van de artikelen 99 en 104 van de Grondwet om nieuwe bepalingen in te voegen betreffende de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen (van mevrouw de Béthune c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Institutionnelle Aangelegenheden.

C. Voorstel van resolutie:

betreffende de noodzaak om bijkomende tracés te onderzoeken voor een tweede spoorontsluiting voor de Antwerpse haven (van de heer Erdman c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.